

EN UZUN GECE

Ahmet Altan - En Uzun Gece

Ahmet Altan Kimdir?

Ahmet Altan 1950 yılında doğdu. Orta ve lise öğrenimini çeşitli okullarda dolaşarak tamamladıktan sonra Orta Doğu Teknik Üniversitesi'ne devam etti, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'ni bitirdi. Yirmi dört yaşında gazeteciliğe başladı.

Gece muhabirliğinden genel yayın müdürlüğüne kadar gazeteciliğin hemen hemen bütün kademelerinde çalıştı. 1987 yılında köşe yazarı oldu, 1990'da genel yayın müdürüyken gazeteciliğe ara verdi. Çeşitli televizyon programları hazırladı.

Birçok yazısından dolayı yargılandı ve 1995 yılında bir buçuk yıl hapse mahkum edildi. İlk romanı Dört Mevsim Sonbahar 1982'de yayımlandı. 1985'te yayımlanan ikinci kitabı Sudaki İz, toplatıldı ve müstehcenlikten yargılanarak mahkeme kararıyla yakıldı. Üçüncü romanı Yalnızlığın Özel Tarihi 1991'de basıldı. Dördüncü romanı olan Tehlikeli Masallar 1996 Ekimi'nde yayımlandı ve rekor sayılabilecek baskı sayısına ulaştı. Deneme kitapları Geceyarısı Şarkı/an 1995'te, Karanlıkta Sabah Kuşları 1997'de, Kristal Denizaltı 2001'de, Ve Kırar Göğsüne Bastırırken 2003'te yayımlandı.

Ahmet Altan'ın 1998'de yayımlanan romanı Kılıç Yarası Gibi, 1999 yılı Yunus Nadi Roman Ödülü'nü aldı. İsyan Günlerinde Aşk 2001'de, Aldatmak adlı romanı 2002'de yayımlandı. Son olarak 2004'te yayımlanan İçimizde Bir Yer adlı anlatı kitabı üç ayda 1.000.000 baskı sayısına ulaşarak yayın dünyasında bir ilk'e imza attı.

En Uzun Gece / Ahmet Altan

ALKİM / 116 • Edebiyat - 59 • Roman - 23

Kapak: BART • İç Tasarım: Erbil Kargı

C> Alkım Yayınevi, 2004

ISBN: 975-992-014-X

Birinci Baskı: Eylül 2005

Baskı: Sena Ofset

Alkım Yayınevi

Mühürdar 60 Kadıköy - İstanbul • Tel (0216) 449 10 60 (Pbx)

Faks (0216) 449106 • e-mail: alkimOalldm.com.tr • <http://www.alkim.com.tr> Ahmet Altan e-mail: ahmetaltan@alldm.com.tr

Ahmet Altan

EN UZUN GECE

1

Kehribar rengi tozlu bir dünyanın üstünde uçuyorlardı.

- Kıl kırmızısı tepelerin yamaçlarındaki binlerce yıl önceden

kalma kilise harabeleri, yıkık duvarlar, duvarlarına pencere

biçimi delikler açılmış mağaralar, kayalara oyularak yapılmış

basamaklar, bunların altına yerleşmiş ve bugüne mi yoksa

geçmişe mi ait olduğu anlaşılamayan düz damlı kerpiç evler,

derin vadiler, yaprakları tozlanmış, gövdeleri ihtiyarlıktan

eğilmiş iğde ağaçları hızla akıyordu altlarından.

Gördüğü her şey onda daha bu yolculuğun başında belirilmiş

olan kaybolmuşluk hissini andırıyordu. İki saatten beri süren

bu yolculuktan geri dönebilmek için sanki yüzlerce yıl harcaması, çağları aşması gerekiyormuş gibi hissediyor, bütün hayatından

ve kendinden uzaklaşıyordu ama bir yandan da kurtulacağını

umduğu geçmişe, şu anda elinde başka hiçbir şey olmadığı

için, neredeyse çılgınca bir hırsıyla tutunmaya uğraşıp,

unutmaya yemin ettiği birçok anıyı hatırlıyordu. Öyle beklemediği bir yere gelmişti ki kaybolmakla geçmişe sarılmak arasında

bir seçime zorlanacağından korkmaya başlamıştı.

Askeri helikopter yavaşlayarak sola döndü, yarım ay şeklindeki

bir dağ dizisinin ortasındaki açıklıktan bir vadiye girdi

ve birden hızlanarak yükselmeye başladı, yükseldikçe art

arda dağlar çıkıyordu ortaya. önünde bayrak dikili bulunan,

kenarlarına kum torbalan dizilmiş bir askeri karakolun üstünden

geçtiler, altlarında bir köy belirdi. Çamurlu dar yolları

yukardan bakınca ağaç kabuklan gibi gözükiyordu, tek

katlı toprak evler düzensiz bir şekilde yerleşmişti, üst üste di-

5

zilmiş taşlardan alçak bahçe duvarları yapmışlardı, köyün

kenarında ise temiz ve düzenli alüminyum barakalar vardı.

Helikopter köyün üstünde son bir kez döndükten sonra

hemen arka taraftaki küçük helikopter pistine inişe geçti. Sarsıntıyla yere değdiklerinde çevrelerinde kil rengi bir toz bulutu

oluşmuştu.

Pervaneler yavaşlayarak dururken Yelda başını yanındaki

pencereye dayadı. Garip bir bitkinlik hissediyor ama o bitkinliğin derinlerinde içini yırtan bir sana, hemen oradan, bütün

hayatla ilişkisini kesmişe benzeyen o köyden, ıssız dağlardan

kurtulmak için çırpınıyordu.

Tam "ben geri döneceğim" diyeceği sırada pilot arkaya

doğru bağırdı.

- Çabuk olun, karanlık çökmeden üsse varmış olmalıyız.

Yelda bir şey söyleyemeden çantasını aşağıya attılar, bir er

neredeyse zorla onu kolundan tutup indirdi. Helikopter, yeniden

etrafa tozlar püskürtüp, Yelda'yı bir rüzgar girdabının

içinde bırakarak havalandı, sanki oradan bir an önce kurtulmak

istiyormuş gibi hızla uzaklaştı. Helikopterin kaldırdığı

tozlar yatışınca Yelda o küçük helikopter pistinde yapayalnız

kaldığını gördü, onunla birlikte gelen iki adam gitmiş, Yelda'yı

karşılamaya da kimse gelmemişti.

Dar ve pis yolları, çarpık duvarları, küçücük karanlık pencereleriyle bu köy ona asla içinden kurtulamayacağı bir tuzak

gibi gözüküyor, yerinden kımıldayamıyordu. Tanıdığı kimse

yoktu. Onu buraya getiren helikoptere mutsuz bir insan olarak

binmişti, şimdi ise kendine tümüyle yabancı gözüken bu

köyün kenarında o mutsuzluk bile anlamını yitirmişti, ölü balıklarla dolu bir havuza girmiş gibi anlatılması zor bir korku

ve tiksinti doldurmuştu içini. Buraya niye geldiği, amacı, hatta

mutsuzluğu bile umurunda değildi o anda, buradan hemen

gitmek istiyordu. "Yarın gelen ilk helikopterle dönerim"

diye düşündü. Bu düşünce onu canlandırdı biraz.

Selim'i arayıp, "ben yarın dönüyorum" demek için çantası-

6

nı telaşla karıştırarak cep telefonunu çıkardı. Tuşlara hızlı hızlı bastı ama telefon çalışmıyordu. Daha birkaç saat önce içinde

yaşadığı hayatla bütün ilişkisi kesilmiş gibiydi.

Akşam yaklaşıyordu, güneşten kavrulmuş tepeler, üstlerinde

yetiştirilmiş tek tük kahverengi ağaçlarıyla hala sarı bir ışıkla

parlıyordu ama köye bakan yamaçlar gölgelenmişti, eteklere

doğru gölgelikler koyulaşıyor, ıssızlık duygusu artıyordu. Dağlardaki mağaralar o gölgeliğin içinde iyice siyahlaşmıştı.

Valizini alıp köye doğru yürüdü.

Yabancılığın yarattığı yalnızlık duygusu öylesine yoğundu

ki belleği neredeyse çılgınca bir çabayla geçmişe, kendinden

saklamaya çalıştığı anılarına dönüyor, oradan en güzel
olanlarını bulup çıkartıyordu. Hepsinde de aynı yüz vardı.
Dünyaya biraz küskün ve uzak bakan, kenarları çizgilenmiş .
gözler, geniş bir alna düşen kırışmaya başlamış inatçı bir
perçem ve bu görüntüye hiç uymayan alaya bir kahkahayla
genizden gelen, kelimeleri dolu dolu söyleyen boğukça gergin
bir ses. Bu yüzü, kendisini nasıl güldürdüğünü her hatırladığında ruhunda beliren o acı dolu karmaşa
gene oradaydı:

öfke, nefret, "ben onsuz yaşayamam" inana ve şefkat. O köyün girişinde onu şeytan karşılasa, Selim'in
yanında olabilmek

için bütün geleceğini satabilirdi ve bunu fark etmek bile

o dayanılmaz gözüken özleme "ben ne kadar güçsüzüm" düşüncesinin yarattığı kızgınlığı ekliyordu.

Köye girdiğinde ilk evin açık duran kapısından yaşlıca bir
kadın çıktı, kalın kaşları çatıktı, burnunun iki yanından derin
çizgiler çenesine kadar iniyordu, gözleri ilgisiz ama kuşkulu
bakıyordu, başörtüsünün altından çıkan saçları fazla kınadan
morumsu bir kızılık almıştı, naylon terlikler içindeki çıplak
ayaklarına kadar uzanan bol, rengi atmış siyah bir etek, üstünde
kırmızı çiçek desenleri olan turuncu bir gömlek giymiş,
omuzlarına da kahverengi kalın bir şal atmıştı. Yelda kadına
gülümsedi ama kadın arkasını dönüp yan taraftaki çamurdan
yapılmış fırının önüne çömeldi.

1

Yolun öbür yanındaki evin kapısı açıkla ama ne evin içinde,
ne de tekerlekleri çıkarılmış bir bisikletle tahta bir kerevetin

durduğu çamurlu küçük bahçede biri gözüküyordu,
aceleyle terk edilmiş gibiydi. Yelda'nın içinde helikopterden
indiğı anda beliren sızı her an başka bir duyguya dönüşüyor,
bir an özlem oluyor, bir an insanın kendini ait olmadığı bir
yerde bulduğunda beliren nedensiz korkuya benziyordu, yalnızlık,
kimsesizlik, unutulmuşluk biçimlerine giriyor, her
duyguyla biraz daha derinleşip onu yoruyordu. Elindeki valiz
ağırlaşmaya başlamıştı.

Birden yolun sonundan kendisine doğru koşarak gelen
genç bir kız gördü, uzaktan kızın bir blucinle gömlek giydiğini,
ayağında botlar olduğunu, saçlarını bir bantla topladığını
farketti, o anda bu hiç tanımadığı kıızı görmenin onda yarattığı
ferahlığı unutmayacaktı, kendine benzeyen birini görmek
anlaşılmaz biçimde içindeki korkuyu, tedirginliği, yalnızlığı
yatıştırmıştı.

Kız soluk soluğa gelip, kesik kesik sözcüklerle özür dilemeye
başladı.

- Özür dilerim ... Bir karışıklık olmuş ... Ben diğer arkadaşın
sizi karşılamaya geleceğini sanıyordum, o da benim geleceğimi
sanıyormuş ... Çok özür dilerim ...

Yelda hafifçe kızgın bir sesle, "önemli değil" dedi.

Sonra duvarları çarpılmış içleri karanlık köy evlerine bakarak
endişeyle sordu.

- Nerede kalacağım?

- Köyün öbür yanında bir yer hazırlattık size ...

Kızın sesinde hafif bir aksan hissediliyordu, bu yörenin okumuş kızlarından biri olduğu anlaşılıyordu. Uzanıp Yelda'nın valizini almak istedi.

- Ben alayım ... Siz yorulmuşsunuzdur.

-Teşekkür ederim, ben taşıyım, o kadar yorgun değilim.

Birlikte yürümeye başladılar, Yelda indiğinden beri aklına takılan soruyu sanki önemsiz bir şey soruyormuş gibi sordu.

8

-Cep telefonları çalışmıyor mu burada?

Kız güldü.

- Öyle bir sorunumuz var ... Sadece karakolun arkasındaki kayalıklarda çalışıyor cep telefonları ... Sadece orada çekiyor.

- Başka telefon var mı burada?

- Tabii. .. Ofiste telefonlar var ama ...

Kız sustu.

Yelda kıza bakıp, "evet," dedi lafın sonunu beklediğini anlatmak isteyerek.

Kız mırıldanır gibi konuştu.

- Biz başkalarının duymasını istemediğimiz özel konuşmalarımızı

o telefonlardan yapmamaya çalışırız... Cep telefonları

da ne kadar güvenli bilmem ama işte gene de cep telefonu

daha iyidir ...

Önce kızın ne söylemek istediğini anlamadı Yelda, sonra

birden kavradı. İçi yeniden sıkıştı.

- Adın ne senin?

- Rojda ...

Yelda kendisini ilk kez tanıyan herkesi şaşırtan garip açık sözlülüğüyle,

"Kürt müsün?" diye sordu.

Kız neşeyle güldü, gururlu bir sesle cevap verdi.

- Evet, Kürdüm.

Yelda'nın bu sorusunu bu kadar düz ve rahat sormasından

kendince bir sonuç çıkartmış olmalı ki ümitle o da Yelda'ya

sordu:

- Siz?

Yelda gülümsedi.

- Yok, ben Kürt değilim.

Rojda, açtığı paketten beklediği oyuncak çıkmayan bir çocuk

gibi hayal kırıklığını saklamaya uğraşarak,

- Olsun, dedi.

Bir yükselip bir alçalan, kimi zaman küçük bir tepeciğe

dönüşen, yer yer küçük çamur gölcükleriyle kesilen, içinden

9

biçimsiz iri taşların çıktığı, bazen siyah bazen kahverengi

olan toprak yol düz bir şekilde gitmiyor, rastgele yapılmış evlerin arasından dolanıyordu, meydanlığa benzer bir yere geldiler,

ortada kavruk bir ağaç vardı, ağacın altına boyanmamış,

çimento grisi küçük beton bir kulübe yapılmış, gri demirden

bir kapı takılmıştı, kapı pervazının üstüne çivilenmiş

bir tahtaya birisi eliyle "Bakkal" yazmıştı. Kapısı açıktı ama diğer evlerin içi gibi bakkalın içi de

karanlık gözüküyordu.

Meydanda kimse yoktu. ·

- Sadece bir kadın gördüm helikopterden indiğimden beri,
dedi Yelda, köylüler nerede? Evler sanki boş gibi...

Rojda bir sır verir gibi sesini alçaltı.

- Bu köy boşaltılmış, köylüler gitmiş... Daha yeni yeni
dönmelerine izin verildi ama köyün çoğu daha geri gelmedi.

- Çatışmalar sürüyor mu hala?

- Eskisi gibi değil tabii ama arada bir civarda çatışmalar
oluyor ... Bazen silah sesleri buradan duyulur, önce ürkersiniz
ama sonra alışıyor insan.

Büyük tehlikelerin kenarında yaşayan insanların zamanla
bir cesarete dönen alışmışlığıyla konuşuyor, bu alışkanlığın
içinde sanki neye alıştığını da unutuyordu.

Arkasındaki kayalığın üstüne de bir kulübe yapıldığından
sanki sırtında bir başka evi taşıyormuş gibi gözüken köyün
son evinin de yanından geçtiler, yarım ay şeklindeki dağların
açık ucundan gözüken geniş ova solgun san bir deniz gibi
açıldı önlerine. Son evin de ötesinde, köyden ayn gibi duran

iki katlı taş bir bina vardı, · Rojda "bu da köyün en zenginin evi," dedi, sonra gene gülümseyerek,
"odanız bu evde," diye ekledi, "bir penceresinden arkadaki dağlar, bir penceresinden
de ova gözüküyor, ben de burada kalıyorum."

Ev, biraz ötesinde başlayan uçuruma, o uçurumu kuşatan
dağların sanki birbirlerine ulaşmak istermiş gibi uzanan, yer
yer siyah kayalıklarla bölünen tarçın renkli vahşi yamaçlarına,

o yamaçların açıklığından başlayıp ufuk çizgisinde gök-

10

yüzüne karışan ürpertili ovaya bakıyordu. İlk katında geniş

bir yayvanı, ikinci katında bir gemi güvertesini andıran bir

cumbası vardı; dağları, yamaçları, kovukları, yarım ayın birleşen uçlarında oluşan dar boğazı ve o boğazdan sonra uzanıp

giden ovayı rahatça gözetleyebiliyordu.

Yaklaştıkça evin bakımsızlığı daha çok fark ediliyordu,

kum rengi dörtgen taşların arasına çaprazlama yerleştiren tahtalar yer yer çatlamış, çatlakların bazılarında ot bitmişti. Binanın

pencerelerindeki ahşap pervazlar çıkartılmış yerlerine binaya

hiç uymayan kalın plastikten yeni pervazlar takılmıştı.

Binanın içi serindi, eski eşyalar ya yağmalanmış ya da yeni

misafirleri için boşaltılmıştı, garip, sessiz bir boşlukla karşılaşıyordu içeri girenler.

Bir sağda bir solda iki kapı gözüküyordu.

- Sağ taraftaki odayı mutfak yaptık, soldakini de banyo,

dedi Rojda. Ama su problemimiz var, suyu her hafta tankerlerle

getiriyorlar, onun için dikkatli kullanmak gerekiyor ama arka

taraftaki depo büyük, onun için idareli kullanınca yetiyor.

Dar merdivenlerden üst kata çıkarken kendi adım seslerini

duyuyorlardı. Her basamakta evin içindeki kül rengi loşluk

biraz daha koyulaşıyordu. Merdivenin bir genişlikten sola

döndüğü yerin üstüne küçük bir pencere yapılmıştı, batmakta

olan günün son ışıkları kızılımsı bir dörtgen halinde

taşların üstüne düşüyordu. Işıktan geçerken Rojda'nın saçlarının

parladığını gördü.

İkinci katta yan yana kapılar sıralanmıştı, Rojda sondaki kapıyı açıp kenara çekilerek yol verdi, iki küçük penceresi olan odada tek kişilik bir yatak, yanında bir sehpa, tahta bir dolap, bir de küçük bir çalışma masası vardı, bir manastırdaki keşiş odasına benziyordu, belki de tek farkı duvarda asılı duran aynaydı. Yelda valizini yere koyup pencerelerden birinin yanına gitti, dağlar gözükiyordu, diğer pencere ise boğaza ve kararmakta olan geniş ovaya bakıyordu, sonsuzlukla çevrelenmiş gibiydi.

1 1

Rojda, eksik bir şey var mı diye odayı bakışlarıyla kolaçan ettikten sonra,

- Siz biraz dinlenin isterseniz, dedi. Yen:tekleri barakada yiyoruz. Yanın saat sonra yemek yeriz ama siz biraz dinlenmek isterseniz ben yemeğinizi ayırtınm.

- Teşekkür ederim, yemeğe yetişirim herhalde.

Rojda çıktıktan sonra üstüne kalın bir battaniye serili olan yatağının üstüne oturdu, yatağın başucunda bir duvar oyuğunun içinde eriyip ufaak kalmış bir mumla bir kibrit duruyordu.

Oda süratle kararıyor, duvarlar kahverengiye dönüşüyordu.

Başını eline dayadı, vücudu hafifçe öne doğru yığıldı, artan karanlıkla birlikte terk edilmiş bir kentin sokakları gibi

tehditkar bir yalnızlık içini sıkıştırıyordu, bir an soluk alamıyormuş, odadaki hava tükeniyormuş duyusuna kapılarak

oturduğu yerden hızla kalktı.

Merdivenlerden koşarak inip dışarı çıktı.

Güneş batmıştı, köy gölgelerden yapılmış bir kabartma gibi

gözüküyordu, evlerin arasından barakaların. pencerelerinden

yansıyan parlak florasan ışıklarını gördü. Yüz metre ilerisindeki karakolun önünde bir asker ovaya bakarak nöbet tutuyordu.

O anda içindeki keder ve yalnızlık öylesine derinleşti ki

bir daha bu duygudan asla kurtulamayacağından korktu.

"Bunu affetmeyeceğim" diye düşündü.

Bütün duygulan değışse de bu kararının değışmeyeceğini,

affetmeyeceğini biliyordu.

12

il

Eğer insan bir matematik formül olsaydı Selim'in ruhunu,

kişiliğini oluşturan duygularını, düşüncelerini, davranışlarını,

tepkilerini alt alta yazıp topladığınızda ortaya olumsuz bir

sonuç, kötü ve itici bir insan çıkardı. Ama insan matematik

bir formül olmadığından, varlığını oluşturan mayaya esrarengiz

bir mucize katıldığından, onun kötü denilebilecek bütün

özellikleri bir araya geldiğinde ortaya iyi ve çekici bir insan

çıkıyordu.

Onu yakından tanıyan herkes bu tuhaf denklemin farkındaydı

ve herkes kendine göre bir cevap arardı bu tuhafılığa,

Yelda ise bu mucizeyi zekanın sağladığına inanırdı, son zamanlarda çok sıklaşan kavgalarından birinde öfkeyle, "beni

insan zekasından nefret ettirdin, zekaya olan bütün hayranlığımı

ve güvenimi sarstın," diye bağırmıştı.

Gülmüştü Selim, zekasının kabul edilişindeki güçlü ton,

onun . bu zekayı kullanış biçiminin aşağılanmasından daha

çok ilgisini çekiyordu; onların ilişkisinde zeka sürekli biçim

değiştiren mitolojik bir yaratık gibiydi, aşka, sevgiye, hayranlığa, öfkeye, düşmanlığa, dostluğa, yakınlığa hatta cinselliğe

dönüşebiliyordu. Kendi zekalarına olan hayranlıkları, diğer

insanlara karşı duyulan gizli bir küçümsemeyi besliyor, konuşmaları zaman zaman zeka ayınlerine dönüşüyordu. Birbirlerini

zekalarıyla yaralayıp, zekalarıyla iyileştiriyorlardı.

Birbirlerine hem çok benzerler hem de benzemezlerdi, en

önemli farklılıkları dürüstlük konusundaydı. Yelda için dürüstlük ve güven belki zekadan bile önemliydi, eğer o bir

13

peygamber olsaydı dininin temelini dürüstlük ve güven üstüne

kurardı. Ama dürüstlüğe olan bu nerdeyse hastalıklı tutkusu

onun yalan söylemesine engel olmazdı.

Selim onun yalandan nefret ettiğini ve buna rağmen yalan

söylediğini bilir ama anlaşılmaz bir biçimde onun kendisine

hiç yalan ı:öylemeyeceğine inanırdı. Ruhundaki bir tür ay tutulması gibiydi bu, zekası bu konuda bütün sorgulayıcılığından

vazgeçer, defalarca yalan söylediğini gördüğü Yelda'nın

kendisine karşı dürüst olacağı inancına istekle kendini teslim

ederdi. Yelda'runkine benzer mutlak bir güven isteği Selim' de

de vardı, sevmek için değilse de bağlanmak için sızınbsız bir

güven duyması gerekiyordu, belki de bu yüzden zekasının ve bilincinin ulaşamayacağı, sorularla rahatsız edemeyeceği, ruhunun bilinç öncesi denilebilecek derinliklerinde saklı bir

inançla bağlanıyordu Yelda'ya. Bu bağın, kendisinin dokunamayacağı bir yerde yaşaması gerekiyordu, aksi takdirde onu

sorularıyla bozar, aralarındaki o anlaşılmaz büyüğü birkaç dakika içinde yok edebilirdi.

Selim'in ihanet etmeyeceği bir duygu ya da kadın yoktu,

yalnızca düşüncelerini ihanetin dışında tutar, işiyle ve düşünceleriyle ilgili hiçbir yalan söylemez, dahası söyleyemez ama

duygular dünyasına girdiği andan itibaren bir yalancıya, bir sahtekara, bir haine dönüşürdü. Yalan konusunda da garip bir dürüstlüğü bulunurdu, yalancı olduğunu kabul ederdi, sanki kadınlar onun zekasından ve düşüncelerindeki dürüstlüğünden dolayı duygu oyunlarındaki yalancılığını kabul etmek zorundaymışlar gibi çocuksu bir şımarıklığı vardı.

İlişkilerinin ilk başlarında bir gece sabaha karşı sevişmeden yorgun ve mutlu bir halde Selim'in göğsünde yatarken Yelda neredeyse yalvaran bir sesle, "bana yalan söyleme," demişti, "ben yalana dayanamam."

"Olur" derken bile yalan söylediğini biliyordu, yalan söy.

lememesi mümkün değildi, bir balığın içinde yüzdüğü su gibiydi yalan onun için, orada doğmuş, orada büyümüş, orada

14

yaşamayı öğrenmişti, kadınlara doğrulan söyleyerek yaşamayı bilmiyordu, kendisine ait, kimsenin bilmediği gizli bir

yaşamı olmalı, orada aşklardan, sevgilerden, duygulardan uzak ilişkiler yaşamalı, bedenini yumuşak ve gizemli hazlarına boğulmalı, ona güven vermeyen, onu kuşkulandıran bütün kadınlara ve hatta hayata karşı dokunulmaz bir gizli bahçede saklanabilmeliydi.

Kimliğinin açığa çıkmasından korkan bir casus gibi yaşıyordu hayahn içinde, o alaycı, güçlü ve zeki adamın yalanlarla örülmüş kabukları kaldırıldığında ortaya çıkacak. olanın sevgiye layık bulunmayacağına inanmış olmalıydı, onu saklayabilmek için birçok kadından ve sevgiden vazgeçmek zorunda kalmış.

Sakladığı kimliğin masumiyeti, onu saklamak için gerçekleştirdiği ihanetlerin vahşetiyle çelişiyordu; utanarak sakladığı

şey, kural ve sınır tanımayan, ancak kendini insanlara yabancı ve uzak hissedenden birinde görülebilecek, deliliği andıran bir sevilme isteğiydi, kabukları kalkar kalkmaz yalvarmaya başlayacağından ve sevilmeyeceğinden korkuyordu; sevilmek isteyen yanı görülmesin diye onu seven bütün kadınları aldatmış, kendinden uzaklaştırmış. İçinde niye böyle bir duygu taşıdığını bilmiyor, bunu düşünmek istemiyor, tartışmayı da şiddetle reddediyordu.

İlk yalanlarını yakaladığında Yelda önce öfkeyle hakaretler etmiş, sonra yatışıp, "yalan söylersen benim seni sevmem çok zor" demişti.

- Bir kurbağayı öpmek de zordur ama ancak prenses kurbağayı

öptüğünde kurbağa prene dönüşüyor.

- Ama o masal...

- Ben de bir masal istiyorum, bütün gerçekleri önemsiz

kılan bir masal... Bir masaldan daha az bir şey yaşamaya razı

değilim.

Zekasından umulmayan bir saflıkla gerçekten de bir masal

istiyor, bu masalın gerçekleşmesini bekliyordu; zamanla bir

15

masal yaşayacaklarına, hiçbirinin yalan söylemeyeceği, dürüstlükten sapmayacağı, ölene kadar sürecek bir aşkla kuşatılacaklarına

Yelda'yı da kendini de inandırmıştı.

Böyle bir masal yaşanabilecekse bunu ancak birbirleriyle

yaşayabileceklerine içtenlikle inanmışlardı, buna inanmaktan

hoşlanıyorlardı, bu inanç onları gerçeklerden, yalanlardan,

iharetlerden koruyor, zor anlarda, bir gün o masala ulaşacaklarını hayal ederek güç ve teselli buluyorlardı. Zamanla bu

masal onların ilişkisinin temeli ve simgesi haline gelmişti;

yan yana uzanır, ihtiyarlık günlerine ait hayaller kurarlardı,

bu ihtiyarlık hayallerini yaşadıkları günden ve gençliklerinden

bile çok sever gibiydiler, tehlikesiz, sakın, korkusuz, güven

ve aşk dolu bir ihtiyarlık, bahçede gezintiler, geniş bir salonda karşılıklı konulmuş masalarda telaşsız çalışmalar, akşamları

verandada üstlerinde kalın kazakları, dizlerinde battaniyeleriyle gece kuşlarının sesini dinlemek.;

Her konuşmalarında bu masala yeni hayaller katarlardı,

nasıl giyineceklerini, nasıl konuşacaklarını hatta nasıl huysuzluk yapacaklarını bile konuşurlardı. İhtiyarlık günlerini

hayal ederken ilişkilerinin hatta belki de hayatlarının en mutlu, en güvenli anlarını yaşarlar, birbirlerine sokulurlar, birbirlerine inanırlardı. Bu anlar onların mucizeleri idi, insanlara güvenemeyen iki insan bu anlarda birbirlerine hiç kuşku duymadan güvenir ve inanır, huzursuz ruhlarında yaz ormanlarını andıran sıcak ve sessiz bir huzur yaratarak daha şimdiden bir mucizeye kavuştuklarını düşünürlerdi, bu onlara gelecek için de güven verirdi.

Tutkuyla istedikleri iki şeyi, huzuru ve aşkı bir araya getiren bir hayalleri, özenle kendilerinden bile korudukları bir masalları vardı. En küçük bir rüzgarda solabilecek egzotik bir bitkiyi andıran aşklarının etrafına yerleştirdikleri bir seraydı bu, bu masalın ve seranın dışında kalan duygulan sürekli incinir, ilişkileri solar ama masal onları bir daha asla yaşayamayacaklarına inandıkları bir aşkla hep bir arada tutardı.

16

O ıssız köydeki ilk akşamında kendini yalnız ve kederli hissederken koş a koş a karakolun arkasındaki kayalıklara gidip Selim'i arayan Yelda, son zamanlarda onun sesini her işittiğinde duyduğu öfkeyi bile bastıran bir özlemle "seni çok özledim" diye inlemişti. Kederinden ve yalnızlığından hiç söz etmeden, ovadan esen rüzgarla uğuldayan telefona ağzını yapıştırarak "buradaki bir köy evinin bahçesinde toprak bir fırın gördüm, biliyor musun, bahçeye o fırından yaptıracağım, - her sabah taze köy ekmeği sen uyandığında kahvaltı masasında olacak," demişti.

Yelda'nın öfkesini saklaması gibi Selim de kızgınlığını gizleyerek konuşmuştu.

Bir gün önce ayrılırken sarsıcı bir kavga yaşamışlar, uçak saatini beklemek için oturdukları kahvede Yelda arada sırada onda gözüken bir tür cinnetle elindeki bardağı yere atıp kırmıştı. Çevredekiler onlara bakmışlardı. Başkalarının ilgisini çeken gürültülü davranışları her zaman küçümseyen Selim'in yüzü utançtan kararmıştı. Sesini yükseltmemeye çalışarak, "sakin ol lütfen" diye fısıldamıştı.

Arabada da kavga etmeyi sürdürmüşlerdi, kendi haklılıklarına öylesine inanıyorlardı ki birbirlerinin söylediklerini dinlememişlerdi, son zamanlarda onları sık sık esir alan kızgınlık nöbetlerinden birine yakalanmışlardı. Öfke, biraz sonra ayrılacaklarını bilmelerinin içlerinde yarattığı kırgın ve kederli özlemin sınırlarını cam kırıkları gibi çevirmişti, bir türlü o özleme dokunup, ondan söz edemiyorlardı.

Havaalanına yaklaşırken Selim, "böyle aynlmayalırn" demişti. Yelda cevap vermemişti.

Havaalarına girecekleri sırada Yelda saatine bakmış, - Daha vakit var, demişti, biraz daha dolaşalım.

Selim bir şey söylemeden havaalanırın önünden geçmişti. Bir süre sonra Yelda, "sessiz bir sokak bul" demişti. Sessiz bir sokak bulup durmuşlardı.

17

Yelda ona doğru dönmüş, uzun uzun bakmıştı. - Sarıl bana, demişti. Beni bir daha hiç görmeyecekmişsin gibiöp.

Çektiği andan kurtulmak isteyen bir hastanın içeceği zehiri istemesi gibi öylesine bir yumuşaklıkla, öylesine bir kadere boyun eğmişlik ve kederle söylemişti ki bunu, bir başkası bu cümleyle irkilir, belki Yelda'nın gitmesine bile engel olurdu ama Selim masallarla ve mucizelerle dolu ilişkilerinin içini kamaştıran ışıyla kör olmuş gibiydi, bütün yaşananlara, öf. ke krizlerine rağmen gerçekleri görmekte zorlanıyordu.

Bir daha hiç görüşmeyeceklermiş gibi ihtirasla, şefkatle, aayla öpüşmüşlerdi.

Sonra Yelda başını Selim'in boynuna sokmuş, onu derin derin koklamış ve "gidelim" demişti.

Bu, onların masallar dünyasındaki son öpüşmeleri olmuştu.

18

111

Ertesi sabah, karakoldan gelen seslerle uyandı.

Kalın tahtaların birbirine çarpmasını andıran postal sesleri, koşuşturmalar, emirler, bütün ovaya yayılıyormuş izlenimi

uyandıran yüksek sesli emir tekrarları, "hazır ol" komutları, Yelda'run bir süre sonra ezberleyeceği, "emir ve görüşlerinize hazırdır komutanım" haykırışı ve nedense onu şaşırtan, diğer seslerden farklı olduğunu sezdiği ama farklılığının nedenini hemen

ayırt edemediği bir sesin sorduğu "nasılsın asker" sorusuna verilen, gümbürtüye benzer toplu bir bağırış "sağ ol."

Kalkıp pencereyi açb, yükselmekte olan güneşin ilk ışıklarıyla belirginleşen kayalıkların uzun siyah gölgeleriyle çizgilenmiş fosforlu bir pembelikle parlayan tepelerden esen serin rüzgar onu ürpertti. Dağların çıplaklığına karşın rüzgar kekik ve

taze ot kokusu taşıyordu. Rojda ona daha sonra ot kokusu için,

"ovanın kokusu o, buralara kadar gelir sabahleyin," diyecekti.

Korkunç bir gece geçirmiş, hemen hemen hiç uyumamışb,

yorgunluktan baygınlığı andıran bir uykuya geçtiğinde de kabuslarla uyanmışb, ölen, parçalanan birilerini görmüştü sürekli.

Uykusuzluğuna, yorgunluğuna, kendisini her seferinde korkuyla

sıçratan kabuslarına karşın dün geceki yalnızlığıyla kederinin

altında, ya serin rüzgardan, ya da ilk geceyi atlatmış olma-.

sının yarattığı, bir kazadan canlı kurtulmuş birinin ilk sevincini andıran güvenden dolayı garip bir canlılık ve dirilik vardı.

önceki akşam evden telaşla çıktıktan sonra hemen karako

lun arkasındaki kayalıklara gitmişti, orada simsiyah bir rüzgarın içinde bir kayanın dibine sokularak. saçları dağılmış, yanak-19

lan ayazdan kızarmış, gözleri içine dolan rüzgarla ve yalnızlıkla yaşarmış bir vaziyette, kendisi burada, ıssız ve karanlık bir

köyde çaresizken Selim'in neler yapabileceğini kıskançlıkla hayal ederek telefonun tuşlarına ince parmaklarıyla telaşla bas

mış, sonunda o anda en çok duymak istediği sesi duymuştu.

Selim'in sesini duyduğunda hissettiklerini, o sestten nasıl

etkilendiğini ondan başka kimse anlayamazdı, o sesi daha ilk

duyduğu anda hücresinin kapısında celladını gören bir idam

mahkumu gibi içi acıyla, korkuyla hatta neredeyse nefretle kasılıyor, bir dizi fiziksel tepki veriyordu, ciğerlerine yeterince

hava gitmiyor, midesi büzüşüp demir bir top gibi karnına gömülüyor, nefes borusu daralıyor, sesi kısılıp çatallaşıyor, bacakları

gücünü kaybediyor, gözleri kararıyor, başı dönüyor,

kalbinin ahşlan hızlanıyor, öleceğini sanıyordu. Mümkün olsa

bu sesi bir daha asla duymak istemezdi ama hayahn bütün

sıkıntılarına, dertlerine, acılarına hatta bizzat Selim tarafından yarahlmış keder ve öfke sarsıntılarına karşı bu sestten başka sığınabileceği, bu sestten daha fazla kendisini güvenle saran başka

bir ses, başka bir insan yoktu ve olmayacağını da biliyordu.

Selim'le konuşmak, kızdırılmış bir demirle gırtlığının delinmesi

ve bu delikten içine onu kurtaracak bir iksirin akıhlması

gibiydi, yaşayabilmek için o iksire ihtiyacı vardı ve bunu an-

cak vücudunu parçalayarak içine akıhyorlardı.

Selim'le konuşmak gerçekten de onu biraz olsun rahatlatmış,

bir boşlukta kaybolmuşluk duygusundan kurtarmış,

kısa bir konuşmadan sonra, "ben şimdi gidip hem yemek yiyip

hem de ekiple tanışmak zorundayım ama yemekten sonra

seni gene arayacağım," demişti.

Sonra da sesinin meraktan ve kıskançlıktan çatlamasına

engel olamadan sanki sıradan bir soru soruyormuş gibi, "evde olacak mısı❖?" demişti.

20

- Tabii, evdeyim ...

Bu, Yelda'yı en çok sevindiren cümleydi.

- Şimdi gitmem lazım, seni arayacağım.

Kayalıkların arasından çıkmış, ovanın üstünde karanlık katı

bir cisim gibi duruyordu, dağlar koyu şekiller halinde gecenin

ortasında yükseliyorlardı, karakolun arka yanındaki tek pence

reden san bir ışık görülüyordu, bir iki köy evinin penceresinde

her an sönecekmiş hissi veren titrek aydınlık belli belirsiz fark ediliyordu, yeni yapılmış barakaların geniş dörtgen pencerelerle

rinden parlak beyaz florasan ışıklan tren kompartımanları gibi

yan yana toprağın üstüne düşüyor, alüminyum ofis binaları yaldızlı

:Uğıtlar gibi parlıyordu.

Kendisinin hem hastalandıran hem iyileştiren SeliJ!!.'in se
sine yapışıp kalmak, o sesten hiç ayrılmamak istediği halde
barakalara doğru yürümeye başlamıştı.

Daha doğuştan kendisine bağışlanmış bütün olumlu ayrıcalıkları,
güzelliği, zekası, çalışkanlığı, soğukkanlılığı, kendisine
en yabancı konuları bile süratle kavrama yetisi, hiçbir
unvan, makam, servet karşısında sarsılmayan güveniyle insanları
etkileme gücü onun ruhunun derinliklerinde ancak
Olimpos tanrıçalarında rastlanabilecek bir kendini beğenmişliğe
dönüyor, bunu saklamasını sağlayacak bir zekası olmasına
rağmen kendine duyduğu hayranlık gizlendiği yerde çocukluğundan
beri her gün biraz daha büyüyerek bütün ruhunu
sarıyor ve onun en büyük zaafını oluşturuyordu.

Kendine hayran her insan gibi yaralanmaya çok açıktı, başkalarının ona yalan söyleyerek onu aptal
durumuna düşürmelerinden

delice korkar, erkeklerin kendisinden başka bir kadını

beğenme ihtimalinden bile çılgına döner, sevdiğinin her hareketinden, her sözünden kuşkular yaratır,
kıskançlıklarıyla

inanılmaz azaplar çekerdi. Başkalarında dayanılmaz suçlar gibi

gördüğü davranışları kendine hak görür, bunlara daima

kendini haklı çıkaracak nedenler bulur, zaman zaman yaptıklarından dolayı kendisini ciddi bir
biçimde hırpalasa da daha

sonra kendisini de haklılığına inandırırды. En tehlikeli yanı,

gerçekten iyi kalpli olması, insanların dertlerinden etkilenmesi, başkalarının acıları karşısında

duygulanmasıydı, bu iyiliğe

21

sahip olduğu, başkaları için kimseye göstermeden üzüldüğü için diğer insanları kıracak, üzecek her davranışını, bencilliğini "ama ben iyi bir insanım" diye kendine mazur gösterip, kendini affetmesiydi. Başkalarını yaptıkları için suçladığı her davranışı kendisi de aynen yapabilir ve suçladığı insan gibi davrandığının farkına bile varmayabilirdi.

Sahip olduklarının sağladığı o sert kabuğun içinde kendine hayranlığın getirdiği hastalıklı bir kırılganlık barınırdı, o kırılgan yerine dokunulduğunda deliliği andıran biçimde öfkelenir, cinnet krizine benzer krizler geçirir, kendisini üzen cezalandırmak, canını yakmak için kendi varlığını, geleceğini bile tehlikeye atacak kadar kendinden geçer hatta inanılması zor ama ölmeyi ve öldürmeyi bile aklından geçirirdi. Bu hastalıklı yapıyı kurtaran ise onun kıskançlık duygusu kadar güçlü olan sorumluluk duygusuydu, yapacağı iş ne olursa olsun bunu büyük bir ciddiyet ve sorumlulukla yapar, işini mutlaka bitirir ve herkesten daha iyi yapmak için bütün gücünü ortaya koyardı.

Bütün gece o kayalıkların arasınına Selim'le konuşmak istediği halde o sorumluluk duygusu nedeniyle yemeğe yetişip ekibin diğer elemanlarıyla tanışması gerektiğini düşünerek konuşmayı kısa kesmişti.

Barakalara girdiğinde karşılaşığı sıcaklıkla birlikte gevşeyen

gövdesi kayaların arasında kendini nasıl sıkıştırdı fark ettirmişti ona. Yeni açılmış kağıt paketi, mürekkep, kurşunkalem,

naylon mobilya ambalajı ve kahve kokuyordu, kenarda

üst üste konmuş karton kutular duruyordu, duvara yeşil çuhadan

bir pano asılmış, üstüne görevlilerin isimleri ve görev bölgeleri yazılmış, barakanın duvarları bembeyazdı, bütün bunlar

ona Amerika' daki üniversitenin ilk günlerini hatırlatıyordu.

Terk edilmiş karanlık köyün içinde başka bir ülkeye gelmiş

gibiymiş ? bu ülkeyi tanıyordu, kendini güvende hissetmişti.

Karşıdaki açık kapıdan içerde masasının başında oturan

bir adam görünüyordu, Yelda kapının kenarına dayanıp usul-

22

ca pervaza vurunca adam başını kaldırıp sorar gibi bakmıştı.

- Ben Yelda Soydan ...

Adam başını önüne eğip kağıtları karıştırmıştı, onun adını

aradığı anlaşıyordu.

- Ha, evet... Hoş geldiniz.

Yelda farkına varmadan adamın ayağa kalkmasını beklemişti

ama adam kalkmamıştı, bir an sıkıntılı bir sessizlik olmuştu.

Adam konuşmaya niyetli gözükmüyordu, bu davranış

erkeklerin kendisine her zaman ilgi göstermesine alışkın olan

Yelda'yı huzursuz etmişti. Böyle huzursuz olduğunda utanırdı,

utangaçlığını saklayan soğuk bir sesle:

- Rojda akşam yemeğini ekiple birlikte burada yiyeceğimizi

söylemişti, demişti.

- Koridordan dümdüz yürüyün, en sondaki odayı yemekhane

yapbk. Herkes orada.

Yelda "teşekkür ederim" diye mırıldanarak gitmeye hazırlanırken adam yerinden kalkmıştı.

-Bugün helikopterde korktunuz.

Yelda kadınların güçsüzlüğünü, korkaklığını, dayanıksızlığını

vurgulayan erkeklerin alaycı tavırlarından çocukluğundan

beri hoşlanmaz, kendisiyle alay ettiklerini düşündüğü

anda karşı · saldırıya geçerci ama helikopterde gerçekten

korkmuş olduğu için ne söyleyeceğini şaşırmıştı. Korktuğu

anı hatırlıyordu. Birkaç gümüşi kavak ağacıyla bir iki toprak

evden oluşan bir mezranın üstünden keskin bir dönüş yapan

helikopterin hızla bir tepeye doğru gittiğini gören Yelda birden

irkilerek içgüdüsel bir hareketle biraz ötesinde oturan iki

yolcuya bakmıştı, loş kabinde yüzünü zorlukla seçtiği adamlardan

biri inanılmaz derecede güzel dudakları ve tuhaf bir

biçimde ürkütücü gülümsemesiyle, "teröristler rahat nişan

alamasın diye yamacı alçaktan uçarak tırmanacak" demişti.

Yelda, adamın bunu hatırlatmasını beğenmediğini gösteren

bir biçimde yüzünü buruşturmuştu.

-Öyle mi?

23

Bu yüz ifadesinin erkekleri kendine getirdiğini, onları gerilettiğini biliyordu ama adam aldırmamıştı bile, gülümseyerek,

"öyle" demişti.

Yelda ancak gülümsemesini görünce onun helikopterdeki

adam olduğunu fark etmişti. Adam elini uzatmıştı.

-Ben bu ekibin idare amiri ve güvenlik sorumlusuyum.

Adım Taner ...

Halinde tatsız bir kendine güven, itici bir kendini beğenmişlik

vardı. Otoritesinden ve kadınlar üzerindeki etkisinden

emin olduğu anlaşıyordu.

Yelda "memnun oldum" bile demeden isteksizce elini sıkıp arkasını dönüp koridorda yürümeye başlamıştı, koridor

beyaz duvarları, kapılarına asılmış isim tabelaları, küçük panolar, evrak taşımak için duvar dibine yerleştirilmiş telden

yapılmış tekerlekli arabasıyla düzen ve güven telkin ediyordu.

Koridorun sonundan çatal bıçak sesleri, İngilizce konuşmalar,

kısık gülüşmeler duyuluyordu.

İçeri girdiğinde onu önce Rojda görmüştü, orada olmaktan,

yabancıların arasında orılardan biriymiş gibi İngilizce konuşarak sohbet etmekten Yelda' ya aaklı görünen bir sevinç duyduğu

diğerlerinden daha fazla gülmesinden, daha coşkulu konuşmasından, fazlasıyla rahat davranışlarından arılaşıyordu.

Tanımadığı bir kalabalığa giren birinin doğal çekingenliğine

Yelda' nın bir de daha doğuştan gelen ve bastırmak için her zaman büyük bir çaba harcaması gerektiren utangaçlığı eklenince

Yelda diğer insarılara soğukluk olarak yansıyan bir mesafelilikle davranırdı. Tanışma merasiminde de aynısı olmuştu.

Rojda hepsini tek tek tanıştırmıştı.

-Bu Leopold, sosyal antropolog, adının Leopold olduğuna

bakma, kendisi İspanyol. Günter, adından da anlaşılacağı

gibi Alman, psikiyatrist, Amy, İngiliz doktorumuz, Jacques,

Fransız, misyonun şefi ve davranış bilimci, Beatrice, İtalyan

sosyolog.

Sonra kalabalığa döndü.

24

- Yelda hanım, iktisatçı ...

Masadakiler kibarca ama aldırmaz bir tavırla gülümsemişlerdi,

dikkatleri birbirlerine yoğunlaşmışb, "yerlilere" pek

önem vermedikleri seziliyordu. Yelda daha masaya otururken

o geceki rakibinin çift cepli haki gömleğinin açık düğmelerinden

göğüs dekoltesi cömertçe gözüken Beatrice, seveceği

insanın da uzun beyaz saçları omuzlarına dökülen, güneşte

kalmaktan bakır rengine dönen yüzü ve kaplumbağa boy-

- nu gibi kırış kırış boynuyla Fransız Jacques olacağına karar

vermişti.

Yemeğini sessizce yemeğe başlamışb, sessizliği ve arkadaş

olmak için bir çaba göstermemesi masadaki erkeklerin çabuk

ilgisini çekmişti, onu da konuşmaya katmaya çalışıyorlardı

ama kibar bir gülümseme ve kısa cevaplarla geçiştiriyordu.

Yemeğini yerken masadakilere ilgisini yitirmişti bile, hepsi

beyaz bir ışığın içinde silik gölgelere dönmüşlerdi, ne konuştuklarını duymuyor, arada bir kulağına çarpanlara da aldırmıyordu,

bir an önce gidip Selim'le konuşmak, onun sesini duymak,

ona buraları anlatmak, içini deşen, onu yorup yaşlandıran

acısını o alışık olduğu sesi dinlerken biraz dindirmek istiyordu.

"Büyücünün çırağı gibi oldum," diye düşünmüştü bir

ara, "ondan uzaklaştıkça ona daha çok bağılanıyorum." Yanındayken uzaklaşabileceğini, gidebileceğini, unutabileceğini düşünmüştü,

yeşillikler içinde şirin bir kasabada ilgi çekici insanlarla

tanışabileceğini hayal etmişti ama onu buraya, bu yarı

yarıya terk edilmiş, dağlarla çevrili karanlık köye getirmişlerdi.

Hiçbir erkek de ilgisini çekmiyordu.

Bir ara Jacques'ın kendi adını söyleyen sesini duyar gibi

olmuştu, Rojda onu hafifçe dirseğiyle iterek "Jacques sana bir şey sormak istiyor" demişti.

-Efendim?

Jacques sempatik Fransız aksanıyla İngilizce konuşuyordu.

-Yelda, araba kullanmasını biliyor musun?

-Evet.

25

-Cip kullanmasını da bilir misin?

-Cip araba değil mi?

Sesi, istemeden sert ve düşmanca çıkmıştı, hangi konuda

olursa olsun yeteneklerini sorgulayan her soru onu sinirlendirirdi.

Masada en çok sevmeye karar verdiği bu tatlı ihtiyara

böyle cevap verdiği için utanıp gülümsemişti.

-Kullanırım herhalde, Jacques.

-Harika ... O zaman yarın biz birlikte çıkarız. Ben araba

.kullanmaktan nefret ederim.

Leopold, kadınları küçümsediği anlaşılan biraz arsızca gülümsemesiyle lafa karışmıştı.

-Kendine güzel bir şoför buldun, Jacques.

Yelda, başını masadan kaldırırken Leopold'a aşağıdan yukarı

öylesine keskin bir şekilde bakmıştı ki böyle ikinci bir şakada

canının yanacağını anlamıştı genç İspanyol.

-Sen yarın kiminle çıkacaksın? demişti Leopold' a.

Leopold bir saldırıyla karşılaşacağını sezerek kibar bir sesle cevap vermişti.

-Günter'le ...

-Kendine yakışıklı bir şoför bulmuşsun.

Masada bir sessizlik olmuştu. Kızgınlığını alamayan Yelda

Jacques'a dönmüştü. ·

-Yarın ben seni gezdiririm.

Jacques Yelda'nın kızdığını anlamıştı ama kendisiyle böyle

konusulmasından hoşlanmadığı da belliydi.

-İhtiyar bir köpek yavrusunu gezdirir gibi mi?

-Köpek yavrusuna benzemiyorsun.

Yelda, gözünün kenarıyla Rojda'nın kendisine dehşetle

baktığını görüyordu, onun bakışları bu konuşmadan hoşlanmaya

başlamasını sağlıyordu.

Herkes susmuş, Jacques'la Yelda'nın konuşmasını dinliyordu.

-Ama ihtiyara benziyorum, demişti Jacques.

Yelda bir anda gereksiz yere gerginleştiğini fark etmişti,

26

çok da anlamlı olmayan bir şekilde sertleşmiş, düşmanca bir

hava yaratmıştı, herkes biraz şaşkın bakıyordu. Jacques'a gülümsemişti.

- Bana bir bardak şarap doldurabilir misin lütfen Jacques?

Beatrice dışında herkes gülümsemişti, masanın duygusal akışının denetimi kısa bir çatışmadan sonra Yelda'ya geçmişti, o gerginleşince gerginleşiyorlar, o sakinleşince sakinleşiyorlardı.

Jacques bir bardak şarap doldurup Yelda'ya uzattıktan sonra kadehini kaldırmıştı .

...: Salut.

-Salut.

Diğerlerinin şaşkın bakışları altında bardağını bir dikişte bitirmişti.

Sonra ayağa kalkmıştı.

-İzninizle ... Biraz yorgunum, gidip dinleneceğim ... Yarın kaçta gideriz Jacques?

-Yedi buçuk senin için uygun mu?

-Uygun.

Arkasında derin bir boşluk ve sessizlik bırakarak çıkmıştı.

Koridor ona dayanılmaz bir biçimde sıcak gelmişti. Yalpalamamaya

çalışarak yürürken niye şarabı bir dikişte bitirdiğini

kendine soruyor, bunu yaptığı için kendine kızıyordu. İçkiye

alışkındı ama bugüne dek hiçbir zaman bir bardak şarabı ayyaşlar

gibi başına dikmemişti, alkolik olduğunu sanacaklarını

düşünerek canı sıkılmıştı. Baraka ona bir uzay merkezi gibi

görünüyor, başı dönüyordu. Jacques dışında içerdekilerin

hiçbirinin yüzünü hatırlamıyordu. Gene de kazandığı küçük

zaferden memnundu, garip bir biçimde bu minik meydan savaşlarını

ve bunlardan galip çıkmayı severdi.

Barakadan çıkmadan önce Taner' in odasına bir göz atmıştı,
adam bacaklarını masaya uzatmış oturuyordu, eliyle "nereye"
gibi bir işaret yapmış, o da aldırılmaz bir tavırla elini "gidiyorum"
der gibi sallayıp yürümeye devam etmişti.

27

Hava daha da soğumuştı. Gecenin ayazı aniden saldıran
bir kedi gibi yüzünü brmalamışb, sırtım barakanın duvarına
dayamışh. Açık hava iyi gelmişti.

Kayalıklara doğru yürümüştü. Olanları Selim'e anlatmak
istiyordu. Yaşadığı her şey, Selim'e anlattığında asıl anlamını
kazanıyordu, yaşarken fark etmediği birçok aynnhı ona anlabrken
fark ediyor, her şeyi yeni baştan ve bu kez başka bir gözle

izleyerek yaşıyordu. Bu onların ilişkilerindeki sihirli yanlardan biriydi, bir keresinde ona "hayabımı
çoğalbyorsun" demiş, sonra da söylediği her güzel sözü inkar etmeye yatkın yanıyla
eklemişti, "ama eksilttiklerin çoğaltbklanndan daha fazla."

Karakolun ışıklan sönmüştü, arkaya doğru yürürken fısıllar

ışıtmişti, bahçenin her köşesindeki nöbetçiler aralarında gürültü çıkarmamaya çalışarak
konuşuyorlardı. O sırada, farlarına

lacivert kağıtlar yapışhrılmış bir asken araç karakolun yanından

homurtularla hareketlenmiş, köyün yollarında sarsılarak

ilerlemişti. Birden ürkmüştü Yelda, ne olduğunu anlayamadığı,

her yanı kapalı, demir bir hayvana benzeyen araan sadece

önünü aydınlatan lacivert ışıklan da, o ıssız köyün duvarlarında

yankılanan homurtusu da ona tekiili bir bölgede olmadığını,

burada her an korkunç olaylar olabileceğini habırlatmış.

· Birilerinin kendisine ateş edeceğinden endişelenerek başını

omuzlarına doğru çekip telaşla kayalıklara doğru yürümüştü,

rüzgar hızlanmış, kayaların arasında ayakta durarak konuşamayacağını anlayınca sırtını bir kayaya verip çömelmişti, bir erkeğin

sesini duyabilmek için karanlık kayalıkların dibinde iki

büklüm çırpınmasından dolayı kendj haline aıyor, bu durumda

olmaktan duyduğu utanç da onu neredeyse kendine düşman

ediyordu. Selim'le konuşmaktan vazgeçip eve dönmek istiyor

ama bunu da yapamayacağını biliyordu. Ağlamaya başlamış,

elindeki cep telefonunun fosforlu ışığı parlamış, yüzüne,

yanaklarından süzülen yaşlara yansımış, gözlerinden çenesine

doğru iki parlak yeşil çizgi çekilmiş gibiydi, ağlamasını durduramıyordu.

28

Kendini zorlukla yabıştırıp, gözlerini sildikten sonra hili

göz bebeklerinin önünde duran yaşlar yüzünden titrek görünen

numaralara basmış, ilk iki çalışta telefon açılmayınca

öylesine şiddetli bir kuşkuya ve paniğe kapılmıştı ki soluk

alamayıp yere oturmuştu, elleri titriyordu.

Üçüncü çalışta telefon açılmıştı.

Selim'e güzel sözler söylemeye, onu ne kadar özlediğini

anlatmaya hazırlanırken telefonun hemen açılmaması onun

bütün iç dengesini altüst etmiş, onu aalarla dolu bir çılgınlığın kıyısına getirmişti.

Haykırır gibi "niye telefonu hemen açmadın?" demişti.

- Birtanem, iki kez çaldı zaten, telefonu bulamadım hemen

...

Selim'in sesi sakindi ama kendisi burada bir kriz geçirirken onun böylesine sakin olabilmesi kızgınlığını daha da artırmışb.

- Telefonu nereye koydun ki bulamayasın ... Kaç oda var senin evinde ... Sen yalnız mısın orada?

Selim gene aynı sakin sesle cevap vermişti.

-Yalnızım canım.

Yelda onu duymuyor gibiydi.

-Sana orada yalnız mısın dedim.

Selim' in sesi de gerginleşmeye başlamıştı.

-Ben de yalnızım dedim.

- Yelda'yı seviyorum diye bağır bakalım öyleyse ...

-Buna ne gerek var, niye bağırıracaksın beni ...

Yelda artık tümüyle kendini kaybetmişti, çıplak bir kadının

Selim'in yanında oturduğunu, birlikte kendisiyle alay ettiklerini sanıyordu. Çevresiyle, gerçeklerle bütün ilişkisini

koparmışb o anda.

- Yelda'yı seviyorum diye bağır aşşşğılık herif ...

-Birtanem ...

- Bağır diyorum ...

Bunu söylerken öylesine bağırmıştı ki sesi barakalara kadar

29

ulaşmışb, karakol nöbetçilerinin sinirli kıpırdayışları oturduğu yerden hissetmişti ama o anda hiçbir şey önemli değildi.

Selim telefonda "Yelda'yı seviyorum" diye bağırılmışb.

- Daha yüksek sesle bağır ...

- Yelda'yı seviyorum ...

O ana kadar sanki Selim'in sesini duymuyormuş gibiydi,

birden o bağırışı duymuştu, onunla birlikte rüzginn uğultusunu,

karakoldaki neferlerin ayak seslerini, köpeklerin havla.

masıru, uzaktan uzağa bir askeri araon homurtusunu, barakalara

ışık sağlayan jeneratörün vınılsıru da duymuştu, sanki

derin bir komadan çıkıyor, bütün duyulan yeniden hayatı

algılaJnaya başlıyordu, oturduğu toprağın soğuğunu, üşüyen

ayaklarının karıncalandığını hissediyor, barakaların ışığını

yeniden görüyordu.

Kendi sesinden, haykırışından, bir anda yarattığı kabustan,

güçsüzlüğünden, en önemlisi de terbiyesizce davranışından

utanmıştı. Yeniden ağlamaya başlamışb.

-Özür dilerim sevgilim ... Ne hale geldim ben?

Sesi yeniden öfkелendi.

- Beni ne hale getirdin sen?

Selim'in sesindeki o gerçek kederi de ancak o zaman duymuştu.

,

- Önemli değil canım, geçti ...

Selim'in söylediklerinden değil aJna sesinden, o seste duyulan

gerçek sevgiden ve aadan etkilenmişti.

-Üzülüyorsun değil mi beni böyle görünce?

Selim cevap vermemişti, söyleyeceği yanlış bir sözün Yelda'yı

gene öfke krizine sokabileceğinden endişeleniyordu.

Yelda onun endişelendiğini anlayıp gülmüştü.

- Korkuyorsun değil mi gene bağıracağım diye.

Selim'in sesi rahatlayıp, sakinleşti yeniden.

-Evet.

- Seni çok özledim ... Bütün bunlar seni özlememden ...

Bazen dayanamıyorum, sen beni bu kadar özlemediğin için

30

bilemezsin, bazen bir insanın taşıyamayacağı kadar çok özlüyorum

seni... Sesini duyamayacağım, ben yokken sana bir şey

olacak, bana haber bile vermeyecekler diye korkuyorum.

Selim gülmüştü.

-Bir de bir kadınla birlikte olmamdan ...

Yelda bir an sustu.

- Bence sen bir süre böyle şakalar yapma, demişti ... Bırak

ben şaka yapayım, henüz senin şakalarını duymaya hazır değilim

bu konularda.

Selim uysal bir çocuk gibi, "peki" demişti. Sesindeki uysallık, onun çocuksu hali Yelda'nın içini şefkatle doldurmuştu.

-Peki mi canım ... Ah sen benim çocuğumsun aslında ...

Hangi anne evladını paylaşır ki... /

Onlara ait o garip mucizeyle bütün acılarını, öfkelerini

unutmuştu Yelda, sadece duyduğu derin sevgiyi, şefkati, özlemi

hissediyordu.

- Boynunun kokusu hili burnumda, biliyor musun?

Sonra, uzun uzun o gün olanları, köyü, barakaları, Jacques'ı,

aralarında geçen konuşmayı, "ben Kürt değilim" dediğinde Rojda'nın "olsun" dediğini, ertesi gün cipi kendisinin

kullanacağını anlatmışh.

Sonra bir an susmuştu.

- Bütün bunlar geçecek değil mi Selim, bütün bunları

unutacağız değil mi?

-Tabii canım.

-Masalı yaşayacağımıza hala inanıyor musun?

Selim'in sesi bu kez gerçekten güçlü ve inançlı çıkmışh.

-Elbette.

-Bilmem ki, ben biraz kuşkuluyum ... Ah, bir kurtulsam

bu kuşkulardan ... Bir kurtulsam ... Çok yoruluyorum, o kadar

zor ki bu ... Bazen biri gelse, bir anlaşma yapsak ve ben bir sabah ihtiyarlamış olarak uyansam istiyorum.

Sakin ve usul bir konuşmaya dalmışlardı daha sonra, Selim

Yelda'nın adını bir türlü hatırlamadığı uluslararası bir ta-

31

rih dergisinin makalesini basmayı kabul ettiğini, haberin akşamüstü geldiğini söylemişti.

- Ben de senin sevincini mahvettim değil mi bağırmanınla

... Çok özür dilerim ... Nasıl sevindim anlatamam.

SeJim ona kalacağı yerin nasıl olduğunu, yemekleri, üşüyüp

üşümediğini sormuştu.

- Kalın çoraplarını aldın mı, çok üşür senin ayakların.

Yelda yeniden ağlamaya başlamıştı ama çok usul, sakın,

neredeysse mutlu bir ağlamaydı bu.

- Aldım canım ... Sen beni çok seviyorsun aslında, değilmi?

- Çok seviyorum ...

- Biliyorum Selimciğim ... Biliyorum ... Ama bazen unutuyorum

işte ...

Eve ancak gece yansına doğru, bütün vücudu soğuktan

kaskatı kesilmiş olarak dönmüştü, merdivenlerden sessizce

çıkıp odasına girmişti.

Yatağına yatıp, ihtiyarlık günlerini hayal ederek uyumuştı.

Ama uykuları bilinci kadar çabuk ikna olmuyor, öyle kolayından

yatışmıyordu, bütün gece kabuslarla, titremelerle,

hıçkırıklarla geçmişti.

Evden çıktığında karakolun bahçesindeki askerler yorgun

_ adımlarını sürükleyerek dağılıyorlardı, gecenin izleri mor

halkalar halinde gözlerinin altına yerleşmişti, Yelda, onların

geceleri kızılötesi dürbünleriyle dağları ve ovayı gözetlediklerini, gündüzleri ise birkaç nöbetçi bırakıp uyuduklarını

sonradan öğrenecekti.

Dağların tepelerine vuran güneşin ilk ışıklarından sabahın

incimsi griliğine bir pembelik karışıyordu, hemen altlarındaki

uçurumla başlayan vadi, dağların oluşturduğu yarım ayın kavuştuğu yerdeki dar boğaza kadar siyah gölgeli bir kahveren❖

gilikle hata uykudaydı.

Boğaz'ın hemen ağzında başlayıp Arap Yarımadasına kadar

uzanan, binlerce yıldan beri üstünde çeşitli dinlerin, medeniyetlerin, kavimlerin yaşadığı, bereketiyle insanları besleyip,

o berekete sahip olabilmek için birbirlerini öldürenlerin

savaşlarına sahne olan, Asurlu bilginlerin, Babilli filozofların, Arap atlıların, Kürt savaşçıların, Haçlı şövalyelerin, Osmanlı

süvarilerin hayallerini hala ruhunda taşıyan efsanevi Mezopotamya Ovası, topraktan fişkırان mercimek filizlerinin solgun

yeşilliğini örten ve içinde ışıktan altın kabarcıklarının oynadığı mavimsi bir buğunun altında, taze bir ot kokusu yayarak

kıpırdanıyordu.

Yelda uçurumun kıyısında durdu, karakolun kapısındaki

nöbetçiden başka kimse yoktu etrafta, köy evlerinin bazılarında

ince, titrek dumanlar y❖kselmeye başlamıştı. Ot kokusunu,

dağ yamaçlarındaki kekik kokusunu taşıyan serin rüz-

garı içine çekti, dağların ve ovanın büyüü bir anlığına onu bütün gerçeklerden, acılardan, geceleyin gördüğü kabuslardan çekip çıkardı, sevinci andıran bir ürperti hissetti. Selim'in ona bir gece, her yanlış söylediğinde kahkahalarla gülerek ezberlettiği ôner Hayyam'ın dörtlüğünü hahladı.

"Hayyam bade ile sarhoşsan mutlu ol

Lale yanaklı biriyle oturmuşsan mutlu ol

Madem ki dünyanın sonunda yokluk var

Say ki yoksun, varmışsın gibi mutlu ol. "

O anda, bir başka canlıdan, hatta kendinden bile kaynaklanmayan,

ovanın, dağların, serinliğin, kokuların oluşturduğu, sadece

bir canlı olmanın yarattığı o tuhaf, biraz buruk mutluluğu

hissetti, uzun zamandan beri ilk kez Selim'i bir acı duymadan

haprlayıp kendi kendine mırıldandı:

: "Say ki yoksun, varmışsın gibi mutlu ol."

Birden arkasında bir hareket hissetti, arkasını döndüğünde

Taner'i gördü. Üstündeki yeşil asker fanılası terden kamına

kadar ıslanmıştı, altında siyah bir eşofman, yumuşak tabanlı

spor ayakkabıları, belinde de bir palaskayla iri bir ta,

'anca vardı. Kalın boynu, adaleli kolları, alını, sert hatlı yüzü

terden parlıyordu. Terli gövdesinden yarıştan çıkmış bir at

gibi duman tütüyordu.

Başka bir zaman olsa belki aldırılmaz yürürdü ama sabahın

mutlQluk ve sevinç veren garip büyüü onu her zamankinden

daha dost canlısı ve yumuşak bir ruh haline sokmuştu, zaten o

köyde kaldığı sürece çevrenin, iklimin, kokuların, güneşin, yağmurun, aydınlığın, karanlığın; soğğun ve sıcakğın insan ruhu

üzerindeki inanılmaz etkilerini, bulutların ve ışıkların her kıpırtısıyla duygularının da dalgalanacağını, ovanın üstündeki parıltılı

buğ gibi içinin kıpırdanıp duracağını keşfedecekti.

- Nerden böyle? dedi.

- Sabah koşusundan geliyorum.

- Nerde koşuyorsun?

-- Dağlarda ... Bu saatlerde çok güzel oluyor.

34

-Her sabah koşuyor musun böyle?

-Evet.

-Ben de koşayım senle sabahlan, bir sakıncası yoksa.

- Ama ben her sabah beş kilometre koşuyorum ... Hem

tempolu koşmaya alışkınım ben.

Bu adamın aldırmazlığı Yelda'yı sinirlendiriyordu ama eğlendiriyordu da.

-Ben lisede voleybol kaptanıydım ... Buraya gelmeden de

her sabah spor yapardım... Merak etme, temponu düşürmem

...

-Sen bilirsin, gel o zaman.

-O belindeki ne peki? Spor malzemesine benzemiyor.

-Hangisi... Ha, tabanca mı? Tabanca işte ... Buralarda pek

bir tehlike yok artık gerçi ama ne olur ne olmaz ... Tedbirli olmak iyidir.

Onlar konuşurken etraf birdenbire kalabalıklaşıvermişti,
her aksandan İngilizce konuşmalar, selamlaşmalar duyuluyordu,
dün akşam görmediği insanlar da vardı kalabalığın
içinde, çoğunluğu safari ceketler giymiş, bazıları boynuna
eşarp dolamıştı, bir macera havası, heyecanlı bir günün hazırlığı hissediliyordu.

Rojda yanlarına geldi, "nasılsın Taner?" dedikten sonra
"Yelda'ya, "hadi, gidip kahvaltı edelim," dedi, "birazdan hareket edeceğiz."

-Birlikte mi gideceğiz?

-Hayır, ben Leopold'larla gideceğim ... Sizinle Zerrin gelecek

... Hah, işte o da geliyor.

Gözleri uykudan şişmiş, henüz sabaha uyum sağlayamamış

olmanın o huysuz somurtukluğunu üstünden atamamış,

siyah saçlarını ensesinde toplayıp bir kalem sokarak topuz

yapmış, siyah gözlü, genç bir kızdı. O huysuz mahmurluğuna

rağmen insanda sevgi uyandıran garip bir sıcaklık vardı

bakışlarında ama o sıcaklığa karşın kolay yaklaşılmamasına izin

vermeyecek gururlu, güçlü bir duruş seziliyordu halinde. Yel-

35

da onu seveceğine hemen karar verdi, insanlar hakkında çok

çabuk karar verirdi zaten, çabuk dost olmayan, kendisi gibi

biraz mesafeli insanları daha çok severdi: Kendisinde keşfedilecek çok yan olduğuna inandığı için
onlarda da keşfedilecek

yanlar olduğuna inanırdı.

Zerrin Rojda'ya Kürtçe bir şeyler söyledi.

Yelda ona da sordu:

- Sen de Kürt müsün?

Zerrin uykusundan uyandırılan bir çocuk gibi homurdanarak cevap verdi.

- Evet.

Barakalara doğru yürüdüler, barakaların önüne Yelda'nın bir gece önce fark etmediği, beyaz cipler dizilmişti, hepsinin arkalarındaki uzun antenlerinde Avrupa Birliği'nin küçük mavi bayrakları dalgalanıyordu.

Barakanın lokanta yapılan odasındaki masaların üstüne, içlerinde domates, beyaz peynir, zeytin ve bir küçük kutu bal bulunan tabaklar yerleştirilmişti, bir masaya oturdular, genç bir delikanlı elindeki iki termostan çay ve kahve dağıtıyordu isteyenlere.

- Kahvaltı beklediğimden kötüymüş, dedi Yelda. Ucuz otellerdeki kahvaltılar gibi...

Rojda,

- Bu köyde bu kadarına bile şükretmeli, dedi.

Zerrin hiçbir şey söylemeden kahvaltı etmeye başlamıştı bile,

kimseyle konuşmak istemediği, sabahlan biraz huysuz

uyandığı anlaşılıyordu. Odada bir uğultu vardı, masalardan

masalara konuşmalar yapılıyor, elden ele haritalar, kağıtlar dolaşıyor, yeni başlayan bir işin kıvılcımlı bir elektrik ağı gibi insanlara yayılan ortak heyecanı hissediliyordu. Yelda, odayı dolduran

bu canlı enerjiden, uğultulu hareketlilikten memnundu,

hareket her zaman onu oyalar, huzursuzluğunu yatıştırırdı.

Dipteki bir masadan Jacques'ın el salladığını gördü, o da ona el

salladı. Jacques saatini göstererek, eliyle beş işareti yapıp, "beş

36

dakika sonra çıkalım" dedi. Yelda başını salladı.

Kahvaltısını süratle bitirip, bardağındaki çayı da içtikten

sonra diğerlerini beklemeden ayağı kalktı, Zerrin' e "ben sizi dışarıda bekliyorum" dedi, çıkarken Jacques'a da "kapının önündeyim" diye işaret etti.

Hareketsiz kalamıyordu. Onu düşüncelerinden ve duygularından

uzaklaştıracak, bilincinin rahatsızlık veren berraklığını

örtecek bir hareketliliğin içinde sürüklenmek istiyor, dil.

şünceleriyle duygularının içinde yarattığı o huzursuz canlılık

yüzünden durduğu yerde duramıyor, biraz fazla durduğunda

bedeninde onu rahatsız eden garip bir enerji birikimi, ruhuna

da yansıyan bir sıkıntı hissediyordu, yola koyulmak,

bilmediği yerlerde dolaşmak, bilmediği insanlarla konuşmak,

hikayeler, maceralar dinlemek, kendi hayatının içinden kendini

mümkün olduğunca çıkartıp orayı başkalarının hayatla-

ıyla doldurmak için sabırsızlanıyordu.

Barakanın önünde durup yükselen güneşe bakarken "Selim

şimdi hala uyuyordur" diye düşündü, onun uykuda olması

Yelda'yı yalnızlaştırıyor, Selim'le hangi nedenden olursa

olsun konuşamayacağını düşünmek onu anlaşılmaz bir telaşa

düşürüyordu.

Bir koşu gidip kayalıklardan telefon etmeyi düşünürken

Leopold geldi yanına.

- Dün gece için çok özür dilerim, dedi, sadece şaka yaptım

ama yersiz kaçtı. Seni kızdırdığım için çok üzüldüm,

emin ol öyle bir amacım yoktu.

- Biliyorum, Leopold, önemli değil... Erkeklere özgü salakça

bir şakaydı, unuttum bile.

- Dönüşte bir kahve içelim mi? Her zaman salakça şakalar

yapmadığımı sana kanıtlarım.

Yelda Leopold'un yüzüne onu ürkütmek ister gibi abartılı

bir dikkatle baktı.

- Bana kur mu yapıyorsun, Leopold?

Leopold'un çekingenliğini görmek onu eğlendiriyordu.

37

- Yemin ederim öyle bir niyetim yok. Asla sana kur yapmıyorum.,

yapmam da ...

Yelda Leopold'la dost olabileceklerini anlamıştı, arkadaşça

güldü.

- O kadar da abartma, biraz yapabilirsin.

Leopold da güldü.

- Tamam. Biraz ama fazla değil...

Biraz sonra Jacques'la Zerrin de geldiler, Jacques arabalar_

ın plakalarını elindeki kağıda bakarak kontrol edip kendilerine

ayrılan arabayı buldu.

- Bu artık bizim arabamız, dedi. Bundan sonra hep bunu

kullanacağız.

Ciplerin motorları birbiri ardına çalışmaya başladı, sırayla

yola koyuldular, Yelda ilk kez kullandığı bu tip bir arabada hata yapmamak için çok dikkatli davranıyordu, köyün içinden geçerken evlerin önünde durup onları seyreden birkaç çocukla kadın gördüler.

Köyden çıktıktan sonra arabalar dağlara doğru tırmanan

bir yola saptılar, Jacques, "onları takip et," dedi, ovaya doğru gideceklerini sanan Yelda dağlara doğru gitmelerine şaşırsa

da bir şey söylemedi, yalnızca aklından dağ yollarının daha sarp olacağı geçti.

Yol çukurlarla doluydu, sarsılarak ilerliyorlar, bazen tekerlek

bir taşa denk geldiğinde arabayla birlikte sallanıyorlardı.

- Gideceğimiz köyün adı ne? dedi Yelda.

- Civeleksu, dedi Zerrin.

- Ne garip isim bu ...

- Bütün köylerin isimleri böyle burada, hepsinin Kürtçe

adını değiştirip böyle garip isimler verdiler.

Dağların arasında, kiremit tozundan 'kahverengiye kadar

değişik tonların yamaçlara doğru yayıldığı geniş bir çanağın

içinde sarsıla sarsıla gidiyorlardı, Yelda bütün dikkatini yol

olduğu söylenen toprak izi oluşturan çukurlara düşmemek

için harayordu.

38

- Bize gerçekleri anlatacaklar mı? dedi Jacques'a.

- Kadınlar anlatacak, dedi Jacques, erkekler yalan söyleyecek.

.. Ben erkeklerle konuşup yalanlarını dinlerken siz kadınlarla

konuşup gerçekleri öğreneceksiniz ... Hem zaten elimizde

kayıtlar var, bütün cinayetlerin mahkeme zabıtlarını

alıp çevirttik ... Gideceğimiz köyleri ona göre saptadık.

- Kadınlar bize anlatacaklar mı?

- Eğer size güvenirlerse ...

Zerrin neredeyse düşmanca denilebilecek bir tonla söze

karıştı.

- Biz gideceğiz, onlar orada kalacak, niye anlatsınlar? Hesabını

soracak kimse yok ki ... Bu gittiğimiz köyün ağası güya

sekiz cinayetten aranıyor ama kimse adamın kılına bile dokunamıyor

... Siz anlatır mıydınız?

. Jacques, insana güven veren sakın sesiyle "haklısın ama"

deyip devam etti.

- Bu sefer katil ağa değil, bir köylü ... Ailenin bütün erkekleri genç kadını odunlarla döve döve öldürmüşler, sonra

da kuyuya düştü demişler ... Yargılanmışlar ...

Zerrin sinirli bir sesle "eee?" dedi.

Jacques güldü.

- Beraat etmişler ...

Zerrin sanki bir yeri acıyormuş gibi yüzünü buruşturdu.

- Bunlara kimse dokunmaz ... Şimdi bizden sonra da bizimle

konuşan kadınlara eziyet ederler.

- Biz olayı soruşturmaya gitmiyoruz Zerrin, dedi Jacques,

biz bu toplumda kadınlara nasıl davranıldığını, töre cinayetlerinin sosyolojik nedenlerini anlamaya gidiyoruz ... İnsanların

en ketumu bile farkına varmadan bir şeyler anlatır ... Bizim

buradaki avantajımız şu, o insanların, özellikle de erkeklerin

çoğu bizim suç olarak gördüğümüz davranışı suç olarak

görmüyorlar, onun için bu cinayetlerin nedenlerini daha ko.

lay anlatırlar ... Herhangi bir olayla ilgili somut bilgi vermezler, yalan söylerler ama genel erkek davranışı hakkında ipuç-

- 39

lan vereceklerdir ... Kadınların daha açık sözlü davranacaklarını umut ediyorum doğrusu ...

Jacques dışarıya dağlara baktı bir süre sonra kendi kendine

konusuyormuş gibi mırıldandı.

- Kadınları niye öldürüyorlar acaba?

Zerrin'in cevabı, sesindeki gerçek öfke, gerekirse bütün

katil erkeklerle dövüşmeye hazır görünmesi Yelda'nın sevgiyle

gülümsemesine yol açtı. Genç kızın öfkesinin altında,

kendi ırkının erkeklerinin cinayetlerinden duyduğu utancın

saklı olduğunu da sezmişti.

- Çünkü kendi namussuzluklarını kadınlan namus adına

öldürerek temize çıkarmak isteyen hayvan sürüsü bu erkekler.

Jacques hafifçe arkaya döndü, Zerrin' in ön koltuğun arkalığına

koyduğu elini şefkatle okşadı.

- Bu sosyolojik olmaktan çok zoolojik bir açıklama oldu

Zerrinciğim.

Yelda, Zerrin'in alınmasından korktu bir an, dikiz aynasından

arkaya bir göz attığında Zerrin'in gülümsediğini gördü.

İyi bir ekip olacaklardı.

- Bence Zerrin doğru söylüyor, dedi. Neden bu erkekler

kadın sadakatından başka hiçbir konuyu namus meselesi

saymıyor? Hırsızlık yapıyorlar, cinayet işliyorlar, yalan söylüyorlar, aldatıyorlar, başkasının hakkına tecavüz ediyorlar,

kendilerinden güçlüler karşısında yaltaklanıyorlar ama erkeklikleri ve namusları sadece kadın konusunda akıllarım

geliyor. Ayrıca bu sadece bu bölgede değil neredeyse bütün

ülkede böyle. Zavallılıklarını, ahlaksızlıklarını kadın kanıyla

temizleyebileceklerine onları inandıran ne?

Bir zaman gittikten sonra Jacques gene kendi kendine konuşur

gibi mırıldandı.

- Sanki bir tür kurban ayini gibi ... Eski dinlerdeki tanrılara

kurban suruna ayinlerini andırıyor biraz bu davranışları ... Cinayetten önce aile meclisi toplanıyor, kahveler içiliyor, ortak

karar alınıyor, ayine hep birlikte hazırlanıyorlar sanki ... Bütün 40

günahlarından affedilmeleri için sevdikleri birinin kanını döküyorlar

... Döktükleri kanla arınıyorlar, ruhları temizleniyor ...

Sonra sanki kendisine soruyormuş gibi ekledi.

- Böyle mi hissediyorlar acaba?

Zerrin başını salladı.

- Hayır, dedi, böyle hissetmiyorlar, bir ayine de benzemiyor

... Bu bir kılıf, bütün ahlaksızlıkların üstünü örten bir örtü

... Bu cinayetleri diğer ahlaksızlıklarını gizlemek için işliyorlar

... Sadakatsiz olduğuna inanılan kızını ya da karını öldürürsen

artık bir daha kimse senin hırsızlığını, katilliğini, ahlaksızlığını sorgulamaz ... Herkes bu konuda gizli bir anlaşma yapmış

gibidir, kızını ya da karını öldür, diğer suçlarını hoş görelim

... Eğer birisi, köyün ortaklaşa suçladığı kızını öldürmezse,

o zaman onu bütün köy aforoz eder, aşağılar çünkü bu feodal

anlaşma bozulmuş olur, herkesin diğer suçları ortaya çıkar.

Erkekler özgürce ahlaksızlık yapabilmek için kadınların sadakatinden bir ahlak perdesi örüyorlar ahlaksızlıklarını önüne.

Yelda Zerrin'in konuşmalarından etkilenmişti.

- Sen ne okuyorsun? dedi.

- Ben sosyoloji mezunuyum ... Töre cinayetleri konusunda

tez hazırlıyorum.

Sonra sanki arada Yelda kendisine soru sormamış gibi konuşmasına

devam etti.

- Asıl soru şu, Jacques, bu erkekler bu gizli anlaşmayı nasıl

yaptı? Kadınları öldürmenin ahlaksızlıklarını özgürleştireceğini

nasıl keşfettiler? Ama benim için asıl korkunç soru şu, kadınları

bunlara nasıl inandırdılar? Kadınlar nasıl oldu da namus .

için öldürülmeleri gerektiği böylesine rahat kabul ettiler?

İki tepenin arasındaki dar geçitten geçince Yelda ilerde bir

köy gördü.

- Geldik galiba, dedi.

O kötü yollarda alışkın olmadığı koca cipi sürerken çok

gerilmiş, dikkatini büyük ölçüde yola vermek zorunda kalmış,

direksiyonu sıkıca kavramaktan kollan ağrımıştı.

köyün yanından bir dere akıyor, köy kavak ağaçlany
la çevreleniyordu. Köyün içine girdiklerinde düzgün sayılacak
bir yoldan, ağlan çıkartılmış beyaz kale direkleriyle bir
futbol sahasının bulunduğu geniş bir meydanlığa ulaştılar.
Köylülerin geleceklerinden haberdar oldukları, meydana bütün
erkeklerin yan yana dizilmesinden anlaşılıyordu. Kavak
ağaçlarının solgun parıltısının yansıdığı meydanda kısık gözJerindeki kuşkunun karanlığı üstlerine
sinmiş gibi gözüken
bu erkek kalabalığı uğursuz bir sırrın önüne çekilmiş gizemli
bir perde gibi duruyordu. Sırlan her neyse, ona ulaşmak isteyenler öldürmeye hazır bir kalabalığın
saldırısına hazır olmalıydı.
Kasılmış yüz çizgilerinden, kendi köylerinden olmayan
herkesi düşman gibi gördükleri anlaşılıyordu.
Araba durunca, diğerlerinin ortasında yürüyen siyah elbiseli,
beyaz gömleğinin en üst düğmesini de iliklemiş, saçlarını
itinayla taramış, sağ yanağında vahşi bir hayvanın pençesinden
kalmışa benzeyen kırmızı, derin bir yara izi olan adam
arabaya yaklaşp kapıyı açtı.
- Buyrun, buyrun, şeref verdiniz ... Buyrun inin.
Arabadan inince ağa üçünün de elini sıktı, diğerleri sadece
"merhaba, hoş geldiniz" diye mırıldanmakla yetindiler.
Erkekler, ayaklarında pantolon olan başlan açık iki kadını
sessiz bir merakla süzüyorlardı.
"Şöyle buyurun" diyerek ağa onları meydanın kıyısındaki bir çardağa doğru götürdü. Çardağa dört
koltuk konmuş,
koltukların önüne beyaz örtülü bir sehpa, sehpanın üstüne

bir sürahi su, yeni açılmış bir paket sigara ve bir şişe kolonya
şişesi yerleştirilmişti.

Koltuklara ağıyla birlikte oturdular, diğerleri aşiretteki
önemlerine göre sıraya dizilmiş vaziyette ayakta bekliyorlardı,
omuzlarında Kaleşnikovlar asılıydı.

- Ne içerdiniz:, dedi ağa ...

Türkçeyi ağır bir Kürt aksanıyla konuşuyordu.

42

- Varsa bir çay içerim, dedi Yelda.

- Emriniz olur ...

Zerrin, "ben bir şey içmeyeceğim" dedi. Jacques da çay istedi.

Ağa bir işaret yaptı, genç erkeklerden biri koşarak uzaklaştı,
biraz sonra bir tepsinin içinde çaylarla geldi, konuşmadan
sehpaya koydu.

- E, nasılsınız bakalım ... Yolculuk nasıl geçti.

- İyi geçti, dedi Yelda.

Zerrin konuşmaları Jacques'a çeviriyordu.

Yelda çevresine bakındıktan sonra ağaya döndü.

- Hanımlar nerede? dedi... Hiç hanım göremiyorum etrafta.

- Onlar arka taraftalar.

- İzin verirseniz siz Mösyö Jacques'la konuşurken ben de

hanımlarla konuşayım ... Onların hatırını sorayım ...

Ağanın yüzündeki gülümseme bir anlığına kayboldu, soğuk,
nerdeyse öfkeli bir bakışla baktı Yelda'ya, sonra ne düşündüyse

bir anda yüzü yeniden değişti, gülümsedi.

- Elbette, emriniz olur. Sizi arka tarafa götürsünler ... Cemo,
bak hanımı avratların yanına götür, onlarla konuşacakmış ...

Ardından da Kürtçe bir şeyler söyledi.

Önüne düşen bir delikanlı Yelda'yı meydanın diğer yanındaki

iki katlı, yan yana konmuş dört ev uzunluğunda, yayvan

bir konak yavrusuna götürdü, geniş ahşap kapıdan Kürtçe

seslendi, kapı açıldı, Yelda'yı içeri aldılar.

Evin geniş bir bahçesi vardı, bahçenin içine sedirler yerleştirmişlerdi, kadınlarla görüşebilecekleri
önceden söylenmiş olmalı

ki kadınlar sedirlere oturmuş bekliyorlardı. Onlar da erkekleri

gibi temiz pak giyinmişlerdi, başörtülerinin uçlarını çekerek

ağızlarını kapayıp kendi aralarında Yelda'ya bakarak fısıll fısıll

bir şeyler konuşuyorlardı. Yelda meydanda erkekleri gördüğünde

hissettiğini kadınların yanında da hissetti: gizemli bir sırrı taşıyanların o sırra yabancı olan herkese
duydıkları ortak kızgınlık.

Gerçekten böyle bir sır var mıydı bilmiyordu ama tuhaf, ismi

konmamış bir kızgınlığın çevresinde dolaşbğına emindi.

43

Geniş bir koltukta, saçları kınalı, şişman, çatık kaşlı, yaşlı

bir kadın tek başına oturuyordu.

- Hoş gelmişsin ...

- Hoş bulduk ...

Kadın yanındakilere dönüp Kürtçe emirler verdi, genç

kızlardan birisi bir tabak ırmik helvasıyla bir bardak çay getirip Yelda'nın yanına bıraktı.

Yaşlı kadın Kürtçe Yelda'nın hatırlarını, yolculuğun nasıl geçtiğini sordu, genç bir kız konuşmalarını Türkçeye çeviriyordu.

Yelda kadınların hemen hemen hepsinin avuçlarının içinin, parmaklarının kınalı olduğunu gördü. Yeni kına yakılmış olduğunu tahmin etti.

- Düğününüz vardı galiba, dedi.

Genç kız söylediklerini çevirince gülüşmeler oldu.

- Evet, iki evladımızı evlendirdik ...

Yelda, düğünün nasıl geçtiğini, evlenenlerin kim olduğunu sordu, üstlerindeki kıyafetlerle ilgilendi, yanındaki kadının elbisesinin eteğindeki dantelin nasıl örüldüğünü merak ettiğini söyledi. Sorularına sadece yaşlı kadın cevap veriyordu ama sohbet ilerledikçe kadınların rahatladığını hissediyordu.

Lafı erkeklere getirdi sonunda.

- Erkekler size nasıl davranıyor?

- İyi davranırlar.

- Hiç tatsızlık olmuyor mu?

- Olur, her ailenin kendi içinde ...

- Burada bir cinayet işlenmiş.

Taş gibi bir sessizlik oldu, yaşlı kadın soğuk bir sesle kısa bir cevap verdi.

- İftiradır ... Köyümüzde olmaz öyle şey ...

Yelda, bütün kadınlar kendisine bakarken kenardaki genç bir kızın önüne baktığını gördü. O kalabalıktan kopmuş ya da kopartılmış gibi onlardan ayrılıp kendi içine çekilmişti.

Yelda fazla üstelemeden konuyu değiştirdi, biraz daha

sohbet ettiler, bir çay daha içip, getirilen taze bir gözlemeyi

44

yedi, çocukları, okul olup olmadığını sordu, sonra da izin istedi.

Yaşlı kadın ayağa kalktı, bütün kadınlar da ayağa kalktılar.

Kapıdan çıkarken yaşlı kadın bir paket uzattı.

- Hatıradır ...

- Sağ olun, niye zahmet ettiniz ...

- Bizi hatırlarsın, dedi yaşlı kadın.

Yelda ardağa geri döndüğünde Jacques'la Zerrin' in kendisini

beklediklerini gördü. Vedalaşıp arabaya binince Yelda paketi

açtı, içinden örneğini merak ettiği dantel ıktı.

Geldikleri yollardan geri dönerken, "hiçbir şey öğrenemedim"

dedi Yelda.

- Cinayeti sordum, iftiradır dediler.

Zerrin küçümseyen bir sesle, neredeyse nefretle konuştu.

- Caş bunlar, erkekleri de caş, kadınları da caş ...

- Caş ne demek?

- Kürtçe sıpa demek ... Ama burada koruculara derler ...

- Siz bir şey ğrenebildiniz mi?

- Biz de bir şey öğrenemedik ...

Jacques güldü.

- Bir seferde her şeyi ğrenebilseydik araştırma misyonunun

kurulmasına ne gerek vardı. .. Buraya daha çok geleceğiz

... Sonunda biri bize anlatacak.

Köye vardıklarında hava kararıyordu, Yelda bütün gün

Selim'i düşünmeye vakit bulamadığını fark etti. Selim'i hatırlatan sızı hep içindeydi ama her zamanki gibi onu belirgin biçimde,

hayaller kurarak, kıskanarak, kızarak, özleyerek düşünecek

zamanı olmamıştı. Hemen telefon etmek istedi ama

o kadar acıkmıştı ki önce Jacques ve Zerrin'le birlikte yemek

yemeğe gitti. Ekipler tek tek dönüyorlardı.

Yemeğini yer yemez fırladı, barakalardan çıkarken Taner

odasından seslendi.

- Nasıl gitti bugün?

- İyi...

- Gel bir kahve ikram edeyim ...

45

- Sağ ol, işim var ... Sabah kaçta çıkıyoruz? ..

- Altıda gideriz .. .

Yelda hızlı adımlarla kayalıklara gitti. Öyle tuhaf bir duygu

vardı ki içinde kendisi bile tam anlayamıyordu, sanki Selim'

i düşünmediği anlarda Selim'i ona bağlayan bütün bağlar

kesilmiş, sevdiği erkek ondan uzaklaşmış, onun girmesinin

yasak olduğu başka bir hayahn derinliklerine savrulmuştu.

Bunun mantıklı olmadığını biliyordu ama böyle hissediyordu,

o Selim'i unutabildiyse Selim de onu unutabilirdi. Unutup

başka kadınlarla birlikte olabilirdi. Hatta belki de olmuştu.

Ovaya karanlık inerken telefonun tuşlarına öfkeyle bastı.

İnsanların unutamayacağı, hatta unutmaması gereken bazı günler vardır ama yaşarken böyle günleri, hayatının değişmekte olduğunu fark etmez insan, kendisine nişan almış bir avcının varlığını sezemeyen bir ceylan gibi sakın sıçrayışlarla yürüyüşüne devam eder.

O gün de, bilincinin ulaşamayacağı, yakalayamayacağı kadar derinlerde saklı bir huzursuzluk hissediyordu ama bu duygu onun için varlığının ayrılmaz bir parçası, iç organlarından birinin doğuştan gelen önemsiz bir hastalığı gibiydi, o huzur- suzluğun gerçek bir nedeni, geçerli bir dayanağı mı var, yoksa genlerindeki anlaşılmaz bir pürüzden kaynaklanan yerleşik huzursuzluğu mu olduğunu her zaman açıklıkla kavrayamazdı.

Daha sonra onu üzecek birçok olayın başlangıç anını sezememesi de bu huzursuzluğa gereğinden fazla alışmış olmasıydı.

Boğaziçi'nin kıyısındaki üniversitenin küçük odalarından birinin pencerelerinden karşı kıyıya bakarken, "yakında erguvanlar açacak" dediğinde içindeki küçük huzursuzluğu sesine yansıtmıyordu.

Kendisini hep azarlayıp, çalışması için emirler verdiği için çocukluğundan beri "Sultan Üçüncü Mahmut" diye takıldığı oda arkadaşı her zamanki gibi erguvanlara aldırmadan

"sana verdiğim şu belgeye baktın mı?" demişti.

Sade ve sağlam bir binayı andıran dostluklarının süsü, gösterişi yoktu ama her sarsıntıya dayanacak bir güçteydi; birbirlerine güvenirlerdi. Bu güvenin kaynağı arkadaşlıkları

değildi, ikisinin de diğerrinin bir başka insana kendi çıkarı için 47

ihanet etmeyeceğini, inandığı fikirden vazgeçmeyeceğini bilmesindendi.

İkisi de diplomat çocuğuydu, Peru, Moğolistan,

Bolivya, Gine gibi birbirine hiç benzemeyen ülkelerde dolaşarak

büyümüşler, hayatla ilgili çok tuhaf, alışılmamış bilgiler

biriktirmişler, değişik mutfaklara, değişik içkilere, değişik

davranış biçimlerine alışmışlar, bunları bilmeyen diğer insanlara karşı gizli bir küçümseme beslemelerinden kaynaklanan

bir züppelik de kişiliklerine sinmişti. Bu züppeliklerini seçkin

bir kulübün kapısına asılmış küçük bir plaket gibi ancak bilenlerin görebileceği bir zarafetle taşıdıklarından, züppelikleri

iyi bir yemeğe konmuş güzel kokulu bir baharat gibi onların

kişiliğine çekici bir tat katıyordu.

İngiltere' de birlikte tarih okumuşlardı. Mahmut sınıfın en

çalışkanlarından biriiken Selim profesörlerinin en sevdiği

öğrencilerden olmuştu. Biri titiz bir şekilde çalışır, hiçbir ayrıntıyı atlamaz, en küçük bir belgeyi bulabilmek için arşiv dairelerinin

yaylı rafları arasında günlerini geçirir, diğeri ise

tembelliğini yaratıcılığıyla kapatıp, o belgelerden dikkat çekici sonuçlar çıkarırdı. Birbirlerini tamamlayan iyi bir ekip

oluşturduklarını daha baştan beri biliyorlardı.

Hocalıklarında da aynısı olmuştu. Öğrenciler bir belge

aradıklarında, bir kaynağa ulaşmak istediklerinde Mahmut' a

gelirler ama Selim'i dinlemeye bayılırlardı. Onun her yıl derslerine,

"tarih bir yalandır, beyler," diye başlaması ünlüydü.

"Tarihi iktidar sahipleri yazar ve bir katil gibi gerçeğin bütün ipuçlarını saklamaya uğraşırlar. Tarihçiler ise cinayeti aydınlatıp, gerçeği ortaya çıkarmakla yükümlüdürler."

Birbirlerinin başarısından hiç lekesiz bir sevinç duyariar,

kendi başarılarıymış gibi bununla övünürlerdi.

Bütün yakınlıklarına karşın birbirlerine sormamaları
gereken soruları sormazlar, neleri sormamaları gerektiğini

de bilirlerdi. O yüzden özel hayatları konusunda bilgileri

çok fazla değildi, babalarının mesleği ve kendilerine

daha çocukluklarından verilen terbiye nedeniyle diğer in-

48

sanlara mesafelilik gibi gözüken bir ketumiyetleri vardı.

Mahmut, Yelda'yla Selim arasında son zamanlarda neler

olduğunu, Yelda'nın neden aniden geçici bir araştırma için

uzaklara gittiğini bilmiyordu, bir soru sormamış, bir açıklama

da beklememişti, sadece Selim' in üzgün olup olmadığını anlamaya

çalışmış, sonunda üzgün olmadığına karar vermişti.

O sıralarda Selim' in duygularını anlamak kendisi için bile

o kadar kolay değildi, üzgün olmadığı doğruydu, uzun süren

bir migren krizinden çıkmış biri gibiydi, duygularının henüz

tam canlanamadığı, sadece ağrının dinmesinden doğan bir

memnuniyetle, uykusuz gecelerin yorgunluğunun hissedildiği

bir ruh halini yaşıyordu. Yelda'nın gidişinden hemen önce

aralarında Selim'e göre nedensiz yere çıkan o kavgada da

söylediği gibi "ilişkinin hastalandığına, mikrop kaptığına,

iyileşme ihtimalinin de çok az olduğuna" inandığından onları bir kopuşa götüreceğini düşündüğü bu
uzaklaşmadan,

kavgaların bitmesinden belli bir huzur ve sükunet duyuyordu.

Ama bir keresinde gene Yelda'ya söylediği, "hayatıma

nasıl bir zamanda girdiysen, nasıl özel bir zamana denk geldiysen anlayamadığım bir şekilde içime
fresk gibi kazındın,

seni oradan çıkarmak için benim bütün varlığımı yok etmek

gerekecek" sözleri de gerçektir.

Aklının bir bölümü sürekli Yelda'ı düşünmeye, ona kızmaya,

onunla ilgili sorunları çözmeye uğraşmaya, onu özlemeye

alışmıştı, o olmadığında ne yapacağını, onsuz bir hayatın

nasıl olacağını bilmiyordu. Sadece bir eksiklik, doldurulması

mümkün olmayan bir boşluk hissediyordu.

Akşamüstü Mahmut' un "hadi, gidip bir yerde güzel bir yemek

yiyeğim" önerisini, "yorgunum" diye reddetti, üniversiteden çıkıp İstanbul' un kalabalık trafiğine
karıştı, akşama yağacak

yağmuru haber veren bulutlar, yolun iki yanındaki, dalları

bahar yapraklarıyla kabarmış iri ağaçların gölgesini artırıyor,

asfalt simsiyah gözüküyordu, uzun araba sırasının kırmızı

stop lambaları, sabırsız korna sesleri bir ateşböcekleri ordu-

49

sunun cehenneme saldırısını düşündürüyordu Selim'e. "Tuhaf

şeyler düşünüyorum" diye gülümsedi, yalnızken çevresindeki

objelerden sürrealist Rönenans tabloları oluştururdu

aklında, tombul bir hizmetçi kadından yerlerdeki erkek kafalarını süpüren bir melek, otobüs
duraklarında bekleyen kalabalıklardan

"son yemeğe" katılan havariler yapardı.

Ekzozlarından fişkıran dumanları, yanıp sönen lambaları,

hırıltılı vites sesleri, motor homurtul!lıyla olduğu yerde yay-

- lanıp duran demir bir sürüngene benzeyen araba kalabalığının

içinde ilerlemeyi umarak beklerken, içindeki huzursuzluk

da ağır ağır sudan çıkan hayalet bir gemi gibi şekillenmeye,

büyümeye başladı.

Bilincinden önce, bir tür şartlı refleks gibi hareket eden alışkanlıkları ona beklediği zil sesinin çalmadığını söylemişti, daha

sonra Yelda'nın kendisini bütün gün aramadığını fark etti.

Yelda'nın onun sesine olan bağımlılığına alışmıştı. Hastalanan

birçok ilişkide olduğu gibi onlar da sevginin, aşkın, şefkatin

dışında zehirli bir patikadan birbirlerine ulaşır olmuşlar, karşılıklı olarak kurtulmaya çalıştıkları garip bir bağımlılıkla birbirlerine bağlanmışlardı. Her birinin bağımlılığı diğerinin bağımlılığından besleniyordu. Yelda'nın bağımlılığı da Selim' de

bağımlılık yaratmıştı. Yelda'nın bir keresinde kendisine "ah, biz hastalandık," dediğini, sonra şöyle eklediğini hatırlıyordu:

"en kıymetli varlığımız da bu hastalık oldu."

Diğer insanlara karşı ruhen ilgisiz iki insanın bu tür bir bağımlılığı taşıması çok zordu, bir yandan birbirlerine sarılırken

bir yandan da dağlarda yakalanan yaban atları gibi silkinip

duruyorlardı, ona rağmen zaman zaman, ya birbirlerine

duydıkları sevgiden ya da yarattıkları o masala olan tutkularından, bu bağımlılığa rıza göstermişler, hayatlarını bu bağımlılıkla

sürdürebileceklerini kabul etmişlerdi. Ama ne yazık

ki orada da kaderin alaycılığıyla karşılaşmışlar, hiçbir zaman

ikisi de bu bağımlılığı aynı anda kabullenememiş, her

seferinde diğerinin isteği eksik kalmıştı.

50

Bu durumu uzun uzun "tahlil" etmişlerdi. Bu, onların en sevdiği oyundu. Bir filmi, bir kitabı, söyledikleri bir cümleyi,

bir kelimeyi hatta bir bakışı, "tahlil" sözcüğüyle eğlenen bir gülümsemeyle "hadi, bunu tahlil edelim" deyip saatlerce konuşurlar, kolay kolay akla gelmeyecek psikolojik ayrıntılara

inerler, ilk bakışta fark edilmeyecek anlamlar bulurlar, yaptıkları buluşlarla birbirlerini şaşırtırlar, birbirlerinin zekasına

hayran kalıp, her seferinde aşık olmak için doğru insanı seçtiklerine bir daha inanırlardı.

Kendi davranışlarını "tahlil" ederken tam bir dürüstlikle davranırlar, bunu sadece kendi zekalarına değil, birbirlerinin

zekasına da bfr borç olarak görürlerdi. Zekayı ilgilendiren

alanlar, onların kendi bencilliklerinden vazgeçtikleri alanlardı.

Niye aynı anda bu bağımlılığa razı olamadıkları, biri diğerine

tümüyle teslim olmayı kabul ettiğinde diğerinin niye geri

çekildiğini çok değişik açılardan tartışmışlar, ancak bu konuda

dürüstlükten sapmışlar, inatla yalan söylemişlerdi.

Gerçeği görüyorlardı.

Bunu kabul etmemek için direnip, değişik bahaneler bulmaları,

zeka oyunları yapıp, dürüstlükten sapmaları aslında

bütün zekalarına, "başkalarından farklı" olduklarına dair besledikleri inanca rağmen ruhlarının "sıradanlığa" teslim olduğu gerçeğine tahammül edememelerindendi. Kadın erkek

ilişkisini bir "ego" meselesine, "aşağılık duygusunun kapanmayan yaralarına", "kendisini beğeneni beğenmemeye" indirgeyen bir sıradanlığı kendilerine yakıştıramıyorlardı. Aralarına

çektikleri setin daha incelikli, daha zekice nedenleri olmasını

istiyorlardı.

Onlar zaaflarıyla da övünebilirlerdi, sık sık yaparlardı bunu,

zaaflarıyla övünebilmekteki züppeliği severlerdi ama bu

konudaki zaaflarıyla övünemiyorlardı, ruhlarındaki çürük

yeri görüyor ve bundan utanıyorlardı. Bunu kabul ettiklerinde

bütün hayatları, basit, sıradan bir çekirdeğin etrafındaki

selefon kağıdından yapılmış süslere dönüyordu.

51

Bu onların arasında kuşkulu, karanlık bir sorun olarak kaldı, zaman zaman kavgalarında bu konuya dönseler de zekfil.arırun, ruhlarındaki bu çürümüş yanı affettirecek oyunlar ve mazeretler bulabileceğini karşılıklı olarak kabul etmeyi tercih ettiler.

- Adler, her insanda aşağılık duygusu olduğunu yazıyor, demişti bir seferinde Selim.

Yelda alaycı bir şekilde gülümsemişti.

- Ama bazılarında herkesten biraz daha fazla sanırım.
- Belki de herkeste herkesten biraz daha fazladır.

Bir başka seferinde de Selim, "acaba aşk dedikleri sürekli yeni anlaşmalar yapmak mı?" diye sormuştu.

Yelda gene aynı alaycı gülümsemesiyle cevap vermişti:

- İlk anlaşmaya sadık kalamayanlar için başka bir çare var mı? '

Bütün bu konuşmaları hatırlıyor, onun yerine koyabileceği kimse olmadığını, kimseyle bu konuşmaları yapamayacağını, kimseye ona kızdığı kadar kızamayacağım, kimseyi onu sevdiği kadar sevemeyeceğini düşünüyordu ama bir yanı da bütün o gerginliklerden kurtulmayı, sükuneti, sürekli bir tedirginliğe esir olmadan yaşamayı arzuluyordu. "Neden hiç sakin olamıyorsun?" diye sormuştu bir seferinde Yelda'ya, o da, "sen kendmi bana bütününü verdiğinde, benimle birlikte olduğunda

hiç huzursuzlandım mı?" demişti, "sen benden uzaklaştığında, yanımda olmadığında ben huzursuz oluyorum."

Yelda'nın aslında neden huzursuzlandığını biliyordu. Selim'in

sevgisine sahip olmak yetmiyordu, onun ruhunun insanlara

ilgisiz olan parçasını da ele geçirmek, ıssızlığı ve dokunulmazlığıyla bir tehdit gibi gözüken, en yakın anlarda, en

mahrem sarılışlarda bile onu nasıl olduğu anlaşılmaz bir biçimde

biraz yabancı ve mesafeli kılan o tehditkar bölgeye girmek,

ona bütünüyle sahip olmak istiyordu. O tuhaf, loş, etrafı

kalın perdelerle çevrili, içerisinde ne olduğu bilinemeyen, belki zaman zaman Selim'in kendisine bile yasak olan o hayata

uzak ve yabancı bölgeye girmeden Selim'e tümüyle sahip ol-

52

maron mümkün olmadığını hissediyordu, o alanı ele geçiremeyen

herkes Selim tarafından bir ihanete uğrayabilirdi. Selim bir

kez ruhunun insanlara yabancı olan alanına çekildikten, orada

yalnız kaldıktan sonra, çekildiği yerden nasıl ve ne tür duygularla çıkacağını kimse hatta Selim' in kendisi bile bilemezdi.

Selim'in Yelda'yı bu kadar iyi anlayabilmesinin nedeni,

aralarındaki birçok farklılığa karşın var olan korkunç benzerlikti, onları o ürkütücü sona sürükleyen de bu beşerlik olacaktı.

İnsanlarla ilgilenmeyen, yalnızca kendine dönük, kendi

kırgınlıklarından, acılarından beslenen, kendine olan hayranlıkla büyüyen o gölgeli ve tehditkar bölge Yelda'nın ruhunda

da geniş bir yeri kaplıyordu. Aynı hastalığa yakalanmış olanların belirtileri çabuk gören gözleri gibi birbirlerini görüp tanıyorlardı onlar da.

Kendilerini ele vermemek için gösterdikleri asabi çaba kadar,

karşısındakinin ruhuna bütünüyle sahip olma isteği de

birbirine benziyordu. Karşısındakine sahip olma isteğini doyuramayınca, ki asla bunu doyuramıyorlardı, o istek kendi

ruhlarını esir alıp, orada kederli yaralar açarak, derin huzursuzluklar yaratıyordu.

O akşamüstü de saatler ilerledikçe Selim' in o bildik huzursuzluğu çoğalmaya başlamıştı. Sabahleyin, "bir daha duymasam

daha huzurlu mu yaşarım acaba?" diye düşündüğü ses

akşama kadar duyulmayınca öfkeli bir özleme dönüşmeye

başlamıştı.

Yelda aradığında onu evde bulamazsa üzülür, gerginleşir

diye evden de çıkamıyordu. Yalnız başına bir konserve açıp

yedi. Yemekten sonra şarabını salondaki koltukta içmeye devam

ederken nihayet telefon çaldı.

Yelda'nın sesi telaşlı ve sevgi doluydu.

- Canım, özür dilerim, seni bütün gün arayamadım ... Uzak

bir köye gittik, cipi de ben kullandım ... Çok yoruldu, gerildim

ama çok ilginç insanlar gördüm ... Sana sonra anlatırım ... Senin de çok ilgini çekeceğine eminim ...
O arada seni arayamadım ...

53

Döndüğümüzde çok acıkmıştım ... Hemen yemeğe gittim ...

Savaş alanından şifreli mesaj yağmuruna tutulan bir karargah

gibi Selim'in aklı duyduğu her cümledeki şifreyi süratle çözüyordu.

Çözülen şifrelerin hepsi de kötü haberler veriyordu.

Kendisinden uzakken gittiği bir köyde telefon etmeyi unutacak

kadar eğlenmişti ... Kendisinden uzaktayken gördüklerini

çok ilginç bulmuştu ... En önemlisi, döner dönmez kendisini

aramamış, önce yemeğe gitmişti ...

Bir günde bu çok fazla değışiklikti, ancak değışmeyi ölesiye isteyen birinin başaracağı kadar büyük bir değışiklik. .. Daha bir gün önce nerdeyse her an onun sesini duymak isteyen biri bugün onun sesini duymamaya tahammül edebiliyordu. O sırada çok daha rahatsız edici bir şifre çözüldü bilinçaltında. Çok uzun zamandan beri ilk kez kendini suçlu hisseden, özür dileyen, aramayı unutan Yelda'ydı; unutilan, suçluluk duyulmasına yol açan, özür dilenen kendisiydi. Aşk ilişkilerinin o kendine özgü, karmaşık ve gölgeli coğrafyasında suçluluk duyanın garip bir şekilde daha güçlü olan olduğunu Selim biliyordu. Bunu, Yelda'run bildiğini de biliyordu. İkisi de bir ilişkide güçsüz olmayı kabul edebilecek türden insanlar değillerdi ama koşullar Yelda'yı bu güçsüzlüğü kabul etmeye zorlamış. O, nefret ettiği bu güçsüzlükten kurtulmaya çalışırken, kurtulmaya çalışan herkes gibi o güçsüzlüğü içinde bulundukları ilişkinin doğal parçası haline getirmişti. Şimdi birdenbire tek bir gün içinde roller değışiyordu. Selim anlayışlı ya da kibar olma endişesinden çok bu görüntüden kurtulmak için telaşla,

- Önemli değil, canım, sadece seni merak ettim ... Sesini duyduğuma sevindim, demişti ama bunu söylerken bile sesi kulağına güçsüz birinin sesi gibi geliyordu.

O bunları düşünürken neredeyse içgüdüleriyle Yelda'nın sesinde olmaması gereken bir kayganlık, her zamankinin dışında

küçük bir titreme, bir saniye fazla uzalmış bir durak-

54

sama hissetti, daha cümleyi duymadan, yüzüne doğru gelen yumruğu gören ama arbk kaçacak zamanı olmayan bir boksör gibi canının yanacağını sezdi.

Yelda gülmeye benzeyen ama gülme olmayan, bir ses kabarcığını andıran bir sesle ve bir yandan doğal olmaya çalışan ama bir yandan da söyleyeceğinin doğal bulunmayacağını bilen birinin gereğinden fazla hızlı konuşmasıyla,

- Ben, dedi, yarın sabahtan itibaren buranın güvenlik şefiyle koşacağım ... O her sabah koşuyormuş ... Çoktandır spor yapmıyordum, iyi olacak.

Midesinin kasıldığını, parmak uçlarının hafifçe uyuştüğünü hissetti Selim.

Darbeyi alan ve canının acımadığını göstermek için gülümseyen, sırf bu gülümseme yüzünden herkesin canının yandığını fark ettiği bir boksör gibi şakacı bir sesle konuştu.

- Kıskanmam gerekir mi?

Yelda bu kez gerçekten güldü.

- Gerekmez, dedi... Gerektiğinde ben sana söylerim.

55

VI

Telefonu kapalı kayalıklara dayandı.

Simsiyah ovanın durağan karanlığı üstünde o güne dek hiç

görmediği bir yıldız kalabalığı kıpır kıpırdı, gümüşü bir parıltıyla aydınlanan gökyüzünün yıldızların ağırlığına dayanamayıp

kalın kadifeden bir halı gibi yeryüzüne doğru yumuşak

bir salıntıyla düşeceğini sanıyordu insan. "Sonsuzluk" diye düşündü, "ışıkla dolu olmalı."

Bitkindi. Omuzları, sırtı, ensesi bütün gün araba kullanmaktan,

yoğun dikkatten kaskatı kesilmiş ağrıyordu. Selim'in

sesinde belli belirsiz bir kıskançlık sezmişti, bazen

onun kendi kıskançlığıyla korkunç bir mücadele sürdürdüğünü,

bir güçsüzlük olarak gördüğü bu duyguyu bastırabilmek

için herkesden sakladığı utanç dolu acılar çektiğini düşünür,

bazen de onun kimseyi kıskanacak kadar sevmediğine

karar verirdi. Arada bir, aşklarının parçalayıcı gelgitleri

arasında birbirlerini endişesizce sevdikleri ve bu sevgiyi özgürce yaşadıkları bir gün yakalayabildiklerinde Selim kıskançlık

oyunları yapar, "seni öldürürüm" derdi, başka zaman

ona çok ilkel gözükebilecek bu cümle Yelda'yı nedense

sevindirir, güldürürdü. "Keşke beni kıskansaydı ya da kıskançlığını açıkça gösterseydi," diye çok düşünmüştü daha

sonraları, "belki mutlu olurduk."

Yıldızlara bir daha baktı. O kadar yakındılar ki sanki serin

su damlaları gibi yüzüne değdiklerini hissediyordu, onları

Selim'e gösterebilmek istedi, gördüğü her güzel ve ilginç

şeyi Selim'e de göstermek isterdi zaten. Ona, "gördüğüm gü-

56

zel bir şeyi sana göstermediğimde bana o güzellikte bir eksiklik

varmış gibi geliyor," demişti bir defasında, Selim sevgi

ifade eden sözler karşısında zaman zaman gösterdiği tuhaf

beceriksizlikle, "aşkın ve sanatın kaynağında bu güzelliği

paylaşma isteği vardır" demişti, Yelda gülerek onu öpmüş,

"biliyor musun, sen iyi cilalanmış bir ahşapsın" demişti ama daha sonraları birçok şey arasında en çok bu beceriksizliğini

sevgiyle hatırlamıştı.

Yorgun bir halde neredeyse adımlarını sürüyerek eve doğru

yürüdü, karanlıkta nöbet tutan askerlerin sinirli kıpırtılarını

duyarak karakolun yanından geçti. Evin taş duvarları yıldız

yansımalarından mat bir beyazlıkla parlıyordu. Eve girdi.

İçerisi karanlıktı. Merdivenlerden çıkıp odasına gitti. Duvardaki düğmeye bastığında tavandan sarkan ampul yanmadı,

yatağın başucunda duran mumu hatırladı ama mum ışığına

dayanamayacağını fark edip yatağa uzandı. Pencereleden

yıldızlar gözüküyor, gökyüzünün o sihirli parlaklığı odanın

kasvetli karanlığını daha da tahammül edilmez kılıyordu.

Pencereden eğilip baktığında barakaların toprağa düşen ışıklarını gördü, o anda aydınlık kadar çok istediği başka bir şey

olmadığını fark etti. ·

Yorgunluğuna rağmen kalktı, evden çıkıp karanlığın içinde

yaldızlı kağıtlar gibi parlayan barakalara yürüdü. Barakanın kapısının yanında Leopold yere oturmuş sigara içiyordu, içeriye

bir göz attığında Taner'in odasının açık kapısından Rojda'run

orada olduğunu, birlikte güldüklerini gördü.

Leopold, rahat bir koltuğu işaret eder gibi toprağı gösterip,

"otursana" dedi.

İçeri girmekten vazgeçip Leopold'un yanına oturdu. Önceki

akşamki küstahlığına hiç benzemeyen hüzünlü bir dostluk

vardı halinde. Elindeki sigarayı Yelda'ya uzattı.

- İçer misin?

Yelda önce şaşırarak baktı neden sigarasını kendine uzattığını

anlamadan sonra birden fark etti ne teklif ettiğini.

57

- Mersi, ben içmem.

- Marihuana içmez misin?

- Hayır.

- Hiç mi içmedin?

- Üniversitedeyken bir kere denedim ama sevmedim.

- Yazık, mutluluğu kaçırmışsın.

Yelda güldü.

- Hiç sanmıyorum, Leopold.

Sonra durup acılı bir sesle ekledi.

- Mutluluğu kaçırdığım doğru ama benim aradığım mutluluk

bu değildi zaten.

Leopold sırtını duvara dayadı, her nefes çektiğinde ateşi

karanlığın içinde küçük kırmızı bir çiçek gibi açılan sigarasından bir nefes daha aldı, kendi ahengiyle dalgalanan sesinin

peşine takılmış gibi dalgın konuşmaya başladı.

- Yanılıyorsun ... Şimdi burada oturuyorum, yalnızca bu

anı hissediyorum, yarın yok benim için şu anda, öbürsü gün

yok, bu an var, geleceği merak etmiyorum, onun için ölümden

de korkmuyorum. Ölüm korkusu geleceği merak etmektir.

Ölüm geleceğin içinde saklı. Şu anda buradayım, albmdeki toprağı, sırtımı dayadığım duvarı hissediyorum, geleceğe bakmıyorum,

geleceğin içinde saklı ölüme bakmıyorum, şu anda yaşıyorum,

mutluyum, şu anda ölüm yok işte, aa yok, kıcımın albnadaki

toprak var, gökyüzü var, ben toprakla gökyüzü arasında

bir bağım, gökyüzünü hissediyorum, yıldızlan görüyorum.

Sigarasından bir nefes daha aldı.

- Bak, dedi, bundan bir nefes çekince geçmiş yok, gelecek

de yok. .. Geçmiş acı, gelecek ölüm ... Bu sigara ikisini de yok

ediyor ... Bu an kalıyor yalnızca. Kıçın ve gökyüzü ... Hepsi o ...

O sırada içerden Zerrin, Jacques ve yanlarında Yelda'nın

daha önce görmediği genç bir adam birlikte çıkırlar. Jacques

onların duvarın kenarında oturduğunu fark edince "ne yapıyorsunuz burada?" dedi.

- Leopold sigarasından içince ölümü unutup, nasıl mut-

58

lu olduğunu anlahyordu ... Marihuana kilisesinin papazı gibi

beni de kiliseye almak için etkileyici bir vaaz veriyordu.

Jacques güldü.

- Çok mu mutluymuş?

- Çok mutluymuş ...

- Sor bakalım kendisine ... Öyleyse niye panik ataklar yaşıyıp duruyormuş ...

Yelda Leopold' a bakh ama o sesini çıkarmadan gülümseyerek sigarasının ateşini inceliyordu.

- Biz yatmaya gidiyoruz, dedi Zerrin, geliyor musunuz?

- Ben biraz daha kalacağım, dedi Yelda.

- Ben de, dedi Leopold.

- İyi, sabah görüşürüz ... Gene aynı saatte çıkıyoruz ... Burada buluşuruz.

Onlar gidince Yelda Leopold'a döndü, yumuk gözleri, siyah

boncuk gibi yuvarlak gözbebekleri, biçimli burnu, zeytuni

_mat cildi, siyah dik saçlarıyla yakışıklıydı ama Yelda'nın

/---hoşlandığı erkeksi çekicilik yoktu onda, dostluk edilecek ve şefkat duyulacak bir erkeğe benziyordu.

- Panik ataklar mı yaşıyorsun?

- Eskiden ... Şimdi de var ama eskisi kadar sık değil...

Doktor atlatacağımı söylüyor.

- Niye panik atak yaşıyormuşsun peki?

- Ölümünden korktuğum için herhalde.

- Herkes ölümünden korkuyor, sen niçin panik atak geçiriyorsun?

- Daha önce öldüğüm için herhalde ... Birkaç defa öldüm

bence, birkaç defa da terk edildim ... Aslında hangisinden daha çok korktuğumu bilmiyorum. Hangisi daha kötüydü onu da hahrlamıyorum.

Yelda botlarının bağlarıyla oynamaya başlamışh.

- Bence hahrlıyorsun.

- Terk edilmek daha kötüydü herhalde ... Aldatılmak ...

Sen hiç aldahldın mı?

59

Yelda içini çekti.

- Evet.

- Kötü değil mi?

- Kötü.

Leopold elindeki sigarayı söndürdü, cebinden bir teneke

kutu çıkartıp oradaki tütünden bir tutam alıp avucuna yerleştirdiği sigara kağıdının içine serpiştirdi, sonra küçük bir torba

çıkartıp onun içinden aldığı yeşilimsi otları da tütünün içine

yayıp sigarayı sardı, diliyle ıslatarak yapıştırdı. Çakmağı çakınca yüzünde yeşilimsi bir alev ışığı dolaştı.

- Bir tane daha içeceğim ... Hala istemediğine emin misin?

- Eminim ...

- iyi...

Leopold boynunu bir sağa bir sola çevirdi, bir ağrıdan kurtulmak

ister gibiydi.

- İnsan, dedi usulca, sevince çok güveniyor, değil mi? Bu

garip aslında, sevince kuşkulaniyorsun da ama gene de anlaşılmaz

bir güven duyuyorsun ... Ben çok güvendim ... Çok sevdim,

çok güvendim ... Sonra bir gün ona telefon ettim, telefon

açıldı ve ben, biliyor musun, neredeyse yarım saat sevgilimin

bir başka herifle sevişmesini dinledim, onun sesini, bana söylediklerini aynı vurgularla tekrarlayışını, biraz daha fazla becerilmek

için yalvarışını, daha, daha diye inleyişini ... Korkunç

olan neydi biliyor musun, telefonu kapatamadım, bir sigara

sardım, onların sevişmesini dinledim, kasıklarının birbirine

çarparken çıkardığı sesi, çok tuhaf bir ses çıkıyor biliyor musun, insan kendisi sevişirken o kadar fark etmiyor, ıslak çarşaflar

birbirine vuruyormuş gibi bir ses, adam tren gibi soluyordu

... O telefon nasıl açıldı hiç anlamadım, mahsus mu açtı

acaba, bana bilerek mi dinletti, yoksa yanlışlıkla mı bir düğmeye bastı ... Bunu çok uzun düşündüm, biliyor musun, sanki

en önemli şey buymuş gibi... O telefon nasıl açıldı ... Yarım saat dinledim onları ... Yerimden bile kıpırdamadım ... Doktora

anlattığımda ne hissettin diye sordu, hatırlamıyorum dedim ...

60

Ağladın mı diye sordu, hatırlamıyorum dedim ...

Yelda, dudağının tam kenarında gözünden akan yaşın tuzlu

ıslaklığını ancak sormak için ağzını açtığında hissetti.

- Ağladın mı?

- Evet.

Leopold, sanki bu hikaye onları çok eski ve yakın bir dost

haline getirmiş gibi uzanıp Yelda'nın yanağındaki yaşı sildi.

- Ama senin ağlamana gerek yok.

- Sana ağlamıyorum.

- Biliyorum, dedi Leopold gülerek, o kadar kaba biri olmadığını

ilk gördüğümde anlamıştım.

Yelda gözünü sildi.

- Sonra ne yaptın peki?

- Sonra ne yaptım ...

Sigarayı yüzüne doğru kaldırıp uzun uzun sigaranın ucundaki ateşe baktı.

- Sadece benim sevgilim mi orospuydu yoksa hepiniz mi öylesiniz diye merak ettim ... Dünyayı dolaştım, bütün kadınlara baktım ... Sonunda karar verdim, sadece benim sevgilim değil hepiniz orospusunuz.

İçerden gürültülü bir kahkaha sesi geldi, Yelda hafifçe başını içeri uzatıp baktı, Taner'in odasında Rojda'yla birlikte bir başka kız daha vardı şimdi, hep birlikte gülüyorlardı ama kızların kahkahası daha çok duyuluyordu.

- Ben de sana bir sır vereyim, dedi Yelda, böylece bir dünya turu daha yapmana gerek kalmadan bir gerçeği daha öğrenirsin ... Erkekler de orospu ...

Sonra ayağa kalktı.

- Hadi, ben yatmaya gidiyorum, daha şimdiden senin gibi konuşmaya başladım, biraz daha kalsam senin esrarından da içmeye başlayacağım.

- Ben de kalkıyorum, dedi Leopold. İyi geceler.

Sigarasını ayağının altında söndürüp köyün içindeki evlerden birine doğru yürüdü, hiç sallanmıyor, dimdik yü-

Yelda ayağa kalktığında yorgunluğunu, bütün bedenini,

tek tek bütün kemiklerini ve kaslarını saran ağırlan daha iyi

hissetti. Köy, her biri bir yana doğru kaymış çarpık evleri, siyah bir yumak gibi karışmış çamurlu dar sokakları, dağınık

bahçe duvarları, camsız boş pencereleri, çoğu yıkılmış bacalarıyla ölmeye hazırlanan sancılı bir ihtiyar gibi görünüyordu .

. Karanlık ve sessizdi. Köpek havlaması dahi duyulmuyordu.

Bu sessizliğine rağmen uykusunda bile huzursuz olduğu hissediliyordu.

Eve doğru yürümeden son kez barakadan içeri

baktı, Taner'le iki kız hala oturuyorlardı.

Ağır ağır yürümeye başladı, uykusu gelmişti ama uyku isteğinin

altında rahatsız edici, uyuyamayacağını söyleyen bir

gerginlik hissediliyordu. Selim'i değil ama onunla geçirdiği

güzel günlerden birini özledi, güldüğü, Selim'in "beni, senin gülmenden daha çok mutlu eden bir şeye hiç rastlamadım,"

dediği, çocuk resimleri gibi gerçeğe benzemeyen ama insanın

içine girip yaşamayı arzuladığı, hayali andıran o günlerden

birini yaşamak istedi. Selim'le bu köy daha değişik görünür,

yorgunluk daha az hissedilirdi diye düşündü ama bu özlemin

altından öfke öylesine şiddetli ve ani bir şekilde ortaya

çıktı ki, bir an aklından geçirdiği "Selim'i arayayım" düşüncesinden vazgeçti. Neredeyse nefretle, "şimdi ne yapıyor acaba"

diye düşündü, düşmanlık dolu bir kıskançlıkla içi kasıldı,

Leopold'W\ sigarasının ucundaki o iri ateşe benzer bir acı

tek tek bütün iç organlarında dolaştı.

Karanlıkta eve girip, mumu yakmadan, üstünü bile çıkarmadan

uzanıp yattı. Uykusundan sık sık kendi hıçkırıklarını

duyarak uyandı. Her uyandığında aynı şeyi düşünüyordu.

"Selim ne yapıyor acaba şimdi."

Eğer düşÖnceler manyetik küçük demir tozları gibi evrene yayılırlar ve birDirini tamamlayan düşÖnceler birbirlerine boşlukta

yapışsalınıb, aynı anlarda "Yelda ne yapıyor acaba şimdi" diye 62

düşünen Selim' in düşÖnceleri Yelda'run uykusunun içinden patlayıveren düşÖncelerle o köyün üstünde bir yerlerde buluşurdu. ·

Telefonu kapatbğında Selim kabuğunu yitirmiş bir kaplumbağa

gibi garip bir çıplaklık ve üşüme hissettiğini fark etmişti,

sanki üstünden çoktandır alışbğı bir örtüyü çekmişlerdi.

Sevildiğini bilerek, buna inanarak yaşamının insanı nasıl

güvenli ve sıcak tuttuğunu, şimdi o sevgiyi kaybetmekte olduğundan kuşkulandığında anlamışb.

Tam sezemediği bir yeri ezilmişti, neresine bir darbe yediğini

tam çıkaramıyordu ama o ezikliğı hissediyordu. Memleketten

memlekete, şehirden şehire, lisandan lisana, okuldan

okula, kadından kadına dolaşırken karşılaştğı övgüler ve

hayranlıklarla beslenip büyüyerek içine tüylü bir hayvan gibi

yerleşen kendini beğenmişliğı, okuduğı bütün kitaplara, aldığı

eğitime, bir yanıyla gerçek bir incelmışliğı taşımasına, incelikli davranışlara düşkünlüğüne, kıskançlığı küçümsemesine

rağmen bir kadının onda küçük de olsa bir eziklik yaratmasına

tahammül edemiyordu.

"Gerektiğinde ben söylerim" diyen Yelda'nın bu sözlerine , inanmışb, gerektiğinde gerçekten söyleyeceğini düşünüyordu

ama düşÖncelerinin gerisinde, varlığını oluşturan o en dipteki

özün içinde düşünceye ya da duyguya benzemeyen hayvansı
bir içgüdü ona tehlikeli bir araziye girdiğini haber veriyordu.
Elinde, sarı bir ışıktan yapılmış gibi duran şarap kadehiyle
hiç kıpırtısız otururken, kendi kendisiyle mücadele ediyor,
yapmaya hazırlandığı hareketin bir güçsüzlük olacağını kendine
söylüyordu ama bunları düşünürken bile aslında çoktan
karar verdiğini, bu karara karşı çıkamayacağını da biliyordu.
Sonunda telefonu aldı, numaraları çevirdi. Bir an telefonun
açılmayacağından korktu, yıllardan beri duyduğu o yumuşak
"efendim" sesini duyduğunda, . uzun ve fırtınalı bir
yolculuktan sonra limanı görmüş denizciler gibi bir ferahlık
ve kurtuluş duygusuna kapıldı.

- Fahrünisa?

63

Karşıda bir anlık bir duraklama bile olmadı sanki onu arayacağından haberdar gibiydi, "nasılsın?" dedi.

- İyiyim. Ne yapıyorsım?

- Kendime yemek hazırlıyorum.

- İki kişiye yetecek kadar yemeğin var mı?

- Gel, seni doyuracak bir şeyler bulurum ben.

Üniversitede ilk karşılaştıkları günden bu yana Selim'in

her konudaki açlığını doyurmayı başarmıştı, hiçbir zaman bir

tutku yaratacak şiddette olmayan ama her zaman bir açlığı

lezzetle doyurmaya yetecek cinselliğini de sakın sesinin ve iki

anlamalı cümlelerinin arasına koymaktan hoşlanır, Selim de

onun bu konuşmalarıyla kışkırtmaktan ziyade eğlenmeyi

amaçladığını bilirdi.

Oxford'un, Selim'e hep bej rengi solmuş bir kumaşı hatırlatan

sokaklarında, dar bahçeli, taş kemerli binalarında, uzun

pencereli küçük sınıflarında, eğlenceli bahar partilerinin verildiği geniş yeşil çimenliklerinde, nehir kenarındaki öğrenci birahanelerinde sık sık karşılaşmışlardı, ilk başlarda ikisi de birbiriyle

pek ilgilenmemiş, Türkçe konuşmaktan öteye bir ortaklıkları

olmamıştı. Biri tarih, biri iktisat okuyordu, ne Selim'in ilgi

çekici bir yakışıklılığı ne Fahrünisa'nın çarpıcı bir güzelliği

vardı, zamanla ikisinin de edebiyat ve felsefe toplantılarını kaçırmadığını fark etmişlerdi. Bir felsefe toplantısından sonra Selim,

kendisine pek yakışan gençlik küstahlığıyla söz alıp,

"Kant felsefesinin, boşa harcanmış bir hayatın kötü etkileri uzun sürmüş talihsiz macerası" olduğunu anlatan bir konuşma

yaptığı sırada gözü bu sakın kıza ilişmiş ve onun gözlerinde

kendisini heyecanlandıran bir parlaklık görmüştü, göz göze

geldiklerinde o gece sevişeceklerini ikisi de anlamıştı. Fahrünisa'nın istediği zaman böyle cinsel bir alan yaratıp, istediği erkeği

geçici bir süre için bile olsa cinsel bir sarhoşluğa sürükleme

yeteneği bulunduğunu Selim daha sonraları çok şaşırarak

fark etmişti. Neredeyse "cinsiyetsiz" gözüken, kadınlığını hiç ön plana çıkarmayan, bir kere bile dekolte bir elbise giymeyen

64

kızın bu yoğun dalgalanmaları yaratacak cinsel enerjiyi beninin

neresinde sakladığını hep merak etmişti.

Toplanbdan sonra birlikte çıkmışlar, sessiz sokaklarda yürümüşler, aralarında bu konuda tek kelime konuşulmamasına rağmen

Selim'in odasına gidip sanki daha önceden anlaşmışlar gibi

soyunup sevişmişlerdi. Unutulmayacak bir sevişme olmuştu.

Yeşile boyalı, rahatsız tahta yatağın başucunda duran komodinin

üstündeki Chesterfield paketinden bir sigara alıp ya-

. kan Selim, erkekliğinden memnun genç bir aygır gibi gerinip,

Oxford öğrencileri arasında pek moda olan "iyi bir eğitime

rağmen bu eğitimi aşacak bir terbiyesizliğe ulaşmak gerekir"

anlayışına uyarak, "bu galiba bir ödöldü," demişti, "anladığım kadarıyla iyi bir konuşma yapbm."

Fahrünisa'nın sakın sesiyle söylediğı tek kelime de onların

arasında bitmeyecek bir ilişki başlatmışb.

- Saçmalıyordun.

Selim şaşırmışh ...

- Eee?

- Saçmalama cesaretin ilgi çekiciydi.

- Bence şimdi de sen saçmalıyorsun.

Fahrünisa bu saldın karşısında da sükfinetini hiç bozmamıştı.

- Benimki de ilgi çekici bir cesaret.

Yıl sonuna kadar bir daha hiç ayrılmamışlardı, o yaz, Selim

Fahrünisalann Kandilli sırtlarındaki Boğaziçi'ne bakan muhteşem

konağına gittiğinde, istediğı zaman hiç fark edilmeyen,

istediğı zaman çok etkileyici olabilen bu genç kızın yüzlerce

yıl geriye giden köklerini görmüştü. Aile, paşalarla, sadrazamlarla dolu bir geçmişe sahipti, geçtiğimiz yüzyılın başlarında

Meşrutiyet'in yeni zenginlerinden birinin aileye damat

olarak girmesiyle servetleri akıl almaz ölçölere ulaşmıştı. Bu

servetin şimdiki üç sahibi ise, anneanne, anne ve Fahrünisa'

dan oluşan üç kadındı. Anneanne ve anne Dame de Sion

mezunlarıydı, özellikle anneanne Meserret Hanım'ın hala bazı

kelimeleri eski İstanbul Türkçesiyle konuşması, "yanlışa,"

65

yanış" demesi Selim'in çok hoşuna gitmişti. Fahrünisa'nın annesi Nesrin Hanım ise hayatında gördüğü en şık kadındı, bütün

hayatında bir daha o kadar şık ve o kadar sade giyinebilen,

onun kadar zevkli birini görmemişti. Üç kadının üçü de,

ayakkabıları da dahil olmak üzere her giydiklerini özel olarak

yaptırıyor, kendi deyimleriyle "sokaktan" bir şey almıyordu.

Ona, tatlı bir meyille sahile kadar inen geniş bahçedeki büyük

fıstık çamının altında, yasemin kokulan arasında, üstünde

eski Grek motifleri olan gümüş bir kap içinde kremalı

frambuaz ikram etmişlerdi. Fahrünisa her zamanki gibi çok

sakin oturmuş, iki yaşlı kadın Selim' in şakalarına gülüp, küstahlığıyla alay etmişlerdi ama alaylarında ipek bir mendille

bir çocuğun yüzüne dokunur gibi insanın ağırına gitmeyen

hoş bir hafiflik vardı. Nedense o günden en çok o gümüş kapla

frambuaz, iki kadının kendisiyle eğlenmeleri ve Nesrin Hanım'ın

ham deriden özel yapılmış, Roma imparatoriçelerini

hatırlatan sandaletleri aklında kalmıştı.

Bu üç kadın dünyayla alakası olmayan başka bir alemde

yaşıyor gibiydiler ama Selim onların o büyük serveti çok akıllı

bir şekilde kullandığını, o doğal otoriteleriyle bütün şirketlerin denetimini kimseye uygunsuz bir davranışta bulunma

fırsatı vermeden ellerinde tuttuklarını daha sonra öğrenmişti.

Evden çıktıklarında, "ailene aşık oldum" demişti, "bundan sonra senden ayrılabilirim ama annenden asla."

Yaşlı kadınlar da "ambasodör çocuğu" olan genci beğenmişlerdi.

Selim' in züppeliğine uygun biçimde okulun son günü Oxford'

da arkadaşlarının ve hocalarının katıldığı küçük bir

"garden partiyle" evlenmişlerdi, daha büyük bir düğün isteyen iki "büyük hanıJn" ise "ambosödör çocuğunun" s'anıldığından d◆ha serl bir ceviz olduğunu, aklına koyduğunu yaptığını

öğrenmişlerdi.

"Hayatımın en mutlu günü" dediği günün ertesi günü Se- .

lim "hayatının en kara gününü" yaşamış, oğullarıyla yeni ge- 1 •

linlerini görmek için Bolivya'dan Londra'ya hareket eden annesiyle babası And Dağlarına çarpan uçakta ölmüşlerdi. Bu kaza,

Selim'in bütün hayatını da taze evliliğini de sarsmıştı, neşeyle

başlaması beklenen evlilik kederle ve yasla başlamıştı.

Bu kaza, onların ilişkisini bir bakıma daha başlarken bitirmiş,

bir bakıma bir dah mamak üzere sağlamlaştırmıştı. O

yaslı .. er ·sa' dan başka hiçbir kadın onun aasını

öylesin usul ve dostça bir şefkatle yatıştıramaz, onun kederini

öylesine incelikli bir özenle paylaşamaz, onu öylesine yumuşacık

ve öylesine sağlam tutup yeniden hayata bağlayamazdı.

O yazı köşkte geçirmişler, Meserret Hanım'la Nesrin Hanım

da gerçek bir anneanneyle gerçek bir anne gibi bu yeni

oğullarını sahiplenmişler, onu biraz eğlendirebilmek için ellerinden geleni yapmışlar, çeşitli armağanlarla şımartmışlardı.

Balzac'ın otantik el yazılan, Schiller'in şiirlerinin orijinal ilk baskısı, Abdülhamid' e ait sedef saplı altın makas hep o dönemin

armağanlarıydı . .M ısır pamuklusundan gömlekler, İtalyan

keteninden pantolonlar, özel dokunmuş ince yünden ceketler,

el yapımı mokasenler gardrobunu doldurmuştu.

Evliliğin ilk dönemindeki o yaslı günlerde Selim Fahrünisa'run

kadınlığına, dişiliğine, cinselliğine değil anneliğine,

dostluğuna, yakınlığına ihtiyaç duymuş, Fahrünisa da ona istediğini vermişti ve ilişkilerini biçimlendiren de bu olmuştu.

Acısı hafiflemeye başlayıp yeniden hayatı keşfetmeye koyulduğunda artık bir daha Fahrünisa'yı onu cinselliğiyle ayartan

bir kadın olarak görememişti, o Selim için asla vazgeçilemeyecek, zor zamanlarda sığınılacak ama aşk için, eğlence için, tutku

için, çılgınlık için ihtiyaç duyulmayacak biri olacaktı.

Onların ilişkisi, ya o kaza yüzünden ya da zaten öyle olması

kaçınılmaz olduğundan, aşka dönüşebilecekken tökezlemiş

ve yolundan saparak, şiddeti aşktan çok daha düşük

ama sağlamlığı aşktan çok daha dayanıklı bir sevgiye ve dostluğa

dönüşmüştü.

Selim'in evden uzakta geçirdiği zamanlar ve söylediği ya-

67

lanlar artınca nikahlarından iki yıl sonra Fahrünisa boşanmak

için mahkemeye başvurmuştu. Boşandıkları gün mahkemedен

birlikte çıkarken Fahrünisa her zamanki sakin haliyle,

üzüntüsünü kendisine çok yakışan sadeliğiyle ortaya koyarak

"aslında bir hata yapbğımı biliyorum," demişti, "ama seninle hata yapmamak mümkün değil."

Birlikte bir lokantaya gitmişler, sahile yanaşan büyük yolcu

gemilerine bakarak yemek yemişler, Selim kurtulmuşluk

duygusunu sahte bir üzüntüyle saklamaya uğraşırken Fahrünisa

acısını soylu gülümsemesiyle kapatmışb.

- Boşanmaktan başka ne yapabilirdim, demişti Fahrünisa

... Sana mı benzeseydim, ben de seni mi aldatsaydım ... Benden

her şey yapabilirsin ama ikinci bir Selim yapamazsın ...

Ben o değilim ... Zaten sana rağmen olmadıysam hiçbir zaman

da olmayacağım demektir.

O günden sonra Fahrünisa'nın aşkla, Selim'in ise derin bir

sevgiyle bağlı olduğu ilişkileri bir başkasının anlayamayacağı

oir biçimde sürmüş, asla kopmamışb. İkisi de kopmayacağını

biliyorlardı. Fahrünisa Selim' in her zor zamanda sığındığı bir liman olmayı, başka hiçbir kadının onun hayabnda kendi yerini

alamayacağını bilmenin gizli gururuyla kabullenmişti. Buluşurlar, konuşurlar, dertleşirler, bazen sevişirler, tarbşırlar, sinemalara, konserlere giderlerdi, hiçbir zorunluluğu olmayan, hiçbir

duygusal açıklama yapılmayan, hiçbir hesap sorulmayan,

hafif ve sırf hafif olması nedeniyle de vazgeçilmez bir ilişkileri olmuştu. Selim, bu ilişkinin Fahrünisa için görüldüğü kadar

hafif olmadığını hiçbir zaman kavrayamadığından ilişkileri için

"Polonya gobleni gibi," derdi, "eşi bulunmaz bir lüks."

Aşklarının ilk zamanlarında Yelda, Selim'in Fahrünisa ile

ilişkisini hiç anlayamamış, şiddetli kavgalarla sonuçlanan

sert tartışmalar çıkarmış, defalarca "neden seni o kadınla

paylaşmak zorundayım?" diye bağırırnışb. "Hem neyin o kadın senin, bir adı var mı varlığının, annen mi, karın mı, metresin

mi, neyin o kadın?"

.

Selim, Fahrünisa'run gizli acısını anlayamadığı gibi Yelda'nın
açık üzüntüsünü de anlayamamış, "annem olsa çok
zengin olurduk" diye gülmüştü. Yelda'yı ve ilişkilerini ilk yaralayanın
"o kadın" olduğunu hiç bilememişt , kendisi Yelda'yı
böylesine a kla severken onun başka bir kadını ciddiye
alabileceğine, bunun için acı çekebileceğine inanmamış, sığınadıktan vazge memişt .
O gece de, her zaman olduğu gibi o sığınadına gitmiş, Fahrünisa'nın Bebek'teki, büyük teyzelerinden
birinin adını taşıyan
koruluktaki yeni evinin üst katında, koydaki yelkenlilere,  
geniş kamaralı beyaz teknelere, ı ıklar içinde akıp giden yolcu
gemilerine bakarak, iyi pişmiş bonfile, limonlu yeşil salata ve
kendisi gelmeden açılıp oda sıcaklığı kıvamına getirilmiş bir
    Chateauf-neuf-du-Pape'dan oluşan yemeklerini yemi ler,
Selim, o seviyor diye her zaman evinde bu  araptan birkaç    
bulunduran Fahrünisa'run dizine dokunarak, "tanrı aslında
seni, bakın ben istesem ne harikalar yaratabilirdim ama uğraşmaya gerek görmediğim için sizi böyle
yapbm, demek için bir
m kemellik  rneği olarak yaratb herhalde," demişt .
Fahrünisa omuzlarını silkerek gülümsemişti.
Konu muşlardı biraz, daha ziyade Selim anlatmışb, okuldan
bahsetmiş, Mahmut'la dalga geçmiş, her zaman olduğu
gibi Fahrünisa'yı güldürmüştü.
Sonra Fahrünisa' dan yayılan o yoğun cinsellik dalgasını
hissetmişti, biraz da aklının derinlerinde "Yelda'nın bir

adamla koşuya çıkacağı" gerçeği bulunduğundan olsa gerek

kendini bu dalğanın etkisine rahatlıkla bırakmıştı.

Fahrünisa onu elinden tutup yatak odasına g t rm ştı.

Tutkuyla değil ama istekle, aralarındaki isimsiz ilişkinin

benzersiz yakınlığıyla sevişmişlerdi.

Sevişme molalanndan birinde, Selim yere kadar inen geniş

pencereden, şehrin göğsünden sessizce akıp giden karanlık sulara

bakarak, "Yelda şimdi ne yapıyor acaba?" diye d ş nm ştı.

VII

Bir keşiş hücrelerini andıran taş odasında gözlerini açğın-

_ da ilk hissettiğı kuvvetli bir kurtulma isteğı oldu; bu odadan, onu bilmediğı yerlere, bilmediğı insanların arasına savuran

bu hayattan, uykunun huzurlu vadilerini bile zaptedip o son

sığınağını da bir ıstıraba çevirerek onun ruhunu kanatan bu

kıskançlıktan, kederli bir keman sesi gibi rüyalarında dahi hiç

susmadan tekrarlanan "Selim şimdi ne yapıyor?" sorusundan, bu yalnızlıktan, aldatılmanın getirdiğı o korkunç kişilik

yıkımından, hiç dinmeyen ağlama isteğinden, bütün bunlara

neden olan ve ona artık sadece acı verdiğini düşündüğü bu

aşktan kurtulmak istiyordu.

Daha fazla taşıyacak gücü kalmamıştı.

Günlük konuşmalarla, şakalarla, takılmalarla, kendisini

avutacak çalışmalarla, zoraki gülüşlerle bugüne dek başka insanlardan saklamayı başardığı o derin acı, ortaya çıkabilmek

için kendine bir yol arayan büyük bir yeraltı nehri gibi yaracağı zayıf bir noktayı bulabilmek için sürekli olarak o sahte

davranışların çeperlerine vuruyor, onların dayanma gücünü

zayıflahıyor❖u. Varlığının özünü ele geçirerek oradan kanserli

bir hücre gibi bütün ruhuna yayılan, kendine olan güvenini

kemiren bu aşağılanmışlık duygusu artık sadece ruhunu

değil, ağrılarla, kasılmalarla, seyirmelerle sarsılan bedenini

de zorluyordu.

Bütün varlığını yakıp kavuran içindeki korkunç cehennemi

bir süre sonra insanlardan saklayamayacağından korkmaya

başlamıştı. Gücünün azaldığını hissediyordu. Bu köyün
onun son durağı olduğunu, Selim' den uzaktayken de bu acı-

70

dan kurtulamazsa, insanüstü bir çabayla tutunmaya çalıştığı
hayattan kopup, dibinde ne olduğunu göremediği karanlık
bir yalnızlığın içine yuvarlanacağını, başta Selim olmak üzere
herkesin onu orada unutacağını düşünüyordu.

Son zamanlarda, bu acıklı tutunma çabasından vazgeçip
kendini karanlığa bırakmayı da aklından geçirmeye başlamıştı,
yorgunluğu bu düşünceyi beslerken, bu düşünceden
dehşete düşen bir yanı da "iyileşmek" için son gücünü de kullanmasını söylüyordu. Mutluluk ümidi
kalmamıştı. Masala

olan inancını da yitirmişti. Artık istediği sadece rahat bir
uyku, kıskançlıklarla, kuşkularla, kederli düşüncelerle parçalanmamış
sıradan, huzurlu bir gündü. Karşılığında her şeyini
vermeye razı olabileceği şeyin rahat bir uykuyla huzurlu
bir gün olduğunu anlaması, bir uyku karşılığında vazgeçilecek
kendi varlığının da kendi gözünde ne kadar değersizleştiğini
ona, onu utandırarak gösteriyordu.

"Bütün bunlar senin yüzünden Selim," diye düşündü,
"bana neler yaptın, beni ne hale getirdin."

Onu kaybolmanın eşiğine getiren aşkın hemen yanında,
aşkla bağlı olduğu adama bunların bedelini ödetme arzusu
yatıyor, nefreti andıran ıbu arzu onun kurtulma isteğini kamçılıyordu.

Selim'in de üzülmesini, aa çekmesini, aşağılandığını

hissetmesini istiyordu. Bu arzu sanki eski kimliğiyle arasındaki

bir sınır kapısı gibiydi, o arzu tatmin olduğunda o kapı

açılacak, şimdi ona uzak ve sihirli bir ülke gibi gözüken eski

gücüne ve huzuruna kavuşacaktı.

Anlaşılmaz olan ise, bütün bu öfkesine, Selim'in aa çektiğini

görme isteğine rağmen onu hala tutkuyla sevmesi, onunla

mutlu bir hayat sürebilecek olmayı dilemesi ve inanılması

zor ama canını en çok aatmak istediği adama karşı neredeyse

bir annenin şefkatini duyabilmesiydi. Belki de onu böylesine

çok yoran, duygularının birbirine karışmasıydı. Her seferinde,

"keşke bunlar olmasaydı," diye düşünüyordu, "bunları yaşamak zorunda kalmasaydık."

71

Bütün bunların gerisinde, insanın ulaşmasının tanrısal bir

emirle yasaklandığı o karanlık, zihnin dumansı bir yapıya sahip

olduğu belirsiz bölgede, gölgeleri bilincinin alt kısımlarına

yansıyan gizemli bir şeyler kıpırdıyor, beklenmedik bir anda

ani bir karara dönüşebilecek olan düşüncemsi karalblar uçuyordu

ki onları hissetmek bile ürküntüyle karışık heyecanlı bir

ürperti veriyordu ona. Ama oralara dokunmamak, onları merak

etmemek gerektiğini seziyordu. Zihninin ona gönderdiği

sinyaller şimdilik sadece, kendisini şaşırtmaya hazır olmasını

söylüyorlardı. O dumansı bölgedeki karalblann hayabn işaretleri

olabileceğini umuyordu ve bu umut ona heyecan verdiği

kadar anlaşılmaz bir biçimde üzüntü de veriyordu.

Saatine bakb, albyı geçiyordu.

Vücutunun her bir parçasını ayn bir yerden toplayıp birbirine

eklermiş gibi zorlukla, ağırlarla baş etmeye çalışarak

kalktı. Dar, siyah bir tişört, dizlerinin altında biten sımsıkı bir siyah tayt, yumuşak tabanlı koşu ayakkabılarını giydi. Aynada

kendine bakb, gözlerinin alb uykusuzluktan ve yorgunluktan

biraz harelenmişti ama vücudu siyah bir jaguar gibi

esnek ve diri gözüküyordu. En kederli anında bile kendi vücudunu

beğendiğinde ancak bir kadının gülümseyebileceği

gibi gülümsedi. Aşağı kata inip, yeni konduğu anlaşılan portatif

bir duşun bulunduğu banyoda yüzünü soğuk suyla yıkadı,

yeniden yukarı çıkıp önce yüzüne nemlendirici sürdükten

sonra hafif bir makyajla gözlerinin albndaki morumsu

halkaları kapattı.

Bir kere daha kendine bakb. Uykudan yeni kalkmış, dinlenmiş,

tazelenmiş bir hali vardı. Davranışlarıyla olduğu kadar

görüntüsüyle de insanları kandırmaya hazır olduğuna

karar verdi.

İnsan ruhunun o tuhaf kandırmacalarından biri daha gerçekleşti

ve aynaya yansıyan o çevik güzellik başkalarından

önce Yelda'yı kandırdı, merdivenlerden inerken her adımda

biraz daha esnek ve biraz daha güçlü olduğunu hissediyordu.

72

Evden çıktığında, onun daha biraz önce kederle yıkılmakta

olan bir kadın olduğunu anlamaya imkan kalmamıştı.

Karakolla evin arasında, uçurumun tam kenarında Taner

duruyordu, ayaklarını yere vurmasından sabırsızlanmaya

başladığı anlaşılıyordu. Gene yayvan yakalı yeşil bir fanile giyip, tabancasını takmıştı.

- Geldin mi, dedi Yelda'yı görünce.

- Evet...

- Doğrusu ya gelmeyeceğini düşünmüştüm.

Sonra lafi uzatmadan, "hadi gidelim" deyip koşmaya başladı.

Sanki gelerek kendisini hayal kırıklığına uğratmasına

kızmış gibi gereksiz bir süratle koşuyor, köyün engebeli yollarından şaşırbcı bir rahatlıkla, hiç tökezlemeden geçiyordu.

Yelda, onun kendisini pişman etmek için böylesine hızla koştuğunu, yolun bir yerinde "ben yoruldum" demesini beklediğini

hatta bunu istediğini hissetmişti. Bu davranışta, erkeksi

bir hastalığın, kadınların kendi dünyalarına böyle fütursuzca

ve güvenle girmelerine duydukları kızgınlığın, güçlerinin

tartışılmazlığını kanıtlama isteğinin işaretlerini görüyordu.

Bir yandan temposunu Taner'in temposuna uydururken bir

yandan da içinden "deli bu erkeklerin hepsi" diye düşünüyordu ama ölse bile geride kalmayacağına, Taner'e "yoruldun

mu" deme zevkini tattırmayacağına da çok erkeksi bir

şekilde karar veriyordu.

Köyden çıkarken, ilk geldiğinde rastladığı mor saçlı yaşlı

kadının bahçesinin önünde durduğunu gördü, kadının yanından

geçerken "günaydın" diye bağırdı. Kadın hiçbir şey

söylemeden ifadesiz bir yüzle baktı ona. Köyden uzaklaşırlarken

dönüp geriye bir göz attığında kadın hala arkalarından

bakıyordu.

Dağlara doğru koşuyorlardı, güneş görünmüş, kekik kokan

tepeler kahverengi gölgeli serin bir kıızıllıkla uyanmaya

başlamıştı, dar patikalardaki taşlar ayaklarının altında yuvarlanıyordu, Yelda baldırlarının sızlamaya başladığını ... fak edi-73

yordu ama bir yandan da bedeninin koştukça canlandığını

hissediyordu. Ona spor her zaman iyi gelmiş, bedenine olan

güveni arttıkça ruhuna olan güveni de artmıştı. Spora yatkın

güçlü bir bedeni vardı, lisedeki voleybolculuk döneminde

yaptığı antrenmanların faydasını hala görür, vücudu ilk zorlanmalardan sonra kendini çabuk toplardı.

Solukları sıkışıyordu ama tecrübesiyle bir zaman sonra

nabzının ve soluklarının düzeleceğini, adalelerinin ilk katılık_

larından kurtulup gevşeyeceğini, kalbinin gerekli ritmi yakalayıp kaslarına bol miktarda kan göndereceğini, ciğerlerinin

genişleyeceğini biliyordu

Arada bir tek başına bir kayalığın dibinde büyümüş yabani

bir incir ağaının yanından geçiyorlar, olgunlaşmamış küçük,

yeşil meyvelerin içindeki aa sütün ılık kokusunu duyuyorlardı.

Taner arkasına bakmadan koşuyordu ama nefes seslerini

dinleyerek hemen yanı başında koşan Yelda'nın durumunu

kontrol ettiği de anlaşılıyordu. Bir süre sonra Yelda'nın pes etmeyeceğini, koşmayı bırakmayacağını, "ben yorulдум" demeyeceğini

kestirip temposunu biraz düşürdü. Yelda'run ilk isteği

onun yanından geçip gitmek oldu ama bedeninin henüz buna

hazır olmadığını hissederek minnettarlıkla o da yavaşladı.

Tepeye vardıklarında Taner kavruk bir ağacın altında

durdu.

- Bir dakika ovaya bakma molası, dedi. Her sabah burada durur ovaya bakarım.

Buradan sabahın o saatinde bakıldığında, yükselmekte olan güneşin dağ yamaçlarına çarparak yansıyan ışıklarının altında ova mavimsi bir yeşillikle pembenin birbirine karıştığı bir buğunun altında neredeyse kadınsı bir yumuşaklığa sahip gözüküyordu. Daha önce böylesine geniş bir arazide böylesine bir renk alacası görmemiş olan Yelda ağaan ince kabuklu gövdesine yaslanıp o.vaya baktı.

- Her sabah böyle mi gözüküyor?

- Bu mevsimde evet...

74

- Başka mevsimlerde de bulundun mu sen burada?

- Evet.

Taner, onun başka soru sormasına fırsat vermeden "hadi"

diyerek yeniden koşmaya başladı, şimdi aşağıya doğru koşuyorlardı, geniş bir ovaya doğru bir tepeden koşmak Yelda'ya

uçacakmış duygusu veriyor, onu canlandırıp coşturuyordu.

Vücudunu tümüyle serbest bırakarak koşuyor, ayaklan yerden

kesilecekmiş gibi oluyor, içinden bir enerji dalgasının kabardığını hissediyordu.

Önünde boş su şişelerinin bulunduğu bir mağaranın

önünden geçip bir kayanın yanından sola dönünce bütün

köy, köyün altındaki uçurum ve ova açılıverdi önlerinde, bu

öylesine beklenmedik bir görüntüydü ki Yelda bir an durakladı

sonra kendini aşıya doğru bıraktı, rüzgar kulaklarında
uğulduyor, yüzü yanıyor, havalanıyormuş duygusuna kapılıyordu,
damarlarında süratlenen kanı içini yıkıyormuş, onu
temizleyip geçmişinden arındırıyormuş gibi bir yenilik ve
arınma hissediyor, yeni bir hayata, yeni bir kimliğe ulaşacakmış
gibi dağdan aşıya doğru gittikçe hızlanıyordu. Bir taşa
takılıp düşebileceği, bir yerini sakatlayabileceği aklına bile
gelmiyordu, aslında o anda aklında hiçbir şey yoktu, sadece
yüzünü gittikçe daha çok yakan, karnına, göğüslerinin altına,
alnına, saçlarına çarpan rüzgarı hissediyordu. Onun çılgınca
kendini bırakışına dehşetle bakan Taner arkada kalmıştı.
Köyün içinden de aynı süratle geçti, evin önünde nefes nefese,
kollarını kamında toplayarak iki büklüm durdu. Kalbinin çarpışını bütün bedeninde duyuyor,
damarlarına çarpan kanı kulaklarında
zonkluyordu. Gülerek doğrulduğunda Taner geldi.

- İyi koşuyorsun, dedi.

- Söylemiştim.

- Ama böyle koşarsan bir yerini sakatlarsın.

- Sen de sakatlanmaktan bu kadar korkarsan öyle koşamazsın

. . . Yarın koşacak mıyız gene?

- Tabii.

75

İkisi de ter içindeydi, tişörtleri sıırıslıklam yapışmıştı gövdelerine, nefes nefese konuşuyorlar, iki
hayvan gibi birbirlerinin

sıcaklığını ve kokusunu hissediyorlardı.

Karşılaştıklarından bu yana ilk kez gülümsedi Taner, yüzü

kayboldu birden, Yelda sadece onun dudaklarını, düzgün dişlerini gördü.

- Unutma, burada ayağı kırılan kadınları vuruyorlar.

- Ayağı kırılmayanları da vuruyorlar, dedi Yelda.

Onlar konuşurlarken etraf kalabalıklaşmaya başlamıştı,

uykulu gözlerle kahvaltı etmek için barakaya gidenler birbirleriyle selamlaşıyorlar, ayaküstü konuşuyorlardı, Yelda'nın

daha önce görmediği insanlar da vardı aralarında.

Rojda yanlarına geldi, ikisine birden baktı.

- Ne bu haliniz?

Yelda, anlayamadığı bir tedirginlik ve utanma hissetti, telaşla,

"sabah koşusu yaptık," dedi.

- İkiniz mi?

Yelda'nın sesi bu sefer sinirli çıktı.

- Evet.

- Yarın da koşacak mısınız?

Yelda, Taner'e baktı, o sakin bir şekilde onları dinliyordu.

- Evet, dedi.

- Ben de geleyim o zaman yarın sabah sizinle.

- Olur.

- Kahvaltıya geliyor musunuz? dedi Rojda.

◆ Gtdip çabucak bir duş alayım, geliyorum, dedi Yelda.

Eve doğru yürürken dün gecedan beri sormak istediği soru

aklına geldi, dönüp baktığında Rojda Taner'le konuşuyordu.

Kendisini de rahatsız eden gergin bir sesle "Rojda", dedi.

- Efendim?

- Dün gece niye elektrikler yoktu biliyor musun?

- Köyde elektrjk yok, hala bağlamadılar. Sadece karakolun ve barakaların jeneratörü var.

Yelda, sıkıntıyla yüzünü buruşturup, "anladım" dedi.

76

Hızlı adımlarla eve gitti, yukardan havlusunu alıp duşun altına girdi, suların altında garip bir memnuniyetle, nedenini tam kavrayamadığı bir kızgınlık hissettiğini fark etti. Koştuğu için, koşarken hissettikleri için memnun olduğunu biliyordu, kendisini neyin kızdırdığını düşününce Rojda'ya kızdığını anladı ama bunun nedenini bile düşünmek istemedi.

Giyindikten sonra önceki sabahtan daha özenli makyaj yaptı. Evden hızlı adımlarla çıktı, barakalara doğru yürürken Zerrin'e rastladı, yanında on bir on iki yaşlarında, kocaman yeşil gözlü, dimdik siyah saçları olan, ciddi yüzlü bir oğlan olduğunu gördü.

Zerrin, "Bu Heja" dedi, "birlikte kahvaltı edeceğiz, hadi, sen de gel."

Uğultulu yemek odasına girip bir masaya oturdular, kahvaltılarını ederlerken Yelda, "nerede oturuyorsun Heja?" dedi.

Onun yerine Zerrin cevap verdi.

- Köyün girişindeki evde oturuyorlar.

- Ha, dedi Yelda, orada bir yaşlı kadın gördüm, sabah selam verdim ama cevap vermedL

Yelda' da saçlarını karıştırmak isteği uyandıran Heja ciddi

bir yüzle baktı.

- O konuşmaz, dedi.

- Niye?

- Onun iki oğlunu dağda vurmuşlar ... Bir oğlunu da ensesinden

vurup aşağıdaki derenin kenarına atmışlar ... Ondan

sonra o bir daha konuşmamış.

Yelda gerçek bir üzüntü hissetti.

- Senin ninen mi o?

- Annemdir.

Yelda şaşırdı.

- Vurulanlar?

- Ağabeylerimdir ...

Yelda' nın kaşları çatıldı, gözleri açıldı, çocuğun sükilneti

karşısında derin bir aa hissederek Heja'ya baktı. Heja, onun

77

üzüldüğünü görünce, Yelda'yı daha sonra bölgedeki birçok insanda

gördüğünde çok şaşırtacak olan o feodal terbiyeyle büyüyen

herkes gibi, kendi acısıyla onu üzdüğü için utandı. Onu

teselli edebilmek için büyük bir adam ciddiyetiyle konuştu.

- Erkek kuzu kesimlidir.

Yelda somurtuk yüzlü bu güzel oğlan çoctİğunun ne demek

istediğini anlamadığı için Zerrin'e baktı. Zerrin Heja'ya Kürtçe

bir şeyler söyledi, o da aynı ciddiyetle ona bir şeyler anlath.

Zerrin Yelda'ya döndü.

- Bu bir Kürt atasözüymüş, dedi. Sarınm, erkeklerin ölmek için doğduğunu ya da erkeklerin bir savaşta ölmesi gerektiğini söylüyor. Erkek adam ölmesi gerektiğini bilir gibi bir anlamı var.

Yelda, yaşlı birinin, ağabeylerinin ölümünden sonra çocuğu teselli etmek için bu atasözünü ona söylediğini, onun da bunu ezberlediğini ve aynı o adam gibi söylediğini tahmin etti, bunu söylerken sadece karşısındakini değil kendisini de teselli ediyor, acı karşısında böyle dik durabildiği için gururlanıyordu. Kimsenin onun üzüldüğünü görmesine izin vermeyeceğini, bunun bir erkek için utanç verici olduğuna inandığı anlaşılıyordu. Yelda oğlanın yüzündeki öfkeli gururu görüyordu ve bu onu daha da üzüyordu.

Heja'nın eline o güne dek belki de hiç hissetmediği annece bir sevgiyle dokundu.

- Sen de erkek kuzu musun?

Heja usulca elini geri çekti.

- Erkekler öyledir.

Yelda, hiç bilmediği bir sevgi türü olduğunu içinde kabaran,

Heja'ya sarılma, onu kucaklama, göğsüne bastırma isteği

uyandıran duyguyla fark etti, daha biraz önce tanıdığı bu

koca gözlü, "erkek kuzu kesimlidir" diyen oğlana bütün hayatını adayabileceğini, ona iyi bir gelecek sağlayabilmek için

bütün varlığıyla uğraşabileceğini hissediyordu. Acılarla yolu

kesilmiş, kendini savunma çabalarıyla berraklığı kirlenmiş,

78

büyüdükçe zayıflayan egonun endişeleriyle biçim değiştirmek
zorunda kalmış olan o hesapsız sevgiye her insan gibi
bünyesinin duyduğu ihtiyaç, kelimelerin çok ötesine geçen
kimsesizliğini ve kederini o ciddi suratının ardına gömen oğlan
karşısında, ilk yağmurla birlikte açıveren çiçekler gibi patlamıştı.

"Onu alıp hemen buradan gitsem" diye düşündü,

"onunla bir hayat kursam." Eğer çocuğun bütün ölümleri ardında bırakıp kendisiyle gelmeye razı olacağını bilse bunu o

anda yapardı ama ne çocuğun kendisiyle geleceğini, ne de o

mor saçlı yaşlı kadını vurulmuş üç evlattan sonra elinde kalan

sonuncusundan mahrum etmeye vicdanının el vereceğini

biliyordu. "Duyduğum her sevgi çaresiz" diye geçirdi içinden,

"bu da bir kader işte."

- Sana bir çay daha getireyim mi? dedi Heja'ya.

Sesindeki sevgi dolu titreyişe kendi de şaşmıştı.

- Sağ ol, istemem ... Doymuşum.

Oğlan ayağa kalktı.

- Ben gidiyorum.

Yelda neredeyse içgüdüsel bir hareketle oğlanın gömleğinin

kolunu tuttu.

- Akşam gene gelir misin? Konuşuruz biraz.

Oğlan, kendisine kur yapan bir kadına bakan bir erkek gibi

baktı Yelda'nın yüzüne, Yelda gülmemek için dudağını ısırırdı.

- Olur.

- Akşam görüşürüz o zaman.

- Olur.

Heja kapıya doğru yürürken Yelda, gözlerinde oluşan nemli bir buğunun bulanıklaştırdığı o küçük vücudun arkasından seslendi.

- Sen erkek kuzu olma, olur mu?

Heja döndü, ona baktı, bir şey düşünür gibiydi, sonra hiçbir şey söylemeden yürüyüp odadan çıktı. İnce ensesi, iğde çekirdeği gibi dimdik tuttuğu küçük bedeniyle çok yalnız gözükte Yelda'ya, yaşadığı sürece acısını kimseye anlatmayaca-

79

, ,

ğını, daha o yaşta acısını kendisinin bile bir daha açamayacağı bir yere kilitlediğini, söylenmeyen bu acıyla gurur duyacağını, hayatını belki de bu acıya adayacağını ve bir yanının vurulmuş ağabeylerinin yanında hep bu hayattan uzak kalacağını düşündü.

Bunları düşünürken Zerrin' e nasıl baktıysa, genç kız tanıştıklarından beri ilk kez ona şefkatle dokundu.

- Buraları böyle, dedi. Buraları böyle ...

Yelda çatalıyla tabağındaki zeytinleri iterken birden ayağı kalktı.

- Benim bir telefon etmem lazım, dedi, Jacques'a söyle on dakika sonra cipin yanında buluşalım.

Saat henüz sekiz olmamıştı, bu saatte Selim' in uyuduğunu biliyordu ama birdenbire yeni bir hayatın içine doğru kaydığını, Selim'in bilmediği yeni insanlarla tanıştığını, farklı hayatlar yaşamanın onların arasında yavaş yavaş bir uzaklık yaratacağını düşünmüş, Heja'nınki de dahil gördüğü her yeni yüzün, duyduğu her yeni sesin onları birbirinden biraz daha ayıracağından korkmuştu. Telaşlı adımlarla kayalıkların oraya gitti. Ellerin hafifçe titrediğini fark ederek numaralarını çevirdi, telefon birkaç kez çaldıktan sonra uykunun derinliklerinden gelen Selim'in mahmur sesini duydu.

- Uyandırdım mı?

Selim her zamanki kibarlığıyla, "hayır canım" dedi,

"uyanmak üzereydim zaten."

Birdenbire nereden geldiğini, nasıl beliriverdiğini anlayamadığı

bir kuşkuyla, "sen evde misin?" dedi.

- Evdeyim canım.

- Dur o zaman, ev telefonundan arayayım. Bundan çok

iyi duyulmuyor.

Selim'in cevabını beklemeden telefonu kapatıp ev telefonunu

çevirdi, telefon bir iki çalıştan sonra açıldı.

- Yalnız mısın? dedi Yelda.

- Yalnızım Yeldacığım.

80

Genellikle aasını bir öfkeyle, bir kızgınlıkla ortaya koyan Yelda bu kez Selim' in çok ender duyduğu kederli bir sesle konuştu.

- Yalnız ol, olur mu? Ben yokken başka bir kadını koynuna

alma, olur mu?

O sırada Selim'le Heja'yla konuşur gibi konuştuğunu fark edemedi.

- Almam birtanem.

- Keşke burada olsaydın, dedi Yelda.

Selim'in sesince, ieki mahmurluğun dağıldığını hissetti.

- Sen iyi misin?

Yelda kendini tutmaya çalışmasına rağmen ağlamaya başlamıştı.

- Bazen kendimi çok yalnız hissediyorum ...

Bir sessizlik oldu.

- Geleyim mi oraya?

Yelda sadece bir gerçeği dile getiren ve bu gerçekliğe teslim olmuş tarafsız bir sesle cevap verdi.

- Nasıl geleceksin? Üniversite ne olacak. .. Hem neyim

olarak geleceksin buraya? Buradaki insanlara ne diyeceğim?

Yeniden bir sessizlik oldu, Yelda sorduğu soruya bir cevap alamayacağını anladı.

- Benim gitmem l,azım ... Birazdan yola çıkacağız;

Telefonu kapattığında, sabah koşarken kapıldığı uçacakmış

duygusu da, Heja için duyduğu o hem içini acıtan hem

de ruhunu parlak bir aydınlıkla dolduran sevgi de garip bir

biçimde örselenip buruklaşmıştı. Telefon ettiğine pişman oldu,

"keşke aramasaydım" diye düşündü, bu konuşmalar

onun Selim'e olan tutkulu sevgisini azaltmıyor ama onu Selim'

den uzaklaştırıyordu, bir yanıyla koparken bir yanıyla
daha sıkı bağlanmak onun neredeyse bütün varlığını çatırdatıyor,
tamponundan zincirlerle bir duvara bağlanmış bir yarış
arabasında gaza basar gibi sonunda bir parçasının kopacağı
duygusuna kapılıyordu.

Döndüğünde Jacques'la Zerrin onu arabanın yanında bek-

81

liyorlardı, diğerk gruplar da arabalarına binmişlerdi, Günter'le
birlikte ciplerine doğru yürüyen Leopold uzaktan gülerek
Yelda'ya el salladı, bir şeyden çok eğleniyormuş gibi bir ifade
vardı yüzünde, dün akşamki adama hiç benzemiyordu.

Yelda arabayı çalıştırdığında Leopold yanlarından korna
çalarak geçti, Jacques el salladı ona.

Yelda kendi kendine konuşur gibi,

- Cesur bir adam Leopold, dedi.

Jacques ona gerçek bir şaşkınlıkla sorar gibi bakınca açık-

- lama zorunda kaldı.

- Onca acıya rağmen gülüyor.

- Hepimiz gülüyoruz, dedi Jacques.

Yelda gözünü yoldan ayırmadan,

- Hepimizin mi acısı var? dedi.

- Bu tür misyonlara gelenlerin çoğunun kederli bir hikayesi,

kaçtığı bir acısı vardır.

- Senin de var mı?

- Böyle yerler Fransız Lejyonu gibidir, dedi Jacques gülerek,

kural, anlatmadıkça kimseye soru sormamaktır.

Yelda utandığını gizlemeye çalıştı.

- Özür dilerim, buraların acıların misyonu olduğunu bilmediğim gibi kuralı da bilmiyordum.

- Ama istersen sen kendi hikayeni anlatabilirsin, ben dinlerim.

Yelda gülümsedi.

- Yok, dedi. Sizin kuralınız iyiymiş, ona uyalım.

Köyden çıkarken Jacques elindeki haritaya bakarak, "buradan

sağa sapacağız," dedi, sağa sapıp uçurumun kenarından

vadiye doğru inmeye başladılar. Bir zaman sarsıla sarsıla

sessizce gittikten sonra Jacques, "Leopold sana telefon hikayesini mi anlattı?" dedi.

Yelda'ya, Jacques'ın sesinde Leopold'un yalan söylediğini

ima eden bir ton varmış gibi geldi, bir an bir aptal yerine konduğunu düşünerek telaşla sordu.

82

- Yalan mıydı anlattıkları?

- Hayır, doğru.

- Sen Leopold'u eskiden mi tanıyorsun?

- Barcelona Üniversitesinde ders verirken o da öğrencilerimdendi.

- Onun anlattıklarını küçümser gibi bir halin var.

- Yoo, küçümsemiyorum, aksine, gerçekten büyük bir acı

çektığını gördüm, ona ilk işini bulan da benim zaten.

- Ama gene de halinde Leopold'la ilgili bir tuhaflık var.

- Onun aslında acısını unuttuğunu ama acıya alıştığı için

o acıdan kopamadığını düşünüyorum. Ölmüş bir acıyı taşıyor

bence sırtında ...

- Ve çok esrar içiyor, diye tamamladı Yelda Jacques'ın cümlesini.

Jacques aynı cümleyi tekrarladı.

- Ve çok esrar içiyor ...

O sırada bir çukura giren cip sarsılınca sustular. Dağların arasındaki vadiye indiklerinde Jacques sözünü tamamladı.

- Eskiden unutmak için içiyordu, sanırım şimdi hatırlamak için içiyor.

Ovaya açılan dar boğaza uzanan yol, barutla gümüşün birlikte dövülmesinden oluşmuşa benzeyen parlak renkli bir kumla kaplı vadiyi yara izi gibi ortasından ikiye bölüyordu.

Vadide ilerlerken, arkalarında incecik parlak bir toz bulutu

beliriyor, arabanın tekerleklerine, camlarına yapışıyor, gittikçe büyüyerek pembemsi bir pamuk şekeri gibi kabarıp arabayı

sarıyordu. Vadiyi kuşatan dağlar, aşağıdan yukarı bakıldığında,

kızılımsı keskin yamaçları, derin yarıkları, bilinmeyen

bir elin binlerce yıl önce düzleştirip bir ev duvarına benzettiği mağara girişleriyle olduğundan daha yüksek görünüyor,

arabanın içindekilere gizemli bir geçmişte kaybolmuşlar hissi

veriyordu. Tepelerden kendilerini seyreden birine küçük bir

nokta gibi göründüklerini kestirebiliyorlardı.

Yaklaşık yüz metre uzunluğundaki boğaza girdiklerinde,

güneşin sokulamadığı gölge dolu yüzleriyle morumsu bir
kahverengiye dönüşen kayalık yamaçlar dalgalar gibi kabararak
onları kucakladı. Hiç konuşmuyorlardı. Bütün görkemiyle
onların üstüne doğru eğilen dağlar, içine girdikleri eflatunumsu
koyu gölgelik, yumuşak bir çıtırtıyla kumları ezen
lastiklerin sesinden başka sesin duyulmadığı büyük sessizlik
sanki onları bundan sonra bütün hayatlarını içinde seçirecekleri
sihirli bir denizin dibine doğru çekiyor, kendileri dahil
her şey küçülüyor, önemsizleşiyor, bir dakika önceki hayatlarıyla aralarına geniş bir mesafe
giriyordu. Bir mabede girmiş
gibi çevrelerinde yüce bir gücü hissediyorlardı.

Karşılaştığı her şeyde gelecekle ilgili bir ipucunun işaretlerini arayan, Selim'i çok şaşırtmış olan
güçlü inancıyla Allah'ın
yarattığı evrende kozmik bir bütünlük olduğuna ve her
şeyin bir nedeni bulunduğu inanan Yelda, sakin bir ürkeklikle
arasından geçtiği görkemli gölgeliğin kendisine tanrıyı
hatırlatan bir işaret olduğunu düşündü. Onu tanıyan hiç kimsenin
kolayca inanamayacağı kadar güçlü bir dindarlığı vardı,
ailesinin yüzlerce yıllık köklerinden kendisine akan, çocukluğunda evde kurulan kalabalık iftar ve
sahur sofralarıyla
pekişmiş, dedelerinin, amcalarının, teyzelerinin konuşmalarıyla
beslenmiş bir inançtı bu.

Ailesinin muhafazakar geleneklerini, onları üzmeden, onlara
çok fazla hissettirmeden reddetmiş, günahtan sakınmayan
bir hayata, o hayat kendisini çektiği için rahatça yürüyüp
girmiş ama içindeki inancı hiç yitirmemişti. Bir dinsizin hayatını yaşayan gizli bir dindardı. Kendi

hayatındaki her çelişkiyi
olduğu gibi bunu da büyük bir doğallıkla, aslında olması
gereken buymuş gibi kabul etmişti. Allah'la arasında garip bir
baba kız ilişkisi kurmuştu, onun yasakladıklarını yapar, onu
kandırır, onu kızdırır, hatta bazen ona kızar ve onu asla bitmeyecek bir aşkla severdi.
Bir şeyi gerçekten çok istediğinde bunun olması için dua
eder, Selim'e "sen de dua et" derdi. Selim, ancak çocuklarda 84
rastlanabilecek, günahtan bile korkmayacak kadar masum ve
saf bir inana sadece onda görmüştü. Onun Allah' a olan bu
günahkar bağlılığı, Selim'in ona duyduğu aşkı da daha güçlendirirdi.
Bu, Selim'in deyimiyle, "hayatında gördüğü en
korkunç masumiyetti." Böylesine karmaşık, tehlikeli, öfkeli, rahatlıkla saldırganlaşan bir kadının en
içlerinde ıssız bir
kumsal gibi uzanan böylesine gizli bir masumiyete rastlamak,
Selim'e aslında çok aradığı güveni vermekte de yardımcı
olmuştu. Belki de bunu sezdiğinden Yelda ona, "aslında
· sen de inanıyorsun ama inanmıyormuş gibi yapıyorsun" derdi, işin tuhafı, onun yanıdayken Selim
gerçekten ona güç veren
bir inanç hisseder, Yelda'nın bir isteği olduğunda, o istek
gerçekleşsin diye onunla birlikte dua ederdi.
Ölülerin onları seyrettiğine de inanırdı Yelda. Bir sabaha
karşı, her seferir de birbirlerini çok yakın, birbirlerinin parçası gibi hissettikleri o tutkulu
sevişmelerinden birinden sonra
Selim ona annesini, çocukluğunda nasıl ona aşkla bağlı olduğunu,
onun yaptığı yemekleri, babasıyla konuşmalarını, bü- ·
yükelçilikteki hizmetçilerle nasıl mesafeli bir şekilde şakalaştığını, fakirlere nasıl hiç hissettirmeden

yardımlar ettiğini ve

onu nasıl özlediğini anlatmıştı. Uzaktan uzağa duyulan ezan

sesleriyle birlikte, Selim'in arada bir küçük tökezlemelerle

pürüzlenen sesinden ölmüş olan o kadını dinlediğinde, Yelda

o ölü kadınla arasında bir bağ kurulduğuna inanmıştı. "O bizi seyrediyor," demişti Selim'e, "biz kendimizi koruyamasak da o bizi koruyacak." Ölü anneyi de masallarına almışlardı.

Masallarının gerçekleşmesine annenin de yardımcı olacağı

inancını aşklarının arasına katmışlardı.

Kayalarıyla kabilen gölgeli boğazın tanrının kendisine

gönderdiği bir işaret olduğunu düşünen Yelda, onunla birlikte

"anneyi" de hatırlamış, çok uzun zamandan beri dua etmediğini ve "anneden" yardım istemediğini fark etmişti.

Boğazdan çıkmadan önce, direksiyonu sıkıca tutup, bir

anlığına gözlerini kapayarak, anneye seslendi içinden.

85

- Bize yardım et, bu acıyı dindir, bizi bundan kurtar.

Gözlerini açtığında, cennetin sonsuzluğuna benzettiği

parlak yeşil bir ışıkla karşılaştı. Ovaya çıkmışlardı. Güneş

ışıklan, göz alabildiğine uzanan yeşil fidanların üstünden arkalarında parlak san şeritler taşıyan küçük beyaz periler gibi

değdiği her yeşilliği ışığa ve aydınlığa çevirerek geçiyor, Mezopotamya Ovası kendi ışığının peşine düşüp kutsal bereketiyle

gökyüzüne doğru yükselecek gibi gözüküyordu.

Yelda, sevinçle gülümsedi, bunun dileğine cevap veren bir

işaret olduğunu düşündü. Işıklar içindeki o yeşil ova ona bir

müjdenin habercisi gibi gözüküyordu.

Dağların dibinden kıvrılıp anayola çıktılar. Arka çamurluklarına, şoförlerinin umutlarını, hayallerini taşıyan sözler

yazılmış kamyonlar geçiyordu yanlarından, bir kamyonun arkasında

"bir gün olacaksa ben beklerim" yazısını okudular,

bir diğesinde "sen yaşatırsın, sensizlik öldürür," başka bir tanesinde

"niye küstün küçüğüm", umudunu kaybettiği anlaşılan

bir tanesinin arkasında ise "ölmek için doğdum, yaşamak

için öleceğim" yazısı vardı.

Bir süre gittikten sonra elindeki haritaya bakan Jacques,

sola sapmalarını söyledi, askeri bir karakolun önünden geçip

yeniden toprak bir yola girdiler. Uzaktan köyü gördükleri sırada

arabanın telsizi çtırdadı, üçü birden irkildi.

Hoparlörden Taner' in otoriter ama aldırılmaz sesi duyuldu.

- Bütün ekiplere ... Lütfen bütün köylere giriş çıkışlarda

merkeze bilgi verin ... Güvenliğiniz için bulunduğunuz konumun

bilinmesi gerekiyor. Tekrarlıyorum. Bütün köylere giriş

çıkışta merkeze bilgi verin. Güvenliğiniz için bulunduğunuz

konumun bilinmesi gerekiyor.

Jacques uzaktan gözüken köye şöyle bir baktıktan sonra

Yelda' ya,

- Köye girmek üzere olduğumuzu haber ver istersen, dedi.

Yelda nasıl kullanacağını tam bilemediği hoparlörü aJdı,

acemi bir sesle,

- Taner, ben Yelda, dedi.

- Evet.

- Biz köye girmek üzereyiz.

- Tamam ... Çıkışta haber verin.

"Tuhaf bir adam" diye düşündü Yelda, çevresinde epeyce

güzel kadın, birçok akıllı adam dolaşıyor, dünya politikasından

aşka kadar her çeşit konud.a zekice konuşmalar yapıyor

ama o hiçbirleriyle ilgilenmiyordu, ne kadınlara kur yapıyor, ne

erkeklerin bilgisinden ve zekasından, kendini onlarla kıyaslayıp

bir rahatsızlık duyuyor, ne de konuşmalara katılıyordu.

Odasında oturuyor, gelenlerle konuşuyor, sabahlan koşuyor,

emrindeki personele kısa, kesin emirler veriyordu. Neredeyse

sinirlendirici kendine güveni, kolayca haşınlaşabileceğini hissettiren bencil bir kabalığı ve gözlerinde çok kısacık parlayıveren

yırtıcı bakışlarıyla insanlarda anlatılması zor bir ürküntü

yaratıyordu. Anlaşılmaz olanı, bütün bunlara rağmen odasında

daima kadınların bulunması, o hiçbir kadınla konuşmak

için çaba sarf etmezken, kadınların onun çevresinde bulunmaktan

hoşlanmasıydı. Kısacık bir anda bunları düşünen Yelda,

onunla ilgili bu kadar bilgiyi ne zaman biriktirdiğine şaşıtı.

Koyu kahverengi, çırpıntılı bir göl gibi toprakları kabarmış

tarlaların arasından köye yaklaşıyorlardı, sol yanlarında

kazı yeri gibi büyük bir çukur vardı, çukurun içinde, beyazlıkları asırların yağmurları, tozları, çamurlarıyla kararmış,

yer yer kırılmış, bazı yerleri küçük küçük siyah deliklerle çopurlaşmış, büyük, dörtgen sütunlar gözüktüyordu, bir kısmı

hala ayakta dururken bazıları çarpılmış, bazıları da zamanın

ağırlığına teslim olup yıkılmıştı.

- Bunlar ne? dedi Yelda Jacques'a.

- Köy eski bir Bizans kentinin yıkıntıları üstüne kurulmuş.

Köyün girişinde onları sığırcık sürüleri gibi cıvıltılı seslerle
bağırışan çocuklar karşıladı.

Zerrin pencereyi açtı.

- Arif Ağa'nın evi nerede?

87

Arkada duran biraz daha kabaca iki çocuğun dışındaki

bütün çocuklar hep bir ağızdan "ben götüreyim, ben götüreyim"
diye bağırışmaya başladılar, Yelda onların arabaya binmek
istediklerini anladı.

- Hepiniz arabaya sığmazsınız ki ...

Bir sessizlikten sonra çocuklar bu kez daha da şiddetli biçimde
"beni al, beni al," diye bağırmaya başladılar, arabaya
bineceklerini anlamışlardı. Yelda gözleriyle çocukları saydı.

- Bir dakika bağırmayın, dedi, dördünüz arabaya binsin,
ağanın evine gidelim, diğer dördünü de dönüşte, evden buraya
kadar getirelim.

Çocuklar kimin hemen arabaya bineceğine karar vermek için
aralarında gürültülü bir tartışmaya girerken Yelda arka tarafta
sessizce durup bu tartışmaya katılmayan iki çocuğa seslendi.

- Siz de gelin.

Dört çocuk cipe bindiler, sessizce aralarında fısıldaşıp,

arabanın içini kontrol ediyorlar, onları şaşırtan bir şey gördüklerinde birbirlerini dürterek gösteriyorlardı.

Köyün girişindeki derin hendeğin içinden görünmez bir

rüzgarla dalgalanıyormuş gibi arabanın sallanışını hissederek

geçtiler, köyün dar sokaklarında çocuklar heyecanla, birbirlerinin sözünü keserek ne tarafa döneceklerini söylüyorlardı,

evlerin önünde eskimiş mermer levhalar, bir yerlerden

uçarak gelip hızla toprağa saplanmış gibi gözüken, yarısı toprağın içinde sütun başları, geçmiş çağlara ait olduğu anlaşılan

yıkılmış duvar kalıntıları vardı, bugünkünden daha gelişmiş

eski bir medeniyetin buralardan geçtiği, geride yalnızca taş

parçalarını bıraktığı anlaşılıyordu. Evlerin kapıları açık, çoğunun bahçesinde büyümemiş ağaçlar, kırık saksılara dikilmiş

fesleğenler ve oraya nasıl, nereden geldiği asla anlaşılamayacak

paslı araba jantları, yaylan kopmuş somyalar,

hatta delinmiş emaye bir küvet görülüyordu.

İki evin arasındaki dar, kısa bir geçitten geçip genişçe bir

alana çıktılar, bütün köyü dallarının altına almaya çalışır gibi

88

alabildiğine yayılmış bir çınar ağaa kendi gölgesiyle siyahlaşmış

bir dev gibi duruyordu. İri ağaan kökleri, topraktan çıkmaya

çalışan bir canavarın elindeki damarlar gibi çevresine yayılmıştı.

Ağaan etrafına, sanki bu bir arutınış gibi taştan bir set

örmüşlerdi. Setin üstünde genç bir kızla bir delikanlı yan yana

oturuyorlar, önlerinden geçen cipe kayıtsız bir biçimde bakıyorlardı, o anda yeryüzünde onların yan yana oturmaktan daha

fazla ilgisini çekecek hiçbir şeyin olmadığı seziliyordu.

O küçük meydanın sonunda sanki köy birden bir kumaş

gibi yırtılıp kopuyor, elli metrelik boş bir meyilden sonra yeniden başlıyordu. Meyilden aşağıya indiler, geniş demir kapılan

açık uzun bir ahırın önünden geçtiler, bir evin yanından

dolandılar ve yeniden boş bir alana çıktılar.

Çocuklar, heyecanla "burada durun" diye bağırdılar, sanki onlar hemen söylemezse araba hiç durmadan geçip köyden

çıkacaktı.

Arabayı bıraktıkları alanın sonunda görmeyi hiç beklemedikleri,

zeytin ağaçlarıyla dolu, çevresi eski taşlardan örülmüş

bir duvarla çevrili, aynı köyün girişindeki sütunlar gibi

yüzlerce yıl önceden kaldığı anlaşılan bir Bizans bahçesi, derinliklerine doğru gittikçe koyulaşan lacivert bir gölgeliğin

içinde uzanıyordu. Yelda hayatında hi.ç bu kadar koyu gölgeli

bir bahçe görmemişti. Bahçeye girdiklerinde, ağaçlar gibi

başka bir yüzyıldan kalmış, hiçbir mevsimle değişmeyeceği

duygusu uyandıran nemli bir serinlik onları usulca içine aldı,

çimen, zeytin ve eski toprak kokuyordu, bir an ağaçların arasından erguvan rengi harmaniyesini giymiş bir Bizans piskoposunun,

sandallarında altın kakmalı kartal dövmeleri olan

gümüş tolgalı bir Bizans subayıyla konuşarak çıkacağını sandılar, bahçe hayallere açılan bir kapı gibi onları unutulmuş

zamanlara doğru çekiyordu.

Hiçbir ışığın sızmadığı gölgeliğin içinde, başlarına değen

zeytin dallarının yumuşak dokunuşlarını hissederek seslerini

çıkarmadan yürümeye başladılar, bahçe onları öylesine hayrete

düşürüp şaşırtmış ki konuşurlar5a sanki büyü bozulacak, bahçe

bir serap gibi ortadan kayboluverecekti.

Bahçenin sonunda kalın taş duvarlarla karşılaştılar, oymalı demirlerden yapılmış bir kapının önünde, uzun boylu, siyah takım elbiseli, siyah parlak çizmeleri olan, beyaz gömleğinin üst düğmesi de iliklenmiş uzun boylu, uçlarına doğru incelen kalın kavisli kaşlarının altından dikkatle

bakan gözlerinden

biri biraz daha kısık olan bir adam, atalanndan ona miras kaldığı hemen anlaşılan güvenli bir kibarlıkla "hoş gelmişsiniz" dedi.

Yol verip onları geniş bir avluya soktu, avlunun gerisinde iki katlı, göze çok hoş gelen ama neden öyle bir etki yarathğı hemen anlaşılamayan taş bir bina vardı. Biraz dikkatli bakınca, geniş balkonlarının başka binalarda olduğu gibi evin ön cephesinde değil, köşelerinde olduğunu, bir cephede başlayan balkonun bir yarım daire çizerek diğer cepheye bağlandığını gördüler. Bu balkonlar eve bir hareket katıyor, ev sanki yerinde kıpırdanıp duruyormuş duygusu yaratıyordu.

Avludaki çardağın alhna hazırlanmış masaya oturdular.

Yelda dayanamayıp aklına takılan .soruyu hemen sordu.

- Bu bölgede başka zeytinlik var mı?

- Hani yalan olmasın, benim bildiğim yoktur. Pek yetişmez

burada zeytin ... Bu bahçe Romalılardan kalmış, onlar nasıl

yetiştirmiş onu biz de anlayamamışız.

- Çok güzel bir bahçe.

Arif Aa gururla gülümsedi.

- Güzeldir.

- Sizin mi bahçe ...

Arif Aa sakın bir sesle cevapladı bu soruyu.

- Allahın, lakin bekçiliği bize kismet olmuş.

Zerrin, "sizin köy boşalhlmadı, değil mi", dedi. Arif Aa kaşlarının altından, bu sorunun altında gizli bir anlam olup

olmadığını anlamak için baktı.

- Biz koruculuk yapmamışız, lakin köyümüz dağlara

90

uzak olduğundan gerilla da buralara pek gelmemiş,. onun

için köyümüz boşaltılmamış.

Yelda, geleli çok kısa süre olmasına rağmen bu topraklarda

kelimelerin, hatta harflerin bile birer gizli simge, insanların

birbirlerine duygularını ve taraflarını anlatmak için kullandıkları birer şifre olduğunu sezmeye başlamıştı. On binlerce

insanın öldüğü bölgede, sabah yüksek sesle söylenmiş bir

düşüncenin akşamlayın karanlıkta patlayan bir kurşunla cezalandırıldığını öğrendikten sonra herhalde bu şifreleri geliştirmişlerdi.

"Dağdakilerden" bahsederken "terörist" diyenlerin devleti destekledikleri, "gerilla" diyenlerin onların taraftarı değilse de karşıtı da olmadığı anlaşılıyordu.

Yelda'yla Zerrin'in sık sık "aa" demelerinden adamın adının

"aa" olduğunu sanan Jacques, "Mösyö Aa", diye başladığı cümlesine İngilizce devam etmişti.

- Sizin köyün çok önemli bir özelliği var. Bu köy, yıllardan

beri kadınların öldürülmediği tek köy. Bir tek cinayet bile işlenmemiş.

Arif Ağa, çenesini sıvazlayıp Jacques'a baktı.

- Allah' a hamdolsun kızlarımız bizi üzmemişler, erkeklerimiz utanca boğulmamışlar, kadın vurmamışlar.

- Sizce niye erkekler kadınları öldürüyor?

Bu tür konuşmaları yersiz bulduğu bir gözünü daha da

kısmasından anlaşılıyordu ama misafire saygısızlık olmasın

diye de cevap vermek zorunda hissediyordu.

- Eee, kadın erkeğin hazinesi, ailenin direği, lıqıdınına dokunurlarsa ailen çöker ... Aileni çökerteni affeder misin? Hakeza,

kız evlat, Allah'ın babaya bir emaneti, sen onu asıl sahibine, erine verene kadar o emanetten mesulsun.

Jacques anlamadı.

- Ama niye öldürüyorlar?

Arif Ağa onun başına asla böyle bir şey gelemeyeceğinin

güvenine sahip bir küçümsemeyle,

- Onu bilemem, dedi, lakin kadınına kızına dokunulan

91

bir adam, bana sorarsan, kadınına kızını değil, önce dokunanı,

sonra da kendini vurmalı ... O nasıl bir erkek olmalı ki, kadınına kızına dokunulduktan sonra, evladına kıydıktan sonra

ben bir erim diye başı dik dolaşabilsin? Biz bilmeyiz böyle

şeyler, Allah da göstermesin, bizim köyümüzde olmaz. Kadın

vurmak bilmeyiz biz ...

O sırada Juvarların dibine sürünür gibi kenardan bir

adam sessizce geldi, iki elini önüne kavuşturarak ağanın kulağına bir şeyler söyledi. Ağa başını salladı.

Ayağa kalkıp, "buyrun," dedi, "yemek hazırlamışlar, yoldan geldiniz, acıkmışsınızdır."

Evin arka tarafındaki bahçeye geçtiler, ön avlunun çıplaklığına

karşın bu bahçe incir, nar, kayısı ağaçlarıyla doluydu,

orta yerde fiskiyeli büyük bir havuz, havuzun etrafında rengarenk gül fidanları vardı, bahçe gül ve meyve kokuyordu.

Havuzun kenarına büyük bir masa hazırlanmış, Arif

Ağa'nın, "kusura bakmayın pek bir hazırlık yapamadık, size

layık olmadı" diye özür dilemesine karşın bu Yelda'nın hayatında gördüğü en zengin sofraydı, ev ahalisinin epeyce uğraştığı,

kuzuların kesildiği, içli köftelerin, etli pilavların, erik kebabının, kurutulmuş patlıcan ve domates dolmalarının, düğün

çorbalarının üç kişi gelecek olmasına karşı on kişilik hazırlandığı görülüyordu.

Yelda, karısına kızına değil dokunmak, bunu aklından geçireni

bile vuracağını söylemesine rağmen Arif Ağa'yı sevmiştii,

onun bir kadına dokunmayacağı, "namus meselesinde"

kimseyi de affetmeyeceği anlaşılıyordu, bir başka yerde,

bir başka erkeğin ağzından duyduğunda öfkelenerek küçümseyeceğı

bu sözler, bu topraklarda bu adamın ağzına yakışıyordu.

Kendi kendine, "bu kadar çabuk mu değişiyorum,"

diye düşünerek gizlice gülümsedi.

Arif Ağa o sırada sakın haliyle bir şeyler anlahyordu.

- Bir insanı nereden anlayacağını, nasıl tanıyacağını ... İnsan

dediğin kapalı kutu, alacası içinde, iyi midir kötü müdür, dost

92

mudur düşman mıdır bilmesi zor ... O yüzdendir, herkes biribirini kendince ölçer, kendi terazisinde tartar. Herkesin terazisi

de en fazla kendi kadar bir ağırlığı tartar, ben, benden fazlası

olanı nasıl tartacağım ... Ama Allah' a şükür kötüyü anlarız,

nasıl dersen, sözüne değil gözüne bakacaksın ... Kötü, başını

eğer, gözünü kaçırır, kötünün gözü iyinin gözüne değemez,

yanar ... Ha, adamın kötülüğü başını eğmeyecek mertebedeysen,

iyinin gözüne dik dik bakabiliyorsa, o zaman Allah

. yardımcın, bileğin kavi olsun ... Tabancayı çıkart koy yanına.

Arif Ağa, terazisiyle ne tarttı, nasıl tarttı, gözü ne gördüyse,

yemekte biraz daha açılıp, daha dostça konuşmaya başladı.

- Bak şimdi, dedi, her şeyin başı para ... Bir kötülüğü mü

anlayacaksın, önce bunun parayla bir ilişkisi var mı diye bakacaksın, bakhğında, kötülüğün hemen ardında paranın surahını

görürsün ... Bu meselede de bak bakalım para var mı?

Niye vuruyor adam kızını, kızın senin canın, nasıl kıyıyorsun?

Burada kız demek para demek, kızı veriyorsun, başlık

parasını alıyorsun ... Kız başkasına kaç, senin para gitti, yandı para ... Adam kızını değil malını vuruyor ... Vuruyor ki bir

dahaki mal kendiliğinden kaçıp da adamı ziyana sokmasın.

- Sizde başlık parası yok mu?, dedi Yelda.

- Bizim köyde yoktur, dedi Arif Ağa, Allah razı olsun her

kimse atalarımızdan bir akli eren yıllarca önce kaldırmış başlık

parasını ...

Yelda, biraz da utanarak,

- Çok güzel Türkçe konuşuyorsunuz, dedi. ..

Arif Ağa, bahçesinden söz edildiğinde olduğu gibi gene gururla güldü.

- Gençliğimizde İstanbul' da çok kaldık. ..

Aklına ne geldiyse, yüzünü gençleştiren bir gülüşle, kaybı olgunlukla kabul edilmiş bir hayali seyrederek gibi uzaklara bakarak ekledi.

- Güzel şehir ...

Yemekten sonra, üstlerinde minicik menekşe desenleri olan

93

beyaz, kulpsuz fincanlarda mırırlar geldi, şekersiz koyu kahveden bir yudum alan Jacques, "ah" dedi.

- Siz espressoyu bebeklere süt diye veriyorsunuz herhalde burada.

Zerrin'in aynen çevirdiği cümleyi anlamayan ağaya Yelda açıkladı.

- Avrupalıların espresso dedikleri sert bir kahveleri var da, o kahve, tlin bunun yanında süt gibi kaldığını söylüyor.

Ağa gülümsedi.

- Eh, bizim buralarda her şey biraz acıdır ... Biraz daha kahve alın, buyrun ... Zinde tutar, yolda uykunuz gelmez.

Arif Ağa'nın tevazuyla taşıdığı gücü ve güveni hepsini etkilemişti, yemekten sonra "tekrar geleceklerine" söz verip serin

Bizans bahçesinden geçerek, çocukların yanında nöbet

beklediği arabalarına bindiler. Çocuklardan dördünü arabaya

aldılar, köyün çıkışında bıraktılar, "merkeze" köyden ayrıldıklarını haber verdi Yelda.

Karakolun önünden geçerken genç bir subayın bahçede

onlara baktığını gördüler, yeniden anayola çıktıktan bir süre

sonra Yelda önünde yalnızca tek bir benzin pompası bulunan

küçük bir benzin istasyonu görerek, oraya girdi.

Jacques, "bir sorun mu var?" dedi.

- Hayır, hemen geliyorum, bir dakika bekleyin.

Benzincinin arka tarafında, tozlu vitrininin üzerinde, harflerinin alt tarafları silinip kaybolmuş ve bir kötürüme benzemiş

"market" yazısı bulunan loş dükkana girdi, girişin hemen sağ yanındaki kasanın arkasında, kösemsi yüzündeki

seyrek sakalları çoktandır tıraş edilmemiş, yüzünün derileri

kırışmaktan birbirinin üstüne sarkmış, gözlerinin kenarlarında

garip bir sıvı birikmiş, beyaz tüylü bir maymuna benzeyen,

iki büklüm bir adam oturuyordu. Raflar acıklı bir biçimde

boşalmıştı, ne zamandan kaldığı anlaşılmayan ambalajı eskimiş

bisküvi kutulan, içinde san bir sıvı bulunan ve üstünde

"şampuan" yazan, orada niye bulunduğu anlaşılmayan

94

dört plastik küçük şişe, adını kimsenin duymadığı şarkıcıların

oraya buraya dağılmış kasetleri, hiç bilinmeyen markaların

teneke kutulardaki motor yağlan, aralarında acıklı boşluklarla

terk edilmişlik hissini daha da artırarak duruyorlardı.

Orada unutulduğuna inanmış gibi gözüken yaşlı adamın artık

birisinin bir şeyler alacağından umudunu kestiği Yelda'nın

düWrun içindeki dolaşışırı anlamsız gözlerle, hiç kıpırdamadan

seyretmesinden anlaşıyordu.

Yelda sonunda aradıklarını adamın önündeki kasanın üstünde buldu. Çiklet ve çikolata kutuları. Temiz ve tozsuz olan tek mal da onlardı. Yelda bir kutu çikolata almak istedi önce ama sonra vazgeçip sadece iki tane aldı, dört paket de çiklet.

Adama değmemeye çalışarak parayı verdi, üstünü almadan neredeyse kaçır gibi çıktı dükkandan.

Arabaya binince, elindekileri Zerrin'e uzattı.

- Bunları Heja'ya versene ... Ben verirsem belki utanır.

Benzinciden çıktıktan sonra, önlerinde giden kırmızı kamyonun arkasında Yelda hayatında hiç görmediği, bir daha da görmeyeceği, nasıl yorumlaması gerektiğini kestiremediği bir resim görmüştü.

Kispetlerini giymiş iki iriyan, adaleli güreşçi, yağlı güreşlerin yapıldığı bir çayırılıkta çimenlerin üzerine, bir dirseklerini

çimene, başlarını da ellerine dayayarak karşılıklı uzanmışlardı.

Bu çıplak ve iri pehlivan vücutlarının baş kısmına ise

fotomontajla iki güzel kadının kafası yerleştirilmişti. Garip

bir iğrenti duyan Yelda hızla kamyonu sollarken, Jacques,

"bu neydi?" demişti.

Yelda, "bilmiyorum", dedi, "anlamadım."

Jacques, belki o bilir diye Zerrin'e döndü ama o da "ben de

anlamadım, hiç böyle bir şey görmedim" dedi.

Jacques, Yelda'ya, "biraz kamyonun arkasına geçebilir misin,"

dedi, "o kamyonun resmini çekmek istiyorum."

Yavaşlayarak kamyonun arkasına geçtiler yeniden, Jacques

birkaç resim çekti.

95

- Sırf bu resimler için bile ayn bir araştırma misyonu kurulabilir, dedi gülerek.

Ana yoldan ayrıldıklarında güneş batmak üzereydi, ova

mavi bir duman gibi salınarak geceye hazırlanıyordu. Boğaz'

ın gölgeliği karanlığa dönüşmüştü, vadiyi geçip, köye

doğru tırmanmaya başladılar, Heja'ların evinin önünden geçerken

Yelda eve bir göz attı ama bahçe boştu, içerde de ışık

yanmıyordu.

Köyün, farların fosforlu ışığından kaçıyormuş gibi görünen

karanlık evlerinin arasından ilerlerken, bahçe çitlerinin

kenarında duran bir iki köylünün karaltısını fark etti Yelda,

gündüzleri nedense pek ortada gözükmeklerini düşündü.

Barakaların önüne vardıklarında diğer cipler çoktan gelmiş,

peş peşe park etmişlerdi.

Yelda sabahtan beri yaşadıklarından, birbiri ardından

gördüklerinden, duyduklarından, araba kullanmaktan iyice

yorulmuştu ama hayatına yeni gerçeklerle ve insanlarla dolu

tuhaf, ürpertici bir masalın karıştığını, Selim'in bilmediği bir

hayatın onu içine aldığını hissediyor, sanki aylardan beri buradaymış

duygusuna kapılıyordu. Sabahki korkuyu gene hissetti,

Selim'le aralarına bir başka hayat giriyor, yaşadıkları

onu sevdiği adamdan uzaklaştırıyordu, sevgisi azalmıyor

ama Selim' in görüntüsünün önünde başka görüntüler birikiyordu.

Acıdan uzaklaşmak isterken sevdiği adamdan uzaklaşıyordu,
bir an sevginin ve acının içinde kalacağı, Selim'i ise
kaybedeceği korkusuna kapıldı.

Jacques'la Zerrin'e, "siz gidin, ben birazdan gelirim yemeğe"

deyip, hızla kayalıklara doğru yürümeye başladı. Bir an

önce Selim'i bulmak, ona yaşadıklarını anlatmak, onu da yaşadıklarının içine çekmek istiyordu.
Yarılış gemilere binmiş

iki insan gibi değişik hayatların içinde birbirlerinden ayrı
yönlere doğru hareket ettiklerini düşünmek onu neredeyse
dehşete düşürüyordu.

Sabahki burukluğunu çoktan unutmuştu, kalabalıkta ço-

96

cuğunu kaybetmiş,. bir olaylar, görüntüler, insanlar akıntısı

içinde bir daha onu bulamayacağından endişelenmiş bir anne

gibi bir an önce Selim'in sesini duymak, ona kavuşmak, kendisini

savurduğunu hissettiği bu kalabalık içinde onu bulmak,

hiç olmazsa sesine dokunabilmek istiyordu. Bir başka

kalabalığın da Selim'i sürüklediğini ise düşünmeye bile tahammül

edemiyordu o anda. Bütün gün, zihninin gerilerinde

her an yitip gidebilecek soluk bir gölge gibi duran Selim, şim-

. di varlığıyla bütün yaşananların önüne geçmiş, ondan başka

herkes ve her şey önemsizleşmişti. "Bu hiç bitmeyecek" diye mırıldandı kendi kendine, sesinde
sevinç mi yoksa keder mi

olduğuna kendisi de karar veremedi.

Selim'in sesini duyar duymaz, "ah canım" dedi, "ah canım, seni nasıl özledim," bunu söylerken sesi bir kucaklayış

gibi sıcak ve sancıydı.

O gün ne yaptıklarını rahatça anlatmak için önce Selim'in kendisine gününü anlatmasını istedi.

- Ne yaptın bugün?

- Her zamanki gibi, okula gittim, derslere girdim, Mahmut'u tembelliğimle kızdırdım, seni özledim.

- Özledin mi gerçekten?

Selim' in sesi biraz durgun hatta neredeyse kederli çıktı.

- Özledim gerçekten.

Sesinin durgunluğu, bir neşeden ya da bir sevgi sözüne eşlik etmesi beklenen heyecanlı tınıdan çok daha fazla etkiledi

Yelda'yı, daha çok inandırdı, bir an "artık gerçeği yalnızca kederde mi buluyorum ♡caba" diye geçirdi 'içinden.

O da aynı kederli ve durgun tonla cevap verdi.

- Ben de seni çok özledim.

Konuşmalarının bu kısa, durgun ve hafifçe kederli küçük

parçası ikisinin de aklında, izi kolay silinmeyecek güçlü bir aşk konuşması olarak kaldı. Burtu böyle algılamakta haklıydılar, bu

gerçek bir aşk konuşmasıydı; ilişkilerine keder öylesine sızmış

ki gerçeği ifade ettiklerinde artık o kederden bir tutamırın

97

sözlerine sızmaması mümkün değildi ama bunu fark etmek aynı

zamanda birbirlerinin her neşeli, kendinden memnun, coşkulu

konuşmasından da neredeyse nefret etmelerine yol açıyordu.

Sevinç, ancak birlikte yaşadıkları anlarla ilgili olarak ortaya

çıkmasına izin verilebilecek bir duyguydu,ortlar için.

Sabah koşusunu hızlı bir şekilde geçerek o gün olanları tek

tek, her birini Selim' in de yaşayıp paylaşmasını sağlamak ister

gibi uzun ve ayrıntılı bir biçimde anlath. Heja' dan söz ederken

onun sesindeki o küçük çatlamayı hisseden Selim, "onu da

·alalım mı yanımıza" dedi, "o küçük oğlana biz bakalım mı?"

- İster misin? Sever misin onu da?

- Evet, dedi Selim, daha şimdiden sevdim.

- Bir görsen, küçük, acı dolu bir erkek gibi, ah Selim,

onun, erkek kuzu kesimlidir demesini herhalde hayatım boyunca

unutamayacağım, burada bazen öyle şeyler görüyorum

ki canım yanıyor. Bazen, böyle zamanlarda, kendimi acıdan

bir kartopu gibi hissediyorum, yuvarlandıkça yeni acılar

ekleniyor bana.

Karşıda bir sessizlik oldu, Yelda bunun ne söyleyeceğini

bilememekten değil, anlattığı acıyı hissetmekten kaynaklandığını

sezdi, Arif Ağa'yı, Bizans bahçesini, benzincideki markette

tek başına unutulmuş o garip ihtiyarı, kamyonun arkasındaki

resimleri anlattı.

Konuşurlarken ne kadar zaman geçtiğini bilmiyordu, ova

zifiri karanlık olmuş, sanki gece, Yelda'nın hemen önünden

başlayan uçurumun ötesinde ne varsa alıp götürmüştü. Rüzgar

hızlanıyordu, Yelda açlığa ve yorgunluğa daha fazla dayanamayacağını hissedince, "ben gidip bir yemek yiyeyim,

çok acıktım, sonra gelip seni ararım," dedi, konuşmalarında, son zamanlarda pek sık yakalayamadıkları sıcak yakınlık,

ona o gece için bi.r güven vermiş, Selim'in ne yapacağını sormadan, kendisini bekleyeceğine inanmıştı.

Açlıktan neredeyse kıvranarak, yemek hayalleri kurarak

barakalara geldi, duymaya hazır olduğu sesler yoktu, sessizdi

98

ortalık, Taner odasında değildi, koridordan arka tarafa yürüdü,

yemek odası da boştu, kimsecikler yoktu, tabaklar, bardaklar

toplanmış, masaların örtüleri kaldırılmıştı sadece kenardaki

küçük masanın üstünde kahve kabı duruyordu. O konuşurken

yemek saatinin geçtiğini anladı, insanlar herhalde

biraz dinlenmek için odalarına gitmişler ya da arada bir yaptıkları gibi birinin köydeki evinde mum yakıp sıcak şarap içmek

için toplanmışlardı. Heja'yı da göremeyeceğini düşündü.

Odasına gidip erken saatte o karanlıkta yatmak istemiyordu.

Barakanın girişindeki küçük holde durup ne yapacağını

düşünürken Taner dışardan hızla içeri girip odasına yöneldi,

oradan bir şey alıp gene hızla çıkarken kenarda duran Yelda'yı

fark etti.

- Ne yapıyorsun orada?

- Ne yapacağımı düşünüyorum. Yemek bitmiş anlaşılan,

· içerde kimse kalmamış, herkes gitmiş.

- Birisinin evine sıcak şarap içmeye gitmişlerdir, dedi Taner.

- Sen ne yapıyorsun peki? dedi Yelda.

- Ben yemek yemeye gidiyorum.

- Burada lokanta var mı?

- Anayolun kenarında kamyoncuların geldiği bir lokanta var, pirzolalarıyla, kavurmalı pidesi muhteşem ...

Tam kapıya doğru bir adım athğında durup Yelda'ya döndü.

- Çok açsan gel istersen ...

Yelda'yı bundan daha fazla sevindirecek bir teklif az bulunurdu, bir anda yalnızlıktan, açlıktan, o karanlık odadan, ıssız barakadan kurtulma fırsatı önüne çıkmıştı, ayrıca Taner' in halinde, "iyi yemekten" söz ettiğinde ona inanılması gerektiğini sezdiren bir şey vardı. Cipe binip Taner'in yanına oturdu.

Tam hareket edecekleri sırada Selim'e "biraz sonra arayacağına" dair söz verdiğini hatırladı ama açlığa daha fazla dayanamayacağını düşünüp, "dönüşte ararım," dedi.

VIII

Gecenin içinde sanki oralarda çok uzun zamandır karanlıkta
araba kullanıyormuş gibi güvenle ve hızla gidiyordu.

Işıktan bir yelpazeyle önlerini aydınlatan farlar kara, kalın bir
.duvar gibi önlerine dikilen geceyi delerek kayalara, dağlara,
toz yığınlarına, rengini kaybetmiş ağaçlara, uçuruma değip,
bir anlığına gösterdikten sonra onları yeniden gecenin karanlığına teslim ediyordu. Taner pencereyi
açmış, dışarıdaki keskin
soğuğa aldırmadan bir kolunu pencereye dayamıştı, hiç
konuşmadan arabayı sürüyordu. Farların arabanın içine yansıyan
ışıklarında daha sert gözüken yüz hatlarında hiçbir ifade
yoktu.

Yelda, bir iyilik ister gibi yumuşak bir sesle,
- Pencereyi kapatır mısın lütfen, dedi, üşüdüm.

Taner başını bile çevirmeden gözünün kenarıyla ona hoşnutsuz
bir şekilde baktıktan sonra pencereyi kapattı.

Yelda anayola çıktıklarını sarsıntının azalmasından anladı,
sabahleyin gittikleri yönün aksi istikametinde süratle gidiyorlardı.

Üstünde "Mehmet'in Yeri-Et Lokantası-Mangal" yazan,
tek katlı, beyaz kireç boyalı, sıırıklarla tutturulmuş bir çardağı olan lokantanın önünde durdular, yolla
lokanta arasındaki
çakıl dökülmüş alanda birkaç kamyon park etmişti. Çarpılmış
gibi gözüken pencerelerinden sönük bir ışığın çakılların
üstüne düştüğü yol lokantası, bu salaş görüntüsüyle Yelda'ya
hiç de güven vermedi. ·

Taner, sanki onun ne düşündüğünü anlamış gibi, "sen gö-

100

rüntüsüne aldanma," dedi, "eti çok güzeldir, göreceksin."

Yelda, bir düşünceyi daha aklından geçirirken Taner'in

bunu sezip cevap vermesine çok şaşırmışb, onun sezgilerinin

böylesine güçlü olabileceğini hiç tahmin ebnemişti. Bunun

aslında bir sezgiden çok, kadınlan hayatlarının merkezine

yerleştirmiş erkeklerin çoğunda rastlanıldığı gibi biriktirilmiş

tecrübeler sonucunda edinilmiş bir tür "refleks" olduğunu, çok tekrarlanan durumlarda kadınların neler düşündüklerini

arbk onun hafızasının zekasından önce kavrayıp cevapladığını

daha sonra garip bir öfkeyle fark edecekti.

İçerisi sigara, kızarmış et ve anason kokuyordu, siyah beyaz

ucuz taş karoların üstüne tahta masalar aralarında geniş

boşluklarla rastgele yerleştirilmişti, bir Pazar yerinden alındığı anlaşılan

.

çiğ renklerle parlak bir kağıda basılmış büyük bir

şelale resmi çerçeveletilip duvara asılmışb, bunu lokantayı

açbğında sahibinin ilk hevesle alıp orayı güzelleştirmek için

duvara ·astığı, sonra da bu çabasından vazgeçip boşverdiği

anlaşıliyordu. Kapıda çok fazla kamyon yoktu ama içerisi doluydu, bıyıklı, gömleklerinin kollarını sıvamış erkekler oturuyordu

masalarda. Girer girmez içerde kendisinden başka tek

bir kadın olmadığını fark eden Yelda bir an tedirgin bir şekilde

durakladı ama Taner güvenle lokantanın arka kısmına,

içinde yuğrulmuş köftelerin, şişlere geçirilmiş kuşbaşı etlerin, pirzolaların, kıyılmış maydonozların, tepeleme konmuş yarım limonların durduğu vitrinli buzdolabının yanındaki formika masada oturan iki adama doğru yürümüştü. Kalın kaşları, kalın bıyıkları, sıvanmış kollarındaki kıllarıyla Yelda'ya büyük, siyah bir kıl yumağı gibi görünen erkek kalabalığı gelenlere bakmak için hep birlikte başlarını kaldırmışlardı. Gözleri önce Yelda'ya takılmışb ama Taner'i fark edince neredeyse telaşla başlarını önlerine çevirmişlerdi.

Buzdolabının yanındaki adamlar Taner'i görünce ayağa fırlamışlardı, kısa bir selamlaşmadan sonra eski komedi filmlerini andıran hızlandırılmış hareketlerle bir pencerenin ya-101 nındaki masa müşterileriyle birlikte kenara çekilmiş, oraya arka taraflardan yeni bir masa başların üstünde taşınarak getirilmiş, konmuş, örtüsü örtülmüş, yeni gelenler buyur edilmişti.

Bütün bunlar iki dakikadan fazla sürmemişti.

Taner Yelda'nın karşısına oturdu, pirzola, rakı, salata ısmarladıktan sonra Yelda'ya döndü.

- Sen ne istersin?

- Ben de pirzola yiyeyim.

Konuştukça önündeki iki altın dişi, mors sinyalleri veren ışıklı bir telgraf gibi parlayan garson Yelda'ya bakıp Taner'e sordu.

- Yenge ne içer?

- Kırmızı şarap içerim.

Garson gülecek gibi oldu.

- Şarap yok, yenge.

- Ben de rakı içeyim o zaman.

Bunu söyler söylemez pişman oldu. Onun hafızasının görüntü

depolan, küçüklüğünde halının üstüne oturup büyülenmiş

gibi seyrettiği siyah beyaz Türk filmlerinin kareleriyle

doluydu, bu lokanta ve "rakı içen kadın" görüntüsü ona o filmlerdeki loş pavyonları ve koyu makyajlı pavyon kadınlarını

hatırlatmış. Yerinde huzursuzca kıpırdanıp fikrini değiştirecekti ki Taner'in biraz alaycı sesini duydu.

- Dokunmasın.

- Dokunmaz, dedi, rakıyı severim.

Garson, salatayı, Yelda'nın neden yapıldığını anlayamadığı

acılı kırmızı bir ezme olan "muhammarayı", tulum peynirini getirip bıraktı. Taner masaya yerleştirilen şişeden ikisinin

bardağına da rakı koydu, "su ister misin?" dedikten sonra üstlerine su ekledi, suyla rakı birbirine değdiğinde iştah açıcı

bir anason kokusuyla birlikte bardağın içindeki renksiz sıvının

dibinde mavimsi bir dumanı andıran bir değişim oldu,

sonra o duman bütün bardağa yayıldı ve bir mucize gibi bardak

süt rengi parlak bir beyazlıkla doldu.

102

Taner, "sağlığına" deyip bardağını kaldırdı, Yelda da hiçbir şey söylemeden bardağından bir yudum aldı, içi sıkılmaya

başlamış, geldiğine pişman olmuştu, ne lokantayı, ne içindeki

adamları, ne de Taner'in aldırmazlıkla kabalık karışımı

davranışlarını sevmişti. Bütün kadınlara aynı şekilde davrandığını anlayabiliyordu, kadınlar arasında zekalarına, güzelliklerine,

bilgilerine, sosyal sınıflarına, servetlerine, yeteneklerine

göre bir ayırım yapmadığı belliydi, tavırlarındaki o kaba

güven sanki bağırarak kadınlara aynı cümleyi söylüyordu:

"Hepiniz eninde sonunda bir yatağa girmek ve bir erkeğin altına yatmak istiyorsunuz. Altına yatacağınız en iyi erkek de

benim." Yelda kendini aşağılanmış, daha da fenası onu utandıran bir şekilde kışkırtılmış hissediyordu.

Hiç konuşmadan, bir sepetin içine piramit gibi yığılmış

ekmek dilimlerinden alıp peyaz peynirle yiyor, dayanılmaz

hale gelen açlığını yatıştırmaya çalışıyordu.

O sırada, garson pirzoları getirdi.

Kekik kokan pirzoladan bir lokma kesip ağzına attığını.:

da, et ve kekik kokusuyla birlikte muhteşem bir lezzet yayıldı

damağına.

- Hayatımda böyle bir pirzola yemedim, dedi.

Taner, erkeklerin kendilerini her şeyden sorumlu tutan o

çocuksu halleriyle sanki pirzola değil de kendisi övülüyormuş

gibi gururla, "çok güzel, değil mi?" dedi.

O andan sonra anlaşılmaz bir biçimde her şey değişti. Artık

kendisine acı vermeye başlamış olan o açlıktan sonra gelen

o olağanüstü yumuşak, kekik kokulu pirzoların lezzeti

mi, Taner'in pirzoların beğenilmesinden kendine çıkardığı

çocuksu gururu açıkça ortaya koyması mı, Taner'in "sevişme

menziline" girdiğine karar verdiği kadınlara ödenmesi gerektiğine inandığı erkeksi bir borç olarak gösterdiği eğlenceli şefkat

mi yoksa Yelda'nın sıkılmaktan sıkılması mı, bunu tam

bilmek mümkün değil ama masadaki sıkıntılı sessizlik bozuldu,

konuşmaya başladılar.

103

Tabak bardak şakırtıları, kaba gülüşler, masadan masaya laf atmalardan oluşan uğultuyla kaynaşan salonun üstüne çöken sigara dumanının içinde Taner ona kendi hayatını anlattı.

Evliydi, iki çocuğu vardı. Yelda evliliğinden ya da karısından hiç şikayet etmediğini fark etti. İstanbul' un surlara yakın o eski ve fakir mahallerinden birinde bir başkomiserin oğlu olarak doğmuş, o mahallede büyümüştü, hala o mahallede babasından kalan evde oturuyordu. Emniyet Müdürlüğünün bursuyla Siyasal Bilgiler' de okuduktan sonra polis olmuş, müdür muavinliğine tayin olmadan bir hafta önce çocukluk arkadaşlarıyla gittiği bir barda çıkan tatsız kavga nedeniyle istifa etmek zorunda kalmıştı.

- Hayatımın en şanslı kavgasıydı, diyordu, şampiyonluk maçıını kazanmış gibi oldum, istifa ettikten sonra özel güvenlik şirketi kurup para kazanmaya başladım.

Kadınları güldürmek için özel olarak biçimlendirilmiş duygusunu uyandıran komik bir anlatım tarzı vardı ve Yelda'yı gerçekten güldürüyordu.

İkinci kadehte, kabadayılığa çok önem veren mahallesindeki

bitirim "ahilerin" taklitlerini yapmaya başladı. Sesini değiştirip, feleğin çemberinden geçmiş bir adamın genizden gelen,

sigara, içki ve esrardan boğuklaşmış, kum yığıncaına

sürtünerek çıkıyormuş gibi pürüzlü sesiyle, onların anlatımlarıyla anlatıyordu. Özellikle taklidini

yap_tığı bir Necati Ahi

vardı ki maceraları Yelda'yı çok eğlendiriyordu.

Hele Necati Ahinin sesiyle anlattığı bir macerası unutulur
gibi değildi:

- Şimdi Atıf ahi, sen Kurtuluştaki Şişman Hayganuş'un

yerini bilirsin abi, bir ara orada bir karıya takıldım, Karanfil

Nebahat diyorlar karıya, ahi karı karanfil kokuyor ya, dedim,

ulan, bir insan böyle nasıl kokar, sen bir şey sürüyorsun kahpe,

kan yemin ediyor, ben böyle doğdum böyle kokarım diye,

bizim Mısır çarşısında bir Hacı emmi vardır, Hasan'ın babası,

kafayı taktım ya abi, atladım gittim ben, dedim Hacı

104

Emmi karanfil kokusu var mı, ulan zirzop, dedi, sen sabahtan

mı çekmeye başladın, lavanta mı limon mu bu, karanfilin kolonyası mı olur, ulan dedim, ben bu karıya
kafam iyi gidiyorum

da ondan mı bu bana karanfil kokuyor, bir gece içmeden

gittim ahi, karıyı soydum, baştan aşağı kokladım, karı karanfil

kokuyor ahi ya ...

Yelda, kendi kahkahasının o uğultu içinde nasıl çınladığını

ve bir anda bütün salonun sessizleştiğini fark edip, usulca

salona bir göz attığında herkesin kendisine baktığını gördü,

Taner ağır ağır başını çevirip salonu şöyle bir süzünce o başların hepsi aniden eski hallerine döndü
ve konuşmalar yeniden

başladı. Yelda o anda oradaki herkesin Taner'den tuhaf

bir şekilde korktuğunu anladı, onu tanıdıkları için mi yoksa

halinde eski mahallesinden ve polislikten kalma bir ürkütücülük olduğu için mi korktuklarını kavrayamadı ama yanındaki erkeğin kalabalığa hükmeden halinden hoşlandı, belki de hayatında ilk kez kaba kuvvete dayanan böylesine fiziksel bir güven hissetti. Bunun hiç bilmediği bir meyve gibi kuşku uyandırıcı ama güzel bir lezzeti olduğunu düşündü.

Lokantadan çıktıklarında Yelda'nın hafifçe başı dönüyordu, serin havayı derin derin içine çekti, mutluluğu andıran bir sevinç, bir hafifleme vardı içinde, çok uzun zamandan beri ilk kez böylesine içten gelen kahkahalarla gülmüş, kendisini ve acılarını unutmuştu, yeniden gülebileceğini görmek onu hem şaşırtmış hem de sevindirmişti.

Karanlığın içinde giderlerken sessizdiler. Yelda, lokantadaki ani yakınlıktan sonra ne yapması gerektiğini bilemiyordu. Olgunlaşmamış ilişkilerdeki bu ani yakınlık patlamalarıyla baş etmenin zorluğu, o yakınlığın hem bütün canlılığıyla ortada durmasından hem de ne öncesiyle ne de sonrasıyla bir bağ kuramayışındandı, ne o yakınlıktan öncesinde olduğu kadar soğuk ve uzak, ne de o yakınlık anı kadar sıcak ve sokulgan davranılabilirdi. Yelda kendi sessizliğinin içine saklanırken

Taner'in sessizliğinde bir aldırmazlık vardı.

105

Camı açıp gene dirseğini pencereye dayadı, bir sigara yaktı.

Yelda üşümesine rağmen bir süre susmaya, bir şey söylememeye çalıştı ama sonunda dayanamayıp, "pencereyi kapatabilir

misin lütfen," dedi, "üşüdüm."

Taner gene bir şey söylemeden pencereyi kapattı.

Karanlık uçurumun kenarından süratle tırmanıp köye girdiler.

Taner arabayı Yelda'nın kaldığı evin önünde durdurdu,
arabanın farları uçurumun üstünden boşluğa doğru uzanıp
gecenin içinde kayboluyordu.

Yelda, arabadan inerken "görüürüz," dedi.

Taner hiçbir şey söylemeden arabayı hareket ettirip, bir u
dönüşüyle barakalara doğru sürdü.

"Hayvan" diye düşündü Yelda gülümseyerek, "terbiye edilmesi gereken sevimli bir hayvan."

Tam eve girecekken sıkıntıyla Selim'i aramadığını hatırladı.

Geri dönüp ağır adımlarla kayalıklara doğru yürürken ne
söyleyeceğini düşünüyordu, bu gece olanları anlatamayacağına
karar verdi, niye anlatamayacağını bilmiyordu ama içindeki
bir ses ona anlatmaması gerektiğini söylüyordu.

Telefonu açan Selim'in sesi endişeliydi.

- Nasılsın canım, merak ettim.

Yelda, sanki sıkılmış gibi bir sesle cevap verdi.

- Buradaki yabancılar, aşağıda bir lokanta keşfetmişler,
oraya gittik ... Biraz da içki içtim ... Yorgunum ... Çok özür dilerim
... Acele hareket ettik, onları bekletmek istemedim, sana
haber veremedim gittim ... Şimdi gidip yatacağım ... Çok uykum
var ... Yarın konuşuruz canım ... İyi geceler.

Konuşmayı uzatmadan telefonu kapatıp, askerlerin kıpırtılarının

yanından evine doğru yürüdü.

İlk yalan söylenmişti.

106

r... ;

, ,

IX

En açık gerçeklerin arasına bile oralara saklanmış bir yalan
var mı diye kuşkuyla bakmaya alışmış, bir yalancının herkesin
yalan söyleyebileceğine olan katıksız inancından kaynaklanan
doğal dikkatine sahip bir zihnin Yelda'nın yalanını yakalaması
da beklenirdi ama Selim bu yalanı hiç fark etmedi

bile. Yelda'nın o tutkulu, sarsıcı, sancılı ilişkileri boyunca Selim'e söylediği ilk büyük yalanın fark
edilmeden geçilmesinin

nedenlerinden biri Selim' in Yelda'yı büyülü bir dünyanın
içine saklayıp onu bir masalın asla yalan söylemeyen dürüst
kraliçesi olarak görmesiye, bir nedeni de ilişkilerinin miladı
sayılacak o korkunç olaydan sonra Yelda'nın yaşadığı yıkılışın
yarattığı öfke nöbetlerinden, heyecan patlamalarından,
alınganlık sağanaklarından, aldatanın o aşağılık kendinden
memnuniyetiyle usanmaya başlamasıydı.

İlişkilerinin bir tür "kötülük zincirine" dolandığını biliyordu, birkaç kez bunu bu sözcüklerle Yelda'ya
da söylemişti

ama zincirin son halkasının kendi yaptıkları olduğunu sanmak
gibi bir yanılgıya nasıl düştüğünü anlayabilmek için
onun bu aşktan yorulduğunu ve gizli gizli bundan kurtulmak
istediğini kabul etmek gerekiyordu.

Onların aşkları öylesine süratli ve mutlu başlamıştı ki Selim
bir gün bundan usanabileceğini o sıralarda hayal bile edemezdi.

İlişkilerinin başlangıcı, Yelda'nın "hayatta her olay aslında insanı kendi kaderine doğru yönlendiren
kutsal bir işarettir"

inancını doğrulayacak kadar çok tesadüflerle doluydu.

Yelda o sırada Amerika' dan yeni dönmüştü. Orta Anado-

107

lu' dan koyu dindar, müteahhit bir babanın kızıydı, Selim onunla

"baban Bizanslılardan daha çok bina yapmış İstanbul' da" diye dalga geçerdi, dördü erkek beş kardeşin sonuncusu olarak

doğmuş, her zaman mesafeli olan babasının kendisini erkek çocukları kadar sevmediğine inanarak büyümüş ama bu inanç

onu bir melankoliye sürüklememiş, aksine, ailenin bütün erkek

çocuklarını geçip, babasına en başarılı evladının kendisi olduğunu göstermek için çok çalışan, savaştı bir yapı geliştirmesine

yol açmıştı. Egeli olan annesi, her zaman ona sahip çıkıp sevgisiyle beslemiş, ailenin erkekleri arasında ezilmesini önlemiş, .

kendisinden birkaç yaş büyük ağabeyleriyle bazen yumruk

yumruğa girecek kadar ateşli kavgalar ettiğinde onu oğullarına

karşı korumuştı. O bir yanıyla kendini ağabeylerine ve babasına

kabul ettirmeye çalışırken, bir yanıyla da ailenin dışındaki

kendisini kabule daha hazır olan dünyayla ilişki kurmuştu. Annesinin ısrarı, geceleri yatak odasında babasıyla fısıfısıf tartışmalar yapması sonucunda Amerikan Koleji' ne girmiş, orada bir

başka özgürlük alemi olduğunu, ailesininkine hiç benzemeyen

ölçülerle yaşayan insanlar bulunduğunu keşfetmişti. Bir yanı

küçüklüğünde seyrettiği Türk filmlerinde, ailenin dindarlığında,

sadakate çok önem veren ahlakında kalırken, bir yanı da yolunu

zekasının ve kendine güveninin açtığı tuhaf bir sınırsızlığa

doğru uzanmıştı. Sınıf birinciliğini hiç bırakmadığı okulun

son yılında bir Amerika bursu kazanmıştı. Bu sefer anneyle babanın yatak odası fısıldaşmaları çok daha uzun sürmüş, küs

günler geçirmişler, bazen o sessiz aneyle mütehakkim babanın ilişkilerinden hiç beklenmeyecek biçimde yatak odalarından karşılıklı bağırışmalar duyulmuştu. Gene annesinin kararlılığı kazanmış, Yelda Amerika'ya gitmişti.

Liseyi bitirince Türkiye'ye dönmemiş, bir başka burs kazanıp orada üniversiteye girmiş, okulun üçüncü ayında kendisinden çok daha yaşlı bir profesörden hamile kalmıştı ama onun gibi bir aileden gelen bir genç kızdan beklenmeyecek bir sükunetle gidip kürtaj olmuş, bir daha da o profesörle görüşmemişti.

108

Bu olayı o çok sarsınhsız atlatmışna inansa da, ayn hayallerin, ayn inançların, ayn ahlak anlayışlarının yan yana ve aynı

güçle hakim olduğu ruhuna, neredeyse iki ayn insana ait olabilecek bu farklılığın yarathğı çatlaktan sızan huzursuzluğu ve

mutsuzluluğu bu olay biraz daha arırmışh. Ruhunun iki yanındaki

iki kadın, Orta Anadolulu dindar, namuslu, ahlaklı, sadık

kadınla Batılı dünyanın özgür, güçlü, kuşkucu kadını hep

birbirlerini küçümseyerek aşağılamışlar, hangisinin ahlakına

uygun davransa bir diğeri tarafından suçlanmış . .Kaçınılmaz

bir suçluluk duygusu yerleşmişti içine ve buna alışmışh.

İktisat fakültesini üçüncülükle bitirdikten sonra sosyal

psikoloji dalında da "ph" derecesi almış ve aynı üniversitede hoca olarak kalmışh. Türkiye'ye ancak gittikten beş yıl sonra

parlak başarılarıyla dönmüştü ilk kez. Sanki oradan hiç ayrılmamış

gibi bütün bir yaz tatilini ailesiyle geçirmiş, gündüzleri

annesiyile eskisi gibi Türk filmleri seyredip ağlamış, akşamları
işten dönen erkeklere annesiyle birlikte sofralar hazırlamış
ama o ailedeki herkesten daha parlak ve başarılı olduğu
duygusuyla farkında olmadan çocukluğunun intikamını almış,
babasına en akıllı evladının kendisi olduğunu kanıtlamış,
sonra yeniden Amerika'ya dönmüştü. Bir profesörle birlikte
"göçün ekonomisi ve sosyal psikolojisi" üzerine bir kitap yazmış, İngilizceyi çok sevimli bir aksanla
konuşan genç
ve parlak bir İtalyan fizikçiyle evlenmişti.

Kocasından sıkıldığında Amerika' dan da sıkıldığına karar
vererek Türkiye'ye dönüp yerleşmişti.

Annesi, "kocasından ayrılan kadın çok üzgün olur" inanayla ona bakmış, beslemiş, bir zaman
dinlenmesini, hemen bir işe
girmemesini söylemişti, Yelda da mücadeleyi bir hayattan sonra
annesinin yanına yeniden gündüzleri siyah beyaz Türk filmleri
seyredip, akşamları da artık biraz surat asmaktan öte kendisine
pek bir şey söyleyemeyen erkekleri çok fazla kızdırmayacak
saatlere kadar eski arkadaşlarıyla ve onların yeni tanıştıklarıyla buluşmaktan, çocukluğundan beri
hiç yaşayamadığı telaş-

109

sız bir tembelliğin içine kendini bırakmaktan hoşlanmıştı.

İşte tam da o günlerde Rasim'le tanışmıştı. Y akışıklıca, ünlü
markalar giymeyi seven, büyük holdinglere araştırma raporları
yazan, kariyer hırslı yüksek bir iktisat tarihi doçentiydi, bütün
itici özelliklerine rağmen kendindeki bu itici yanlarla alay ederek Yelda'yı güldürmüştü ve buluşmaya
ikna etmişti. Birkaç kez

buluşmuşlardı, Rasim ona gittikçe daha çok bağlanma eğilimi gösterirken Yelda sadece bir eğlence olarak görmüştü onu.

Bir gün öğleye doğru, Yelda, babasının yaptığı o kocaman sitelerden birinin en üstündeki dört dairenin birleşmesinden oluşan on iki odalı evlerinin geniş salonunda, daha geceliğini bile değiştirmeden annesiyle birlikte acıklı bir Türk filmine ağlarken Rasim telefon edip, "akşamüzeri buluşalım mı?" demişti, aslında o gün dışarıya çıkmayı düşünmüyordu ama filmin arasında lafı çok uzatmak istemediği için "olur" demişti.

Telefonu kapatırken, Rasim,

- Okula gel, onun yakınında çok güzel bir yer açıldı, demişti.

O akşamüstü sıkıntılı bir şekilde, Rasim'e artık onunla buluşmak istemediğini açıkça söylemeye karar vererek okula gitmişti, çıkmadan önce, Rasim bir arkadaşına bir kitap bırakması gerektiğini, bir beş dakika daha oyalanıp oylanamayacaklarını sormuştu, eğer daha fazla hoşlandığı bir erkek olsa belki,

"sonra verirsin, hadi gidelim" der, orada bekleyeceği zamanı birlikte geçirmeyi tercih ederdi ama Rasim'le yalnız kalmaktansa

birini beklemek daha eğlenceli görünmüştü ona. Selim'in sınıfına girip anfinin arka sıralarından birine oturmuşlardı.

O beş dakikalık kısa zamanda Selim' in, "tarihten kötülükleri çıkartırsanız elinizde çok övünülecek, çok parlak lakin

çok kısa bir metin kalır", "unutmayın ki tarihi yapanların çoğu kendi isimlerini ve ihtiraslarını hayatlarından daha çok seven

tuhaf insanlardı" türünden cümlelerini ve bütün sınıfı güldüren şakalarını duymuşlardı.

Tümüyle arkaya doğru taramış koyu kumral saçlarının bir

110 -.

perçemi inatla öne düşen, geniş ve parlak bir alnı olan, 1930'lardan kalmış duygusu veren yuvarlak, kemik çerçeveli gözlükler

takmış, İngiliz usulü bir bıyık bırakmış ve bir tarih hocasının

üstünde görülmesi pek beklenmeyen İtalyan keten takım giyip

bunu kendine yakıştırmış bu uzun boylu adam Yelda'run ilgisini

çekmişti. İçki içmeye Mahmut'u da alıp dördü birlikte gitmişlerdi, Yelda bütün gece gülmüş, şaşırmış, eğlenceli hikayeler

dinlemiş, "zekası kendi zekasına yakın bir erkekle karşılaşğır"

düşünmüştü. Daha sonra bu ilk düşüncesini kendisine

söylediğinde Selim "küstah" deyip onu burnundan öpmüştü.

Yaşları kendisinden çok da büyük olmayan bir erkek kardeş

kalabalığı arasında büyürken, sırf erkek oldukları için onların

kendisinden daha özgür olmalarını, kendisine karışmalarını,

kendisini aşağılamalarını hiç kabullenememiş, onların

kollarının kendi kollarından daha güçlü olduğunu, kendisini

tuttuklarında onlardan kurtulamadığını fark ettiğinde hırsından

günlerce ağlamış ve sonunda onlardan daha güçlü olduğu

bir yeri, zekayı keşfetmişti. O günden sonra zeka onun için

erkekleri terbiye ettiği bir kırbaç haline gelmiş, bir erkek kalabalığıyla evin içinde giriştiği "kurtuluş mücadelesinde" kuşandığı bu yeni silahla hepsini püskürtebildiğini, sindirebildiğini

anladıktan sonra gördüğü ilk örneklerin etkisiyle bütün

erkeklerin kendisinden daha aptal olduğuna karar verip,

kendisine ve zekasına hayran kalmıştı.

Zeka, onun erkeklerle hem buluştuğu hem dövüştüğü eğlenceli

ve tehlikeli bir alandı, hayati boyunca hep zekalarıyla ilgi çeken erkekleri seçmiş, her seferinde biraz daha zeki bir erkek arayıp, her seferinde kendi üstünlüğünün kabulünü sağlamışh.

Evin içinde bile her an kendisini kızdıracak ya da üzecek

bir "düşman" kalabalığı ile yaşamak onu hep tetikte durmaya, her an bir saldırıya ya da savunmaya hazırlıklı bulunmaya

alıştırmıştı. Her an dikkatli olmanın yarattığı yorgunluğu,

evde erkekler yokken annesiyle birlikte oturup seyrettiği

filmlerle, sanki o filmler birer gerçeği anlatıyormuş gibi sey-

111

rederken yaptıkları yorumlarla dinlendirmişti. O filmleri seyrettiği zamanlar en korunmasız, sırtüstü yatmış bir kedi yavrusu

gibi kendini bütünüyle bıraktığı anlar olduğundan, bütün

erkeklerle kadınların birbirine karşı dürüst ve sadık davrandığı, sadakatsizliğin mutlaka cezalandırıldığı, her erkeğin

kadını için mücadele ettiği, her kadının erkeğine ölüm pahasına

sadık kaldığı siyah beyaz görüntüler ruhuna hiçbir engelle

karşılaşmadan sızıp oraya yerleşmişlerdi.

Yaşadığı iki ayrı hayat onu ikiye bölmüştü, onun hayatı da

aslında bu iki kadını birleştirecek ve bu çatlamanın huzursuzluğunu hep yaşayan kadına huzuru sağlayacak, daima sadık

kalacağı, hayran olacağı, kendinden daha zeki bir erkeği aramakla geçmişti. Onu bulabilmek için duyduğu müthiş istek,

kendiden daha zeki olduğunu kabul edeceği biriyle karşılaşmanın

dehşet dolu korkusuyla karışmıştı.

Selim'in hiçbir kalıba sığmayan, hayatı eğlenceli bir aptallık

gibi sunan zekası çekmişti onu. Rasim'i arama bahanesiyle

birkaç kez üniversiteye uğramış, her seferinde de Selim'i

bulmuştu, birlikte yemekler yemeğe, artık bir bahane aramaya
gerek duymadan buluşmaya başlamışlardı.
Çok kısa zamanda ikisi de birbirlerinin karanlığın içinde
aniden yanan projektörler gibi parlayan zekalarını görmüşler
ama onları asıl etkileyen o zekanın altında yatan hastalıklı huzursuzluğu, saklanmaya çalışılan
zayıflıkları, bölünmüş ruhlarının
kendisini bir arada tutabilmek için gösterdiği olağanüstü
çabayı, yaşayabilmek için ihtiyaç duydukları o huzuru
ve mutluluğu bulabilmek için insanların koyduğu her türlü
ahlaki sınırı geçmeye hazır masum cesareti görmek olmuştu.
Birbirlerine benzemeyen çok yanlan vardı, biri dürüstlüğe
diğeri yalana tapınıyordu, birinin geçmişinde Orta Anadolu'
nun yatırırlarla, velilerle, şeyhlerle, dualarla dolu katı muhafazakarlığı, öbürünün geçmişinde ülkeden
ülkeye dolaşan, hiçbir
yere ait olamayan bir göçebeliğin boşvermişliği vardı. Ama benzerlikleri farklılıklarından çok daha
korkunç ve bağlayıcıydı.

112

Ruhlarının daha çocukluklarında yakalandığı o ateşli hastalık, o
sevilme ve beğenilme arzusu, huzura duydukları büyük açlık ve
açlığı doyurabilecek herkesi, önce gerçekten bunu yapıp yapamayacağını anlamak için neredeyse
düşmanca bir saldırganlıkla
hırpalayıp güven sınavlarından geçirmeleri, birbirlerini anlamalarını, birbirleri için üzülmelerini ve
kendilerinin · diğerine
benzemediğini kanıtlamaya uğraşmalarını sağlıyordu.
İlk zamanlar aşkları başka hiçbir aşka benzeyemeyecek
- kadar olağanüstüydü. Yatışması çok zor kuşkularıyla sakladıkları en diplerindeki, ne görmek ne de
göstermek istedikleri,

en bölünmüş, en hasta kısımlarının dışında neredeyse varlıklarının her zerresini birbirlerine sunuyorlar, gerçeği arayan yalın ayak iki keşiş gibi mutluluğu, huzuru, zevki en katıksız halde bulabilmek için hiçbir sınırdan durmadan el ele yürüyorlardı.

Annesinin desteği sayesinde günlerinin ve gecelerinin neredeyse tamamını Selim'in evinde geçiren Yelda'ya, Londra'

dan aldığı uzun aşçı külahını başına geçiren Selim Arjantin pampalarında at çobanlarının yediği tuhaf ama çok lezzetli et yemekleri pişiriyor, sadece bedenleriyle değil bütün ruhları,

zekaları ve ihtiraslarıyla katıldıkları sevişmelerden sonra sabaha karşı televizyon kanallarından birinde buldukları Türk

filmlerini birbirlerine sarılarak seyrediyorlar, Yelda hiç çekinmeden ağlarken Selim başını onun göğsüne koyuyor, sonra

tarihle, felsefeyle, ekonomiyle, psikolojiyle ilgili sonsuz tartışmalara dalıyorlar, konuşmaktan mı yoksa sevişmekten mi

daha çok zevk aldıklarına karar veremiyorlardı. Yelda hayatında

hiç gülmediği kadar gülüyordu. Selim'in zekasının üstünlüğünü

hiç korkmadan, hiç çekinmeden, kendisini çok şaşırtan

bir rahatlıkla, erkeğinin gücünden gurur duyan bir kadın

gibi kabul ediyordu. O gülerken Selim onu zaman zaman

bir acıyı andıran bir sevgiyle seyrediyor, onun gülüşünü seyredebilmek için her şeyden vazgeçebileceğini düşünüyordu.

Yelda mutluluğu bulduğuna inanmaya başlamıştı.

mutlu olacağını biliyorum.

- Biliyorum, mutlu olabileceksen bu yalnızca seninle
olacak. ' ·

Bir seferinde de Selim ona, "bütün soruların cevapları birbirimizde,"

demişti, "yeter ki doğru soruları sorabilecek cesareti

bulalım." Genellikle o cesareti buluyorlar ve doğru soruları sorup, yalnızca karşılarındakini değil kendilerini de anlıyorlardı.

Yelda, Selim' in kendisi için yalancılıktan vazgeçeceğine,

ona karşı dürüst olacağına inanıyordu.

"Kötülük zincirinin" ilk halkası bu asla bitmeyecekmiş gibi gözüken ilişkinin içinde Fahrünisa'run gölgesiyle ortaya çıkı.

Selim bazı geceler garip bahanelerle ortadan kayboluyordu.

Yelda, bir başka kadının varlığı söz konusu olduğunda en

karanlık ormanın en karanlık gecesinde bile düşmanın kokusunu

alan hayvanlarınkini andıran o kadınlara özgü içgüdü

ve kadın dünyasının erkeklerin hiçbir zaman şifrelerini

çözemeyecekleri istihbarat ağıyla Selim'in eski karısıyla buluştuğunu öğrendi.

İlk kavga, "neden bana yalan söyledin?" cümlesiyle başladı.

- Önemsiz bir nedenden dolayı huzursuz olmanı istemedim.

Bu dürüstçe, doğru bir cevaptı. Selim, bu küçük basit cümlenin

bütün hayahı değiştirebileceğini fark etmedi bile. Bazı

küçük gerçekler, çölde kumların arasında kıvrılarak dolaşan

yeşil siyah harelî küçük yılanlar gibi, bazen en büyük yalanlardan bile daha zehirleyici olabiliyordu. Bu cümle, büyük

porselen bir Çin vazosuna bir demir parçasıyla vurulduğunda

çıkan sesi andıran bir çınlamayla yankılandı Yelda'nın zihninde.

İlişkileri hakkında o güne dek düşündüğü her şeyin yanlış

olduğuna karar verdi. O, bütün huzursuzluklarını, mutsuzluklarını da paylaşabilecekleri, birbirlerinden hiçbir şey saklamayacakları bir duygusal bütünlük içinde olduklarını hayal etmişti hep. Bir huzursuzluğu ya da mutsuzluğu Selim'le pay-

114

laşmaktan asla gocunmaz, tam aksine, bundan kendisini güçlendiren bir sevinç duyardı, mutsuzlukları da paylaşabilen bir

aşkta mutluluğu bulacağına inanıyordu çünkü. O güne dek

bütün düşüncelerini, duygularını, en anlamsızlarını, önemsizlerin:: bile, Selim' den saklayacağı en sıradan düşünceyle birlikte

bu büyü bozulacak korkusuyla daima ona söylemişti. Şimdi

Selim' in ona söylemediği düşünceleri, duyguları olduğunu

öğreniyordu. "Benden sakladığı şeyler var," diye geçirdi aklından,

"başka bir kadın benim bilmediklerimi biliyor." İlk yarayı almıştı, onun kuşkulananmaya yatkın zihni bir bebek teni

gibi çabuk yaralanıyor ve süratle cerahetleniyordu:

- Beni huzursuz edeceğini düşündüğün bir şeyi neden

yaptın? dedi. O kadar önemsizse beni huzursuz etmeye, yalan

söylemeye değer miydi?

Eğer o anda zamanın o karanlık duvarı sadece bir anlığına

delinse ve Selim geleceğinin nasıl değişmekte olduğunu, ona

çok önemsiz gözüken bu konuşmanın içinde bütün hayatlarını

mahvedecek nasıl zehirli tohumlar taşıdığını görebilseydi

hemen susar, Yelda'ya sarılır ve bir daha Fahrünisa'ya gitmezdi.

Bunu göremedi ve lanetli bir kör gibi ikisini de mahvedecek

bir yola doğru yürümeye başladı,.

Yelda'yı sevmediği için saklamamıştı btil olayı, tam aksine, ·

bir daha hiç kimseyi onu sevdiği kadar sevemeyeceğini biliyordu.

Ona duyduğu yoğun sevgi, böylesir◆e yoğun bir duyguya

alışkın olmadığı için zaman zaman ruhunu zorluyor,

bütün duyguları bazen ağır bir yükü havalanan bir uçak gibi

titriyordu. Korkuyordu. Yelda'yı kaybedeceği için değildi

korkusu, onu kaybetmekten korkmaya başlayacağını düşündüğü

için korkuyordu.

Ruhunun en derinlerindeki herkese ve her şeye yabancı, o

yalnız ve hastalıklı gizli evren, doğasında derin bir iç değişikliği olduğunu hissediyor, kuşatılmış, yakında teslim alınacağını

bilen kibirli bir şehir gibi kendini yakmadan önce son saldırılarını yapıyordu. Eğer Yelda biraz daha güvenli ve biraz

1 15

daha olgun bir kadın olsaydı Selim'in sandığından daha hasta

olduğunu, iyileşmesinin beklenenden uzun bir zaman alacağını

hisseder ve ona iyileşmesi için gereken zamanı tanırırdı

ama Yelda aynen duyduğu aşkın kendisi gibi sabırsızdı.

Hayatı boyunca kendini böyle bir aşka hazırlamış, bunu

hayal etmiş, bunun kendisini olmayı çok istediği huzurlu ve

sadık kadına dönüştüreceğine inanmıştı, onun bu aşkın içine

sokuluşu çok doğal ve kolay olmuştu. Selim bu duyguya hazırlıksız yakalanmıştı, aşkın, kendinden vazgeçmek olduğunu

bilmiyordu, kendini tümüyle vermek isterken, "evet, ben bu

kadınla olmak istiyorum, başkasını istemiyorum" derken bile, bilincinin hükmedemeyeceği içindeki karanlık "bağlanmak

güçsüzlüktür, güçsüzlük acı getirir," diyordu. Kendinden vazgeçebilmesi için, vazgeçtiğinde başına gelebilecek kötülüklerden kaçıp saklanabileceği bir sığınak olması gerekiyordu.

Ancak o sığınanın varlığı ve güveni onu böyle bir aşka hazır hale getirecek, onun kendisini huzurla vermesini sağlayacaktı.

Bir aşkı yaşayabilmesi için zamana ve hazırlanmaya ihtiyacı vardı. Kendisini bir kadına teslim edebilmesi için, onu bir başka kadının teslim etmesi gerekiyordu, kendi kendine teslim olamayacaktı, bunu nasıl yapacağını bilmiyordu.

Yaşadığı karmaşanın yarattığı duygusal bir alacakaranlıkta bilinci ona bir oyun oynuyor, kendisinin Fahrünisa'ya değil de Fahrünisa'nın kendisine ihtiyacı olduğuna, görüşmemeleri halinde onun çok üzüleceğine inanıyor, içten içe, Yelda'yı sadece kaprislerinden dolayı bir başka kadını üzmele suçluyor, bu da öfkesini ve inatçılığını artırıyordu.

O ilk tartışmada Yelda'yı yatıştırmayı başarmıştı. "Ondan başka kimsenin önemli olmadığını, sadece Fahrünisa'nın üzülmesini istemediğini" söylemişti, bulduğu aşktan kolayca vazgeçemeyeceğini bilen Yelda sakinleşmişti, "istediğin zaman gidebilirsin yeter ki ben bileyim, bana yalan söylemene dayanamam ... Benimki senin bildiğin anlamda bir kıskançlık değil, ben başka kadınlarla bana karşı bir or-

116

taklık kurmana tahammül edemem ... " demişti.

Sonra Selim' in hiç unutamayacağı bir şey daha söylemişti,

"biliyor musun, ben senin bir başka kadınla sevişmene bile ses çıkarmam, sen o kadınla sevişirken benim gözlerime bak yeter ki, benimle paylaş ... Ben hayatına engel olmak istemiyorum, ben hayatını paylaşmak istiyorum."

Selim ne söylediği o sözleri, ne de onu söyleyen sesini unutabildi ama söylediklerine inanmadı. Fahrünisa'yı görmesinin

. gereksiz bir soruna ve kıskançlığa yol açacağına emindi, ilk kavga da onun bu inancını pekiştirmişti. Fahrünisa'yı gizlice görmeyi sürdürdü. Çok kavgalar ettiler, Yelda evinde geceleri yalnız başına yatarken, aynı çocukluğunda olduğu gibi yorganı başına çekip, sesi duyulmasın diye yumruklarını ağzına basbrarak çok ağladı. Hem sevdiği bir erkeği kaybetme korkusuyla, hem Selim'in inatçılığı ve yalancılığıyla beslenip büyüyen kıskançlığıyla, hem de aşağılanmışlık duygusuyla başetmesi gerekiyordu. Bu, onun daha önce başka bir erkekleyken hissetmediği bir acıydı, ilişkiye acının yerleştiği, bunun değişik biçimlerde hep devam edeceğini seziyordu. "Aşk her şeyin üstesinden gelmiyormuş," diye düşündü.

Çocukluğunda seyrettiği filmlerdekine benzeyen o ?şık ve mutlu kadın, o filmlerde olmayan böyle bir sadakatsizliğe, o sadakatsizliğin birlikte getirdiği kedere daha fazla dayanamadı, ağır ağır, okyanusun karanlık derinliklerine dalan bir denizaltı gibi ruhunun derinliklerine çekilmeye başladı.

Onun yerine öfkeli, saldırgan, intikamcı bir başka kadın çıkıyordu şimdi. Bu kadın da aşıktı, hatta şaşırtıcı bir biçimde

"diğer" kadından daha da tutkuyla bağlıydı sevdiği erkeğe ama iki kadının amaçları farklıydı, saklanan kadın sevdiğine

yalnızca mutluluk vermek isterken, bu kadın, acı vermek, dövüşmek, zihninde bir düşmana dönüşen erkeği dizlerinin üstüne

çökertmek istiyordu.

Amaana ulaşana kadar Selim'e daha sıkı sarılacağını,

onun çöküşünü görmeden ondan uzaklaşamayacağını hisse-

117

diyordu, onu kaçmaya zorlayacak kadar canını yakmadan

yalnızca hafifçe yaralamak istiyor ama bu oyun sırasında istemediği bir sonuç ortaya çıkmasın diye de son bir çabayla

Selim'i yeniden eski hayatlarına çekmeye çalışıyordu.

Kavgaları arttı. Selim, onun acısını hafif konuşmalarla yatıştıracağını, şakalarla ona olayın önemsizliğini göstereceğini

sanıyor ve Yelda'yı daha çok kızdırıyordu. Onu, aşağılanmışlığı

kabul etmeden aşka sahip olamayacağı korkunç bir seçime

zorladığını fark edemiyordu.

İlişkilerini bir daha düzelmeyecek biçimde sarsacak darbeyi

sonunda vurdu Yelda. Hamle gerçekten çok incelikli ve

zekice yapılmıştı ama açtığı yara derin oldu.

Yelda'nın, bebekliğinde geçirdiği çocuk felci nedeniyle

belden aşağısı sakat kalmış, tekerlekli sandalyede yaşayan,

çocukluğundan beri kendisine aşık eski bir arkadaşı vardı,

ancak sakatlarda rastlanabilecek bir duyarlılığı, yanına yaklaşan her acıyı küçümseyerek iyi eden garip gücüyle her zaman

Yelda'nın ilgisini çekmişti. Onun yanındayken insan kendi

acısını önemsiz bulurdu. Yelda bir kez bile Tekin'in herhangi

bir şeyden yakındığını duymamıştı, sadece bir seferinde

neden yakınmadığını anlatırken yakınmıştı, "neden yakınayım ki," demişti, "başıma daha fena ne gelebilir, ölmek mi, bu sandalyede benim kadar uzun otursaydın ölümün sanıldığı kadar kötü bir şey olmadığını anlardın." Sonra da gülerek eklemişti, "arkamdan, kaçtı demesinler diye yaşıyorum ben."

Selim, profesörlük tezini bitirmek için okuldan izin alıp eve çekildiği günlerde kendi kendine "hayatımı Yelda'yla geçirmek istiyorum, neden onu üzecek saçmalıklar yapıyorum, neden bu sevgiye böyle direniyorum, onu mutlu edeceğim, ondan başka bir kadın ilgimi çekmiyor ki neden başkalarıyla ilgileniyorum;" diye düşünmüş, kendini hazır hissettiği yeni yaşamın ilk denemelerini de bu çalışma günlerinde yapmaya karar vermişti. Yelda'nın her an yanında olmasını istiyordu.

Kararını, bu kararından emin olmasına rağmen son bir kez

118

daha deneyecek, eve kışpalı geçecek bu günlerde, bütün hayabını Yelda'yla geçirebileceğini bir kere daha görecektir, tez bittiğinde de ona kararını açıklayacaktı. "Belki evleniriz" diye düşünüyor, böyle şeyler düşündüğü için kendisine gülüyor ama bu fikrin kendisini eğlendirdiğini de görüyordu.

Bu kararını o sırada Yelda'ya söyleseydi belki hayatları yeniden değişecekti ama beklemeyi tercih etti. Sevddiği kadının yaralı olduğunu, içinde iyileşmemiş bir yara taşıdığını, o yaranın her sabah onu kederle uyandırdığını hala fark edemiyordu. Kendi aşkıyla öylesine büyülenmiş, kendi kararlarıyla öylesine mutluluk hayallerine kapılmış, kendi masalının içine öyle kapanmıştı ki aşık olduğu kadını bile göremez olmuştu. Onun, içinden geçen

her duyguyu, verdiği her karan bildiğini sanıyordu.

Yelda, Selim'in kendisine sevgiyle, özenle davrandığını, yanından ayrılmak istemediğini görüyordu ama geçmişı aklından silemiyordu, intikamını alamadan Selim'in ona yeniden böylesine istekle yaklaşması, intikam isteğini dar bir kabuğun içine sıkıştırmış, ne unutulabilen ne de doyurulabilen intikam isteği de tuhaf bir sıkıntıya dönüşmüştü. Yelda ilk kez Selim' in yanında sıkılıyordu. Gene uzun uzun konuşuyorlar, gene uzun uzun her şeyi unutarak sevişiyorlardı ama adı tam konulamayan, tarif edilemeyen bir durgunluk, o muhteşem aşklarının parlaklığında bir matlık vardı.

O günlerde Tekin Yelda'yı aramıştı, sevinçle buluşmaya gitmiş, Tekin'in yanında her zaman olduğu gibi çok gülmüş, Selim' in değil de bir başka erkeğin yanında olmaktan hoşlanması da intikam isteğine iyi gelmişti. Üstelik Tekin, hiçbir anlamda erkeksi bir rekabet yaratmayacak, cinsel bir tehdit taşımayacaktı Selim için, sadece bir başkasının kendisine tercih edildiğini görecekti.

Yelda, Selim'in aksine, her buluşmasını ona dürüstçe haber vermişti, Selim ona "gelsene, kahvaltı edelim" dediğinde "ben Tekin'le buluşacağım" diyordu, "akşam gelsene" dediğinde, "Tekin eski arkadaşları davet etmiş, onlarla olacağım" diyordu.

119

Bir keresinde Selim, "sen Tekin'le olmayı benimle olmaya tercih ediyorsun anladığım kadarıyla," demişti.

Yelda cevap verirken, sesinde yapmacıklığına rağmen bir

erkeği bir sakattan bile kuşkulandıracak bir şuhluk vardı:

- Tekin'i kıskanmıyorsun, değil mi, sakat o zavallı.

Bir seferinde de, "ben sandalyesinin dibine oturdum, Tekin

de bana masaj yaptı," demişti, "ellerinin sıcaklığını çok sevdim."

Yelda tehlikesiz olduğuna inandığı kendi küçük oyununun

eğlencesine öyle kapılmıştı ki Selim' in neler hissedebileceğini, bunun açmak istediğinden çok daha büyük bir yara

açabileceğini göremez olmuştu. Bir başka zaman olsa belki

Selim bu çocukça oyuna güler geçer, Yelda'yla alay ederdi

ama o günlerde evde kapalı kalması, çalışmak zorunda olması

onda bir çaresizlik duygusu yaratmış, Yelda'yla hayatı boyunca

birlikte olmak için verdiği karar da onun Yelda' dan

beklentilerini değiştirmiş, onu her zamankinden çok daha

hassas ve kolay yaralanabilir hale getirmişti. Sevgisine cevap

alamadığını, Yelda'nın kendisinden sıkıldığını, tam sevmeye

karar verdiğinde sevilmediğini düşünüyor, içindeki o güvensiz

karanlık "bağlanmak güçsüzlüktür" inancının doğru olduğunu fısıldıyordu. Tam yaklaşırken karşısındakinin uzaklaşması

onda ihanete uğramışlık duygusu yaratıyor, Yelda'nın

yaralandığı gibi şimdi de o yaralanıyordu.

Yelda'nın bir başkasını kendisine tercih etmesi fikrine dayanamıyor,

"ellerinin sıcaklığı çok hoşuma gitti" diyen sesi

içinde çınılıyor, soğukkanlılığını kaybediyor, aynı Yelda'da

olduğu gibi kıskançlık tutkuyu besliyordu. Duyduğu aşk oradaydı

ama içindeki sevgi, dostluk, sıcaklık gibi duygular yerini tutkuya, öfkeye, düşmanlığa bırakıyordu. Duyduğu o büyük aşk, tam kendini bütünüyle ortaya çıkarmaya hazırlanırken aldığı darbeye aniden biçim değiştirmiş, sahibine yabancılaşıp yabanileşmiş, çıldırmış bir Doberman köpeği gibi ikisi için de ciddi bir tehdide dönüşmüştü.

Ev ona karanlık ve bunaltıcı gözüküyordu, durduğu yer-

120

de duramıyor, sürekli Yelda'run sesini duymak istiyordu ama her seferinde Yelda "şimdi dışarıdayım, akşam eve döndüğümde konuşuruz," diyor, eve de geç dönüyordu. Selim'in

onun üstüne böylesine düşmesi Yelda'nın eğlencesini ve garip

bir zevk aldığı sıkılmışlığını artırıyordu. ·

Artık yalnızlığa, evin karanlığına, sessizliğine daha fazla dayanamayacağı bir gün Yelda'ya telefon etmiş, "akşam gelsene" demişti, Yelda onun sesinden, saklamaya çalıştığı yalvaran tonundan acı çekmeye başladığını sezmişti.

- Akşamüstü gelirim, demişti.

Akşamüstü olmuştu. Zaman, beli kırılmış bir sürüngen gibi ağır ağır Selim'i bunaltarak geçiyordu.

Telefon çalmıştı. Telaşla açmıştı. Yelda suç işlediğini bilen şımarık bir çocuğun biraz ürkek, biraz arsız sesiyle, Selim'in vereceği cevabı duymak isterniyorrnmuş gibi hızlı hızlı konuşarak, "ben Tekin'le kahve içmeye gidiyorum" demişti.

Sevgi çok güçlü olduğu zaman insanı bazen garip bir biçimde

uyuşturur, o sevginin her sorunu çözeceğine inanır, dikkatini ve özenini kaybeder, Yelda da Selim'in yaptığı hatayı yapmış, o sıkılmışlığının, intikam isteyen şımarıklığının altında beslediği sevginin gücüne gereğinden fazla güvenmiş, nereye vurduğuna bakmadan darbeyi indirmişti.

Bir başkasının kendisine tercih edildiğini bu kadar açık görmeye ve bunu sükunetle kabul etmeye o yaralı halinde Selim'in gücü yetmezdi. O çok güvendiği zekası, çekiciliği, hiçbir zaman itiraf edemeden övündüğü erkekliği, kendini beğenmişliği, onun kişiliğini ayakta tutan o hastalıklı yapı sallanmıştı.

Bu tür bir sarsıntıdan kendi başına kurtulması imkansızdı, bildiği bir tek yol vardı, o da felaketlerine doğru gidişi biraz daha hızlandırarak o yolu seçti.

Telefona uzanıp, çoktandır kendisiyle açıktan açığa flört eden sanat tarihi bölümündeki sarışın asistanı aradı.

- Akşama paella yapıyorum, çok da iyi bir İspanyol şarabım var ... İster misin?

121

- Yarım saat sonra oradayım.

Yapmaya hazırlandığı şeyi isteksizce yapacağını biliyordu Selim ama o evde artık o geceyi tek başına, istenmediğini hissedenden biri olarak geçiremeyeceğini de biliyordu, birisinin ona yardım etmesi gerekiyordu. Karşılaştığı soğukluktan ruhu donmuş gibiydi, yeniden hayata dönebilmek için bir kadının

sıcaklığına muhtaçtı.

Ertesi sabah sarışın asistan derse yetişebilmek için kahvaltı

etmeden çıkmış, ilk ders arasında da Selim'e "olağanüstü

gece" için teşekkür eden ve "bunu tekrarlamaları gerektiğini söyleyen" bir mail atmıştı.

Selim de epey kıskırtıcı ve edepsiz bir cevap yazmıştı. Yazdıklarını ciddiye almıyordu ama bir kadınla yakınlık kurmaktan

hoşlanmıştı.

Ertesi gün Yelda geldiğinde Selim dalgın ve uzaktı. Yelda

bunu Selim'in çektiği kıskançlığın ve acının yorgunluğuna

bağladı, ödeşmiş olduklarını, yeniden eski hayatlarına dönebileceklerini düşündü.

O akşam Yelda onda kaldı ama bu kez Selim sessizdi, duyduğu

kızgınlık, bir dağ yolunu tıkayan iri bir kaya gibi sevgisinin

önünü tıkamış, dışarı çıkmasına engel oluyordu, ne bir

sevgi sözcüğü söyleyebiliyor ne de Yelda'ya istekle dokunabiliyordu.

Uğursuz bir tahterevalliye binmiş gibiydiler, yanına

birini alan ağırlaşır uzaklaşıyor, sonra sıra diğerine geliyordu.

Artık aynı hizada duramıyorlardı.

İki gün sonra bir çalışma molasında Yelda Selim'i alıp Boğaz

tepelerinde bir kahveye götürdü, hava kapalıydı, Boğaz

gri bir göl gibi gözüküyordu, hafifçe üşüyorlardı.

Yelda Selim'in karşısına oturdu, Selim'in çok özlediği o

yumuşacık sesiyle,

- Ben, dedi, hazırım. Artık hep seninle olmak istiyorum.

Birlikte yaşayalım, istemezsen evlenmeyiz, ailemin tepkisini

de göze alıyorum.

Yelda'run öfkesi geçmişti ama Selim'inki geçmemişti. Bu-

122

lutların griliği sanki yuzune ve gözlerine yansımışb. Yelda'nın yüzüne değil denize bakarak konuştu.

- Ben hazır değilim.

' Yelda sadece, "peki," demişti, "nasıl istersen."

Yeniden eskiye dönmelerinin mümkün olduğuna inandığı

sırada böylesine reddedilmek onu üzmüştü ama Selim'in çok

kırıldığını sezmiş, "biraz ileri gittim" diye düşünmüştü, masallarına ve geleceklerine olan güvenini sarısmamıştı bu konuşma,

biraz daha beklemek gerektiğini düşündürmüştü sadece.

O gece de Selim' de kalan Yelda ertesi sabah erken saatlerde

bir telefon sesiyle uyandı ama gözlerini açmadı, Selim'in

usulca yataktan kalktığını gördü, uğursuz bir dürtüyle kalkıp

çıplak ayaklarıyla sessizce peşinden gitti. Selim salonda kısık

bir sesle konuşuyordu.

- Bence de harikaydı, tabii, mutlaka yeniden yapalım.

Yatağa dönüp gözlerini kapattı. Ciğerlerine çimento akıtılmış

gibiydi, nefes alamıyordu. Duyduğu o kısa konuşmayla

bedeni bir anda tükenmişti ama zihni en küçük ayrıntıları bile

fark edecek kadar keskinleşmişti. Sanki biraz önce ölmüş

olan bedenine bir başkasının, bir yabancının zihnini yerleştirmişlerdi, o anda düşündükleri kendisini ilgilendirmeyen şeylermiş

gibi bütün ihtimalleri şaşırtıcı bir soğukkanlılıkla gözden

geçiriyordu. Biraz sonra hayatı boyunca hiç tatmadığı bir

acının bütün ruhunu ele geçireceğini seziyor ama o anda o acıyı hissetmiyordu. Her yanı öylesine uyuşup hayatiyetini yitirmişti ki artık o bedende acı da dahil hiçbir duygu yaşayamayacakmış gibiydi. Ölmüştü. Ölmüş olmasına değil zihninin hala yaşamasına şaşıyordu. Her şeye rağmen içinde hala yanılmış olabileceğine dair bir ümit besliyordu.

Selim yeniden uykuya dalınca kalktı. Salona gitti. Koltuğa oturdu. Ne yapacağına karar veremiyordu. Sonra hipnotize edilip başka bir gücün denetimine girmiş biri gibi neredeyse kendi iradesinin dışında bir hareketle kalktı, bilgisayarın başına oturdu, mailleri açtı. Gözleriyle hızla tarayıp ara-

123

dığını buldu, sonra gönderilmiş mailleri taradı, orada da aradığını buldu.

Selim uyanana kadar orada hiç kıpırdamadan oturdu.

Hiçbir şey düşünmedi, hiçbir şey hissetmedi. Bir uyuşmuşluk hissinden başka hiçbir şey yoktu. Beklediği acıyı hissetmemesine şaşıyordu.

Selim uyandığında onu çalışma masasının başında otururken buldu.

- Kiminle konuştun sabahleyin, dedi Yelda.

Selim ne cevap vereceğine karar veremedi önce sonra "bir arkadaşım," dedi, "okulla ilgili bir not istedi."

Yelda yeniden konuştuğunda sesi bir buz kitlesinin içinde dondurulmuş bir insanın derinlerden gelen sesi gibiydi, sesinde

bir suçlama yoktu, bir üzüntü yoktu, bir kızgınlık yoktu,

bir şaşkınlık bile yoktu.

- Sen ne yapın, Selim?

Selim gülmeye çalış.

- Hiçbir şey.

- Sabah bir kadınla konuşuyordun.

- Hayır.

- Maillerini aç bakacağım.

Selim bir an ne yapacağını düşündü, o mail kalabalığının

içinde o iki tanesini göremeyeceğini düşünüp son bir ümitle

"peki" dedi.

Maillerini açtı.

- Sen yathgın bir kadınla mailleştin mi?

- Hayır.

Yelda mailleri tek tek okudu, daha önce okumuş olduğu

iki tanesini Selim'e gösterdi.

- Bunlar ne?

Sesi öylesine duygudan yoksun ve soğuk çıkıyordu ki Selim

onun ruhunun dehşetli darbele'i'le sarsıldığını, korkunç

bir olay yaşamakta olduklarını anlayamadı.

- önemli şeyler değil.

124

Eğer o anda Selim her şeyi itiraf etseydi, pişman olduğunu,

önceki akşamı çok üzüldüğü için bunları yaptığını söyle.,.

seydi, Yelda'nın kızgınlığı ve acısı geçmezdi ama gene de onu affedeabilirdi ama her şey böylesine ortadayken kendisine yüzüne baka baka yalan söylemeye devam etmesi, onu hala kandırmaya çalışması Yelda'ya aldatılmaktan da büyük bir düşmanlık gibi gözüktü. Selim ilişkilerinde güvenilecek en küçük bir yan bile bırakmıyor, açık bir gerçeği şımarıkça, karşısındakinin zekasını ve duygularını küçümseyen bir aldırılmazlıkla inkar ederek ilişkilerinin belki de en kutsal yanını, dostluklarını ve yakınlıklarını yok ediyordu. Masalın parçalandığını düşündü. Selim'se içindeki kızgınlığı hala yatıştıramadığı için çok istediği halde söylemesi gerekenleri söyleyemiyordu. Yelda bilgisayarın düğmesine bastı, mailler kağıtlara basılı olarak çıktı. Onları alıp çantasına koydu. Aynı buz gibi, hiçbir duygu taşımayan sesiyle:

- Sen aşağılık, hasta bir adamsın, dedi, bunları yanıma alıyorum ... Bir gün seni affedecek gibi olursam, senin yaptıklarını unutacak gibi olursam, senin nasıl bir adam olduğunu hatırlamak için bunlara bakacağım. Bir daha seni görmek istemiyorum. Şimdi bana bir taksi çağır.

Selim, son bir çabayla şaka yapmaya, bunun önemsizliğini anlatmaya çalıştı. Sesinin kayganlığından kendisi de sıkıldı. Yelda ona hiçbir şey söylemeden baktı. Bir taksi çağırdı Selim. Taksinin gelmesini hiç konuşmadan beklediler. Taksi gelince Yelda çantasını alıp, dindik yürüyerek çıktı

evden.

Selim pencereden taksiye binişini seyretti.

O gece, Yelda'yı dinmeyen korkunç bir ağlama nöbeti ve neresinde olduğu saptanamayan şiddetli bir sancıyla hastaneye kaldırdılar.

125

x

Sabah, kocaman pembe bir inci gibi parlaklı, doğmakta olan güneşin ışıkları uçuk mavi şeffaf gökyüzüne çarpıp içinde ince mavi damarlar taşıyan bir pembelikle dağlara, uçuruma, vadiye, geniş ovaya yansıyor yayılıyor.

Sabahın rengine, parlaklığında, genç serinliğinde neşeli bir şeyler hissediliyordu.

Yelda gene siyah spor kıyafetini giymişti. Güleç yüzüyle evin kapısında görünen Rojda'nın üstünde sarı bir eşofman vardı, sabah koşusu için birai fazla makyaj yapmıştı. Yelda bu genç kızın coşkulu neşesini, saflığını, insanlarla tömertçe paylaştığı dostça sıcaklığını seviyordu ama son zamanlarda onu her gördüğünde bu sevginin içinde, hissetmekten utandığı bir kızgınlık, bastırmakta çok da zorluk çekmediği küçük bir sinirlilik de belirliyordu.

· Taner, her zamanki geşek asker atleti, belinde tabancasıyla gelip onlara şöyle bir baktıktan sonra bir şey söylemeden dönüp koşmaya başladı, Yelda onun yüzünde tam döndüğü

sırada bir gülümsemenin belirdiğini görmekten ziyade sezdi,

"kendini ne kadar önem' siyor," diye düşündü, "erkek bir tavuskuşu gibi." Ona, zam'a' nı geldiğinde, o kadar önemli olma-

<lığını söyleyecekti, kafasla bu konuşmanın cümleleri şekilleniyor ve henüz yapılmamış bu konuşma, sanki yapılmış gibi

onun içini rahatlatıyordu.

Köyün içinden hızla geçtiler, tempoyu artıran sızlayan adaleleriyle Yelda'ydı, onun yapışını bir başkası yapsa kızardı ama o

anda bu kadınsı oyun onu eğlendiriyordu. Daha köyün çıkışın-

126

da Rojda yorulmaya başlamış, dağa hrmanan patikanın ortasında,

eşofmanının içinde çırpınan iri göğüsleriyle soluk soluğa

durdu. Taner de "ne oldu" diye homurdanarak geri döndü.

Yelda onların durduğunu fark etmemiş gibi koşmaya devam

etti, tepedeki bodur ağacın alında durup ağaca yaslandı, aşağıya

bakışında onların yavaş yavaş tırmandıklarını gördü, Taner'in

yüzü asılmış. Kendini saran pembeliğin alından yeşil tüylü bir

aslan gibi gerinerek uyanan uzaktaki o sonsuz ovaya baktı, Selim'i hahrladı, onnn yüzünü, gülüşünü, kısıal< bir an birlikte o

ağacın alında oturduklarını hayal etti, "bana Mezopotamya'yı

anlatırdı" diye düşündü, yeniden koşmaya başladığında o cümle aklında dönüp duruyordu, "bana Mezopotamya'yı anlattı,

bana Mezopotamya'yı anlamdı, bana Mezopotamya'yı anlatırdı,"

bu cümle tek başına çalan bir klarnetin incecik, içli müziği gibi ona arbk kaybolduğunu bildiği bir geçmiş hatırlahp onu kederlendirerek içinde yankılanıyordu. Mağaranın önünden geçerken,

"bugün dönsem," diye düşündü, "nmutabilir miyim acaba", kay❖ yanından kıvrıldı, "bugün dönsem mi?" Bunu düşünmenin

bile kendisini ne kadar sevindirdiğini farkederken dönemeyeceğini de biliyordu. "Unutmaya hazır

değilim." Köy, uçu❖

rum, vadi ve ova hep birlikte geniş bir kabartma gibi açıldı önünde.

Sadece bir an duraksayıp bakh, hafifçe öne doğru eğilip, bütün süratiyle koşarak kendini uçuyormuş duygusuna bırakh.

Rüzgarın uğultusu içinde kayboluyordu, o hızlandıkça keskinleşen rüzgardan gözleri yaşarmıştı, kollarını iki yanına açtı, ovaya doğru havalanırmış gibiydi, bir an kendini boşluğa bırakmayı geçirdi aklından, ölüm o kısacık anda ona uçmaya, rüzgarın içinde kaybolmaya benzer bir çekiciliğe sahipmiş gibi gözükmüştü.

Tepenin altına vardığında gözleri hala yaşlıydı, köye yavaşlayarak girdi, Heja'ların evine baktı, mor saçlı kadın duvarın

dibinde duruyordu, sanki kadın kendisine daha dikkatli bakıyormuş gibi geldi ona, kadına gülümsedi. Kadın sadece bakıyordu.

Bir şey anlamaya çalışır gibi dikkatle izliyordu Yelda'yı.

127

Evin önüne geldiğinde, karakolun yanında Beatrice ile Amy,

sırlı Yelda'ya dönük, uzun boylu, incecik, kamçı gibi bir askerle konuşup gülüşüyorlardı, Amy Yelda'ya el sallayıp, "gelsene" diye seslendi. Onlara yaklaştığında New York sokaklarında duyduğu

"şşş" sesi bol, kelimelerin birbirinin içinden çıkarak uzadığı şaşırtıcı bir İngilizce duydu. Kimin konuştuğunu anlamaya çalış

ama o.askerden başka kimse yoktu Amy'lerin yanında.

Asker dönerken omuzlarındaki sarı parlak tenekeden yıldızı gördü. "Subay" diye düşündü.

Kendisine doğru dönen askerin yüzünü görünce şaşkınlıktan olduğu yerde durdu, genç adamın yüzü Leopold'un

yüzünün aynısıydı, bir an asker kılığına giren Leopold'un şaka

yaptığını sandı ama daha sonra aynı hatlara sahip bu yüzün,

ifadesindeki erkeksilikle Leopold'unkinden bambaşka

bir anlam kazandığını hatta bütün benzerliğe rağmen çok daha

değişik, çok daha yakışıklı göründüğünü fark etti.

Onun şaşkınlığını gören Beatrice sanki kendisine ait bir

şey hakkında konuşurmuş gibi,

- Leopold'a çok benziyor, değil mi? dedi.

- İnanılmaz, dedi Yelda, ikisinden birinin babası çok geziyormuş.

Teğmen güldü.

- Benim babam çok gezerdi, dedi, denizciydi.

Beatrice, "Teymin Ceyfir"ı Yelda'ya tanıştırdı ama Yelda teğmenin adını anlayamamıştı, sorar gibi baktı genç subayın

yüzüne.

Teğmen kendisine çok yakışan gülümsemesiyle "Cafer"

dedi ama çoktan Yelda'nın zihninde "Ceyfir" olarak vaftiz edilmişti bile, üstelik bu isim o inanılmaz İngilizcesiyle, dalgacı gülümsemesine de daha çok yakışıyordu.

- Ceyfir daha çok yakışıyor, dedi Yelda.

Sonra da, "izinizle ben gidip bir duş alayım," dedi, "ter içindeyim. Tanıştığımıza memnun oldum, Teymin Ceyfir.

Görüşürüz."

128

Tam ayrılacaklarken, "sizin adınız neydi?" dedi teğmen.

- Yelda.

Teğmen şöyle bir durup düşündü.

- Buna bir şey uyduramayacağız, dedi, şimdilik Yelda

olarak kalacak.

Duşun altına girdiğinde o küçük konuşmanın onu neşelendirmiş olduğunu fark etti. Öyle koyu bir kederin içine hapsolmuştu

ki, aynen bir mahkum gibi her an o kederden kaçmaya

- uğraşıyor, her ışığa, her pırıltıya, neşeli her şakaya, eğlenceli her konuşmaya, ruhunu biraz avutacak her fırsata başka zamanlarda olduğundan çok daha büyük bir istekle bakıyor,

kaçmasına yardım edecek bir fırsat arar gibi çevresindeki ha

yatı aç bir dikkatle sürekli kolaçan ediyordu. Öyle bir fırsat

bulduğunda şakalara istekle gülüyor, hikayeleri dikkatle dinliyor, yeniden hayatın içine girmeye çalışıyordu. Bu kaçma çabaları

duygularının çok süratle değişmesine neden oluyor, bir

an kendi kederinin gölgeleri arasında acı çekerken, insanlarla

karşılaştığı bir başka an bir şakaya kendini vererek gülüyor,

sonra yeniden hapishanesine, kederine geri dönüyordu. Bu da

onu gittikçe daha çok diğer insanlara muhtaç bir duruma düşürüyordu.

Bundan şikayetçi değildi, bir anlığına bile olsa

unutmasına yardım eden herkese minnettardı.

Evden çıktığında ortalık sessizdi herkesin kahvaltıya gittiğini

tahmin etti, barakaların kapısında Zerrin' e rastladı, onun

yalnız olduğunu görünce hayal kırıklığına/kapıldı.

- Heja nerede?

- Gelirim dedi ama daha gözükmedi.

Yelda durdu. Zerrin' in yüzüne neredeyse yalvararak baktı.

- Tamam, dedi Zerrin, ben gider alırım onu.

Tam o sırada evlerin arasından, ihtiyar bir adam gibi dikkatle,

ağır ağır yürüyen Heja belirdi, yüzünde gene ağırbaşlı

bir ifade vardı.

- Hah, işte geliyor.

Yelda sev:inçle güldü.

129

- Niye gelmedin dün akşam? dedi

- Geldim.

- Ama ben seni görmedim ...

- Sen yoktun ...

- Doğru, evet, demek saatlerimizi ◆enk getiremedim.

Hay Allah, neyse, hadi gel, kahvaltı edelim.

Kalabalık salona girip köşede kendilerine bir masa buldular.

Yelda kendi peynirini Heja'run tabağına koydu.

- Bunu sen ye kuzu ...

Heja cevap vermedi.

- Sana kuzu dememe kızıyor musun?

Heja yüzünü buruşturdu.

- Erkeğe öyle denmez.

- Ama sen erkek kuzusun ...

Heja ses çıkarmadı, "cahil bir kadınla" tartışmak istemediği anlaşılıyordu.

- Senin yüzün çok solgun, bak gözlerinin altı da morarmış

... Uyku uymuyor musun sen?

Heja, Yelda'ya kuşkuyla baktı.

- Uyuyorum ... Niye?

- Solgun gözüküyorsun ... Sen dur bir dakika.

Yelda kalkıp arka tarafa gitti, oradaki genç aşçıyı buldu.

- Süt var mı burada?

- Var ama kahve için kullanıyorlar ...

- Bir bardak verir misin lütfen...)

Aşçı itiraz etmeye çalıştı. Yelda'run sesi asabileşti.

- Bir bardak süt verir misin lütfen.

Sütü alıp masaya döndü, Heja'nın önüne koydu.

- Bunu iç ...

Heja bardağa dokunmadı.

- Lütfen ... Hatırım için ... Benim hatırım için içmez misin?

Heja sütü içerken Yelda onu izliyordu.

- Sen zayıfsın kuzu ... İyi beslenmiyor musun sen? Et yiyor musun?

130

Heja "puff" diye güldü, bu kadar saçma bir soruya cevap vermeyi bile gereksiz görmüştü.

Yelda Zerrin' e döndü.

- Bir şey yapmalıyız ... Buradaki yemekler de çok iyi değil...

Acaba, buraya malzeme getirenlere özel bir şeyler ısmarlayabilir miyiz?

Çektikleri büyük aalardan kurtulamayan insanlar bazen çareyi

bir başkasını kurtarmakta, bir başkasının aasını dindirmekte

bulurlar, bunu bir dindarin adanmışlığıyla yaparlar, Yelda'nın

büyük bir adamın kederini taşıyan bu çocuğa bağlanmasının

nedeni bu muydu bilinmez ama çok kısa zamanda bağlanmıştı

Heja'ya, onun geleceği için hayaller kurarken yakalıyordu

bazen kendisini, onun iyi okullara gitmesini istiyordu.

- Sen hiç İstanbul' a gittin mi?

- Hayır.

- Hiç büyük bir şehre gittin mi?

- Hayır.

- Bu köyden başka yere gitmedin mi?

Heja gene küçümseyerek baktı Yelda'ya, gururla cevap

verdi.

- Kasabaya gittim ... Buralardaki dağları, köyleri çok iyi

bilirim.

- Ah, sen kasabaya mı gittin, kuzu?

- Evet... Biz orda kaldık.

- İstanbul' a gitmek ister misin?

Heja bir an yerinden heyecanla doğrulur gibi oldu ama hemen

yerine oturdu yeniden.

- Anamı bırakamam.

- O da gelirse?

- O zaman olur ... Ama hemen olmaz

- Niye?

- Olmaz işte ...

Yelda güldü.

- Bekleriz o zaman biraz.

Heja arada bir başını hafifçe kaldırıp sezdirmeden Yelda'nın yüzüne bakıyor sonra hemen başını indiriyordu. Yelda bir iki sefer görmezlikten geldi, sonra dayanamayıp sordu.

- Niye yüzüme bakmıyorsun kuzu?

Heja cevap vermedi.

- Yüzüme bak, neden bakmıyorsun?

Heja başını salladı.

- Ayıptır.

- Değildir ... Biz arkadaşız, arkadaşlar birbirilerinin yüzlerine bakarlar ... Şimdi yüzüme bak lütfen.

Heja başını kaldırıp Yelda'ya baktı.

- Arkadaşız, değil mi?

Heja cevap vermeden önce uzun uzun Yelda'ya baktı, bir şey düşündüğü anlaşılıyordu, sonra zor duyulacak bir sesle,

- Arkadaşız, dedi.

Yelda dudaklarının titremeye başladığını, gözlerinin dolduğunu hissetti, Zerrin yavaşça Yelda'nın dini tutup sıktı.

Yelda zorla yutkunup, gözünün kenarını sildi.

- Ah kuzu, dedi, ah kuzu ... Bir de sen çıktın başıma ...

O sırada yanlarına Jacques geldi, uzun saçlarını sıkı sıkıya tarayıp at kuyruğu yapmıştı. Yelda hafifçe bumunu çekip güldü.

- Bugün pek resmi olmuşsun Jacques, bu kadar resmiyete gerek yoktu, biz bizyiz, rahat bıraksaydın kendini.

Jacques uzanıp masadan bir dilim ekmek alıp bir lokma kopartarak ağzına attı.

- Bugün burada kalıyoruz, dedi. Odalarımızı yapmışlar,

bilgisayarları da bağlamışlar. Şu tuttuğumuz notları toparlayıp,
dinleniriz.

Yelda neredeyse bir sevinç çılgılığı attı.

- Bilgisayarları mı bağlamışlar? Harika ... Mail yazıp mail
alabileceğiz yani.

- Evet. ...

132

Yelda Heja'run ayağa kalktığını gördü.

- Ne oldu?

- Gidiyorum. ❖. - Niye?

i - İşim var.

Yelda Zerrin' e bakıp gülmemek için dudaklarını ısırdı.

- Peki ... Ama öğle yemeğine geleceksin ... Gelmezsen ben
gelir, seni bulur getiririm.

- Olur.

Heja gidince Yelda neşeyle "hadi, gidip odamıza bakalım"

dedi. Birlikte koridorda odaların kapılarına bakarak yürüdüler,

üstünde kendi isimleri yazan odaya girdiler, pencereleri uçuruma

ve ardındaki dağlara bakıyordu, içerisi beyaza boyanmış,

üç masa yerleştirilmiş, üstlerine bilgisayarlar, telefonlar, kalemler, bloknotlar yerleştirilmişti. Kağıt
ve boya kokuyordu.

- Birileri burada çalışıyor, dedi Yelda, hiç onları görmedik.

Kim bunlar?

- Bugün görürüz, dedi Jacques.

Yelda hemen bilgisayarın başına oturdu, kendi mail dosyasını

buldu, kendisine gelen mailleri okumadan önce Selim'e

kısa bir İnail yazıp gönderdi.

"Seni çok seviyorum ... Çok ... Çok ... Çok ... "

- Buranın telefon numarası kaç? dedi.

- Telefonun üstünde yazıyordur, dedi Zerrin.

Yelda telefonu bir kağıda not etti.

- Ben birazdan geliyorum, deyip çıktı.

Önce Taner'in odasına uğradı.

- Senden bir şey rica edebilir miyim?

- Söyle ...

- Öğlene bir misafirim var ... Şöyle güzel ızgara et yaptırabilir misin? Et var mıdır burada?

- Şarap da ister misin?

- Şimdilik sadece et.

- Hallederiz ...

- Teşekkür ederim ...

İkisi de bir önceki akşamı habrlatan bir söz söylememişti,

133

Yelda akşama gene yemeğe davet ederse ne yapması gerektiğini

düşündü, "kibarca reddederim," dedi, "zaten her şeyden bir anlam çıkartıyor, iki gece üstüste fazla olur."

Koşa koşa kayalıklara gitti, ışıklar içinde uzanan ovaya

alışkın gözlerle baktı, "ne çabuk hayatımın parçası oldu" diye düşündü, Selim'i aradı, onun uykulu sesini duyunca, neşeyle

"maillerini aç" dedi.

- Şimdi mi Yeldacığım?

- Evet, lütfen ... Maillerini aç ...

Selim'in çıplak ayaklarıyla parkelerin üstünde yürümesini,

bilgisayarın vınıltısını, tuşların çıkardığı tıptırtıyı sessizce

dinledi. Selim'in sevinçle "aaa" diye bağırdığını duydu, bunu duymak için bekliyordu. Bir sessizlik oldu, Selim'in maili

okuduğunu anladı.

- Ben de seni canım, hem de çok ...

- Gerçekten mi?

- Gerçekten.

- Bak, sana ofisin telefon numarasını da vereyim, uzun

konuşamayız ama sesini duyarım. Bugün bütün gün buradayız,

istediğin zaman arayabilirsin.

- Tamam canım, vakit bulur bulmaz ararım okuldan.

- Hadi, git uyu şimdi... Seni çok sevdiğimi unutma, tamarn

mı?

- Unutmam canım.

Ofise döndü, masasına oturup, uçuşuma baktı, uzunca zaman

bakınca bir göz yanığıyla dağ kızıl kahverengi bir şelale

halinde vadiye akıyormuş gibi gözüküyordu, bu küçücük

köyde ne kadar çok olay gördüğünü düşündü, "bir mikroskoptan bakar gibiyim," diye geçirdi aklından, "kimsenin

bakmadığı bir yerde kimsenin görmediği şeyler görüyorum,"

Heja'yı hatırlayıp kendi kendine gülümsedi, "erkeklerim iki

oldu, umarım bu daha sadık çıkar."

Aklına üşüşen düşünceler arasında bir tanesi kendini hem

kederlendirip hem sevindirdi, "hılA hayattayım, yalnız başı-

134

ma dayanabiliyorum ama bu iyi bir şey mi?" O sabah onu gülümseten olayları tek tek geçirdi aklından, kurumuş bir dalın

üstündeki çiğ damlaları gibiydi bu eğlenceli sahneler, çölde

susuzluğunu gidermek için kendi derisinin üstünde sıcağın

buğusundan oluşan su damlalarını diliyle toplayan o zavallı

yılan gibi özenle neşe damlacıklarını topluyor, onlarla hayatı

biraz daha dayanılır kılmaya uğraşıyordu. Yeniden Heja'yı .

düşününce bir iç ezilmesi hissetti, "niye birini sevdiğimi düşündüğümde üzülüyorum, üzüntüyle sevinci birbirinden

ayıramaz mı oldum, sevmek niye üzüyor beni?"

O sırada telefon çaldı, ahizeyi kaldırırken az daha telefonu

yere düşürüyordu.

Arayan Selim' di.

- Evden çıkıyorum ... Çıkmadan sesini duymak istedim.

- Sesini duyduğuma nasıl sevindiğimi bilemezsin ...

- Bilirim, çünkü ben de öyle seviniyorum ... Fırsat buldukça

okuldan ararım seni.

Yelda yumuşacık. içten bir sesle "kendini zorlama canım,"

dedi, "eğer fırsat bulabilirsen ara, olmazsa akşama konuşuruz."

- Fırsat bulmaya çalışacağım.

Telefonu kapatırlarken Yelda,

- Aradığın için teşekkür ederim, dedi kendini görmeye

gelmiş ziyaretçisine teşekkür eden bir mahkum gibi.

Karşıda bir sessizlik oldu, sonra Selim'in duyduğuna gerçekten
üzüldüğünü belli eden sesi duyuldu.

- Neden sana bir iyilik yapıyormuşum gibi teşekkür ediyorsun?

- Çünkü bir iyilik yapıyorsun.

❖ Hayır ... Sadece sesini duymak istiyorum ... Böyle konuştuğumuz zamanlar, aramızda bu sıcaklığı
yeniden hissettiğimiz

zamanlar, beni senin sesini duymaktan daha çok sevindirecek

bir şey yok, bunu biliyorsun.

- Biliyorum canım ... Hep böyle olalım istiyorum ama her

zaman olmuyor işte, zamanla geçecek ...

135

Sonra gülerek ekledi.

- İhtiyarladığımda çok uysal olacağım.

- İhtiyarlamamı sabırsızlıkla bekleyeceğim.

O sabah içinde bir sükunet vardı, herkesin bir arada konuştuğu

gürültülü bir salonda aynı anda herkesin birdenbire

susuverdiğinde oluşan o kısa tuhaf sessizliğe benziyordu, gürültünün biraz sonra yeniden
başlayacağını biliyordu ama o

kısa sessizlik de çok iyi geliyordu. Bu mutluluğu andıran sükunetin nasıl oluştuğunu anlayamıyordu,
sabahleyin genç

teğmenle olan şakalaşma mı, bilgisayarlarıyla yeniden dünyaya

bağlandığı duygusunun yarattığı ferahlık mı, Selim'in

sesindeki sevecenlik mi, belki hepsinin de rolü vardı, belki de

geceleyin görüp de unuttuğu bir rüya onu sakinleştirmişti.

Nedenini bilmiyordu ama ruhunun verdiği bu keder molasının

tadını çıkardı, barakaların önünde sigara içen Leopold'a

takıldı, Jacques'ın saçlarıyla dalga geçip sonunda onları açtırdı, mutfığa gidip aşçının öğleye ızgara et yapacağından emin

oldu, maillerini okudu, eski arkadaşlarına mailler gönderdi,

annesini arayıp "iyi olduğunu" söyledi. Birkaç kez Taner'in odasının önünden geçerken onun telefonla konuştuğunu gördü

ama içeri girmedi.

Rojda da bu güzel günün neşesini artıran bir müjdeyle geldi.

- Yeni jeneratörü bağladılar, artık evlerde geceleyin saat

ona kadar elektrik olacak. Fazla yakıt gitmesin diye onda keseceklermiş.

Ona kadar lambaların yanacak olması bile büyük bir haberd.

Rojda'ya bunu nereden öğrendiğini sormadı.

Zerrin'le aralarında birdenbire başlayan, başka bir zaman

çok ciddi bir soruna dönüşebilecek, Yelda'yı gerçekten çok

kızdıracak bir tartışmayı bile içindeki sükunetin yardımıyla

büyük bir olgunlukla geçiştirdi.

Öğlen yemeğine et hazırlattığını söylediğinde, Zerrin beklemediği bir sertlikle,

- O çocuğu kendine çok alışırma, dedi.

136

Yelda kaşlarını çatı. ·

- Neden?

- Sen gideceksin, o kalacak. Bu neden yeterli mi?

- Belki onu da götürürüm.

- Götüremezsın.

- Zerrin, bu konuda senden izin almam gerektiğini düşünmüyorsun,

değil mi?

Zerrin "anlamıyorsun" der gibi başını salladı.

- Götüremezsın . . . O buranın çocuğu ... Anası burada, ağa

❖ beylerinin mezarı burada .. . O buraya ait... Turistik bir eşya değil o.

Yelda tam kızmaya hazırlanırken Zerrin'in sesini fark etti,

dostça, acılı bir sestti. Yerinden kalkıp onun yanına gitti.

- Haksızlık ediyorsun, dedi. Onu öyle görmediğimi biliyorsun.

Zerrin, Yelda'runkine çok benzeyen dürüstlüğü ve açıklığıyla,

utangaç bir şekilde gülümseyerek,

- Biliyorum, dedi... sadece o çocuk için çok endişeleniyorum.

Yelda Zerrin'e doğru eğildi.

- Endişelenmiyorsun, onu seviyorsun ...

Sonra içini çekerek ekledi.

- Bütün kadınlar mı böyleyiz, sevmek bizi huysuzlaştırıyor mu?

Jacques da kalkıp yanlarına geldi.

- Ne konuşuyorsunuz o tuhaf dilinizle, şarkı söyler gibi...

Jacques, Türkçe konuşmanın şarkıyı andıran bir melodisi olduğunu düşünüyordu.

-Sevmek kadınlan huysuzlaştırıyor mu diye konuşuyoruz.

- Huysuz olmak için sevmeye ihtiyacınız yok ki, sevdiğiniz için, sevmediğiniz için, her zaman huysuz olabilirsiniz.

Yelda güldü. '

- Jacques, bu kadar uzun saçları olan birinin kadın düşmanı

olabileceğine inanmam. - Kadın düşmanı değilim, gerçekçiyim.

137

- Bir bilim adamı olarak söyle bakalım öyleyse, niye huysuzuz?

- Buna cevap verebilmek için bilim adamı olmak yetmez,

tanrı olmak gerekir.

Aralarında, belki tek tek işaretleri bulunamayacak bir

dostluk oluştuğunu hissediyorlardı, bu sadece bir histi ama

güvenilir bir his olduğunu üçü de seziyordu. Üçünün de dürüstlüğü ve açsözlülüğü birbirine benziyordu, bu birbirlerini

daha iyi anlamalarını sağlıyordu, başkalarına kabalık gibi

gözükecek bazı davranışlarla sözlerin sadece dostça bir dürüstlükten kaynaklandığını biliyorlardı.

Öğlene doğru odanın kapısında Heja gözüktü, odaya bakmıyor

önüne bakıyordu, içeri girmek için davet beklediği anlaşılıyordu.

Yelda gidip ona sarılmak istedi ama Heja'nın buna

izin vermeyeceğini, böyle bir sevgi gösterisini bir "erkek"

için aşağılayıcı bulacağını öğrenmişti. Selim'e gönderdiği bir

mailde, "bu çocuk senden sonra sevdiğim ikinci erkek oldu

ama o da sarılmama izin vermiyor," diye yazacakh.

Yemek salonunda Heja'nın önüne et tabağını koyduklarında

Heja hiçbir şey söylemedi, sadece Yelda onun yutkunduğunu

gördü. Rahat etsin diye onunla ilgilenmiyormuş gibi

kendi yemeğini yiyordu. Heja'nın hiç kıpırdamadan durduğunu,

etini yemediğini görünce önce niye yemediğini kavrayamadı

sonra çatal bıçak kullanmayı bilmediğini düşündü.

- Etini kesmemi ister misin, kuzu? dedi.

Heja ona bir iyilik yapmayı kabul eder gibi başını salladı.

- Olur.

Heja'nın ağır hareketlerle, acele etmeden etini yiyişini izlemeye başladı gözünün kenarıyla, onun ayıp olmasın diye

yavaşça yediğini biliyordu. Heja ağır ağır çiğneyerek etini yedikten sonra bir ekmekle tabağını sıyırdı.

Yemekten sonra Heja gitmek istedi, "gel, odamızı gör,
sonra gidersin, "dedi Yelda.

Birlikte odaya gittiler, Heja odanın içinde dolaşıp yanlan-

138

na pek yaklaşmadan bilgisayarlara baktı. Yelda ona kalemler
kağıtlar verdi.

- Sen okuma yazma biliyor musun?

Heja çok çabuk bir şekilde, gözlerini kaçırarak, "biliyorum,"
dedi.

Yelda Heja'nın yanına gelip eğilerek yüzüne baktı.

- Biz birbirimize hiç yalan söylemeyeceğiz, değil mi kuzu?

Heja hiçbir şey söylemeden masanın üstünden bir kağıtla kalem
aldı, kağıdın üzerine eğri büğrü bir büyük A yaptı.

- Bunu biliyorum.

Yelda da onun yanına bir B harfi çizdi.

- Peki bunu?

- Onu bilmiyorum.

Onları izleyen Zerrin yanlarına geldi.

- Yelda sana okuma yazma öğretsin mi?

Heja başını salladı. Yelda gerçek bir minnetle baktı Zerrin'e,
garip bir şekilde Zerrin Heja'ya daha rahat ve teklifsiz
davranıyor, Yelda' dan daha kolay ilişki kuruyordu.

Heja gittikten sonra Yelda Zerrin'e ofisle ilgili bir şey söylemeye hazırlanırken birdenbire, ortada hiçbir neden yokken,
kapakları açılan bir barajdan fışkıran azgın sular gibi hırpalayıcı bir keder doldurdu içini, bu öylesine beklenmedik, öylesine
ani bir saldırı olmuştu ki Yelda elinden bardağını düşürdü.

- Neyin var? dedi Zerrin.

Yelda zorlukla,
- İyiyim, dedi, elimden kaydı.

O anda hissettiği acı dayanılacak gibi değildi, bütün insanlarla, hayatla ilişkisini kaybetmiş gibiydi, bir başkası olmadığında
değil, bizzat hayatın kendisi artık onunla olmadığında
insanın hissedebileceği korkunç, kara bir yalnızlık hissediyordu.

Kalbi iki kalın demirin arasında ezilir gibi sıkışıyor, acı bütün göğsünü dolduruyordu. Selim'e daha sonra, "gerçek acı
sadece ruhunu, zihnini değil, bedenini de kavırıyor insanın,"
diye yazacaktı, "bir yerden sonra fiziksel bir acıya dönüşüyor."

139

Yüzünü görmesinler diye kalkıp pencerenin yanına giderek
odaya arkasını döndü. Öğleden sonra güneşinin albnda kehribar
rengine bürünmüş uçuruma bakarak, bu ani kederin nedenini
arıyordu, sanki o nedeni bulursa rahatlayacak, bu ani krizi dindirebilecekti.

Aklı, o acının içinde bir neden bulabilmek için çırpınıyordu,
Heja'nın gidişi miydi, onu hep yanında tutmak isterken

gidişini seyretmenin getirdiği çaresizlik miydi, Heja'ya duyduğu

özlemin Selim'e duyduğu özleme eklenmesi miydi, Heja'run yürüyüşünde, omuzlarını dik tutmaya çalışmasında gördü o öfkeli

ve çaresiz acı mıydı, Selirn'in sabahki telefondan sonra bir

daha aramaması mıydı, aldablmanın getirdiği yıkılışın açbğ yaraların durup durup kanayan hastalıklı damarlar gibi nedensiz

patlaması mıydı, neydi bu nedensiz neşeler ve nedensiz kederler,

çıldırıyor muydu, çıldırmanın ilk belirtilerini mi görüyordu?

.O sırada yavaşça yanına yaklaşan Jacques yanında durup,

kolunu omzuna atarak onu kendine doğru çekti. Bir zaman

birlikte uçuruma baktılar.

Sonra Jacques başını onun başına yaklaştırdı, bir fısıltıyla

konuşmaya başladı.

- Ben Paris'te ders verirken evliydim, iki çocuğum vardı. Bir

gün asistanıma aşık olduğumu hissettim. Ama asistanım erkekti. Öylesine parlak, öylesine eşsiz bir aklı vardı ki beni büyülemişti,

cinsiyeti, cinsi, rengi, milliyeti, hiçbir şey önemli değildi. Kadın da olsa, erkek de olsa, bir süs bitkisi bile olsa o akla sahip olan her şeye şşık olabilirdim. Evimi, ailemi terk ettim. Eski Yunan'ın o

kutsal erkek aşkını yaşadık. Bir gün bana hastaneden telefon ettiler.

Bir inşaabn albndan geçerken halatlar kopmuş, büyük bir

demir putrel düşmüş üstüne. Ciğerleri parçalanmış, belkemiği

kırılmış. Hastaneye yetiştiğimde hala sağdı. Beni görünce ...

Jacques bir an durdu, derin bir soluk aldıktan sonra devam

etti.

- Beni görünce gülümsedi. O tuhaf kaderle alay etmek için

mi, yoksa çekeceğim acıyı tahmin edip beni teselli etmek için mi, bilmiyorum ... Onu gömdüm. Paris'ten ayrıldım. Onsuz Paris'e

dayanamadım. O gülümseme, bütün hayatla, bütün insanlarla

arama girdi, hiç kimse, hiçbir şey o gülümsemeyi aşır bana değemedi bir daha, hiçbir şey benim için o gülümsemeden daha

değerli olmadı. Ölü bir adamın gülümsemesiyle yaşamaya baş- •

ladım ... Hala da öyle yaşıyorum ...

Jacques bütün söylemek istediği bu kadarmış gibi sustu. Yelda

ağlamaya başlamıştı, Jacques' a sokulup yaslandı. O anda, o

yabancıdan daha yakın kimsesi yoktu. Hayatı boyunca ne zaman

merhametten söz edilse Jacques'ın uçuruma bakarak, onu teselli

edebilmek için kendi sırrını ona vermesini hatırlayacaktı. Bundan daha büyük bir merhamet olamayacağına karar vermişti.

Jacques yeniden ona eğildi.

- Şimdi gözlerini sil, kimse ağladığım görmesin . .. O ilk

gece onları çok korkuttun, senin deli bir Jeanne d' Arc olduğunu

düşünüyorlar. Onların bu inancım bozma.

Yelda gözlerini silerken gülümsedi.

- Jeanne d'Arc ağlamaz mı?

- Başkalarının yanında değil... Şimdi kimseye görünmeden

git yüzünü yıka, ben de sana kahve getireyim.

Yelda gidip yüzünü yıkayıp döndüğünde Zerrin yerinden

kımıldamadan, "iyi misin?" dedi.

Yelda biraz utanmıştı ağlamasından.

- Evet, evet, iyiyim ... Bilmem birden ne oldu ... Ama geçti.

Zerrin, sanki tümüyle duygusuz biri gibi dümdüz bir sesle

konuştı.

- Eğer annesini de götürebilirsen belki Heja seninle gelir

... İstersen ben annesiyle konuşurum.

- Ben babamlarla da konuşacağım, dedi Yelda, bir şeyler

ayarlayacağım ... Kuzuyu burada bırakamayacağım kesin ... Bir

çaresini bulacağım ... O zaman sen de annesiyle konuşursun ...

Jacques kahvesini getirdikten sonra hiç konuşmadan hep

birlikte bilgisayarlarının başına geçip aşırı bir dikkatle çalışmaya başladılar. Deminki yakınlığın yerini tuhaf bir çekingenlik

almış gibiydi, hepsi de görünenin ardındaki yüzlerinden biraz

141

göstermişler, iyi yetişmiş insanların alameti farikası sayılan

duygudan yoksun görüntülerinin ardındaki duyguların görünmesine

izin vermişlerdi, hepsinde sınırın geçtikleri duygusu

vardı, bu onları biraz utandırıyordu ama sevindiriyordu da.

Yelda, Jacques'ın sakın bir sesle ve sade cümlelerle anlattığı

acının nasıl bir şey olduğunu anlamış, bir an Selim'in ölmüş

olduğunu düşünmüş ve bunun nasıl taşınması im.kansız bir

acı olduğunu fark edip o anda çektiklerini önemsiz bulmuştu.

O büyük acıyla kıyaslandığında bunlar çok anlamsızdı.

Selim'e bir mail yazmaya başladı.

"Selimciğim, bu küçük köyde bildiğimizi sandığımız birçok

şeyi aslında bilmediğimizi anladım... Onlardan söz ediyoruz

ama gerçekten var olduklarını bilmiyoruz. Karşılıksız sevgi diye

bir şey var, karşılık beklemeyen bir sevgi ... Bunu bana Heja öğretti

... Ölüm var Selimciğim, hayat sonsuz değil, bunu bana Jacques

öğretti. .. Onun hikayesini sana anlatacağım daha sonra ...

Hayat var, bunu da bana sen öğretmiştin, sanırım onu ikimiz de
unuttuk ve bana bunu senin yeniden öğreteceğini umuyorum.

Çok acı çektim. Senin tahmin ettiğinden daha fazla. Şimdi
ondan bahsetmeyeceğim. Zaten bunun seni sıkıştığını biliyorum.

Ama şimdi, burada, uçurumun kenarındaki bu barakada
o acılar bana önemsiz gözüküyor.

Seni kaybetmek istemiyorum. Seni asla kaybetmek istemiyorum.

Sensiz bir hayata dayanamayacağımı biliyorum şimdi.

Ben Jacques kadar yürekli değilim, senin son gülümsemele
hayatımı sürdüremem, ben ölürüm. (Bu cümleyi anlamayacağını
biliyorum, bunu sana sonra anlatacağım.)

Seni çok seviyorum. Sevmenin ne kadar zor bir şey olduğunu
öğrendikten sonra seni hala çok seviyorum. Sanırım hayatım
boyunca da hep seveceğim.

Her şeyi unutmak istiyorum. Unutmaya hazırım şimdi.

Hayat sonsuz değil ve zamanı bunlarla geçirmek çok anlamsız:

Belki senin de bana biraz yardım etmen gerekecek.

Seninle ihtiyarlamak istiyorum. Masalı istiyorum.

142

Bir de Heja'yı istiyorum, Selimciğim. Galiba onsuz da yaşayamayacağım.

Öyle aniden içime sızdı ki...

O çocuğı; niye bu kadar çok sevdiğimi bir gün bana anlatmalısın."

Gönderme düğmesine basmadan kısa bir an tereddüt etti,

sonra hızlı bir hareketle düğmeye basıp gönderdi. Sürekli yaşadığı duygusal altüst oluşlar Jacques'ın ona hatırlattığı ölüm

gerçeği karşısında sanki aniden korkup sinmişler, varlıklarının

bu büyük gerçek karşısındaki anlamsızlığını hissedip

saklanmışlardı. Şimdi aklında berrak bir gerçek vardı: Her an

bir ölüm haberinin alınabileceği bir hayatta aşk, öfkeden de,

kişilik yıkımlarının getirdiği acıdan da daha gerçektir. Ölümü

ve aşkı aynı anda gören birinin diğer duygulardan vazgeçmesi

kaçınılmazdı. Leopold'un "ölüm korkusu gelecek kaygısının

içinde saklı" diyen sözlerini hatırladı, "asıl gelecek kaygısı bize ölüm gerçeğini unutturuyor," diye düşündü.

Zihninde Jacques'ın anlattığı sahne vardı ama orada yatan

Jacques'ın değil, kendisinin sevgilisiydi, Selim'i bir ölüm yatağında düşündüğünde, o güne kadar yaşadıkları bütün acılar

anlamsız kalıyordu. Selim'le ilişkisinde yaşadığı her anı

bir öncekini anlamsız ve önemsiz kılmıştı. Şimdi hissettiği

acının ötesinde ise bir tek acı kalmıştı: Ölüm acısı. Onun hayali bile acılarını sindirmeye yetmişti. Selim'i bağışlayacaktı.

Bağışlamayı düşünmek içini tahmin edemeyeceği bir huzurla

doldurdu. Sevdiği erkekle kendisi arasındaki en korkunç

engeli, kendisini, kendi yaralarını, öfkesini aradan kaldırıyor,

kendisine aşkını yaşama imkanını yeniden veriyordu. Selim'i

bağışlayabileceğini daha önce hiç düşünmemişti. "Niye bunu

daha önce hiç aklıma getirmedi?" diye düşündü, Selim'le

arasındaki sorunlarda çareyi hep kendi dışında aramış, her seferinde acılarla karşılaşmıştı, sorunun çözümünü kendi içinde

aradığında ise bağışlamayla birlikte huzuru bulmuştu.

Arkasına yaslandı, evet, bağışlayacaktı.

XI

Uçurumdan pencerelere yansıyan uçuk kehribar rengi bir ılıklığın içinde, oda arkadaşlarının parmaklarının tuşlara değmesinden çıkan belli belirsiz tıkırtıyı dinleyerek bilgisayarındaki dosyaları düzenlerken, bağışlama fikrinin getirdiği huzur, güzel bir ev sahibesi gibi geçmişin acılarını saklayan kapıları teker teker kapatıp geleceğin hayallerine uzanan kapıları açıyor, Yelda çok uzun zamandan beri yeniden hayaller kuruyor, bu dünyadan uzak, neredeyse ilahi bir gülümsemeyle yüzü yumuşak bir aydınlığa bürünüyordu.

Bir an önce Selim' in aramasını bekliyor, hayatlarındaki bu yeni değişikliği ona da haber verip, bu huzuru onunla da paylaşmak istiyordu. İlk günlerde olduğu gibi, içinde kuşkunun bulunmadığı, güzel, temiz bir özlemle özlüyordu Selim'i, onunla yeniden masallarından konuşmayı arzuluyordu.

Ölüm gerçeğinin, garip bir biçimde hayatın acılarını önemsizleştirip gölgelendirdiği, mutluluğun ve hayallerin ışıklarını parlattığı olağanüstü iki saat geçirdi.

Selim eğer o süre içinde arayabilmiş olsaydı herhalde aşkla, yaşama isteğiyle, şefkatle dolu, geçmişini unutmaya hazır, bağışlayıcı bir sevgiliyle konuşacak, belki onun içinde de birçok duygu değişecek, Yelda'nın kıskançlıklarının, krizlerinin yarattığı bıkkınlığın altında saklı olan sevgi yeniden ortaya çıkacaktı.

Derslerinin arasında arayacak zamanı bulamadı.

Ölüm, hayatın acılarını anlamsızlaştırmaya, insanların

hayatı bambaşka bir ışıñ altında görmelerini sağlamaya

muktedir de olsa, insan, yapısı gereği, ölüm fikrini bütün

144

gerçekliğiyle çok fazla içinde barındıramaz. Ölüm, insan ruhunun

duvarlarını, oralardaki eski acılan kapatarak bir başka

renge boyar ama bir süre sonra, eski boyaları kazınmadan

badana yapılmış bir duvar gibi insanın ruhundaki asıl renkler

yavaş yavaş ortaya çıkar.

Akşamüstüne doğru Jacques'ın anlattığı hikayenin büyüü

solmaya başladı. Yelda'nın birkaç saatini mutluluğa benzer

hülyalı bir rüyanın içinde geçirmesini sağlayan huzur gün ışı-

. ğına çıkarılan bir mumya gibi çatlayıp sökülmeğe, yer yer dökülmeğe koyuldu, geçici bir süreliğine saklanan öfkeler, kırgınlıklar,

hayal kırıklıkları, ihanet yıkımları, terk edilmişlikler

hızla yayılan salgın hastalıklar gibi birbiri ardına sökün etti.

Bir an huzuru bulurmuş gibi olan, bütün acılarını geride bıraktığını, bütün dertlerini unuttuğunu sanan Yelda hiçbir şeyin

değişmediğini, kederin yerli yerli yerinde durduğunu görünce

eskisinden de beter bir ümitsizliğe düştü, "bundan kurtulamayacağım,"

diye düşündü, "hiçbir çaresi yok bunun."

Bu çaresizlik duygusu onu bir teslim olmaya, bir yıkıma,

kader karşısında bir boyun eğişe götürmedi, tam aksine garip

bir dirilik, bir mücadele isteği, bir savaş arzusu hissetti, "bunu halledeceğim," dedi, "ne pahasına olursa olsun bunu halledeceğim, böyle yaşayamam, böyle ölemem bile, bir zavallı

olduğumu düşünürler arkamdan."

- Ben biraz dışarı çıkacağım, dedi.

Koridorda yürürken kendi topuk seslerinin duvarlardaki

çınlamasını duydu, sert, kararlı vuruşlar, bu ses hoşuna gitti,

daha kararlı, daha sert basarak yürüdü, topuklarının sesi kararlılığın gücünü ve çekiciliğini hatırlatıyordu ona.

Taner'in odasının önünden geçerken içeri baktı, boştu.

"Bu akşam beni yeniden davet ederse, ne yapmalıyım?" diye düşündü. Aslında gitmek, onun tuhaf hikayelerini dinlemek,

biraz gülmek, sıkıntısından bir geceliğine daha kurtulmak istiyordu ama iki gece üst üste gitmenin doğru olmayacağına

karar verdi. "Onu kırmadan nasıl reddetmeliyim?" diye ge-145

çirdi aklından, onu kırmak istemiyordu, bir dahaki davette

gidecekti çünkü. Sonunda yemek saatinde odasına saklanmak

en iyi çare olarak gözüktü ona, yemek saatinde odasında

oyalanacak, Taner gittikten sonra ortaya çıkacaktı.

Barakanın önünde biraz durdu, derin derin nefes alıp dağlara,

köyün evlerine baktı, çok şaşırarak evlerin arasından çıkıp

barakaların arkasına doğru giden iki köylü gördü, Heja'yla

annesinden başka kimsenin burada olmadığını düşünmeye

başlamıştı. Uçurumun hemen yanındaki bu ıssız köy

ona bazen dünyanın ucundaymış ve birden aşağıya düşecekmiş

duygusu veriyordu.

Selim belki arar diye fazla dışarıda kalmayıp odaya döndüğünde,

"arayan oldu mu?" dedi Zerrin'e.

- Kimse aramadı.

Akşamüzeri koridorlarda sesler çoğalmaya, yemek hazırlıkları

yapılmaya başladığı sırada Yelda ofisten çıkıp eve gitti.

Önünden geçerken baktığı Taner' in odası boştu. Evin sıkıntılı
loşluğuna aldırmamaya çalışarak serin taş duvarların arasından
merdivenleri tırmandı, bir odanın içinden gelen bir gülme
sesi duyar gibi olduğunda, bu evde birinin gülebileceğini hiç
düşünmediğinden şaşırdı. Odasına girip kapıyı kapattı.

Bir çilehaneye benzeyen bu boş odanın içinde ne yapacağını
bilmiyordu, yatağına oturdu. Oda loştu, pencerelerden
ıssız tepeler, uçurum, insansız vadi, dar boğaz ve kızılımsı sarı dalgalarla usulca ürperen geniş ova
gözüküyordu. Dışarının
aydınlığı odanın karanlığını, kederini ve yalnızlığını artırıyordu.

Bütün öğrenciler gittikten sonra okulda yapayalnız
kalmış bir çocuk gibiydi, insanların neşesinden, eğlencesinden,
bir arada gülüşmelerinden uzak düşmüş, gittikçe daha
grileşen bir yalnızlığın içine hapsedilmişti. Pencerenin önüne
gitti, camlara yansıyan kendi gölgesine baktı. Tepeler bomboştu.

Kayalıklar, yeryüzünde hiçbir insan kalmamış duygusunu
uyandırıyor. Onların orada binlerce yıldan beri durduğunu
düşünmek nedense onu üzmüştü. Tepelerin hatırlat-

146

11

tığı zamanın genişliği ve sonsuzluğu içinde yok oluyormuş
duygusuna kapılmıştı.

Üstesinden gelemeyeceği bir kederle kuşatılmış bütün insanlar
gibi o da hareketsiz duramıyor, zihnini ve bedenini oyalayabilmek için sürekli kımıldamak, bir yerden
bir yere gitmek,

insanların arasında dolaşmak ihtiyacı hissediyordu. Hareket, ağrıyan yerini ovalamak gibiydi, ağrıyı geçirmiyordu ama biraz olsun hafifletiyordu. Hareketsiz durduğunda kaçmaya çalıştığı keder onu yakalıyor ve hemen teslim alıyordu.

"Dayanamayacağım," diye düşündü, "buradan çıkmalıyım."

Boğulmak üzereyken boynuna dolanmış ipten son anda kurtulan bir insan gibi telaşla odadan çıktı. "Taner'e bu akşam onunla gelemeyeceğimi söylerim" diye geçiriyordu aklından, bir daveti reddetmek, reddedecek güçte olmak hoşuna gidecekti. "Belki de onunla yemeğe giderim." ·Kararsızdı. Kararını orada, o anda verecekti.

Barakalara yaklaşırken Taner'in arabasının hareket ettiğini gördü. Yanındaki koltukta kımıldayan başın Rojda'ya ait olduğunu fark etti.

O kadar şaşırmıştı ki önce ne olduğunu anlayamadı, bir an dönüp geri gelmelerini bekledi ama araba köyün içine girip kaybolmuştu bile.

Bu, hiç beklemediği bir şeydi, o varken, onunla, kendi kendine açıkça itiraf etmese de flört ederken Taner'in bir başka kadını kendisine tercih edebileceği aklının ucundan bile geçmemişti.

İçten içe Taner'i küçümsediğinden onunla ilişkisinde reddetmenin de kabul etmenin de tamamen kendi tekeline olduğunu sanıyordu. Çok sert bir yumruk yemiş gibi sersemleşmiş, şaşkınlaşmış, sarsılmış, aklı karmakarışık olmuştu.

Tam da kanayan yerine vurmuşlardı. Selim kendisine ihanet ettiğinde bile aklına gelmeyen korkunç bir endişeyi hayatında ilk kez hissetti, "çekiciliğimi kayıp mı ettim, artık çekici bir kadın değil miyim?" sorusu zihninde uğulduyordu. Taner gibi biri bile mi artık onu beğenmiyor, onu istemiyordu?

147

İçine kızgın bir şiş sokup çekmişlerdi. Canı yanmıştı. Daha ilk hamlede oyunu kaybetmiş acemi bir oyuncu gibi herkesin alay konusu olacağını, Taner'le Rojda'nın kendisine güleceklerini sanıyordu. Barakalara gitmekten vazgeçip kayalıklara doğru döndü. Selim'i arayacaktı. Onun kim olduğunu, nasıl biri olduğunu, zekasını, kadınlığını bilen birisiyle konuşmalıydı. Sürgün gittiği ülkede kimsenin kendisini ciddiye almadığı, önem vermediği bir kraliçe gibi içi içini yiyordu, onun kraliçe olduğunu bilen bir sese muhtaçtı. Kendisini tanımayanlara kim olduğunu daha sonra gösterecek, bir kraliçeyi küçümseyemeyeceklerini öğretecekti. Kayalıkların arasında birdenbire uyuşan parmaklarıyla telefon numarasını çevirmeye çalışırken gözleriyle de uçurumun kenarındaki patikadan vadiye inen arabayı izliyordu. İçindeki kızgınlığın kıskançlığa benzemesi onu şaşırtıyordu, "kıskanmam için ne sebep var?" diyordu sürekli olarak kendi kendine. Telefon uzun uzun çaldıktan sonra Selim'in fısıldayan sesini duydu.

- Efendim?

- Nerdesin?

Araba vadiye ulaşmıştı.

- Bölüm toplantısındaım canım.

: Ne zaman .çıkacaksın?

Araba minicik bir !oz yumağı gibi vadide ilerliyordu.

- İki saate kadar e\rde olurum. Ne oldu? İyi misin?

Araba boğaza yaklaşıyordu.

- İyiyim. Ben seni iki saat sonra ararım. Daha önce gelersen

sen beni ofisten ara, herhalde ofiste olacağım.

148

- Erken dönersem ararım canım ... Sen iyi misin?

- İyiyim.

Araba boğaza girmek üzereydi.

Telefonu kapatacakken aceleyle.

- Seni çok seviyorum, dedi.

j

Araba boğaza girip kaybolmuştu.

Telefonu kapatıp kayalara dayandı, hafif bir rüzgar esiyordu.

Baktığı yeri görmeden bakıyordu. Bütün duygular

üstüste yığılmış ve kendi ağırlıklarına dayanamayarak koca

bir bina gibi çökmüşlerdi, içinde tozdan başka bir şey yoktu o

anda, hiçbir duygu yoktu, toz dolu bir boşluktu ruhu.

Yemekhaneye gitmeye karar verdi, orada birileriyle konuşur,

sonra odasına giderdi, Selim'e bir mail daha yazmayı düşünüyordu, biraz dertleşmeye, içini dökmeye, sevdiği birinin

yakınlığını hissetmeye ihtiyacı vardı, bu yakınlığı, kendisi,

tek başına, yazacağı mektuplarla kendisi için yaratacaktı.

Ağır ağır, adımlarını sürüyerek uçurumun kenarından yürürken

Heja'nın gelip gelmeyeceğini düşünüyordu, "acaba

gidip çağırsam mı?" diye . aklından geçirdi ama annesinin

bundan hoşlanmayabileceğini düşünerek vazgeçti.

Karakola yaklaşırken genç teğmenin bahçe duvarına dayanıp

sigara içerek ovayı seyrettiğini gördü, "Teymin Ceyfir"

adı aklına gelince elinde olmadan gülümsedi, teğmen de o sırada

onun geldiği yana bakmış, onu görmüştü. Yelda kendisine

yaklaşınca teğmen ovayı gösterdi.

- Çok güzel, değil mi?

Yelda da ovaya baktı. Yeşillik biraz koyulaşmış, ufka yakın

uçları ise batan güneşin ışıklarıyla kızıla kesmişti, kenarları

tutuşup alev almış ipek bir kumaş gibi gözüküyordu.

- Güzel gerçekten.

Yelda yeniden yürüyecekken, teğmen, "bu ovayı seyretmekten

daha önemli bir işiniz mi var?" dedi.

- Gidip yemek yiyeceğim.

Teğmen, yakışıklı yüzüne çok yakışan o dalgacı gülümsemesiyle

güldü.

- Bizim de yemeğimiz var ... Üstelik bizim aşçı sizin aşçıdan

iyi.

Yelda önce teğmenin ne demek istediğini kestiremedi,

sonra kendisini yemeğe davet ettiğini anladı, nerede yemek

yiyeceklerine baktı, yemek yenecek bir yer görmedi.

- Sizin aşçı bizimkinden iyi olabilir ama emin olun bizim

yemekhane de sizinkinden iyidir.

- Buradan daha güzel bir yemekhane yeryüzünde yok.

- Buradan mı?

- Evet, ovaya bakarak yiyeceksiniz yemeğinizi... Fena

teklif değil, değil mi?

Yelda etrafına bakındı.

- Peki nerede yiyeceğiz?

- İsterseniz kayalıkların oraya da bir masa koydurabiliriz.

Teğmen öylesine genç bir neşeyle doluydu ki Yelda da gülümsedi.

- Bunu yaptırabilir misin?

- Elbette ... Karakol komutanı demek köyün imparatoru

demek.

Yelda köye doğru baktı.

- Pek büyük bir imparatorluk değil.

- Ama gene de bir imparatorluk.

Yelda, bir tarihçinin sevgilisi olmanın sağladığı bilgilerle

insanları şaşırtmaktan hoşlanırdı, Napolyon'un kansı Josephine'

e yazdığı ünlü mektubu tekrarlardı.

- Yirmi altı yaşındayım. Generalim. Yarın Roma ayaklarıma

kapanacak. Ama bütün bunlar neye yarar sen olmayınca,

Josephine ... İmparator Ceyfir, sen kaç yaşındasın?

Teğmen "kaç yaşında" olduğu sorusunu atlayıp abartılı

bir dargınlıkla baktı.

- Genç bir teğmeni Napolyon'la vurmak. .. Ordu düşmanı mısın sen, niye bir subayı üzme istiyorsun?

Teğmen öylesine doğal, öyle sevimli ve neşeliydi ki konuşma

"senli benli" bir hale dönüşmüştü bile.

- Sen bildiğimiz subaylara pek benzemiyorsun.

- Senin bildiğin subaylar neye benziyor?

- Ne bileyim, ama sen bildiğimiz subaylara benzemiyorsun.

150

- Hadi söyle, hayatında kaç subayla tanıştın?

Yelda bir düşündü.

- Sen ilksin herhalde.

- Subaylar hakkında nasıl bir fikrin olabilir peki?

- Bütün subaylar senin gibi mi?

Cevap bir soru biçiminde geldi.

- Bütün kadınlar senin gibi mi?

- Ben diğer kadınlardan o kadar farklı değilim ...

- Tabii ... Mezopotamya Ovasının kenarındaki uçurumlara

yapılmış bütün köyler bilim kadınlarıyla dolu ... Burası bütün

kadınların gelmek için can attığı bir yer ... Sen de onlardan

birisin ...

- Bütün subaylar da Amerikan aksanıyla İngilizce konuşup,

akşamları Mezopotamya Ovasına bakarak yemek yemek

için kadınları yemeğe davet ediyor ... Sen de onlardan birisin.

- Peki, ikimiz de farklıyız ve bunu kutlamak için ovaya

bakarak yemek yiyeceğiz ... Bu nasıl?

- Bu daha iyi.

Teğmen, karakolun avlusundaki askerlerden birine seslendi.

- Oğlum, bak buraya.

Askere seslenirken sesinde yaşından çok daha olgun ve yaşlı bir otorite vardı.

- Emredin komutanım ...

- Şu bizim arka taraftaki masayı kayalıkların oraya koysunlar

... Sen de koş yemekhaneye iki tepsi kap gel bakayım.

- Emredersiniz komutanım ...

Asker koş koş gitti... Biraz sonra elinde, içleri yemek konulabilsin diye oyulmuş boş iki tepsiyle geldi.

- Masayı oraya koydular komutanım ...

Elindeki tepsileri de teğmene uzattı.

- Bunlar ne oğlum?

- Emrettiğiniz tepsiler komutanım ...

Teğmen gülmemeye çalıştı.

151

- Bende de öyle bir izlenim uyandı ... Peki oğlum, şimdi

git, bu tepsilere bizim karavanadan yemek koydur, öyle getir.

- Emredersiniz komutanım.

Teğmen Yelda'ya döndü.

- Hadi, kayalıkların oraya gidelim.

Birlikte kayalıklara doğru yürüdüler, kayalıkların dibine

tahta bir masayla iki tahta iskemle konmuştu. Teğmen, Yelda'yı

ovaya karşı oturttu.

- Ceyfir, sen bu kadar iyi İngilizce konuşmayı nereden öğrendin?

Teğmen güldü.

- Herkes sana bu soruyu soruyor, değil mi?

- Evet.

- Sen de bununla eğleniyorsun.

- Evet.

- Peki nerede öğrendin?

- Benim babam deniz subayıydı ... Amerika' da Norfolk

deniz üssünde iki yıl kaldık ben çocukken ... Bizim orada bir

subay heyetimiz vardır. Sonra babamlar dönerken onun yerine

bir sınıf arkadaşı tayin oldu, onların çocukları yoktu, babam

oradaki eğitimim kesilmesin diye beni onlarla bıraktı.

Orada öğrendim ... Liseye de New York'ta uzak bir akrabamız

yanında gittim ...

- Baban şimdi ne yapıyor?

- Amiral.

- Sen niye denizci olmadın?

Teğmen o sevimli gülümsemesiyle güldü gene.

- Denizciler genelkurmay başkanı olamıyor çünkü.

- Oooo, dedi Yelda, ihtiraslıyız.

- Bütün teğmenler öyledir ... Her teğmen Harbiye' den Napolyon

olarak mezun olur derler ...

O sırada bir er iki yemek tepsisiyle geldi, bir diğeri de

bir sepetin içinde ekmekle, teneke bir sürahide su getirdi.

Pilav, türlü ve hoşaf vardı. Yelda yemekleri görünce acık-

152

mış olduğunu fark etti. Yemeğe başladı.

- Hakikaten güzelmiş yemekler.

- Söyledim.

- Peki sen niye buralara geldin baban amiralse ... Niye daha

iyi bir yete tayin olmadın.

Teğmen gene o dalgacı haliyle gülerek, "birincisi bizim orduda torpil yoktur," dedikten sonra devam etti:

- İkincisi benim babam gerçekten iyi askerdir, öldürsen

oğlu için torpil istemez ki annem onu bu yüzden öldürüyordur

şu anda bence ... Üçüncüsü ben buraya gelmek için gönüllü

oldum ... İnsanların senin düşündüğün gibi düşünmesini

istemedim çünkü.

- Niye subay oldun peki? Pek öyle katı disiplin içine girecek

birine benzemiyorsun.

Teğmen şakağını kaşıyarak düşündü.

- Seviyorum askerliği.

- İnsan öldürmeyi seviyorsun yani.

- İnsanlar için ölebileceğimi, onlar için hayatımı feda edebileceğimi düşünmeyi seviyorum bence ... Ama siz siviller askerlik

deyince çok yüzeysel bakıyorsunuz. Askerlik sadece disiplin

veya öldürme değil ki... Askerlik, gerçekten zekaya ve

yaratıcılığa dayanan bir meslektir. Tarihteki bütün büyük komutanlara bak, mutlaka o güne kadar kimsenin aklına gelmeyen

bir yöntem ya da silah yaratmışlardır ... Hem, unutma, savaşlar

ve askerler olmasaydı bilim bu kadar ilerlemezdi, büyük

buluşların çoğunu savaşlara borçludur insanlık ... Savaşı

seven askerler değil, savaşı seven insanlığın kendisi...

Yelda, teğmenin mesleğini gerçekten sevdiğini anlamıştı.

Ceyfir ise o aldırılmaz tavrından sıyrılmış ciddiyetle anlatmaya

koyulmuştu.

- Hem niye askerleri öldüren insanlar olarak görüyorsunuz

da ölen insanlar olarak görmüyorsunuz? Üstüne bombalar,

mermiler yağarken, ölüm bir an meselesiyken yürümeye

devam etmek, insanları koruyabilmek için ölmeyi göze almak

153

hiç mi saygıyı hak etmiyor? Asker olduğunda, üniformanı giyip

yemin ettiğinde, "ben öldürmeye hazırım" demiyorsun,

"ben ölmeye hazırım" diyorsun... Biz, öldürmek için değil, asıl ölmek için yemin ediyoruz ... Elbette biri benim ülkeme

saldırırsa, ülkemi savunmak, saldırıyı durdurmak bunun

için öldürmek de benim görevim ... Sizin beceremediğiniz her

şeyi biz beceriyoruz, biz öldürüyoruz, biz ölüyoruz ... Siz de

bizi küçümsüyorsunuz ... İyi bir iş bölümü sizin açınızdan.

- Çatapat patlasa kaçacak yer ararsınız ama askerlerin merminin

üstüne yürümesini normal karşılarsınız.

Yelda omuzlarını silktilti.

- Yürümeyin ...

Teğmen bir kadınla konuştuğunu fark edip güldü.

- Olur, yürümeyiz ... Siz de düşman askeri kapınızı kırıp

evinize girdiğinde "yürümeyin" tavsiyesinin akıllıca bir tavsiye olup olmadığını bir daha düşünürsünüz ... Tabii düşünmeye

vaktiniz kalırsa ...

- Sen askerliği gerçekten seviyorsun ...

Teğmen başını salladı.

- Yemek güzel diyorum inanmıyorsun, kayalıkların kenarında

yiyebilirsin diyorum inanmıyorsun, askerliği seviyorum

diyorum inanmıyorsun ... Sen benim niye hep yalan söylediğimi

düşünüyorsun ...

Sonra yeniden ciddileşti.

-Seviyorum gerçekten ... Bak, eski Roma' da savaşa giden

askerler, "Sezar, ölüme gidenler selamlıyor seni" diye bağırırlardı

... Bu ölüme gidişteki cesareti ve yiğitliği seviyorum ...

Yelda, biraz önce Taner'in arabasının küçük bir toz bulutu

halinde geçtiği boş vadiye bakarak, "niye tartışıyorum bunları?"

diye düşündü, teğmenin ihtiraslı sevgisi ilgisini çekiyordu, bir

başka zaman bu konuyu belki onunla daha içten ve coşkuyla

tartıştırdı ama o anda birden ilgisini kaybetti. Bir insan sesi duymak, birisiyle konuşmak istiyordu ama duymak istedikleri bunlar

değildi.

O sırada, iri omuzlarını hafifçe öne doğru eğerek yürüyen

uzun boylu bir başçavuş yaklaştı yanlarına. Teğmen,

- Gel başçavuşum, dedi, bir sandalye getirsinler de gel otur.

Başçavuş Yelda'ya da teğmene de ilgiyle, araştıran gözlerle bakıyordu. ·

- Bu Yelda hanım, dedi Teğmen, misyondaki istatistikçi hanım ... Bu da bizim Necati Başçavuşumuz.

Yelda, birden teğmenin o köydeki herkesin dosyasını okumuş olduğunu, herkes hakkında bilgisi olduğunu anlayıverdi.

Başçavuş,

- Sağ olun komutanım, dedi, şu nöbetçilere bir bakayım, geleyim ...

Başçavuş gidince teğmene döndü.

- Sen ne zaman geldin bu köye?

- Sizden iki gün önce ... Devir teslimle, sayımla uğraşıyorduk, onun için çok yoğunlu işler, şimdi düzene koyduk.

Yelda teğmenin yüzüne baktı.

- Ne oldu? dedi teğmen.

- Seni buraya özel olarak gönderdiler, değil mi Ceyfir?

dedi. Ben de dağın başında İngilizce konuşan teğmen de nereden çıktı diyordum.

Teğmeni yakalamak Yelda'yı neşelendirmişti. Bu tuhaf

teğmenin o ıssız köyde karşılarına çıkmasının, harikulade İngilizce konuşmasının, bir subay üniformasının içinde görmeyi

beklemediği sevimliliğinin yarattığı şaşırtıcı belirsizlik birden aydınlanmış, özel biriyle karşı karşıya olduğunu anlamıştı.

Belirsizlik her zaman Yelda'yı tedirgin ederdi. Gerçeğin

kendisi ne kadar tedirgin edici olursa olsun, o gerçeği belirsizliğin kuşkusuna yeğlerdi. Şimdi çok daha rahatlamış,

"Teymin Ceyfir" onun için eğlenceli bir oyuna dönmüştü.

- Ceyfir teğmen, bir çay da içecek miyiz?

Teğmen bir askere işaret etti.

Hava kararmaya başlamıştı. Oadaki kızıl ışık sönüyor, o

155

kızıllığın içine koyu bir lacivert duman gibi dağılıyordu. Vadi

koyu bir gölgenin albna çekilmişti. Birden jeneratör homurtuy

la çalıştı. Barakaların ve karakolun ışıklan yandı.

Yelda teğmene takılıyordu.

- Sezar, seni misyonu gözetlemeye gidenler selamlıyor.

Teğmen, kendisini savunmuyor, Yelda'yla birlikte bu şakaya

gülüyor, konuşmaları iki çocuğun şakalaşmalarını andıran

bir hafiflikle sürüyordu. Yelda arkadaş olacaklarını anlamıştı.

Teğmenin gerçek görevinin ne olduğu onu ilgilendirmiyordu.

Garip bir şekilde onun askerlikle ilgili söylediklerinin

samimiyetine şimdi daha çok inanmıştı.

Onlar çaylarını içerlerken başçavuş geldi.

- Nöbetçileri yerleştirdin mi?

- Evet, komutanım.

Başçavuş masaya oturdu. Yelda onun ellerini fark etti önce,

parmakları kalındı, dirseklerini masaya dayayıp konuşurken serçe parmaklarını diğer parmaklarından biraz ayrı ve yukarda tutuyordu. Teğmene, göstermesi gereken saygıyı gösteriyor ama gene de o saygıya rağmen hareketlerindeki gevşeklikten tecrübesiz teğmenden fazla çekinmediği fark ediliyordu.

Telaşsız halinden bu bölgeyi iyi tanıdığı, her türlü zorluğun çaresini bulacağına güvendiği, sorunlardan çekinmeyen pratik bir adam olduğu, meseleleri çok derinliğine kurcalamadığı anlaşılıyordu. Yelda, o köyde en rahat hayab o çavuşun sürdürdüğüne emindi.

- Buralarda, komutanım, çok güzel lor peyniri yaparlar, diyordu, keçi sütünden olduğundan lezzeti de pek firakhdır.

Ben buraya ilk geldiğimde, bir köyden çıktık, orada içine ot koydurup bir peynirli dürüm de yaptırmıştım, biz bir pusuya düştük. O zaman benim yeğen de bir kaza geçirmiş. Vay, dedim kader. Zaten de kızgıным. Attım kendimi bir taşın dibine.

Koydum dürümü yanıma. Başımızda bir komando binbaşı var. O da peyniri çok sever, kulakları çınlasın. Yiğit de bir adam. Bir gece boyunca. Onlar atar biz atarız. Güvenme-

156

yeceksin burada hiç kimseye ... Ama burada peynirin hasını yaparlar o da başka.

Sanki cümleleri bir kutuya atıyor, sallayarak karıştırıyor ve hepsini ortaya döküveriyordu. Hangi cümlenin hangi

cümlelerin yanına geldiğine pek aldırmıyordu. Yelda başçavuşun neyi anlattığını anlamaya çalışıyor, cümlelerin arasından bir araya gelerek bir anlam oluşturacakları seçmeye uğraşıyordu. Tek anlayabildiği peyniri çok sevdiğiydi.

- Bu kaleşnikovun şerefsiz bir sesi vardır, bu kaleşler ...

Yelda'ya döndü.

- Biz burada kaleşnikova kaleş deriz hanım bacım, bu kaleşler patladı mı adamın tüyleri diken diken olur ... Alışana kadar ... Dedim Necati, evi unut, her şeyi unut, burada her şeyi unutacaksın ... Aklına bir fikir takıldı mı sen onu düşüneyim derken alnına kurşunu yersin çünkü ... Bizim bölüğün olduğu köyde bir pınar vardı, bir suyu var komutanım, buz gibi ama tadı şeker ... Yahu dedim zehirlerler mi bunu ... İçirtmedim kimseye ... Nöbetçi koydum başına ... Aradan zaman geçti, bir akşam ağustosun ortası, yandım, gittim pınara ... Nöbetçiye dedim çekil... Kana kana bir içmişim ... Güzel köydü. Karakola roketle saldırdı imansızlar. Pınarı da vurdular ... Vay dedim ... Bak şu işe ...

Karanlık çökmüştü. Karakol bahçesindeki hareketlilik artıyordu.

- Ben gideyim komutanım, gece görüşleri bir kontrol edeyim ... İyi geceler hanım bacım ... Burada bir lor peyniri olur ... Bulursan mutlaka ye ...

Başçavuş kalktı, Yelda,

- Ben de gideyim, dedi.

Ceyfir kalması için ısrar etmedi, onun da işlerinin başına

dönmek istediği anlaşılıyordu.

-'- Gece görüş dediği ne, dedi Yelda. Neyi kontrol edecek?

- Gece görüş dürbünlerini, geceleyin baktığında karanlığın

içindeki bütün hareketleri görürsün ... Bir gün sana baktınmm.

157

Yelda Ceyfir'ın yanında kayalıklara gitmek istemediğinden

önce eve doğru yürüdü. Evin önünde durup simsiyah

uzanan ovaya baktı. "Ben neredeyim," diye düşündü, "ne yapıyorum burada?" Sanki hayatı çatlamış, oluşan yarıktan içeri

daha önce türlerinin varlığından bile haberdar olmadığı değişik

insanlar boşalmış, içi soluk almasını zorlaştıran bir yabancılar

kalabalığıyla dolmuştu. Tanımadığı bu insanlar hayatında

gittikçe daha önemli bir hale geliyorlardı, biraz önce hiç

tanımadığı genç bir teğmenin arkadaşlığına sığınmaya çalıştığının farkındaydı ve karşılaştığı her sese, her insana sığınmaya

çalışmaktan utanıyordu. "Burada bir lor peyniri olur" diyen başçavuşu hatırlayıp kendine acıyarak gülümsedi. Evin

önündeki taş basamaklara oturdu. Gece her yanına sınıyor,

yalnızlık ve kimsesizlik, çürümüş et gibi siyahlaşmış ağır bir

karanlıkla dolduruyordu içini. Korkuyordu. Neden korktuğunu

da kestiremiyordu. Bu, korkuyu daha da büyütüyordu.

Bütün duyguları onu utandıran biçimler alıyordu. Taner'le

Rojda'nın ne yaptığını huzursuz kıpırdanışlarla merak

ediyor, Selim'i böylesine sevip özlerken bir başka erkeği merak

etmek Selim'e duyduğu kuşkuyu artırıyordu, o da şu anda

bir başkasını aynı huzursuzlukla merak ediyor olabilirdi.

· "Kimse beni istemiyor," diye düşündü "ve ben herkesi istiyorum."

Taner'e duyduğu öfkeye bir neden bulmak için uğraşıyor,

bir neden bulamazsa bunun kıskançlık olduğunu kabul

etmek zorunda kalacağını biliyordu. Selim'i kıskanmaya alışmıştı, bu kıskançlık her şeye rağmen onu utandırmıyordu

ama beğenmediği bir erkeği kıskanmak zavallılıktan ve çaresizlikten başka neyin işaretiydi? "Sadece kabalığına kızdım"

dedi kendi kendine.

Selim'in sesini duymak istedi.

Onun sesi, içindeki bu yabancı kalabalığından, nedensiz

korkulardan, isimsiz ve rahatsız edici duygulardan anndırırdı

onu. "Tanrı beni cezalandırıyor," demişti Selim'e bir keresinde,

"mutluluğu beni en çok mutsuz eden adamda arıyo-

158

rum hep. Seni bu yüzden affetmeyeceğim, bunca mutsuzluğun

içinde hep benim mutluluk hayalimi ayakta tuttuğun

için, o hayal yıkılsaydı daha çabuk kurtulabilirdim ama buna

hiç izin vermedin."

Bütün şikayetlerine rağmen gene de hayatı boyunca vazgeçmek

istemediği tek şeyin o mutluluk hayali olduğunu biliyordu.

Selim'e telefon etmek için kayalıklara doğru, karakolun

uzağından geçerek, hızla yürürken Selim'in sesinde o hayali

bulmayı umuyordu. O hayal onu herkesten ve en önemlisi

yavaş yavaş onu ürkütmeye başlayan kendisinden de koruyabilecek

tek güçtü.

Selim telefonu açtığında sesi soluk soluğaydı.

Yelda bir an paniğe kapıldı, gözlerinin karardığını hissetti.

- Ne yapıyorsun? dedi.

- Şimdi içeri girdim canım, telefonun sesini duyunca, sen olduğunu tahmin edip koştum.

- Yalnız mısın?

Selim güldü.

- Yalnızım canım ... Bağırmamı ister misin?

- Hayır ... Beni özledin mi?

- Evet... Çok.

- Ben de seni çok özledim.

Bir an bir sessizlik oldu, Yelda karanlığa doğru baktı.

- Ben çok yalnızım.

Selim, bunun son bir çılgılık olduğunu, Yelda'nın artık dayanamayacağını anlamadı ama sesteki derin kederi hissetti.

"Çok üzülüyor, keşke iyi bir adam bulsa ve bu üzüntüden

kurtulsa," diye geçirdi aklından. Bu dileğinde gerçekten içtendi.

Bu içtenliğinde, çaresiz bir hastalığa tutulmuş olan çocuğunu

kurtarabilmek için bütün servetini hatta kendi yaşamını

vermeye hazır bir babanın sevgisi ve kıskançlık krizlerinden,

acılardan yorulmuş bir sevgilinin bıkkınlığı vardı. Artık

ikisinin de kurtulmasını istiyordu.

Çok kısa bir süre sonra Selim bu duygusuna, böyle bir şe-

yi nasıl hissedebilmiş olduğuna çok şaşacak, "acaba öyle bir duygu hissetmedim de daha sonra öyle bir duygu hissettiğimi

mi uydurdum?" diye kendine soracaktı.

- Geleyim mi oraya, Yeldacığım? dedi.

Yelda acıyla yüzünü buruşturdu, bu sorudan nefret ediyordu

artık. Onun bunu sormasını değil, hiçbir şey sormadan

gelmesini istiyordu. Gelecek olan birinin bunu sormayacağını

biliyordu.

Ağlamaya başladı.

- Hayır canım, dedi, şimdi okulu bırakamazsın ... Ben hallederim.

- Neden ağlıyorsun?

- Bilmiyorum ... Bu köy çok karanlık. .. O sınırlarımı bozuyor

herhalde ... Neyse bak bugün ne oldu ...

Yelda, uçtırımın dibinden başlayıp gökyüzüne doğru

uzayan karanlığa bir şey ararmış gibi dikkatle bakarak Selim'e

Heja'yı, Teymin Ceyfir'ı, Necati Başçavuşu uzun uzun anlattı.

Konuşmaları bitecek diye korkuyor, her ayrıntıyı, bunların Selim'i sıkabileceğini düşünmesine rağmen teker teker anlatıyordu.

Telefonun öbür ucundan duyulan Selim'in soluğu o

anda onun hayatla tek bağı gibiydi, ondan kopamıyordu.

Artık konuşmaktan yorulmaya başladığı sırada karanlığın

içinde bir ışık gördü. Kımıldayan parlak bir iğne başı gibi küçücük beyaz ışık karanlığın içinden köye doğru yaklaşıyordu.

Yelda'nın ilk düşündüğü, "sevişecek zamanları olmamıştır,"

oldu, bunu niye düşündüğünü bilmiyordu, bütün gece boyunca

böyle bir ihtimali aklından bile geçirmemişti.

- Ben çok yoruldum canım, gidip yatacağım, dedi.
- Peki ... Güzel uyu, olur mu?
- İnşallah canım.

Yelda gözleriyle ışığın yaklaşmasını izliyordu.

- Sabah konuşuruz Selimciğim.

Işık uçurumun dibine gelmişti.

- Benim artık gitmem lazım.

Telefonu aceleyle kapatıp, hızla eve giderek merdivenleri

çıktı, karanlık odasına girip, sesleri dinlemeye başladı.

Araşmanın kapının önünde durduğunu, Rojda'nın eve girip merdivenleri çıktığını duydu.

İçinde yadırgatıcı bir ferahlık hissetti.

Başucundaki mumu yaktı.

"Bu odaya artık alışmam lazım" diye düşündü.

XII

Selim o günlerde çok huzurluydu, ılık bahar öğlenleri gibi

· sakindi ruhu. Ağır bir hastalıktan kurtulmuş bir insan gibi

hayahm günlük ayrınhlanru sevinçle fark ediyor ve sadece

küçük zevkler arıyordu. Okuldan çıkınca hemen eve dönüyor,

Çingenelerden aldığı çiçekleri vazolara koyuyor, tek başına

balkonda oturuyor, değişik otlardan kendine salatalar

yapıyor, çocukluğunda tuhaf memleketlerde yediği yemekleri

pişiriyor, gezi dergileri okuyor, Mahmut'un bulduğu belgeleri

inceliyor, film izliyordu. Fahrünisa da dahil olmak üzere

hiçbir kadını aramıyordu.

Bazen Mahmut'la birlikte bira içip tarih tarhşmalarına giriyorlar, yakın tarihi neredeyse baştan aşağıya yalan olan bir

verde gerçekleri bilmenin ağır yükünü nasıl taşıyacaklarını,

gerçeklerin açıklanmasına izin verilmeyen bir meslekte dürüst

kalabilmeyi nasıl başarabileceklerini konuşuyorlardı .. Birlikte, Yirminci Yüzyılın ilk çeyreğinde yaşanan bütün gerçekleri

açıkça ortaya koyan bir tarih kitabı yazma hayalleri vardı.

Mahmut,

- Nerede bashracağız bu kitabı? diyordu.

Selim, /1 asıl soru o değil, /1 diyordu.

- Asıl soru, o kitabı bastırdıktan sonra nerede yaşayacağız .

. İİlsanları öylesine yalanlarla boğmuşlar ki bizim söyleyeceğimiz

.

gerçeklere künse inanmayacak. Bizim yalan söylediğimizi düşünecekler.

Düşman olacak herkes bize. Bizi burada yaşatmazlar.

Kitabın bölüm başlıklarını kafalarında hazırlıyorlar, bunu konuşmaktan bile büyük bir mesleki haz alıyorlardı.

162

- Sonunda yazacağız biz bu kitabı, demişti Selim bir keresinde,

ben bildiklerimi insanlara anlatmamaya daha fazla dayanamayacağım. Sen de dayanamayacaksın.

- Gidecek miyiz sonra buradan?

- Bilmem ... Önce kitabı hazırlayalım, sonra bunları düşünelim.

Yavaş yavaş belgeleri tasnif etmeye başlayalım.

Mahmut gülmüştü.

- Yani ben tasnif etmeye başlayayım ... Senden bir gün bıkacağım, haberin olsun.

- Sultan Üçüncü Mahmut Hazretleri bu tehditkAr konuşmalarınızla tebaanızın canını sıkıyorsunuz.

Kitabı yazma fikri Selim'in huzurlu iç dünyasını aydınlatıyor, onun zihnini oyalıyor, Yelda için hissettiği üzüntüyü biraz daha gerilere itiyordu ama bazen beklenmedik sarsıntılar geçiriyordu.

Bir seferinde, arabayla okula giderken, belki radyoda çalan bir aşk şarkısından, belki de farkında olmadan arhk ruhunun bir parçası haline gelmiş olan ve içinde uzun zamarıdır

bashrılıp duran sevginin içine hapsedildiği kozaya sığamamasından, ani bir özlem krizine yakalanmıştı. Bu, bilinen ö.zlem

duygusuna benzemiyordu. O anda öyle şiddetle Yelda'nın

yüzünü görmek, sesini duymak istemişti ki göğsü sıkışmış,

sanki arabanın direksiyonu yerinden fırlayıp göğüs kafesine baskı yapmaya başlamıştı. Arabayı kenara çekip durdurmuştu. O çaresiz özlemden bütün bedeni solmuş, grileşmiş gibi gelmişti ona. Bir an, hemen yola koyulup Yelda'ya gitmeyi düşünmüş, hemen yola çıksa bile bir günden önce Yelda'nın olduğu yere varamayacağını fark etmek onu daha da bunaltmış. Başını direksiyona dayamış, kendi kendine "bu geçecek, bu geçecek" diye tekrarlamıştı.

Bir iki saat sonra bu özlem dinmiş ama o arada çektiği aa, ona başka bir acının yolunu açmıştı.

O kısa sürede hissettiği çaresizlik, yalnızlık ve özlemin yarathğı kederin ruhunu ve bedenini nasıl sarstığını, kendisini

163

nasıl imkansızlıklardan yapılmış bir kafese hapsedilmiş bir

tutsak gibi hissettiğini, hemen görmek istediği birini görememenin insanı nasıl bir zavallılığın içinde boğduğunu, birini

görmeye karar vermenin onu görmeye yetmediğini anlamanın

nasıl bir yetersizliğe yol açtığını böylesine kuvvetli bir şekilde fark edince, Yelda'nın "seni özledim" diyen kederli sesini hatırlamıştı. O sesi hatırlayınca elinde olmadan, bir yeri

ağrıyormuş gibi inlemişti.

"Yelda her gün inil yaşıyor bu duyguyu" diye sormuştu

kendisine, "bu acıya nasıl dayanıyor?"

Yelda'nın böyle bir acı çektiğini düşünmeye bile tahammül

edememiş, onu hemen aramak, ona "hazırlan, gelip seni

alacağım, hayatımız boyunca da birlikte olacağız, o masalı

yaşatacağım sana" demek istemişti. O sırada ona telefonla

ulaşabileceğini bilse belki kendine engel olamaz ve arardı.

Birbirini seven iki insanın düşebileceği en kötü duruma

düşüklerinin farkındaydı, sevgi asla kaybolmayacak bir biçimde

canlıydı ama aralarındaki ilişki çürüyüp eski bir köprü

gibi yıkılmıştı. Bir nehrin iki kıyısında kalmışlardı. Birbirlerini görüyorlar, rüzgarın kelimelerin çoğunu uğultusuyla boğduğunu

bile bile birbirlerine sesleniyorlar ama birbirlerine

ulaşamıyorlardı.

Bütün hissettiklerine rağmen o köprünün bir daha kurulamayacağına inanıyordu, bunu denemeye bile gücü kalmamıştı,

o kavgalar, kıskançlıklar, dinmeyen kuşkular, iyileşmesi

imkansız biçimde ilişkilerini de ruhlarını da hastalandırmıştı.

Arabanın içinde yaşadığı o korkunç özlem krizini, arabayı

nasıl kenara çektiğini, özlemenin şiddetinden nasıl soluğunun

kesildiğini Yelda'ya hiçbir zaman anlatmadı, Yelda o kadar

özlendiğini hiç bilmedi.

Yelda'nın uzaklara gitmesinin ilişkinin kopuşunu süratlend

irip kolaylaştıracağını, bunun ikisi için de iyi olacağını

düşünüyor, bu kopuşu zorlaştıracak, aralarındaki sevgiyi ortaya

çıkartacak, besleyecek konuşmalardan kaçınıyordu.

164

Birbirlerini sevmiş, birbirlerinin canını acıtmış, birbirlerinin

hastalıklarını ortaya çıkarmış iki sanalı ruhun birbirinden

kolayca kopabileceğini sanıyor, sevgilerine hastalıklarını da

katmış insanların kolay kolay ayrılamayacağını bilmiyordu.

Yelda'nın mailleri okuduktan sonra evi terk ettiği o korkunç

sabahtan sonra da aynı yanılgıya düşmüştü. YeJda'ya

bir şey olacak korkusuyla günlerce onu telefonla aramış, bazen

arka arkaya yirmi defa telefonu çevirmiş ama telefon hiçbir

zaman açılmamıştı, onun öleceğinden ya da başına kötü

bir şey geleceğinden korkmuştu, ortak bir tanıdıklarından

Yelda'nın iyi olduğunu öğrendikten sonra "bu işin bittiğine"

karar verip, biraz da memnuniyetle telefonları kesmişti.

O zaman da şimdikine benzer bir huzur dönemine girmişti.

Bir ay sonra bir gün Yelda aramıştı.

- Seninle konuşmam lazım.

Selim, bu ilişkiyi yeniden canlandırma korkusuyla duraksayınca

Yelda o kederli sesiyle konuşmuştu.

- Gel... Bunu bana yaptığın bir iyilik olarak göreceğim.

Sen de öyle gör.

Yenilmişliği kabul eden bu cümleye dayanamamıştı.

- Hemen geliyorum, demişti.

Birbirleri hakkında her şeyi bildiklerini sanırken birbirleri

hakkında o kadar çok bilmedikleri vardı ki ... Yelda, bu tür

"yenik ve çaresiz" cümlelerin Selim'i nasıl etkilediğini bilmezdi.

Selim, onun böyle bir cümleyi söylediğini duyunca

kendini "yenen, ezen" güçlü taraf olarak görmekten garip bir utanç hisseder, Yelda'nın çaresizliğini açıkça kabul edecek

kadar çaresiz olması onun içindeki, aslında her zaman gizli

gizli hissettiği şefkati canlandırır, o şefkat de uyuşturulmaya

alışan sevgiyi .ıyandırırđı. Kaçmaya ahşan ilgisiz bir adamdan, aşkla dolu bir adama dönüşürdü.

Aslında bu da ilişkilerinin acıklı yanlarından biriydi, birbirleri için hissettikleri şefkat gerçek bir anneyle babanın çocukları

için hissettiği o koşulsuz, sınırsız şefkate çok benzerdi

165

ama anlaşılmaz bir utangaçlık ve acemilikle bu şefkatlerini

gizlerlerdi. Gizlememiş olsalardı belki de bütün hayatları daha

farklı olacaktı ama bunu hiçbir zaman görememişlerdi. O

şefkati sadece kendileri bilir, karşı tarafa hissettirmezlerdi.

Selim buluşacakları yere daha önce gelmişti. Yelda'run

ayaklarını zorlukla kaldırarak ağır adımlarla yaklaşmasını içi

ezilerek izlemişti. Yüzü solmuş, yanakları çökmüş, gözlerinin

altı halkalanmıştı, çok kilo verdiği (yedi kilo verdiğini daha

- sonra söyleyecekti) hemen fark ediliyordu. Bombardımana

uğramış bir şehir gibi görünmüştü Selim'e.

Karşı karşıya geldiklerinde, baktığı yeri değil de kendi

içinde kimsenin görmediği bir şeyi görür gibi bakan dargın

ve uzak gözleriyle uzun uzun Selim'e bakmış sonra bir şey

söylemeden ona sarılıp göğsünde sıkmıştı.

Birlikte yemek yemişlerdi. Selim, aldatanın neşeli cümlelerinin

aldatılmış birinin kederli tenine kızdırılmış bir demir

parçası gibi nasıl yakarak dokunduğunu hiç fark etmeden in

◆afsız bir havailikle onu neşelendirmeye çalışmış, aceleci

cümlelerle önemsiz konulardan söz etmişti.

Yelda hep o uzak ve derin gözleriyle bir şey söylemeden

dinlemişti.

Selim, tanıdığı kadının ağır bir depremden geriye kalmışa

benzeyen harabesine bakmasına, onu görmesine rağmen

Yelda'nın kendi kederinin içinde boğulmakta olduğunu, yıkılmış

bir duvarın altında kalmış gibi ağzını dayadığı çatlaktan

zorlukla nefes almaya uğraştığını anlayamamıştı. Belki

de anlamak istememiş, bilinci, korktuğu bir şeyle karşılaştığında gözlerini kapayan bir çocuk gibi gördüğünden kaçmaya

çalışmıştı.

Yelda usul bir sesle, yürüyüşü gibi ağır ağır konuşarak,

"senden ayrılacağım," demişti.

- Ama seni son bir kere daha görmek istedim.

Selim bencilce bir sevinci yutkunarak gizlemişti. Sanki bu

cümle söylenmemiş gibi konuşmaya devam etmişlerdi. Se-

166

lin, gerçek bir üzüntüden çok Yelda'mn daha fazla kırılmasından

korkar dk neşeli konuşmalarından vazgeçmiş, daha

ağırbaşlı bir tonla konuşmuştu. Bir yanıla da, onun neşeli ve

aldırmaz halinin Yelda'mn ayrılma isteğini daha azaltacağım

sezdiği için böyle bir tehlikeye girmek istememişti.

Ayrılmalarına yakın, Yelda gene yavaşça,

- Bu gece son kez birlikte kalalım, demişti.

Selim başını sallamıştı.

- Olur.

Yelda, eklemişti:

- Ama seninle sevişmeyeceğim.

Selim gene başım sallamıştı.

Sevişmişlerdi. Yelda sevişme boyunca ağlamıştı, onun ağladığım

görüp durmak isteyen Selim'e yalvaran bir sesle,

"durma," demişti. Birbirlerine sadece acı vererek kederle sevişmişlerdi.

O kederin içinde, yaşadıkları o korkunç aşkı, asla

bitmeyecek olan tutkularım, birbirleri için duydukları sonsuz

şefkati dehşete kapılarak hissetmişlerdi.

Sabahleyin bir şey söylemeden gitmişti Yelqa. Yüzünün

solgun beyazlığı ve altlarındaki halkalarla o beyazlığın ortasında mor menekşeler gibi duran gözleri kalmıştı Selim' in hatırında.

Pencereden, onun o ağır adımlarıyla gidişini üzüntüyle

izlemişti.

Bir hafta sonra tekrar aramıştı. Sonra Selim onu aramıştı.

Nasıl olduğunu anlayamadan ilişkileri yeniden başlamış

ve çok kısa bir süre içinde Yelda'mn içindeki öfke ve kuşku,

kıskançlık krizleri, kavgalar, hakaretler, tehditlerle ortaya çıkmıştı, her sözden, her şakadan alınır olmuş, Selim'in de karşısındaki

kadının yaşadığı yıkımın ağırlığını anlayamaması,

şefkatini her zamanki gibi saklaması Yelda'nın her seferinde

biraz daha fazla yaralanmasına yol açmıştı, neredeyse her

karşılaşmaları Yelda'mn zaptedemediği acısının aralarına girip,

onları biraz daha ayırmasıyla son bulmuştu.

Yelda belki acıya dayanabilirdi ama acı çeken bir kadın ol-

maya, kendisine aldırmadığını düşündüğü biri için her gece

ağlamaya, onu biraz daha görmek için yalvaracak hallere gelmeye dayanamazdı.

Sonunda bir gün Selim'e geldi.

- Ben gidiyorum, dedi. Daha fazla dayanamayacağım,

bunu burada, senin bulunduğun şehirde halledemeyeceğim ...

Avrupa Birliği'nin "töre cinayetlerini" araştırmak için kurduğu misyona Selim'e haber vermeden başvurup işe kabul edilmişti.

"Ben gidiyorum" dedikten üç gün sonra yola çıkmıştı.

Hayatı boyunca bir daha hiç kimseyi onu sevdiği kadar sevemeyeceğini düşündüğü bir kadınla yaşadığı kırgınlıkların,

kızgınlıkların, vicdan azaplarının ve sevdiği kadın tarafından

sürekli kıskançlıklarla, kuşkularla, acılarla hırpalanmanın sonucunda hasar gören ruhunda bir korku uyanmıştı: Çirkinleşme

korkusu. Bıkkınlığın, öfkenin, kıskançlığın, güvensizliğin

açtığı yaraların onları, ilişkilerini, yaşamış olduklarını,

parlak anılarını çirkinleştireceği endişesi. "Seni kaybetmekten belki de daha fazla senin hayalini kaybetmekten korkuyorum,"

demişti Yelda'ya, "aklımdaki Yelda'nın orada, hep aynı

biçimde durmasını istiyorum, ben de senin aklında öyle

kalmak isterim."

Geri çekilmeye çalışmasında, bundan sonra olacakların

ikisini de utandırabileceği konusunda duyduğu endişe de

önemli bir rol oynamıştı.

Yelda'nın gidişiyle, korktuklarının gerçekleşmeyeceğini,

ilişkinin artık yavaşça bitmekte olduğunu, birbirlerini hep aynı

ışıklı halleriyle hatırlayacaklarını düşünmüştü. Bu düşünceleri,
tarihi çok iyi bilse de insanları, özellikle de kadınları
hiç bilmediğini ya da aşkın savruluşları içinde bütün bildiklerini unutmuş olduğunu gösteriyordu.
Bütün konuşmalarında, Yelda'nın duygularını kışkırtmadan,
sakin bir bitişe doğru ona dostça eşlik etme isteği vardı.
Huzur ve çirkinleşmeme kaygısı o sırada ona aşktan da sevgiden
de daha çekici görünüyordu.

168

Hemen cevap yazmak istemişti.

" Y eldacığım, yazdıklarını okurken neler hissettiğimi sanırım anlatmam çok zor. , ? . . .
Seni neden bu kadar çok sevdiğimi bir daha anladım .
Seni çok sevdim. Çok da sevıyorum. • Bir daha hiç kimseyi o kadar sevemeyecek kadar, çok .
.Bir

insan bir ömürde iki kişiyi böyle sevemez. Bun ar,tık çok iyi
biliyorum. Bu, ancak bir kere yaşanabilecek bir d:uygu.,
Bu duyguya haksızlık ettiğimizi, ona hak ettiği Ç>ni göş:
termediğimizi de biliyorum. . . .

Ben de hem seni hem de masalı çok :9zledim.

Bana 'gel' dersen hemen geleceğim.

Ölüm olduğu için böyle düşünmüyorum. Hayat o,lqt,ıgu
için böyle düşünüyorum.

Kendimizi, kendimize kurban etmemeliyiz. bence.

Heja'yı niye o kadar sevdiğini sana anlatcağım.'

Yelda bu maili ertesi sabah, Taner'le birlikte l\$oştuktan
sonra okumuştı.

Sabah, sanki dünyanın bir geçmişı yokmuş, hayat o

gün

başlıyormuş

duygusu veren taze ve parlak uçuk pembeler,le .µ❖

mavilerin koyu kahverengi gölgelerin etrafında birleştiğı 'bir.

169

berraklığın içinde yüzer gibiydi. Yelda da bir an kendini yeni bir hayatın başında hissetti.

,

Rojda gelmemişti koşuya, Yelda hafifçe sinirlendi buna,

"demek artık Taner'le beni yalnız bırakacak kadar güveniyor

kendine" diye geçirdi içinden, önceki akşam onların arasında geçenler hakkında bir bilgi veriyordu bu davranışı. Bu düşünce,

büyük bir üzüntüye ya da kıskançlığa neden olmuyordu,

yalnızca içinde böcek ısırığı gibi hafif bir sızı ve rahatsız

edici bir huzursuzluk yaratıyordu.

Telaşsız bir biçimde koşmaya başladılar. Köyün çıkışında

mor saçlı kadın gene bahçede durmuş onlara bakıyordu, Yelda kadının özellikle kendisine ve kuşkuyla baktığını hissetmişti.

Tepelere yaklaşırlarken konuşmaya başlamışlardı. Yelda, "nerede oturduğunu" sormuştu Taner'e.

- Barakaların arkasında bana ait özel bir bölüm var ... Ayn

bir kapıdan giriliyor.

- Ne yapıyorsun peki akşamları?

- Yemeğe gitmediğim zamanlar genellikle film seyrederim

... Bilgisayarım DVD gösteriyor.

- Şanslısın.

Bunu söyledikten sonra bir davet beklediğini fark etmişti

ama Taner bir şey söylememiştir.

Ağacın altında gene bir dakika durmuşlardı.

- Ne yapacaksın akşama?, demiştir Yelda.

- Bilmem.

Ovaya baktıktan sonra Yelda'nın söylemek istediğini birden

anlamıştı Taner, yüzünde Yelda'yı sinirlendiren o tuhaf,

kendini beğenmiş gülümseme belirmişti.

- Yemeğe mi gitmek istiyorsun?

- Oranın yemekleri güzeldi.

- Olur ... Gideriz.

Yelda, bütün hamleleri kendisinin yaptığıının ve bunun ,

kendisini Taner gibi sıradan ölçülere sahip birinin gözünde

değersizleştirecek yanlış bir davranış biçimi olduğunun far-

170

kındaydı ama "umurumda bile değil" diye düşünmüştü, arbk o köyde bir tek geceyi bile Selim'in ne yaptığını merak ederek

yalnız geçirecek gücü kalmamıştı. Tükenmişti. "Bir hayalet

bağlı olarak yaşamak beni de bir hayalet çeviriyor, kurtulmalıyım,"

diye düşünmüştü bir gece önce yatağında dönerken.

Yelda da herkes gibi zaman zaman kendine karşı küçük sahtekarlıklar yapar ve onlan görmezden gelirdi, "o hayaletten

kurtulması" gerektiğini o kadar kararlı bir biçimde düşünürken, onu böylesine kararlı kılan nedenler arasında, Taner'in

onun yerine Rojda'yı yemeğe götürmesinin bulunup bulunmadığını

hiç sormadı kendisine. ❖evabı biliyordu çünkü ve

bu cevap onu utandırıyor. Böyle bir kıskançlığı kendisine haklı gösterecek bir mazeret bulabilmesi için zamana ihtiyacı vardı. Onun kuşkuyla, öfkelerle, kıskançlıklarla, intikam arzularıyla, yaralayıcı özlemlerle karanlık bir ormana dönmüş zihninde, bütün ağaçların arkasında birbirine değmeyen başka başka düşünce gölgeleri dolaşıyordu ve onlardan biri de bu yapbğını zaten yapacağını, Rojda'nın bunu sadece hızlandırdığını mırıldanıyordu.

. Mağaranın önünde hızlandı, kayanın yanından dönerken yalnız olmak, ayaklarının altında açılacak boşluğu dolduran köye, vadiye ve uçuruma tek başına bakmak istiyordu, kayanın yanından dönünce onu sonsuzluk duygusuyla doldura-r ak şaşırtan, dağlardan, ovalardan, vadilerden oluşmuş rengarenk muhteşem bir kabartmayı koynuna almış o genişliği gördü, genç bir kısrak gibi bir an yerinde duraklayıp kollarını açarak yokuş aşağıya bıraktı kendini, her an havalanmayı bekleyerek gittikçe hızlanıyordu, rüzgarın içinde gözlerine dolan yaşın nedenini bilmiyordu, sadece tepenin altına vardığında sürekli "ah Selim, ah Selim" diye inlediğini fark etti.

Köyden çıkarken bıraktığı yerde sanki oradan hiç kımıldamamış gibi duran mor saçlı kadının önünden geçti. Heja'yı özlediğini hissetti.

Evin önüne vardığında ise az daha kahkahayla gülecekti.

bakıyorlardı. Bütün çizgileri birbiriyle tamamen aynı ama bütün

ifadeleri tümüyle farklı iki yüz, insanda hiç durmadan kımıldayıp ifade değiştiren tek bir yüze bakar gibi hafif bir baş

dönmesi yaratıyordu.

- Tenten' deki ikiz polislerle benziyorsunuz, dedi Yelda ...

Dupont ve Dupont... Sadece üniformalarınız farklı.

- Neşelisin bu sabah, dedi Ceyfir kusursuz İngilizcesiyle

... Ya iyi bir gece geçirdin ...

Arkadan gelen Taner'e bakarak tamamladı.

- Ya da iyi bir sabah... Yelda kendisini çok rahatsız eden o tuhaf utancı yeniden hissettiğini saklayabilmek için saldırıya geçti.-İzlemeye devam ediyorsun demek, Teymın Ceyfir ... Ave •

Sezar, seni izlemeye gidenler selamlıyor.

Leopold konuşulanlardan bir şey anlamamıştı. Yelda'ya

doğru eğildi.

- Sen içmeye mi başladın? Benim için bile biraz erken bu

saat.

Yelda güldü.

- İnsan sizi yan yana görünce zaten içmiş gibi oluyor.

Bir yandan da yüzlerine bakarak onları böylesine bir benzerliğin

içinde bu kadar benzemez yapanın ne olduğunu anlamaya

çalışıyordu. Karakter denilen şeyin de bir görüntüsü

olduğunu düşündü, her şey aynı bile olsa kişilikleri farklı

olunca görüntülerinde de bir farklılık oluşuyordu.

Uzaktan Beatrice'nin el sallayarak geldiğini görünce, bir

gün önce onları beraber gördüğünü hatırlayarak Ceyfir' a

döndü.

- Arkadaşın geliyor, dedi.

Ceyfir o sevimli gülümsemesiyle güldü.

- Ave Sezar, seni izlemeye gidenler selamlıyor ... Sen de izliyorsun anlaşılan.

Evlerden çıkanlar kahvaltı etmek için barakalara doğru gi-

172

diyorlardı, Yelda çevreye bakarak Zerrin'i ve Heja'yı arıyordu gözleriyle. Zerrin'i gördü ama yalnızdı.

Beatrice'yle soğukça selamlaşblar, hiçbir neden yoktu ama birbirlerinden hoşlanmıyorlar, birbirlerinden uzak duruyorlardı, Jacques ilişkilerine "güzelliğin düşmanlığı" adını takmışb.

Yelda Zerrin'e doğru Heja'yı sormak için yürürken evlerin arasından çıka'ı\ Heja'yı gördü, o sırada diğer taraftan da daha önce Yelda'nın hiç görmediği yirmi yaşlarında bir köylü genç çıkmıştı, ikisi karşılaştılar.

Heja genç çocuğun elini öptü, genç de ona sarılıp yanaklarından öptü. Bir şeyler konuşup ayrıldılar.

Yanına gelince Heja'ya merakla sordu.

- Kimdi o?

- Amcamoğlu.

- Niye elini öptün peki?

Heja "ne kadar cahilsin" der gibi baktı Yelda'ya.

- Büyüğumdür.

Yelda'nın içinde gene o dayanılmaz sarılma isteği uyanmıştı,

zorlukla tuttu kendini.

- Büyüğün müdür, kuzucum, büyüğün müdür?

Heja cevap bile vermedi Yelda'ya, Zerrin başıyla Heja'yı işaret edip,

- Böyle hafifliklerden hoşlanmaz erkeğimiz, dedi gülerek.

Yanında saygılı olalım lütfen.

Kahvaltı masasına oturduklarında Yelda Heja'nın yüzüne dikkatle baktı.

- Senin yüzün çok solgun, kuzu ... Hiç uyumuyor musun sen?

Heja cevap vermedi.

Yelda Zerrin'e döndü.

- Zerrinciğim, bizim Amy'ye söyleyelim de kuzuyu bir muayene etsin ... Niye böyle solgun bu çocuk? Bir yerin ağrıyor mu, kuzu? Doğru söyle ...

Heja başını salladı. Yelda gidip süt getirdi, zorla içirdi Heja'ya.

173

Kahvalbının sonuna doğru Yelda'yla Zerrin konuşurken bir "deniz" lafı geçti, Yelda Heja'ya döndü.

- Denizi biliyor musun?

- Duymuşum.

- Ne duymuşsun, kuzu?

- Sudur.

Yelda Heja'nın elinden tuttu.

- Gel.

Onu uçurumun kenarına götürdü.

- Bak, şu ovayı görüyor musun, işte onun tamamen suy-

la dolu olduğunu düşün, o denizdir.

Heja, beğendiğini ifade etmek ister gibi dudaklarını büzüp

başını salladı. ·

- Ama aslında ondan da büyük denizler var.

Heja gözünün kenarıyla aşağıdan yukarıya doğru onu "kandırıp kandırmadığını" anlamak için şöyle bir baktı.

- Bir de okyanuslar var, kuzucum, bütün Türkiye'yi içine

koysan kaybolur gider, o kadar büyük.

Heja, inanmadığını belli etmemek için yüzünü saklayarak

güldü.

Yelda kendi kendine konuşur gibi mırıldandı.

- Bir gün sana denizi göstereceğim, kuzu ... Okyanusları

da göstereceğim ...

Heja cevap vermeden başını önüne eğdi sonra yavaşça

kaldırıp gene gözünün kenarıyla baktı Yelda'ya, yüzüne Yelda'nın

artık tanımaya başladığı o düşünceli ifade gelmişti,

onun bir şey düşündüğünü ama bunu ke;disine söylemeye-

ceğini anladı. . ./

Heja düşünceli bir şekilde gittikten sonra Yelda barakalara

döndü, yola çıkmadan önce maillerini kontrol etti. Selim'in

gönderdiği maili buldu.

Okurken kendisini bile şaşırtan bir öfkeye kapıldı. Aşk dolu

satırlar hiçbir etki yaratmadan kayıp gitmişti gözlerinin

önünden, yalnızca iki cümle kalmıştı geriye, "biz buna özen

174

,

.

„

göstermedik," cümlesiyle "istersen hemen geleceğim" cümlesi.

"Biz özen göstermemişiz, niye biz," diye söyleniyordu

içinden, "niye biz, ben mi yattım bir kadınla, ben mi ihanet ettim, ben mi her şey ortadayken yalan söyledim, suçu bile tek

başına yüklenemiyor, biz özen göstermemişiz, pişman bile

değil, hala oyun peşinde."

"İstersen hemgeelne ceğim" sözü ise ilkinden de ağır bir kızgınlık, hdatütşam anlrl(y aratmışh Yelda'nın içinde, "ben istersem gelecekmış, ben istersem, peki sen ne istiyorsun, sen

niye gelmeyi istemiyorsun, sen niye gelmiyorsun ... Niye bunu

bile bana bırakıyorsun ... Burada benim ne halde olduğumu

bildiği halde kılını bile kıpırdatmıyor, umurunda bile değilim

onun ... Bitmiş bu ilişki."

Jacques'ın Leopold için söylediği cümle aklına geldi.

"Bir ilişkinin cesedini taşıyorum sırtımda."

Makineyi kapahp kalktı masadan.

"Ama artık taşımayacağım."

Öfke kızgın, kızıl bir duman gibi yayılmıştı içine, sonra yavaşça soğuyarak küçülmeye başladı, sonunda yerini kaskatı,

dokunduğu yeri donduran bir düşmanlığa ve yabanalığa bıraktı,

o yabancılık yıllardır içinde taşıdığı sevgiyi sarıp onu bir

buzulun içine hapsetti. O anda, Selim'e karşı ne sevgi, ne dostluk, ne de şefkat taşıyordu, o sadece canını yakan bencil bir

düşmandı artık.

Hafızasının karanlıklarını, ruhunun karmaşık labirentlerini

bazen sevgi, bazen şefkat, bazen özlem, bazen öfke, bazen kıskançlık, bazen keder biçiminde ama daima alevli sular gibi yakıcı

bir duyguyla dolduran aşk belki de ilk kez bu kadar soğuk

ve durgun bir hale geliyor, Selim'le ilgili hiçbir duygu o anda

onun içini yakmıyor, sadece içini donduruyordu. O soğumuş

duygular içinde belki de yakıcılığını hala koruyan tek duygu,

Selim'e bencilliğinin ve "kötülüğünün" (Yelda Selim'in ona kötülükler yaptığına inanıyordu artık) bedelini ödetmek isteyen

intikam duygusuydu. Bunu, Selim'in canını acıtmak için

175

geçtikleri dağ yamaçlarından fırlamaya çalışır gibi duran sivri

kayalar, diplerindeki kızıl killi topraklarla kana batmış kurt

dişlerine benziyordu, oyulmuş gözleri andıran karanlık mağaralarıyla dağlar saldırmaya hazırlanan yabani hayvan sürüleri

gibi sarıyordu arabayı. Ağaçlarda bile düşmanca bir

şeyler seziyordu Yelda, ağır ağır yaklaşan bir istila ordusunun

sinsi casusları gibi tek başlarına duruyorlar, rüzgarla bi-

le kımıldamıyorlardı. Köye yaklaştıklarında uzaktan kara, kalın bir duman gördüler, birden köpekler çıktı, hırlayarak kendilerini arabaya

doğru fırlatıyorlar, tekerlekleri ısırmaya çalışıyorlardı, bir kayalığın arkasında ilk geldikleri etmedikleri silahlı nöbetçileri

gördüler.

Evlerin arasındaki yamru yumru yollardan sarsılarak,

köy meydanına sapacakları sırada Taner'in sesini duydular
telsizden.

· -'- Cilveköy ekibi, köye girmeyin ... Tekrarlıyorum, Cilveköy
ekibi köye girmeyin ... Derhal dönün ... Derhal dönün ...

Telsizin sesi aniden sustuğunda onlar meydana girmişlerdi.

Futbol sahasının çevresi kalabalıktı, bir ağacın dibinde jandarnta arabası duruyordu, meydana da
jandarmalar vardı.

Yelda, ne yapacağını kestiremeden Jacques'a baktı.

- Devam et, dedi Jacques sinirli bir sesle.

Futbol sahasının kenarında nedenini anlayamadıkları büyük

bir ateş yanıyor, ateşten yükselen kalın dumanların bütün

köye yaydığı yanık odun kokusu ölüm kokusunu andırıyordu.

Gümüş yapraklı kavak ağaçları yaşlı bir hışırtıyla titreşiyorlardı tek sıra dizildikleri meydanın
kenarında. Kavakların

altında · telaşsız horozlarla tavuklar kızıl tüylerini parlatarak toplanmışlardı.

Sahanın tam ortasında üstüne beyaz bir çarşaf örtülmüş

·bir ölü yatıyor, hafıfbir'rüzgar arada sırada çarşafı bir yelken gibi şişiriyordu.

Aralarında jandarmalatiti da olduğu kalabalık kuşkulu,

177

düşmanca gözlerle Yelda'ların arabasına bakıyordu.

Bir ağacın dibinde, Heja' dan biraz daha büyük bir erkek

çocuğu, kelepçeli ellerini dizlerinin arasına sarkıtmış bir hal.

de çömelmiş, olanların kendisiyle bir ilgisi yokmuş gibi başını

önüne eğmişti.

Yelda arabayı kalabalığın yanında durdurdu.

Yüzünde pençe gibi yarası olan ağa, yanında bir jandarma subayıyla birlikte kalabalığın içinden çıktı.

- Hoş gelmişsiniz, dedi, sizi beklemiyorduk ... Haber verseydiniz hazırlık yapardık.

Gelişlerinden hiç memnun olmadığı sesindeki kızgınlıktan anlaşılıyordu.

- Ne oldu?, dedi Zerrin.

- Kız yalnız başına köyün dışına çıkmış, teröristlerden bir grup da kızı sıkıştırıp ırzına geçmiş ... Küçük kardeşi kızı vurmuş bu sabah.

İç i ür kütü cü bir ölüm duygusuyla ürperen Yelda dayanamadı.

- Kız ın ne günah ı var? Onu niye vuruyor?

Ağa kaşlarını çat tı.

- Bir kadın ın namusundan başka neyi var? Namusunu

kaybeden kız ailesine utançtan başka ne verir ki? Çocuk, ailesinin utanc ını temizledi.

Jacques, kibar bir sesle,

- Çocukla konuşabilir miyiz? dedi.

Jacques'a düşmana bakar gibi bakan jandarma subayı araya girdi.

- Çocuk tutuklu, konuşamazsınız.

Halinden bu karar ını de ğiştirmeyece ği, tartışmanın bir anlam ı olmadığı anlaşılıyordu.

Yelda, meydan ın öbür yan ındaki bir evin önünde kümelenmiş olan kadın kalabal ığını fark etti, hem kendi aralarında

konuşuyorlar hem de erkeklere bakıyorlardı.

- Kadınlarla konuşabilir miyiz? dedi.

1 78

Ağa başını çevirip kadın kalabalığına baktı, dudaklarını

ısırarak düşündü, sonra Jacques'ı gösterdi.

- Bu da konuşacak mı?

- İzin verirsiniz.

Ağa yanındakilere Kürtçe bir şey söyledi.

- Sizi götürsünler onların yanına ama kadınlar yasta, çok

kalmayın.

Silahlı erkekler üçünü birden çevirip aralarına aldılar, tavırlarında düşmanca, korkutucu bir kızgınlık seziliyordu. Silahlıların

arasında yürürken, Yelda kendisine çok fazla yaklaştıklarını

düşünerek tedirgin olurken Türkçe bir fısıltı duydu.

- Yalan söylüyorlar ... İnanmayın.

Yelda arkasına döndü hızla ama adamlarının hepsinin ifadesi

birbirine benziyordu, hangisinin fısıldadığını anlayamadı.

Kadınlar onların yaklaştığını görünce hep birlikte susmuşlar,

mırıltılar kesilmişti. Aralarında ağıt yakan yoktu. Yalnızca

bir yaşlı kadınla bir genç kız ağlıyordu.

- Başınız sağ olsun, dedi Yelda.

Daha önceden tanıdıkları ağanın karısı

- Siz sağ olun, dedi. ..

Sözlerini Zerrin çeviriyordu.

Ağanın karısı bir emir verdi, içerden çaylar getirdiler.

Jacques'la Zerrin ağanın karısıyla konuşurlarken Yelda ağlayan

kadınlara yaklaşmaya çalışıyordu ama aralarındaki

kadın kalabalığından oluşan kalın duvarı yaramıyordu, biraz

kenara çekildiği sırada bu kez arkasından bir genç kız

sesini duydu.

- Oturmak ister misiniz?

Kız Türkçe konuşuyordu.

Biraz ilerde duran bir tabureyi gösterdi.

- Teşekkür ederim, böyle iyiyim.

Kız Yelda'nın kolundan tutup, sanki ona yardım ediyormuş

gibi itti.

- Oturun.

179

Tabureye doğru birlikte yürürlerken kız onun hatırını so-

ruyormuş gibi konuşuyordu.

- Öldürülen kızın kardeşinin ırzına ağanın oğlu geçti...

Onu ailesi odunla döverek öldürdü. Bugün öldürülen onun

ablasıydı. Jandarmaya gidecekti, onun için vurdurdular.

Taburenin yanına geldiklerinde kız Yelda'yı kolundan tutup

oturttu.

- Ben size su getireyim, dedi .

Yelda, ağanın karısının kendilerini kuşkulu gözlerle izlediğini

görmüştü, kızın içeri gittiğini gören kadın başını yeniden

kendisiyle konuşmaya alışan Jacques'la Zerrin'e çevirmişti.

Yelda kızın getirdiği sudan bir iki yudum aldı, midesi bulanıyordu.

Jacques'la Zerrin'in yanına gitti.

- Hadi, artık gidelim.

Jacques sakın oln . . .ıya çalışarak,

- Konuşuyoruz, dedi.

- Gidelim ... İy i değilim.

Jacques çaresizce etrafına bakındı, gitmekten başka bir şey

yapmayacağını kestirerek "peki" dedi.

Kadınlara veda edip yeniden başsağlığı diledikten sonra silahlı

erkeklerin arasında arabalarına doğru yürümeye başladılar.

Arabaya binmeden önce Yelda son kez meydanın ortasında

beyaz çarşafın altında yatan genç kızın ölüsüne baktı, o sı.

rada rüzgar çarşafın kenarını havalandırdı ve kızın balmumu

bir maske gibi duran yüzünün bir yanı açıldı. Alnına yapışmış

bir tutam saçla, bir yara gibi duran kalın siyah kaşının

ucunu gördü. Geçen geldiğinde, kadın kalabalığı arasında hiç

konuşmadan hep önüne bakan kıza benzediğini düşündü.

"Acaba o muydu?" diye geçirdi aklından. Onlar arabaya binerken silahlı adamlardan biri çarşafı kapatıp, açılmasın diye

ucuna bir taş yerleştirdi.

Arabayı hareket ettirdiklerinde Taner'in sesini duydular

telsizden.

180

- Cilveköy ekibi cevap verin ... Cevap verin.

r - Efendim?, dedi Yelda.

t -Nerdesiniz?

- Köyden çıkıyoruz.

- Niye girdiniz köye?

- Sen anons yaparken biz zaten köye girmiştik.

Taner'in dişlerinin arasından "peki" diye homurdandığını duydular. , ' '

- Döndüğünüzde haber verin.

Yelda hızla sürüyordu arabayı köyün engebeli yollarında,

bir an önce buradan çıkmak istiyordu.

Köyden çıkarken Jacques sinirli bir sesle,

- Neden konuşmamızı yarıda kesip, bizi köyden çıkarthn?

- Çünkü benin öğrendiğimden fazlasını zaten öğrenemezsiniz?

- Sen ne öğrendin? dedi Zerrin heyecanla.

Yelda, onlara kendisine anlatılanları aktardı, dikiz aynasından

Zerrin' e baktı sonra.

- Kimdi onlar? diye sordu. Niye bana anlattılar bunları?

Zerrin cevap verirken sesinde bir intikam ve zafer tınısı

vardı neredeyse.

- Gerillanın adamları ...

Yelda şaşırdı.

- Orası devlet yanlılarının köyü değil mi?

- Herkesin her yerde adamı var burada. Herkes birbirini

izliyor, hepsi de bizi izliyor. Attığımız her adımdan herkesin

haberi var.

Yelda düşünceli bir sesle sordu.

- Bizim köyde de gerillanın adamları var mıdır?

- Olmaması mümkün mü?

- Kimdir peki?

- Bak işte onu bilmemiz imkansız ...

Yelda aynadan bir an kuşkuyla Zerrin'e baktı ama genç

kız hafifçe gülümseyerek dağlan seyrediyordu.

181

- Ölümü ne kadar doğal karşılıyorlar, dedi Jacques.

Ölüm onları hiç şaşırtmıyor sanki ... Ne kadar da alışkınlar.

- Buralarda insanlar çoktandır sadece ölüyor, dedi Zerrin,

hayatın ne olduğunu bile unuttular ...

Jacques Zerrin'e döndü.

- Bu insanların gerçek duygularını öğrenmek isterdim, dedi.

Ne düşünüyorlar, ne hissediyorlar, hayab nasıl algılıyorlar.

- Hiç kimse sana gerçek duygularıyla, düşüncelerini söy-

- lemez burada ... Asla anlayamazsın ...

- Peki sence gizlice Yelda'ya söyledikleri doğru mu yoksa

bizi kandırmaya mı çalışıyor birileri.

- Bunu da anlamak çok zor ama sanırım doğru söylüyorlar

... Burada kimin kimi, niye öldüreceği hiç belli olmaz.

Jacques, hınzır bir gülümsemeyle,

- Şöyle bir düşünürsek, dedi, bizi de rahatlıkla vurup suçu

birbirlerinin üstlerine atabilirler ... İki taraf için de fena hedef değiliz.

Zerrin, işin ciddiyetini Jacques' dan daha iyi kavramış bir

ifadeyle yüzünü buruşturdu.

- Birilerinin böyle bir şeyler düşündüğünü öğrenmek beni

hiç şaşırtmazdı, dedi

Yelda hızla gidiyordu, cip çukurlara giriyor, tümseklerin

üstünde zıplıyor, sarsıntılarla içerdekiler başlarını tavana vuracak gibi oluyorlardı. Kimse ona daha yavaş gitmesini söylemiyordu.

Yelda korkmuştu, ilk kez ölümü bu kadar yakından

görmüş, buralarda insanların çok rahat ölebileceğini anlamış,

böyle bir coğrafyada bir sırra sahip olmanın, bir cinayetin

içyüzünü öğrenmenin dehşetine kapılmışb. Birisi ona

da ateş edecekmiş hissini içinden atamıyordu. Öldürülen kızın

yüzü, adamların bakışlarındaki düşmanlık, gizlice kendisine

gerçekleri fısıldayanlar aklından çıkmıyordu. Nasıl bir

yere gelmiş olduğunu şimdi anlıyordu.

Dağ yamaçlarına, kaya diplerine, ağaç arkalarına, birbirlerine

söylemedikleri bir dikkatle bakıyorlardı. Üçü de aynı

182

korkuyu, odun kokusuna karışan o ölüm kokusunu kokladıklarından

beri hissediyorlardı. Korucuların arasında dağdakilerin

adamlarının olduğunu fark etmeleri, buradaki ilişkilerin

tahminlerinden de karışık olduğunu göstererek onları

daha da ürkütmüştü. Kurallarını bilmedikleri bir oyuna katılmış

gibiydiler ve bu oyunda ölümün sık rastlanan bir ceza olduğu

o sabah akıllarına güçlü bir biçimde kazınmıştı.

Hızlarını hiç azaltmadan arkalarında pembemsi bir toz bulutu

bırakarak, zaman zaman hendeklere süratle girdiklerinde
yerden iki karış havalandırarak, savrularak köye vardılar. Yelda
ancak köye vardıklarında yavaşlamıştı.

Arabadan inerken Jacques,

- İç organlarımin yeniden eski yerlerine yerleşmeleri herhalde
birkaç gün alacak, dedi.

Çok acıkmışlardı. Gidip yemek var mı diye bakmaya ka-
rar verdiler.

- Siz gidin, dedi Yelda, ben elimi yüzümü yıkayıp geliyorum
... Her yanıma toz dolmuş gibi hissediyorum.

Evin loş ve serin banyo!'unda yüzünü yıkadı, ensesine su
çarptı.

Evden çıktığında, karakolun ikinci katındaki pencereden
Ceyfir'ın kendisine baktığını görünce el salladı, Ceyfir elini
alnına götürerek utangaç bir gülümsemeyle selam verdi.

Barakadan içeri girince Taner'in masasında bir şeyler okuduğunu

gördü, kapıyı hafifçe tıklatıp içeri girdi. Dışardan öakıldığında çok sakın görünmesine karşın içinde
hiç durmayan

korku kabarmaları dolaşıyordu, o kabarmaları düşüncelerinden

ya da duygularından çok, ölümle birlikte kokladığı o yanık

odun kokusu besliyordu, o kokunun her yeri doldurduğunu,

her yere sızabildiğini, her an herkesi sarmalayıp boğabileceğini, o dumana benzeyen, bir biçimi, adı
olmayan tuhaf korkularla

hissediyordu. Kimden ya da neden korktuğunu tam açıklayamazdı.

Buradaki hayatın kendisinden, bütününden korkmuştu.

Kimin kim olduğunun bilinmemesi, ilişkilerin tehlikeli belirsiz-

183

liği, insanların öldürölüp suçun başkasının üstüne atılabilmesindeki pervasız rahatlık, onda uyanamayacağı bir kabusun içine

hapsolmuşluk duygusu yaratıyordu. Hayatın bir ritmi, bir

düzeni yoktu burada, ani ve tehditkar sıçramalarla havada dönüp

duran yağlı bir kement gibiydi yaşananlar, o ipin kimin bo

ğazına dolanacağı, ipi kimin tuttuğu bilinemiyordu.

Bir yüzü, bir kimliği, bir adı olmayan bir tehditle kuşatıldığı

duygusuna kapılan Yelda, Taner' in yanında kendini güvende

hissediordu, onu da tanımıyor, onun da kim olduğunu

bilmiyor ama ta ilk günden beri sezdiği bir dokunulmazlığa

ve ürkütücölüğe sahip olduğunu görüyordu, sabahtan beri

yaşadığı o boğucu korkuyu yatıştırabilecek tek insanın o olduğuna anlaşılmaz bir şekilde inanıyordu. Bu güvenin anlamsızlığını

biliyor, bunu kendisine söylüyor ama gene de onun yanında

olmak istiyordu. Hissettiği korkuyla karmakarışık olan

zihni yatışabilmek için mantıktan daha fazla bir şeye ihtiyaç

duyuyordu, bunun ne olduğunu kestiremiyordu Yelda ama o

her ne ise onu Taner'in yanında buluyordu o sırada.

Kapının tıkırtısına başını kaldıran Taner, Yelda'yı görünce

onun beklediğinin tersine kaşlarını çatı.

- Niye girdiniz köye?

- Girmiştik zaten.

- Gerek.,iz tehlikeler atılırsanız sizi korumak güçleşir. Söylediklerimi yapın bundan sonra ... Buraya yolcu olarak geldiniz

kargo olarak göndermeyelim sizi geriye.

Önce ne dediğini anlamadı Yelda ama sonra kargodan

kastının ne olduğunu kavrayınca ürperdi.

- Biz yemek yiyeceğiz, gelsene, dedi.

- Şimdi çalışıyorum, siz yiyeceğinizi, sonra gel, kahve içeriz.

Yelda bu kaba davranışa öfkelenmedi bile, aksine bu davranış onun güvenini artırdı.

- Görüşürüz, dedi.

Tam gidecekken geri döndü.

- Sen burada mısın, bir yere gidecek misin?

184

Taner bu soruya bir anlam veremedi ama omuzlarını silkti.

- Buradayım.

- iyi.

Yemekhaneye gittiğinde Jacques'la Zerrin boş salonun köşesindeki

bir masaya oturmuş tartışıyorlardı. Zerrin Yelda'yı

görünce, "sana da yemek söyledik, şimdi getirecekler" dedikten sonra yeniden Yelda'nın da katılacağından emin olduklarını

tartışmalarına döndüler .

. Jacques, öğrendiklerini jandarmaya bildirmeleri gerektiğini söylüyordu.

- Bir cinayetin içyüzünü biliyorsak bunu yetkililere bildirmeliyiz

... Bu bir insanlık görevi. .. Hem o katil çocuk da belki

daha az ceza alır, eğer onu kimin kışkırttığını açıklarsak.

Zerrin Jacques'ın saflığından sıkılmış gibi Yelda'ya baktı.

- Jacques, göründüğün kadar saf değilsin, değil mi?
- Bir saygısızlıkla karşılaştığında takındığı, öğrencisiyle konuşan profesör tavrını takınan Jacques,
- Anlayamadım Zerrin, dedi.
- Yetkililer zaten her şeyi biliyor ... Bilmemeleri mümkün mü? Ayrıca o çocuğa da çok ceza vermeyecekler ... Üç ay sonra o köye gidersen o çocuğun kasıla kasıla ortada dolaştığını görürsün. O iki kızın ölümünün üstünü örterler ...
- Bir cinayetle ilgili bir bilgimiz var ve bunu hiç kimseye söylemeyecek miyiz?
- Burada bir insanın değeri, bir merminin değeri kadardır derler ve burada mermi çok ucuzdur. Bilgi de sandığından daha tehlikeli bir şeydir buralarda ...
- Ne yapacağız peki? dedi Yelda.
- Hiçbir şey, dedi Zerrin.
- Ölen kızlar ne olacak?
- O kızların hesabının sorulmasını ve o cinayetlerin bedelinin birisi tarafından ödenmesini mi istiyorsun?
- Evet, dedi Yelda, bunu istiyorum. Bir daha kızları öldürecek olanların bunu yapmadan bir kere düşünmelerini istiyorum.

185

O sırada yemekleri geldi. Zerrin Yelda'run söylediğini duymamış gibi yemeğine başladıktan sonra başını kaldırdı.

- Burada çok insan öldü, dedi, hala da ölüyor. Burada bir ölüm dengesi var. Her yerde hayatın kuralları vardır, burada

ise ölümün kuralları hak imdir. Bizim bilmediğimiz kurallar

bunlar Yelda. Biz karışmazsak senin istediğin sonuç belki daha çabuk elde edilir.

Jacques'la Yelda, Zerrin'e baktılar, genç kızın ikisinden daha fazla bir şeyler bildiğini anlamışlardı.

- Susacak mıyız? dedi Jacques öfkeyle. Bunları araştırmak için geldik ve susacak mıyız?

- Buradan ayrılırken hazırlayacağın rapora yazarsın bunları

... Ama buradayken susacağız. Tabii eğer arabamızın yanlışlıkla bir mayına çarpmasını ya da yolda bir kurşunun da bizim arabamızı bulmasını istemiyorsak.

- Bizi öldürmeye cesaret edemezler, dedi Jacques.

- Öyle bir ederler ki şaşırmaya bile vaktin olmaz ... Kimin öldürdüğünü de kimse bulamaz. Herkes birbirini suçlar.

Yemeğin sonuna kadar bir daha konuşmadılar.

Yemeklerini bitirince Yelda, "ben gidip biraz uyuyacağım," dedi.

Taner'in odasının önüne geldiğinde içerde genç sekreter kızlardan biri olduğunu, güldüklerini gördü.

Taner Yelda'yı görünce, "gelsene" dedi.

- Gidip biraz dinleneceğim.

- İyi, akşama görüşürüz.

Akşama görüşeceklerini kızın yanında söylemesine sinirlendi ama sadece yüzünü buruşturmakla yetinip çıktı barakadan.

"Hiç kibarlığı yok, "diye düşündü. Akşam yemeğini iptal etmeyi geçirdi bir an aklından ama sonra bu kararı vermeyi

akşama bıraktı.

Hiçbir konuda karar veremiyordu. Sanki ta derinlerde bir

yerde Önemli bir karar vermiş, bütün gücünü bu karar verirken

tüketmişti, artık başka bir karar vermek istemiyor, henüz

186

bilincine açıkça yansımayan bu kararın peşi sıra sürüklenme!

yi tercih ediyordu. Zihni sisler içindeydi, ne duygularını ne

"! düşüncelerini açıkça göremiyor, isteklerini açıkça saptayamıy or, sislerin arkasına saklanan kendi varlığına ulaşamıyordu.

'! Ulaşmak da istemiyordu. Kararsızlığının temelinde de belki

vereceği bir kararla zihninin açılmasından, derinlerde yatanı

açıkça görmekten duyduğu çekingenlik vardı. Verdikleri gizli

bir karar kendilerinden son ana kadar saklamak isteyenlerin

bilinçli belirsizliğine bırakmışb kendini. O kararla hayatlarında önemli olan bir şeyi yok edebileceklerini bilmelerine

rağmen kararlarından vazgeçememek için sonuçlarını düşünmemeyi

tercih edenlerin, o sonuçları kendilerinden saklayanların

o garip uyurgezer halleri yan">ıyordu onun da zihnine.

Sadece yorgunluk ve anlaşılmaz bir bıkkınlık hissediyor, başkalarına değil ama kendisine karşı sorumluluğunu yüklenmek

istemediği bir şey yapmadan önce tuhaf bir uyuşukluğun

kendisini sarmasına izin veriyordu.

Dışarı çıkıbgında dalga dalga buğular halinde yayılan parlak

sarı bir ışık doldu gözlerine, öğlen güneşinin albnda dağlar

albn tozlarıyla ovulmuş gibi parlıyor, yakıcı bir sıcaklık tenine do unuyordu. Odasına gitmeden önce Selim'e telefon

etmek için kayalıklara doğru yürüdü. Karakolun önünden geçerken kapının yanında duran Ceyfir' a rastladı.

- Nasılsın Ceyfir ... Bu sıcakta pi miyor musun burada?

-  zerisi de sıcak ... Ne oldu bugün? Gittiğiniz köyde bir k z öldürülmüş ha?

- Evet.

- Niye  ld rm  ler?

Yelda teğmenin yüzüne kuşkuyla baktı.

- K zın ırzına geçtiler diye küçük kardeşi  ld rm  .

-  lkel herifler, dedi teğmen.

Yelda sözü uzatmak istemedi.

- Neyse, ben gideyim, güneşin altında yandım ... Bir telefon

edip, biraz dinleneceğim.

187

- Ak am st  uğra istersen, dedi Ceyfir, sana demli çay

ikram ederim.

- Biraz daha mı bilgi almak istiyorsun?

Ceyfir dargın bir şekilde gülümsedi.

- Keşke benden ku kulanmayacağın bir yerde kar ıla m  

olsaydık, dedi. Dağlar herkes gibi seni de yabanile tiriyor. Hayır, daha bilgi almak istemiyorum. Sadece seninle ahabplık etmek

istiyorum. Daha önce hiç böyle birine rastlamadın mı? İnsanlar

seninle yalnızca bilgi almak için mi konuşuyorlardı?

- Bu sıcakta bu kadar uzun konuşabilmek için gerçekten

komando eğitiminden geçmek lazım, Ceyfir. Tamam, akşamüslli
bir çay içeriz.

Teğmenin yanından ayrıldığında gülümsüyordu, söylediği

doğruydu, bir başka yerde karşılaşsalar onunla arkadaşlık

etmekten, Amerika' daki hikayelerini dinlemekten hoşlanırdı

ama burada, bu vahşi coğrafya fa neredeyse bütün duygular

sapıyor, doğal mecralarının dışında akıyordu, hiç hoşlanmamanız

gereken birinden hoşlanıp, çok sevebileceğiniz birinden

kuşkulanıp uzak durabiliyordunuz. i 1 Kayalıkların çatlaklarından sıcak lüt .. iyordu, elini değdi- '

rince eli yandı, ova sıcakla kıpırdanıp duran buğunun altında

derin derin soluk alıp veren bir kadının göğsüne örtülmüş ye-

şil şifondan bir tül gibi inip inip kalkıyordu. Selim'in telefonu kapalıydı. Derste olduğunu düşündü,

aklına bir kuşku gelmedi, biraz da alışkanlıkla aramış, bulamadığına da neredeyse sevinmişti, burada yaşadıklarını Se

lim'in anlayabileceğini sanmıyordu, buraları burada yaşamayan

biri anlayamazdı.

Odasının o loş serinliği ilk kez hoşuna gitti, pencereleri

açıp, üstünü çıkarmadan yatağa uzandı. Uykuya dalmadan

önce "çok yorgunum" diye düşündü.

Garip rüyalar gördü ama bir tanesini bir daha hiç unutmayacaktı.

Dedesini görmüştü.

188

Kendi odasına benzer taş bir odada, taş bir kerevitin üstündeki

yüklük gibi bir yerdeki pirinç topuzlu bir yatakta yabyordu.

Yatağın etrafında bir kalabalık vardı.

Dedesı yatağın bir köşesinde dertop olmuştı. Üstünde duman gibi şeffaf, beyaz bir çarşaf örtülüydü, karnı ve bacakları çarşaftan görünüyordu ama yüzünün üstünde çarşaf kat kat katlanıp kalınlaştığı için yüzü seçilemiyordu.

Bacaklarının çırpındığını görüyordu.

Çarşaf yüzüne ve ağzına doluyordu.

Dedesı can çekişiyor, tam bir soluk alamıyor ama soluğunu tümüyle de verip ölemiyordu da.

Acı çekiyor, kurtulmaya uğraşıyordu.

"Ölüm böyle bir şey mi" diye düşünerek uyandı, "bu kadar korkunç ve acılı bir şey mi ölmek?"

Pencereden baktığında güneşin çekilmeye başladığını, gölgelerin uzadığını gördü. Sıkıntıyla hazırlanmaya başladı.

Çok özendiğini hissettirmeyecek bir makyaj yaptı. Ne giyeceğine uzun süre karar veremedi, sonunda beyaz bir gömlekle

bir blucinde karar kıldı, gömleğinin yakalarını hafifçe kaldırdı, saçlarını toplayıp topuz yaptı.

Kayalıklara gidip Selim'i aradı.

- Nerdesin?

- Okuldan çıktım, eve gidiyorum... Sen nasılsın... Seni merak ettim, bütün gün sesin çıkmadı. ..

Yelda'nın sesi durgundu.

- Öğleyin bir ara aradım ama telefonun kapalıydı ... Dersteydin herhalde.

- Dersteydim canım ... Sen iyi misin? Sesin durgun biraz.

- İyiyim ... Yorgunum sadece.

Bir sessizlik oldu, Yelda'nın aklına söyleyecek bir şey gelmedi.

- Benim şimdi gitmem lazım canım, Jacques'larla akşam

aşağıda bir lokantaya gideceğiz ... Geç dönersek seni arayamam,
merak etme.

189

- Peki canım ... Ama döndüğünde halin olursa ara istersen.

- Çok yorgun olmazsam ararım ama arayamazsam merak
etme.

- Merak etmem canım.

Telefonu kapattıktan sonra derin bir soluk aldı, ağır adımlarla
yürümeye başladı.

Karakolun önünde Ceyfir onu bekliyordu, kayalıklara gittiğini
pencereden bakarken görmüş olmalıydı. Karakolun duv
arına dayandılar, Ceyfir askere iki çay getirmesini söyledi.

Çaylarını içerlerken Yelda arada bir dönüp köye doğru bakıyor,
Heja'nın gelip gelmediğini anlamaya çalışıyordu.

- Birisini mi bekliyorsun? dedi Ceyfir.

- Heja'ya bakıyorum ... Belki gelir ...

- Çok alışma çocuğa, çok özlersin sonra ...

- Biliyor musun, onu da götürmeyi düşünüyorum.

- Gerçekten mi?

Yelda durup düşündü, daha kararlı bir sesle cevap verdi.

- Onu da götüreceğim, sadece annesini düşünüyorum,

oğlunu bırakmak istemezse ne yaparım, gerçi o kadını da götürürüm olmazsa diyorum ama bilmem ki gelir mi ...

- Oğlunu gönderir ... Burada ne yapacak o oğlan ... O da çocuğu için iyi bir gelecek ister ... Eğer çocuğu götürmekte ciddiysen niye hemen alıp gitmiyorsun oğlanı ... Ne yapacaksın bu dağ başında, işte gördüğün gibi buraları .. .

Yelda güldü. 1

- Ne o, dedi, Beatrice kıskandı mı beni, başından mı atmaya çalışıyorsun.

Ceyfir, bu sözde kıskanç bir kadının sitemi değil, ablaca bir takılma olduğunu anladı, kırılgan bir bakış belirdi bir an yüzünde sonra kendini toparlayıp gülümsedi.

Ciddi söylüyorum, dedi, o çocuğu götürmek istiyorsan, niye oyalanıyorsun ... Çocuk da çok sevinir. !

- Nasılsa çok uzun kalmayacağız burada ... Bir annesiyle konuşmalıyım önce ...

190

Yelda bir yandan Ceyfir'la konuşurken bir yandan da arkasındaki gürültülerin arttığını, herkesin köye döndüğünü, akşam hazırlıklarına başladığını duyuyor, gecikirse Taner'in Rojda'yı ya da başka birini alıp gideceğinden endişeleniyor, barakalara gitmek istiyor bir yandan da ağırdan alıyor, acele etmiyordu. Taner kendisini beklemeden giderse bunu kaderin bir işareti olarak görecekti, acele etmediğine sevinecekti.

- Çay çok güzelmiş, dedi.

- Sana söyledim, bizde her şeyin en iyisi var ... Akşam yemeğimiz de çok güzel...

- Teşekkür ederim ama bugün yemeğe kalamam .. . Askerler

beni erattan sanacak sonra.

- Anladım ...

- Ne anladın ...

- Bu akşam yemek yiyemeyeceğiz ...

Yelda daha fazla dayanamadı, Taner'in bir başkasıyla gitme

fikri gittikçe daha şiddetlenerek onu huzursuzlaştırmaya

başlamıştı.

- Neyse, dedi, bu akşam Beatrice ile yersin ... Benim gitmem

lazım ...

Hızlı hızlı barakalara doğru yürüdü, yavaşlamaya çalışıyor

ama adımlarına söz geçiremiyordu, barakalara yaklaşıncı yavaşladı ve aldırmaz bir yüz ifadesiyle girdi içeri. Başını kaldırıp

baktığında Taner' in odasında kendisini beklediğini gördü.

Taner, sert bir sesle azarlar gibi,

- Nerede kaldın?, dedi. Seni bekliyorum.

Yelda kendisini şaşırtan bir uysallıkla özür diler gibi uyuyakaldığını söyledi.

XIII

Uçurumun kenarındaki patikadan hızla inerlerken hava kararmaya başlamıştı.

Taner camı açmış, bir kolunu pencereye dayayarak bir sigara yakmıştı.

İkisi de konuşmuyorlardı, Taner kendi aldırılmaz sessizliğinin içine çekilmişti, Yelda ise konuşamayacak kadar gergindi, bu adamın yanında hissettiklerine bir isim bulmaya çalışıyordu, onunlayken nefret ettiği kadınsı bir ürkeklik belirliyordu içinde, onunla tartışmıyor, kabalıklarını keskin bir espriyle engelliyemiyor, zekası ve cümleleri gücünü kaybediyordu.

Her an çirkin bir erkeksilikle kabalaşabileceğini hissettiğinden çocukluğundan beri çok korktuğu bir düzeysizlikle, bir

"ucuzlukla" karşılaşmamak için hep alttan alıyordu. İlişkilerinin biçimi bu olmuştu, bunu da görüyordu. Onun kendisini

önemsememesi, üstelik de kendisiyle asla kıyaslanamayacak

kadınlarla onu aynı sınıftan görmesi Yelda'yı şaşırtıyor, ona

diğerlerinden farklı olduğunu kanıtlamak, onu sinirlendiren

kendini beğenmişliğini kırıp parçalamak istiyor, bunu da zekaya

hiç aldırmayan, zarafetten etkilenmeyen bir adamın yanında

ancak kadınlığıyla yapabileceğine inanıyor ama kadınlığını

nasıl göstereceğini bilmiyordu.

Aslında küçümsediği, bir başka yerde asla yüzüne bakmayacağını

düşündüğü bu adamın dikkatini çekebilmek için

onun düzeyine inmek, onun anlayacağı bir dilden konuşmak

gerektiğini düşünüyor ve her seferinde de onun anladığı tek

şeyin kadının bedeninden başka bir şey olmadığını görüyor92

du. Ne ruhu, ne zekası, ne bilgisi, ne şakaları bu adamı etkilemiyordu, bedeninin bile etkilediğinden çok emin değildi.

Hastalıklı bir inatla, bu adama gerçeği göstermek, kendisinin

onun için aslında ulaşılabilir bir kadın olduğunu anlatmak istiyordu.

Bunu niye böylesine istediği ise onun için de bir sırdı.

Nedenini bilmiyordu, bildiği bunu istediğiydi.

Usul bir sesle,

- Pencereyi kapatır mısın lütfen, üşüyorum, dedi.

- Taner sigarasını kayalıkların üstüne fırlatıp hoşnutsuz bir

şekilde camı kapattı.

"Düşüncesiz herif" diye geçirdi içinden öfkeyle, onun tanıdığı erkekler ilk seferde oradan geçerken kadının üşüdüğünü

gördüklerinde ikinci sefer geçişlerinde kadın uyarmadan o pencereyi kapatırlardı ama Taner o erkeklerden biri değildi. İşin garibi,

köydeki ekipte öyle erkekler vardı, zeki, kibar, yakışıklı,

aşık olunabilecek, aşk yaşanacak, yanlarında bir "ucuzluk" en,

dişesiyle tedirgin olunmayacak erkeklerdi onlar. Hiçbiri Yelda'run ilgisini çekmemişti. "Bunun kabalığı ve düşüncesizliği

de Tekin'in sakatlığı gibi bir şey mi benim için" diye düşünmüştü,

"Selim'e rakip olamayacak, asla aşık olamayacağım bir

erkek mi ilgilenmeyi tercih ediyorum." Buna inanmaya yatkındı ama içerlerden bir ses bunun da çok doğru olmadığını

söylüyordu ona.

Kendine itiraf etmek istemese de bu adamdan ve kabalığından

korkuyordu ama bu adamın yanındayken başka hiç
kimseden korkmuyordu .. Taner'i o köydeki bütün erkeklerden
farklı kılan da aralarındaki korkuyla beslenen bu ilişkiydi.
Yelda bunu asla kabul etmek istemeyecekti ama bir erkeğin
yanında böylesine zavallı bir kadın gibi çıplak ve kaba bir korku hissetmeyi de, onun yanında başka
hiç kimseden korkmamayı
da garip bir biçimde çekici buluyordu. Her şeye rağmen
hala içinde istediği zaman bu oyunu değiştirebileceğini, korkmaktan vazgeçebileceğini söyleyen bir
inanç vardı ama bunu
isteyecek mi, ne zaman isteyecek, isterse gerçekten becerebile-
193
cek mi, bunu bilmiyor, bunu düşünmeyi hep erteliyordu.
Vadiden, lacivertleşen bir toz bulutuyla geçiyorlardı, Taner
farlan yakmıştı, ılık, mor kahverengi bir gölgeliğin içine
parlak beyaz bir su gibi boşalıyordu.
Lokantaya kadar hiç konuşmadan geldiler. Lokantada bir
önceki gelişlerinde yaşananların hepsi neredeyse aynen yaşandı,
sanki adamlar bile aynıydı, o günden beri orada etlerini
yiyip rakılarını içerek duruyorlardı.
Yelda bu tehditkar lokantayı seviyordu. Taner'in bütün
kadınları buraya getirdiğini bilmek onu biraz rahatsız etse de
buna şimdilik çok fazla aldırmıyordu, başka hiçbir erkekle
böylesine güvenle giremeyeceği, bir batakhaneyi andıran ve
tehlike kokan bu yere korkusuzca girmek hoşuna gidiyordu.
Burası onun dünyasından ayrı bir yerdi. Orayı kaçakçıların,

casusların, biraz sonra birilerini öldürmeye gidecek katillerin uğrak yeri gibi görerek ürperiyor, çamurlarla oynayan bir çocuk gibi bu kirliliğin içinde olmaktan da adını koyamayacağı tuhaf bir zevk alıyordu. Orada hissettiği dokunulmazlığı başka hiçbir yerde bu kadar yoğun hissedemeyeceğini biliyordu.

Sanki kendisi de onu tanıyan hiç kimsenin bilmediği gizli bir kimliğe bürünüyordu bu lokantada. O korkutucu bakışlı adamları ürküttüğü anlaşılan Taner'in erkekler alemine ait gücü nerdeyse somut bir biçimde, insanın dokunabileceği bir nesne gibi hissediliyordu burada.

İlk kadehini sessizce içen Taner, ikincisiyle birlikte değişmeye, konuşkanlaşmaya, neşelenmeye başladı. Yelda'nın alışkın olmadığı, basit, hemen hemen kaba bir mizah anlayışı vardı ama anlattıkları komikti ve Yelda'yı güldürüyordu. O lokantada Taner'i dinlerken bütün geçmişiyile, dertleriyle, kederleriyle ilişkisi kesiliyordu, onların ulaşamayacağı kadar "aşağıda" bir yerdi burası.

194

-'- Güzel gülüyorsun, dedi Taner bir ara.

Bu, Yelda'nın ondan duyduğu ilk iltifattı.

- Komik anlatıyorsun, dedi o da.

İkinci kadehten sonra Taner boğuk, bitirim bir sesle mahalledeki kabadayı "ağabeylerin" ağzından onların tuhaf maceralarını anlatmaya başladı. Bir pavyon kavgasını anlatan hikayelerden birinin sonuna Yelda çok güldü.

"Biz herifle daha önceden takışmışız, orada rastlaşınca dedim hiç alakadar olmayayım, başımıza iş almayalım ama herif

dikmiş gözlerini mal gibi bakıyor, aldır mıyorum, ikinci yi içtim, baktım herif bakıyor ama anama küfrediyor sanki, öyle bakıyor, la havle dedim, üçüncüyü içtim, baktım herif bakıyor, dedim bizimkilere siz kımıldamayın, kalktım ben bunların yanına gittim, dedim ne bakıyorsun, dedi sana ne, sana mı soracağım, sonrasını hatırlamıyorum, ben karakolda kendime geldim... Ben bunu vurmuşum, yanındakini vurmuşum, onun yanındakini vurmuşum, dördüncü ağır yaralı, beşincisi kaçmış. Abi ben hiç anlamadım ya, o beşinci yi ben niye vurmadım."

Yelda kahkahalarla gülerken Taner şöyle gözünün ucuyla lokantayı süzüyordu, kimse dönüp gülen kadına bakmıyordu.

O kahkahaların arasında kısacık bir an Yelda, Selim' in

kendisini o lokantada Taner'le oturup gülerken, Taner'i kendisine pavyonda tanıştığı bir kadına iltifat eder gibi "güzel

gülüyorsun" derken izlediğini hayal etti, kendisini nasıl küçümseyeceğini düşündü, sevdiği kadını bir başka erkeğin yanında

ve küçümsenecek bir durumda görmesinin Selim' de

yaratacağı duyguları aklından geçirmenin ona verdiği hazdan

ürktü. O utandırıcı hazzın yanında garip bir iç sıkıntısı

ve acıklılık da hissetmişti. Hemen aklından sildi bu hayali.

Lokantadan çıktıklarında hava iyice serinlemişti.

Arabanın içinde konuşmadılar. Yelda, sanki aralarında

kalın kürklü bir hayvan oturuyormuş ve bedenlerinin ısısı o

hayvandan birbirlerine geçiyormuş gibi bir duyguya kapıldı.

O sessizliğin içinde, aralarında canlı, yaşayan bir şey varmış duygusundan kurtulamıyordu. Biraz zor soluk aldığını fark ediyordu.

195

Karanlık vadiye girdiler. Taner pencereyi açtı, açık hava, üşümesine rağmen Yelda'ya da iyi gelmişti, sesini çıkarmadı.

Köye girerken,

- İyi filmlerin var mı? dedi.

- Var epeyce film ... İstersen getireyim, ofiste seyredelim.

Yelda sadece bir an durakladı konuşmadan önce.

- Ofiste gelen giden olur rahat seyredemeyiz, dedi. Sende seyredelim.

Yelda, Taner'in kısa sessizliğinden onun söylediğini doğru anlayıp anlamadığını kafasında tarttığını anladı.

- Tabii... Nasıl istersen.

- İçkin de var mı?

- Var.

Barakaların önünden geçip arka tarafa döndüler.

Taner önden gidip evin kapısını açtı. Yelda içeri girerken, hayatındaki önemli birçok şeyi yıkmaya hazırlandığını, hayatının bundan sonrasının bir daha asla eskisi gibi olamayacağını, bütün geçmişiyle bu gece hesaplaşıp, o geçmişi kapatacağını biliyordu. Yıkacaklarını düşündüğünde hafif bir korku ama onları yıkmak için o korkuyla kıyaslanmayacak kadar

büyük bir istek duyuyordu.

Birisi ona sorsa, yapmaya hazırlandığı şeyin Selim' den intikam almakla bir ilgisi olmadığını söylerdi. Bu doğrudu da.

İntikam almayı bilinçli bir şekilde düşünmüyordu o anda. Bazen karanlık bir odaya girdiğinizde orada birinin olduğunu hissedersiniz, onu görmeden bilirsiniz orada olduğunu. O da intikam duygusunu, onu görmeden, hatta hissetmeden, karanlık odada duran birinin varlığını fark eder gibi fark ediyordu.

Bu ona keder dolu bir zevk veriyordu.

Ev iki küçük odadan oluşuyordu. Salon denilecek yerde basit bir kanepa, önünde tahta bir sehpa vardı. Bir kenarda küçük bir buzdolabı duruyordu.

Taner, bilgisayarını sehpanın üstüne koydu. İçkileri getirdi.

DVD'leri bilgisayarın yanına dizdi.

196

Yelda ayakkabılarını çıkarmış, çıplak ayaklarını sehpa

dayamıştı. Gömleğinin üst düğmeleri açıktı, göğüslerinin sütyenden taşan kısımlarının dolgunluğu gözüküyordu.

Taner ona içkisini verip yanına oturdu.

Birbirlerine baktılar.

Yelda bardağı yanına bırakıp başını öbür tarafa doğru çevirdi.

Yeniden Taner'e dönerken onun elinin kendisine doğru uzandığını gördü.

El, gelip kamının üstünde durdu.

El kamına değdiğinde, yaşadığı o anın yarılp derinleştiğini,

aylardır kederinin ardında biriken bütün duygularının zamanın

derinliğine doğru patlayarak aktığını bütün teninde

duydu. Hayatında daha önce hiç hissetmediği bir heyecanla

sarsıldı, sadece bedeninin değil ruhunun da titrediğini, onu o

yapan her şeyin korkunç bir arzuyla yıkıldığını hissetti.

Günlerdir gizli gizli arzuladığı bir adamla sevişmeye hazırlanırken, kendisine acı veren her şeyden ve herkesten de

intikam alıyor, bir aşkı, hayatına anlam katan bir masalı, gelecekle ilgili hayallerini, umutlarını, geçmişini, acılarını yok

ediyor ve bir yok edişin dehşet verici depremleri duyduğu

heyecanı benzersiz bir şekilde çoğaltıyordu. Kendisini ürpermelerle dolu bir zevkin içine bırakırken bir an aklından Selim

geçti, onun kendisine bakan gözlerini gördü. Başını arkaya

doğru attı.

Kanepenin üstünde sevişmeye başladılar.

Her dokunuş, her tutuş, her öpüş olağan bir cinsel isteğin

çok ötesine geçiyor, zevkten de çok heyecan veriyor, kendisine

denkunan bir elle ölümcül bir hastalıktan kurtulan bir insanın

teyatta ölümün gerginliğini bir arada hissedişine benzer

ilahi bir coşku yaratıyordu.

Sevişmenin ortasında, Taner içinden çıkmadan onu kucaklayıp

kaldırdı, ayakta kendine doğru çekti, Yelda bacaklarını

onun beline dolarken kendisini kucaklayan bedenin gü-

ctmü ve içini dolduran hayvansı sıcaklığını sadece bedeninde

değil ruhunda da hissetti.

Taner onu o vaziyette içeriye, yatağa götürdü.

Ne kadar seviştiklerini hatırlamıyordu Yelda, Selim' den başka

hiçbir erkekle yapmadığı ve asla yapmayacağını düşündüğü

ne varsa hepsini yaptı Taner'le, bedeninde Selim'e ait hiçbir şey bırakmadı, onun bedenindeki izlerini bir başka erkeğin dokunuşlarıyla sildi, bunu yaparken kendisini öylesine büyük bir istekle vermişti ki bir daha belki de hiçbir sevişmede böylesine rir zevk ve heyecan bulamayacaktı.

Barakadan çıktığında bir an duvara dayanıp durdu, serinliği

ve geceyi kokladı. "Aşık oldum" diye düşündü. Çoktandır içine kapatıldığı karanlık bir zindandan kurtulmuş, nihayet özgürlüğe ve aydınlığa kavuşmuş gibiydi, ruhu kurtarıcısına tapınırken,

bedeni de kendisine bu olağanüstü zevki veren erkeğe

tutulmuştu. Daha sonra, kendi kendine, "yatarken ona aşık

değildim ama yataktan çıkarken kendimi aşık bir kadın gibi

hissediyordum" diyecekti.

Barakanın diğer tarafına geçip, ofis binasının önünden geçerken

Selim'i aramadığını hatırladı, bir an onu aramayı düşündü

ama şu anda ne onun sesini duyacak ne de onunla konuşacak

hali vardı.

Birlikte olduğu erkekten bir başkasıyla yatan kadınların

birçoğu gibi "aldattığı" erkeği küçümsüyor, Selim onun gözünde aldatılmış, kandırılmış, zavallı durumuna düşürülmüş

bir erkek oluyor, bu da Selim'le ilgili diğer bütün duygularını

bastırıyordu. Küçümseyebilmek şifalı bir suda yıkanır gibi

iyileştiriyordu onu.

"Artık bir daha aa veremeyecek bana" diye geçirdi içinden.

Kurtulmuştu. Aa bitmişti. Sirtında taşıdığı ağır keder aniden

kaybolmuş, ruhu inanılmaz bir biçimde hafiflemişti.

Taner'le birlikte yaşayıp yaşayamayacağını bile düşünüyordu.

Bu mümkün olabilir miydi, bu adamla bir hayat kurabilir miydi? Olabilir diyordu.

198

Odasına geldiğinde bacakları hala titriyordu.

Ne tanrıya ne de Selim'e karşı en küçük bir vicdan azabı bile hissetmiyordu, ikisine de kıızıyordu.

Sadece Selim'in annesine karşı suçluluk duyuyor, onu üzdüğü için üzülüyordu.

Başını yukarı kaldırdı, "anneye" baktı.

- Sen biliyorsun, dedi, sen biliyorsun neler çektiğimi...

Bunun bir ihanet olmadığını sen biliyorsun ...

199

XIV

Ondan sonraki günler tam bir baş dönmesi gibi her şeyin biraz bulanıklaştığı, belirsizleştiği, şekillerin ve duyguların iç içe geçtiği bir hızla aktı. Büyük bir dönme dolabın sallanan koltuğunun her yükselişinde bir başka görüntünün ortaya çıkması gibi her sözcükle, her davranışla, her gülüşle Yelda'run duygulan değişiyordu. Hissettiği o müthiş hafifleme duygusu, o hafiflemeyi yaratan adama karşı arzulu bir bağlanmaya, bir tür aşka dönüşmüştü. O hafifleme duygusu kaybolacak, yeniden eski keder baş gösterecek korkusunun yaratbğı kuşkulu endişe onun Taner'e bütün varlığıyla sarılıp tutunmasına neden oluyordu.

Belki bu baş dönmesi, bu tutkulu sarılış, bu tuhaf ve acele aşk çok uzun sürmeyecekti ama hiç beklenmedik bir davranış, Taner'in o sevişmeden sonra da değişmeyen aldırmazlığı ve kabalığı, başka kadınlara olan ilgisinin azalmadan sürmesi Yelda'nın kıskançlığını ve kaybetme korkusunu besliyor, onu Taner'den başka bir şey düşünemez hale getiriyordu. Taner'in gözünde ise Yelda, erkeğin çekiciliğine kapılmış, ona hiç rastlamadığı bedensel bir zevk veren bir erkeğin peşine düşmüş,

diğer kadınlardan farkı olmayan bir kadındı. Yelda ona bağlandıkça o Yelda'yı küçümsüyor, o küçümsedikçe hem geçmişe dönme korkusuyla hem de kıskançlıkla Yelcla ona daha çok bağlanıyordu.

Birçok kadın gibi Yelda da sevişmeye, bir sevişmenin ötesinde anlamlar yüklediğinden, kendisi için çok önemli olan,

bütün hayatını ve duygularını değiştiren o sevişmeden sonra

200

aralannpa neredeyse kutsal bir ilişki oluşmasını, Taner'in

onun kadınlığına tapınmasını, şekatin ve sevginin ortaya çıkmasını beklemiş, bunlar olmayınca da kendi kadınlığının gücünden

kuşkulanmış. Oynadığı her eli kaybeden bir kumarbaz

gibi sürekli oynamak, sevişmek istemiş, Taner' in hayranlığını

kazanmak için çaresizce çabalamaya ve her seferinde

onun gözünde değerinden biraz daha kaybetmeye başlamışb.

Yel da bütün bunların farkındaydı ama kendine engel olam

ordu. Sanki bütün duyguları ve düşünceleri bilincinin denetiminden çıkmıştı, bir yanı kendisini utançla, biraz yavaşlamasını

isteyerek izlerken, bir yını hiçbir şeyi umursamadan

kendini Taner'e doğru savuruyordu.

Selim'e duyduğu bütün ilgi, aşk, öfke, kıskançlık, bir gecede

yatağını değiştiren büyük bir nehir gibi yön değiştirmiş,

Taner'e doğru akmaya başlamıştı. Sadece onu düşünüyor,

onun sözlerinden ve davranışlarından anlamlar çıkarmaya

uğraşıyor, başka hiçbir şeyle ilgilenemiyordu.

Aslında onun o sıradaki bütün duygularını anlamak zordu,

Selim'e olan o köklü ve yerleşik sevgisinin tümünden kaybolduğu

söylenemezdi, o sevgi gerçek ve büyük bir duygu olarak

duruyordu bir yanda ama Taner'e olan tutkusu o sevgiden daha

canlıydı. Büyük ve durgun bir okyanus gibi onu saran Se

lim' in sevgisinin içinden çıkamamış, o okyanusun içinden geçen

güçlü bir akıntıyı andıran Taner'e duyduğu tutkuyla sürüklenmekten de kurtulamamıştı. Kurtulmak da isteme❖ti.

Selim'i geceleri, Taner'le seviştikten sonra arıyor, çok kısa

konuşuyor, "arkadaşlarıyla gittiği yemekten döndüğünü ve

çok yorgun olduğunu" söylüyor ve telefonu kapatıyordu. Sabahları ona "canım, nasılsın, bugün işler çok yoğun" gibi kuru

ve kısa mailler yazıp gönderiyordu.

Orada yaşadığı o tutkulu ilişkiyi Selim'in hem bilmesini

hem · de bilmemesini istiyor, sözleriyle gerçeği saklarken,

davranışlarıyla duygularındaki değişimi ona sezdirmeye

uğraşıyordu. İçindeki öfke ve intikam isteği azalmıştı ama

201

gene de Selim'in acı çektiğini görmekten hoşlanacak bir yanı

hala canlı duruyordu.

Selim, bir zaman bu değişikliği, maillerin ve konuşmaların

sıkıcı kuruluşunu fark etmedi, arada bir Yelda'yı ofisten aradığında da onu yerinde bulamıyordu, Yelda· ya dışarıda oluyordu

ya da Taner'in odasında. Artık bu ilişkiye bitmiş gözüyle

baktığı ve kendini daha huzurlu bir hayata hazırladığı için bütün bunlara çok da dikkat etmiyordu.

- Ama bir gece her şey değişti.

Mahmut'la birlikte bir konferans için İngiltere' den gelen

eski bir sınıf arkadaşlarını da alıp yemeğe gitmişlerdi, hepsi

de çocukluk arkadaşlığının hiç bitmeyen gençliğiyle neşeliydi,

eski günlerden, anılardan konuşmuşlar, birbirlerine takılmışlar,

çok gülmüşler, birbirlerini sevgiyle hırpalayan tarih tartışmalarına girmişlerdi.

Eve kendinden ve hayatından memnun biri olarak dönmüştü.

Evin sessizliği ve sükiineti içinde oturmuş, kıskançlıkların ve kavgaların olmadığı bir hayatın özgür lezzetinin tadını çıkarmıştı. Bir ara Yelda'nın hala aramadığını fark etmiş ama çok aldırmamıştı. Yatmadan biraz önce Yelda o yorgun ve duygudan yoksun sesiyle arayıp ona "iyi geceler" dilemişti.

Huzur içinde yatmış, hemen uykuya dalmıştı.

Sabaha karşı, zihninin bir çığlığıyla uyanıp sustalı bir akı gibi doğrularak yatağın içinde oturmuştu.

Zihni, cepheden karargaha yollanan bir telgraf gibi kısa, keskin bir mesaj gönderiyor ve hep aynı cümleyi tekrarlıyordu:

- Başka biri var ... Başka biri var ... Başka biri var.

Onun unuttuğunu' ve ilgilenmediğini sandığı kadını, için- l de bir yer ondan habersiz hep izlemiş, bütün davranışlarını kaydetmiş, bir sonuca varmış ve vardığı sonuçtan emin olun- ca da bir gece yarısı sabaha karşı onu uyandırarak durumu ona bildirmişti.

Acıyla fırlamıştı yataktan.

Bilincinin derinliklerinde, o uyurken bile çalışmaya de-

202

vam eden bir yerlerde biriktikten sonra tam da uykusunun ortasında kesin bir güvenle ortaya çıkıp onu uyandıran bu cümlelerin doğru olduğunu daha uyandığı anda biliyordu.

Salona gidip oturmuştu. Son günlerde olan bütün olaylan, konuşmaları, konuşma saatlerini, ses tonlarını, mailleri tek tek

hahrlarnış, bilincinin karanlık kısımlarından gelen uyarıyı bir

de bilincinin berraklığıyla gözden geçirmiş ve Yelda'run hayatında bir başka erkek bulunduğuna emin olmuştu.

Daha önce tahmin edemeyeceği azaplı bir sancıyla ciğerlerinin

büzüştüğünü, midesinin katıldığını, ruhunu ağır bir kederin

sardığını hissetmişti.

Yelda'nın bir başka erkekle seviştiğini düşünmüyordu, gideli

daha çok az olmuştu ve onun tanıdığı Yelda'nın o kadar kısa

zamanda bir erkeğin koynunda yatmayacağına hayatını ortaya

koyarak bahse girebilirdi. Yelda'nın onunla olan ilişkisinden

çok, her zaman kesin bir dille ifade ettiği kendi ölçülerine,

çok övündüğü dürüstlüğüne, seyrettiği o eski filmlere sadık kalacağından emindi. Güvenle "o böyle bir şey yapmaz" diyordu.

Hissettiği kıskançlık cinsel bir kıskançlık değildi bu yüzden.

Ruhsal diyebileceğimiz bir kıskançlık burkuyordu içini,

annesinin ölümüne birlikte ağladığı, birlikte bir ömür boyu

sürecek bir masalın hayalini yarattığı, hayatta hiç kimseyi sevemeyeceği kadar sevdiği kadının, bir başka erkeği kendisinden

daha fazla önemsemesine, onunla olmak için kendisiyle

konusmaktan vazgeçmesine dayahamıyordu. Bütün benliğini

üstüne kurduğu egosu, kendini beğenmişliği, onunla olan

bir kadının bir başka erkeğe bakmayacağına duyduğu güveni

hiç beklemediği bir anda ağır bir darbe almış, bütün varlığı

bir başka erkeğin karşısında güçsüz düşmenin ezici aşağılanmasıyla zedelenmişti.

Daha üç saat önce o kadınla bir geleceğin olmayacağını düşündüğünü çoktan unutmuştu, şimdi ona bomboş gözüken

evin içinde yaralı bir hayvan gibi "masal bitti, masal bitti," diye inleyerek dolaşıyordu. O anda bir eroinmanın eroine ihtiyaç

203

duyduğu gibi bir kadın sesinin tesellisine ihtiyaç duyuyordu

ama o saatte ulaşabileceği kimse yoktu. Arasa telefonuna cevap

verecek, onunla buluşup kederini paylaşacak birini bulabilirdi

ama o bir kadın için acı çektiğini itiraf edebilecek biri de-

. ğildi. Yalanlarla ördüğü hayahının arkasına sakladığı, yıllarca

herkesten hatta kendinden bile gizlediği o zayıf erkeği, en çok

canının acıdığı anda bile kimseye gösterecek cesareti yoktu.

Çektiği acı, sadece Yelda' nın bir başkasından hoşlanmasından

değil, kendi içinde saklı olan zayıflıkla yüz yüze gelmesinden

de kaynaklanıyordu.

Hissettikleri Yelda'nın aldatıldığında çektiği acıya benziyordu,

aralarındaki benzerlikler acılarını da benzer kılıyordu

ama acıyı taşıma biçimleri birbirinden tümüyle farklıydı. Yelda

acısını çok daha açık biçimde, bir "kurban" gibi kederle, öfkeyle, utançla kabul ederken Selim bir "katil" gibi bu acıyı ve o acıyı yaratanı öldürmeyi planlıyordu.

Gidip kendisine bir kadeh şeri koydu, çok sevdiği ve özel

günlerde içmekten hoşlandığı Havana purolarından bir tane

yaktı, içi acıyla kavrulurken garip bir tepkiyle en eğlendiği

zamanlarda yaptıklarını yapıyordu. İçkisinden bir yudum aldı,

purodan kocaman bir duman çekip onu havaya boşalttı.

Yelda'nın vurduğu darbenin acısını hafifletebilmek için

onunkinden daha ağır bir saldırıyla kendini yaralamak için,

yüksek sesle konuşarak kendisiyle alay etmeye başladı. Sesi

boş duvarlarda yankılanıyordu.

Kendini beğenmişliğiyle, Yelda'nın sadakatına ve aşkına

duyduğu kör inancıyla, akılsızca güveniyle, masalı önemsemesindeki ciddiyetiyle, kendisini çok kızdıran bir adamla

alay eder gibi, en aşağılayıcı, en hırpalayıcı sözcüklerle alay

ediyor, sanki onu çok eğlendiren bir şey yapıyormuş gibi purosunun dumanlarını havaya savuruyor, şerisinden büyük

yudumlar alıyordu.

Bütün şehrin uyuduğu, Boğaz' dan geçen çatana seslerinin

geçmiş, mutluluğu hatırlatan bir ahenkle duyulduğu, deniz

204

kıyısından yükselen kuru yosun kokusuna iğde kokularının

karışığı, sessizliğin hayatın üstüne kalın bir perde gibi indiği

o sabaha karşı bir tür ayinsel törene benzeyen davranışları

anlaşılmaz bir biçimde işe yaramış, kendi tanrısıyla buluşmayı

başarmış bir Budist gibi içini, duygularını boşaltmış, içindeki

boşluğu hissediyordu. Kendi acısına, en azından o gece

yabancılaşmayı başarmış. Acıyla arasına alaylarını, hakaretlerini, purosunu, içkisini yerleştirebilmişti.

Acının şimdilik geri çekildiğini, yeniden saldıracağını biliyordu, kendini yeni acı dalgasına hazırlamaya uğraşırken bir

yandan da ne yapacağını düşünüyordu. İlk isteği Yelda'yı geri

almaktı. Daha birkaç gün önce "kendisine birisini bulsa"

diye düşünen adam bir gecede yerini o kadına sahip olmayı

hayahının tek amacı gibi gören bir adama bırakmıştı. Yelda'nın

son zamanlardaki sesini hafızasının labirentlerinden

çıkarıp, eski bir plak gibi tekrar tekrar dinliyor, ondan habersiz bir şekilde hafızasına yerleşmiş o sesin her tonundan Yelda'nın

duygularını anlamaya uğraşıyordu.

O durgun ve sıkıntılı ses, Yelda'nın ondan çok uzaklaşmış

olduğunu açıkça anlatıyordu, "nasıl fark edemedim" diyordu,

"nasıl o sesi duymadım." Aslında sesi fark etmekte sandığı kadar gecikmemişti sadece olaylar onun tahmininden daha

hızlı gelişmişti, bu kadar hızlı bir değişim olabileceğini aklına getirmemişti.

Yelda'nın kendisiyle ilgilenmediği, bir başkasıyla ilgilendiğini

biliyordu şimdi. Yeniden onun ilgisini çekmeliydi.

Arşivlere giren tutkulu bir tarihçi gibi yıllar içinde zihninde

Yelda'yla ilgili birikmiş bütün bilgileri tarıyor, en küçük

ayrıntıları bile gözden kaçırmadan inceliyordu, Yelda'yı bir

kez daha yeniden tanıyor, yaşanırken gözden kaçmış ne çok

bilgiyi farkında bile olmadan hafızasının karanlıklarında sak-

. lamış olduğuna şaşıyordu. Onun içini en fazla kanatan görüntü

bir akşam o salondaki bir konuşmaydı, Yelda ağlıyordu,

dudaklarının titreyişi onu küçük bir kız çocuğuna benze-

205

tiyor, yüzünün solgunluğu acısını ele veriyordu, Selim'in hiç

unutamadığı o titreyen dudaklarıyla, "sen benim bir parçamsın,"

demişti, "bir gün seni kaybettiğimde bir parçamı kaybetmiş

olacağım," hafifçe aşağıya sarkmış alt dudağının titreyişi

bu sözlere gerçek bir keder yüklemişti. Bunu hatırladığında,

öylesine kederle ağlayan kadının sevgisini kaybettiği

için canı yanıyordu. Onun gülüşlerini hatırlıyordu, "kimse

beni senin kadar güldüremez," deyişini, birlikte çıktıkları bir tatilde göz alabildiğine uzanan kıpkırmızı bir gelincik tarlasında rüzgarlı geniş eteği ve çıplak ayaklarıyla yürüyüşünü,

sonra bir sır verir gibi "benim en sevdiğim çiçek gelinciktir"

deyişini, sevişmelerini, bütün bir gece ağlayarak seviştiği geceyi, kızgınlıklarını, kırılganlıklarını, üzüntüsünü ancak bir

öfkeyle gösterebildiği zamanları ...

Hatırladığı her sahne ona kaybının büyüklüğünü, hayatından

eksilenin değerini gösteriyor, acısı kadar öfkesini de

artırıyordu. Kıskançlık, suyu bulmak için toprağı delen demir

bir matkap gibi o büyük sevginin üstüne örtülmüş bütün

duyguları delip aşkın yeniden ilk günlerdeki gibi patlayarak

yüzeye çıkmasını sağlıyor, bu aşk, kaybedişin kederini ve öfkesini dayanılmaz hale getiriyordu.

Sanki o aşkı hiç unutmamış, Yelda'yı terk etmeyi hiç düşünmemişti, o anda hissettiği aşk geçmişteki aşka bağlanmış,

arada yaptıklarını, yaşadıklarını unutmuştu, kendisi aşıkken

Yelda sebepsiz yere onu terk etmiş gibi bir ihanete uğramışlık

hissiyle, intikam isteği çoğalıyordu.

Onu geri alacak ve kendisine çektiirdiği acının bedelini ona

ödetecekti.

Ama onu nasıl geri alacaktı, bir kere giden bir kadın nasıl

geri gelecekti?

Kendi hastalıkları kadar hatta daha fazla Yelda'nın hastalıklarını tanıyor, onun zaaflarını, güçsüzlüklerini, ona yeniden

ulaşmanın yolun).1 biliyordu.

Yelda'nın ilgisini en fazla ilgisizlik çekerti.

206

Ama böylesine kıskançlık ve acı doluyken nasıl ilgisiz duracak,

her an içi "o şimdi ne yapıyor?" sorusuyla çalkalanırken nasıl soğukkanlılığını koruyacaktı, aşkını, kederini, kızgınlığını nasıl saklayacak, sesini nasıl neşeli tutabilecekti.

Avuçlarının içiyle şakaklarına basırdı, sanki fiziksel bir

baskıyla beynine, duygularına kararını kabul ettirmeye çalışıyordu,

"bunu yapacağım," dedi. Yelda'ya, onun yaptıklarını

fark ettiğini hissettirmeyecek, bu konuda tek kelime bile etmeyecekti, eğer şimdi acıya dayanamaz ve zayıflık gösterirse

Yelda'nın kendisini terk edeceğini, onu kaybedeceğini ve sakatlanmış

bir insan gibi yaşamını hep bir yanı eksik ve sancılı

yaşayacağını seziyordu.

Salondaki geniş koltuğun üstünde sızdığında sabah ezanı

okunuyor, mavi, temiz bir su gibi berrak gökyüzü insanları

tanrıya ibadete çağırın huzurlu bir müzikle doluyordu, uykuya

dalmadan hemen önce, uzun sevişmelerinde sabah ezanı

okunmaya başladığında Yelda'nın nasıl hafifçe kendinden

uzaklaşıp, çarşafı göğüslerini örterek, çıplaklığını saklamaya

çalıştığını, onun tanrıdan saklanmaya çalışan bu çocuğu

masumiyetini, sevgilisini değil de çocuğunu hatırlar gibi şefkatle hatırlayıp gülümsüyordu.

Uyandığında, hiç uyumadığı anlaşılan acı daha da yoğunlaşmış

olarak onu bekliyordu, o kısa sürede bedeninin ve ruhunun

o acıyı benimsediğini, bir daha ayrılmayacak bir parçası

gibi kabullendiğini hissetti, acıyı reddetmeye, unutmaya

değil onu kendi parçası haline getirip alıştırarak etkisini azaltmaya uğraşıyordu.

Piramitlerin inşaatında o koca kayaları taşıyan köleler gibi

büyük bir çabayla acısını taşıyor, o acıyı taşıyabilmek için kendisine güç vermeye uğraşıyordu, ıslık çalarak duş aldı ama

hep hüzünlü parçaları çaldığını gülümseyerek fark etti, kendine

çok sevdiği otlu omletten yaptı, sosis kızarttı, portakal suyu

sıktı, hazırladıklarının hepsini kendini zorlayarak yedi. Bu

yaptıkları acısını azaltmıyordu ama direncini artıyordu, ilk

207

yapmak istediği o acıyı taşıyabileceğini kendisine karutlarr,ıak, ıanın altında ezilip dağılmamaktı, yenilmiş ordusunu bir ara- . '

fa tutmaya çalışan bir komutan gibi ruhunu ve bedenini bir

ırada tutabilmek için olağanüstü bir çaba harayordu.

Kahvaltı yaparken telefonu masanın üstüne hemen yanı başına

koymuştu, Yelda'nın aramasını bekliyordu. Telefonun çalmadığı

her dakika onun çok zorluklarla topladığı gücünü azaltıyor,

onu aaya teslim olmanın kıyısına getiriyordu. O kahvaltı

masasında oturup omletini yerken, içinde yaşanan o korkunç

savaşı, aoyla arasındaki dövüşü, her an acıya yenilme korkusuyla

izliyordu.

Bir yandan da zihni yapacaklarını planlıyor, nasıl konuşacağını,

neler söyleyeceğini, Yelda'run sesini nasıl dinleyeceğini,

Yelda'nın dışında bir hayatı derhal nasıl kurması gerektiğini,

hangi kadınlan arayacağını tek tek aklından geçiriyordu.

Kahvaltıdan kalkarken bütün çabalarına rağmen yüreği sıkışıyordu, haz almaya çalıştığı hiçbir şeyden haz alamadığını fark

ediyordu, aorun içine kıstırılmıştı, birden, nasıl olduğunu bile

anlayamadan Yelda'run yanına gitmeye karar verdi, "oraya gideceğim", dedi, "hemen hazırlanırım, bugün bile gidebilirim,

Mahmut' a söylerim benim için bir şeyler uydurur, benim derslerime de o girer," bunu düşündüğü anda yüreğinin üstündeki

baskı kalktı, ferahladı, "olmazsa evleniriz," diye geçirdi içinden.

Bunu hemen Yelda'ya söylemek istedi, zihni ona oyunlar

oynuyor, bir yandan onun başka bir erkekten hoşlandığını bilirken bir yandan da kendisinin oraya gideceğini öğrenmekten

onun büyük bir sevinç duyacağına, diğer adamı hemen

unutacağına inanıyordu.

Yelda'nın ofis telefonunu çevirdi. Telefon uzun uzun çaldı

ama kimse cevap vermedi. Hastalıklı bir sabırsızlıkla salonun

içinde dolaşıyordu, bu kararını hemen söylemeli, hemen

yolculuk hazırlıklarına başlamalı, hemen gitmeliydi. Burada,

Yelda' dan uzakta beklemeye tahammül edemeyecekti. Kendi

sabırsızlığından etkileniyor, soğukkanlılığını kaybediyordu.

208

Saatine baktı, genellikle Yelda'nın onu aradığı saatlerdi

bunlar, telefonunu elinde sıkı sıkı tutuyor, masanın üstüne

bile bırakamıyordu, çaldığında hemen açamaz da telefon kapanır

diye korkuyordu.

Sıkı::ıtlı bir şekilde evden çıkmaya hazırlanırken telefon

çaldı. O ana kadar neredeyse delice bir sabırsızlıkla beklediği

telefon çaldığında telefonu hemen açmadı, zil çalıyordu, o

elindeki telefona bakıyordu. Yelda'nın, onun o telefonu beklediğini düşünmesini istememişti. Üçüncü

alışta açtı.

Sesi, baharda saçak altlarında tüşen kırlangıçların sesi gibi
şen ve coşkuluydu.

- Nasılsın Yeldacığım, çok özledim seni.

Yelda'nın sesi çok durgundu.

- İyiyim canım, ben de seni özledim.

- Oraya geliyorum.

Telefondan, ığlıktan başka hiçbir sözcükle tarif edilemeyecek
bir ses yükseldi.

- Sakın gelme.

Yelda kayalıklara gelirken Taner'in Rojda'yla konuştuğunu
görmüş, aklı ona takıldığı için Selim'le neredeyse otomatiğē
bağlanmış bir uçak gibi hiç düşünmeden, bildik, alışıldık
sözleri tekrarlayarak konuşmaya koyulmuştu, beklemediğē
bir cümleyle karşılaşınca denetleyemediğē bir tepki vermişti.

Yelda'nın çığlığın ve kendisini nasıl istemediğēni duyunca

incecik bir jilet Selim'in bütün kılcal damarlarında dolaşmış,

değdiğē her şeyi doğramıştı. Bütün kanının içine aktığın, yüzünün sarardığın hissediyordu. Alnı
terlemişti. Dişlerini sıkarak

sesine hakim olmaya çalıştı, aldırmaz, şımarık bir tonla,

- Neden canım? dedi. Artık istemiyor musun beni?

O ana kadar telefonda bir uyurgezer gibi konuşan Yelda,

konuşma her zamanki ezberlenmiş düzeninden uzaklaşınca

birden uyandı, duygularını çok açık bir biçimde gösterdiğēni

anlayarak korktu. Selim'in bunu fark eder etmez başka bir kadına

koşacağına, onun koynuna sığınacağını biliyordu. Selim'i

209

görmek, dikkatini Taner' den ona çevirmek istemiyordu, bunu yapamazdı, aklı Taner'le doluydu ama Selim'in bir başka kadına gitmesini de gönül rahatlığıyla kabul edemezdi. O anda bir tutkuyla sürüklense de Selim'i hayatının dışına atmaya henüz hazır değildi, o gün gelene kadar bu ilişkiyi sürdürmek, Selim'in onun dikkatini dağıtacak, onu yeniden üzecek bir şey yapmasını engellemek istiyordu.

Hemen bir yalan bulmaya çalıştı.

- Buraları şu sıralarda çok karışık, canım ... Seninle ilgilenemem, sen de köyün içinde sıkılırsın.

- Peki canım, dedi Selim.

Israr etmedi, sadece son bir kez, "belki de kızgınlığından be

ni istemiyordur, benim sevgimi görürse kızgınlığı geçer" diye düşünerek, içinde bir yalvarmayı da saklayan sevecen bir sesle,

- Seni çok özlemiştim, dedi.

Cevap ezberlenmiş kuru bir cümleydi.

- Ben de seni özledim, canım.

Yelda'nın kendisini istememesinin nedeninin kızgınlık olmadığını

anlamıştı, daha fazla konuşmak istemedi, içi katılıyor,

sesinin titremesinden korkuyordu.

- Benim okula gitmem lazım, geç kaldım, canım, deyip

telefonu kapattı.

Koltuğa oturdu, "beni istemiyor" diye düşündü, "öbür adama sandığımdan çok bağlanmış." Hala aklına Yelda'nın o

adamla sevişmiş olabileceği ihtimali gelmiyordu, cinsel değil

duygusal bir reddedilişten yaralanıyordu.

Bir başkası için acı çekmeyi kabul edebilecek biri değildi Se

lim, ruhunun derinliklerindeki hastalık. lan böyle insani bir zaafı, bir başkasına onun için acı çekecek kadar bağlanabilmeyi,

birini sevdiği için güçsüzleşmeyi içinde barındıramazdı. Acıyı

bir acı gibi taşıyamıyordu, o acı ağır bir utancı, yenikliği, zavallılığı da beraberinde getiriyor, acıdan ziyade acının getirdikleriyle

boğuşmak, Herkül gibi yıkılan bir tapınağı omuzlarıyla

ayakta tutmaya çalışmak yoruyordu onu. Bütün bunlarla bir-

210

leştiğinde acı kızgınlığa ve düşmanlığa dönüşüyordu.

Birbirlerini seven iki insan şimdi birbirlerini gözleyen, hesaplar yapan iki düşman haline gelmişlerdi; bir yandan kendilerini

korumak, aadan sakınmak için uğraşırken bir yandan

da karşılarındakine acı çektirmek istiyorlardı. Bu karmaşık

oyunun en garip yanı ise ikisinin de bu ilişkiden kurtulmayı

arzulamasına rağmen aralarındaki bağı parçalayıp yok edecek

bir mayını ilişkilerinin içine yerleştirirken, bu ilişkinin bitmesinin geçmişlerini ve hayatlarını eksilteceğini, hep bir şeylerin

eksik kalacağını hissederek bir yandan da söyledikleri yalanlarla o mayının patlamaması için çaba göstermeleri idi.

Karşılarındakine acı çektirdiklerini ve daha da çektireceklerini, üstelik bunu istediklerini biliyorlar, acı çektirilen zavallı

bir güçsüzden acı çektiren güçlüye dönüşebilmek için

yaptıkları her hamle, söyledikleri her yalan onları utandırdığı

için de kendilerine haklılıklarını kanıtlamak için mantıksal

nedenler uyduruyorlar, bu da onların zihinlerinin tuhaf tuhaf

oyunlar oynamasına yol açıyordu.

İki insanın davranışlarından örülmüş o ilişkiye baktıklarında,

iki renkli bir kordona bakan renk körleri gibi yalnızca

bir rengi, yalnızca karşılarındakinin yaptığını görebiliyorlar,

kendi yaptıkları her şeyi haklı bulup, onları neredeyse hafızalarından siliyorlardı. Eğer birisi onlara "ilişkinizi anlatın" deseydi, onlar ilişki diye yalnızca diğerinin yaptığını anlatır,

kendi yaptığı hatırlatılıp "ama ya senin yaptığın" dendiğinde buna türlü türlü haklı mazeretler bulurdu.

İlişkilerini düşündükçe haklılıklarına olan inançları ve

sevdiklerine duydukları kızgınlıkları artıyordu. Uğursuz bir

zincire . dolanmışlardı. İkisine ait olan ilişki artık ikisinin de denetiminden çıkmıştı, araya başkaları, daha fenası başkaları

için hissettikleri duygular girmeye başlamıştı. Bir başkasını

sevebilmek için hissettikleri o korkunç arzuyla birbirlerine

duydukları sevgi, onları hırpalayarak, ezerek, yaralayarak

çarpışıp duruyordu içlerinde.

21 1

Selim evden çıkarken Fahrünisa'yı aradı, "öğlen yemek yiyelim mi?" dedi.

Fahrünisa'nın Selim'in sesine her zaman hassas olan kulakları

alışılmadık bir tınıyı hemen fark etmişti.

- Olur, yiyelim ... Sen iyi misin?

- Hem de çok iyi ...

- Hem de çok iyi ha ... İyi, gel de konuşalım ...

Selim, Fahrünisa'yı öğlen yemeğine davet etmişti çünkü

akşam yemeği için arayacağı kadın Fahrünisa'nın sadeliğine

ve masumiyetine sahip olmayan biri olmalıydı, gece için çılgın, şehvetli, etiyle Selim'i iyileştirebilecek, en azından acılarını unutturacak birini bulacaktı. Zehirli ot yemiş bir at gibi bundan sonraki günlerde deliler gibi kendini oradan oraya atacağını, bir kadından bir kadına savrulacağını, her gece durmadan sevişeceğini, genç bedenlerden kendilerine gençlik iksiri yapan eski zaman büyücülerinin vahşetiyle kadın bedenlerinden ruhuna ve bedenine güç aktaracağını biliyordu. Unutabilmek için bildiği tek yöntem buydu.

Aşın bir coşkuyla, öğrencileriyle şakalaşarak verdi derslerini, arada bir dalgınlaşıyor sonra hemen kendini topluyordu, iki ders arasında, Yelda'yla ilk büyük kopuşlarına neden olan genç asistanı buldu, "akşama ne yapıyorsun?" dedi. "Hiç" dedi kız.

- Yemek yiyelim mi?

- Tabii...

Öğleyin, geniş yapraklı iri bitkileri, hasır sandalyeleri,

smokinli garsonlarıyla 19. yüzyıl kolonyal lokantalarına benzeyen ünlü bir lokantada buluştular, Fahrünisa sütlü kahve

rengi keten bir tayyör, beyaz ipek bir bluz, alçak topuklu

bej-beyaz bir ayakkabı giymiş, tek sıra inci takmıştı, giysisinin

eski moda görüntüsü ona yakışıyor, nedense seçkin bir zevki

daha da vurgulayıp şıklığını artırıyordu. Bu lokantaya yakışan

aristokrat bir görüntüsü vardı. Öğlen yemeği için aradığı

kadın tam da böyle bir kadındı.

Oturduğu yerden, Fahrünisa'nın tanıdıklarına kibar gülü-

cüklerle selam vererek, bazılarının yanında bir an durup bir

iki kelime konuşarak kendisine doğru gelişini izledi, "bu kadının varlığı bana huzur veriyor," diye düşündü. Dünyanın

her yanında hep aynı güvenle dolaşır, herkesi aynı kibar gülümseyişiyle selamlardı. Öylesine doğal bir kibarlığı, öylesine

gerçek bir sevecenliği vardı ki Selim onun yanında daima rahatça

şımarır, çocuklaşır, zayıflıklarını serbestçe ortaya döker

ve yüzünü çocuklar gibi sevimli bir şekilde buruşturarak ondan

şefkat isterdi.

Fahrünisa geldiğinde Selim ayağa kalkıp onu öptü, iskemlesini

çekip oturmasını bekledi. Fahrünisa, erkeklerin kibarlığına

alışkın bir kıvraklıkla iskemleye süzülür gibi oturdu, "kimse bir iskemleye böylesine zarafetle oturamaz, "diye geçirdi aklından, onun bu zarafeti, çok pahalı ama çok sade zevki, güvenli yürüyüşü, gülümsemesi Selim'in aasını azaltıyor, onunla kıyasladığında

Yelda'yı ve onun hoşlandığı erkeği küÇümsüyordu.

- Bunları nereden öğrendin? dedi.

- Neleri?

- Bir lokantanın içinde böyle yürüyerek geçmeyi, bir iskemleye

böyle oturmayı.

- Ben böyle doğdum, dedi Fahrünisa, annem de böyle

doğmuş, anneannem de ...

Kendisine ızgara levrek, zeytinyağlı enginar ve yeşil salata

söyledi Fahrünisa, Selim de kalkan balığı istedi. Bir şişe de

beyaz şarap ısmarladılar. Sanki çevresindeki her şey Fahrünisa'nın ışığının' etrafında toplanıyor, onun zarafetini ve şıklığını

paylaşıyordu, masa yemekler, beyaz şarap, lokanta başka

bir kadınla görünebileceğinden daha güzel görünüyordu.

Selim gözlerini dikmiş Fahrünisa'ya bakıyordu.

- Niye öyle bakıyorsun?

- Çok hoş görünüyorsun.

Fahrünisa gülümsedi.

- Çirkin kadınlara söylerler bunu ...

- Güzel kadınlara ne derler?

213

- Çok güzelsin derler ...

Selim öyle bir kahkaha attı ki çevre masalar dönüp baktı.

Fahrünisa o kibar ama azarlayıcı gülümsemesiyle o masalardakilere bakınca herkes hızla başını çevirdi.

- Beni utandırıyorsun, dedi Fahrünisa. Kimlerle arkadaşlık ediyorsan kibar yerlerde nasıl yemek yeneceğini unutmuşsun.

Selim şarap · kadehini ışığa doğru kaldırıp içindeki ışık oyunlarını seyretti.

- Benim sana sevgim hiç bitmeyecek, değil mi? dedi. Ölene kadar sürecek sana olan sevgim.

Fahrünisa zarif bir hareketle balığından bir lokma aldı.

- Çünkü bana aşık değilsin, dedi, hiç de olmadın. Aşık olsaydın biterdi, bitmese de böyle sonsuz bir sevgi gibi sürmezdi, daha başka bir şey olurdu ...

Bir an durduktan sonra devam etti.

- Ben bunu çok düşündüm, bana aşık olmanı, seninle büyük bir aşk yaşamayı isterdim ... Ama dediğim gibi o biterdi ... Sanırım bu sevginden memnunum, bu sevginde sadece

bana ait özel bir şey var, başkalarına aşık olsan da hiç

kimseyi böyle sevmeyeceğini biliyorum ... Bilmem, belki de

acıklı bir teselli bu ...

Sonra, karşılığında hiçbir talebi olmadığını, söylediğine

bir cevap beklemediğini ortaya koyan tarafsız bir sesle, "çünkü", dedi,

- Belki şaşacaksın ama ben sana hala aşığım ...

Ardından da boynunu hafifçe büküp, sadece Selim' in tanıdığı,

varlığından haberdar olduğu bir dalgacılığı saklayan

masum bir sesle ekledi.

- Lokantalarda böyle küçük bir katır gibi tepinerek gülen

bir adama nasıl aşık oldum bilmiyorum ya ... Annem, ailemizde

bir lanet olduğunu söylüyor.

Selim gene gürültülü bir kahkaha attı.

Yelda'yı unutmuştu, yemeğin ortalarında bir yerde Yel-

da'yı aniden hatırladığında onu nasıl unutabilmiş olduğuna

şaştı ama unutmuş olmanın getirdiği ferahlık olağanüstü

rahatlatıcıydı.

Akşamleyin asistan kızla buluşana kadar yalnız kalmak istemiyordu, okula dönmek de istemiyordu.

- Yemekten sonra dolaşalım mı biraz? dedi... Gidip Boğaz'

da çay içelim ...

Fahrünisa saatine baktı. Selim telaşla atıldı.

- İşin mi vardı? Varsa önemli değil, ben okula dönerim.

- Bir iki işim var ama şimdi hallederim.

Fahrünisa, Selim'in başka hiç kimsede görmediği küçük,

şık telefonunu çıkardı, bir iki talimat verdi, sonra Selim'e dönüp birçok anlama gelecek bir şekilde,

- Tamam, dedi, seninim ...

O zarafetin içine ustaca yerleştirilmiş bu dişice ima her zaman

olduğu gibi gene Selim'i heyecanlandırdı, bir an asistan

kızla akşam yemeğini iptal edip Fahrünisa'yla eve gitmeyi,

onunla kalmayı geçirdi aklından ama içinde duygusallık bulunabilecek bir ilişkiye o anda tahammül edemeyeceğini düşündü.

Bir başka kadın için acı çekerken, kendisine aşık olduğunu

söyleyen bir kadınla birlikte olmak kısa bir süre sonra

ikisinin de acısını artırmaktan başka bir işe yaramayacaktı.

Onun duyguya değil, tam aksine, bütün duyguları unutturacak

şiddette duygusuz bir şehvete ihtiyacı vardı.

Bütün öğleden sonrayı gezerek geçirdiler, ağaçların altındaki

tahta iskemleli küçük kahvelerde çay içtiler, sahilde kolkola

yürüdüler, kağıthelvası yediler, iki genç aşık gibi dolaşıp

güldüler, Fahrünisa iş dünyasındaki dedikodulardan söz etti,

Selim tarih konusundaki tartışmaların içyüzünü anlattı. Fahrünisa'nın, zenginliğinin ve gücünün özellikle parlattığı ışığı

bütün bu zaman zarfında Yelda'nın hayalini soluk bir gölge

gibi geriye itmeyi başarmıştı. Zarafeti, kibar alaycılığı, dişi sokulganlığı, koluna girip vücuduna usulca yaslanması, Yelda'nın

yokluğunun içinde bıraktığı boşluğu kısa süreliğine

215

de olsa doldurmuş, Selim Yelda'nın asla erişemeyeceği üst

düzey bir hayatı yaşamaya her an başlayabileceğini düşünerek,

o hayatın içine yerleşen duygularla değil ama o hayatın

ihtişamıyla Yelda'nın yaşamakta olduklarını kıyaslamış ve onun yaşadıklarını küçümsemişti. Acısındanp kurtulabilmek için sadece Fahrünisa'ya değil, onun parasına da sığındığını hissediyor ama o anda bundan utanmıyordu bile, sığınabileceği her yere sığınacaktı.

Akşamüstü Fahrünisa'yı evine bıraktı. Kapıda Fahrünisa, Selim'in dudaklarından hafifçe öptü.

- Gel istersen, dedi.

Selim yalan söyledi.

-Başka zaman ... Bu akşam bölümdeki çocuklara söz verdim.

Öğleden sonranın nispeten hafif acısını yatıştırmaya Fahrünisa'

nin zekice cinsel imalarla süslenmiş yumuşak şefkati

yetmişti ama gece için daha kuvvetli bir duyguya ihtiyacı olduğunu biliyordu. Eve dönerken Fahrünisa'yı düşünüyordu,

acı şimdi onu başkalarının acılarına karşı daha duyarlı yap

mıştı, "bana aşıkса bunca zamandır bu acıya nasıl dayanıl

yor," diye düşündü, "gizli bir ümit mi ona bu dayanma gücünü veriyor yoksa insan acısına alışıp onu benimsiyor mu?"

Eve geldiğinde, her zaman sessizliğinden hoşlandığı ev

ona çok boş ve bunaltıcı derecede sessiz göründü. Kız gelmekten

vazgeçerse diye endişelenirken flüt biçimi iki bardakla bir

şişe

,

şampanyayı da buzluğa yerleştirdi. Canı şampanya çekmiyordu

ama kızın bu gecenin özel bir gece olduğunu hissetmesini

ve öyle davranmasını istiyor, kızın kafasındaki "özel

gece" kalıplarının neler olabileceğini düşünerek ona göre hazırlık yapıyordu. Sık sık pencereye gidip sokağa bakıyordu.

Kız nihayet geldiğinde onu büyük bir sevinç ve heyecanla

karşıladı. Kız gerçekten çok güzeldi ve çiçek kokuyordu. Selim

öylesine tuhaf bir heyecana kapılmıştı ki konuşması tutuklaşmıştı.

Sanki vücudu acıdan kurtulabilmek için kendini

hemen cinsel bir şehvetin içine atmak istiyordu.

216

Selim'in heyecanı, şampanyanın da yardımıyla, kızı da et

kilemişti. Yemek yemeden önce salonda sevişmeye başladılar.

Hiç bilmeden aynen Yelda gibi davranıyor, bir dövmeyi tenin!

den jiletle kazımak istercesine haşın ve arzulu sevişiyor, Yelda'yla sevişmelerini kızla tekrarlayarak o da kendi bedeninin

hafızasını boşaltmaya, Yelda'ya ait hiçbir özel iz bırakmamaya

gayret ediyordu. Kısa süre sonra büyük bir sevinçle kızın o

narin bedeninde vahşi bir şehvet taşıdığını, onu bir unutuşun

-karanlığına sürükleyecek tutkulu bir sınırsızlığı olduğunu

keşfetti, her sınırı, her kuralı, her yasağı, ulaşmak istedikleri kutsal bir hedef varmış gibi arzuyla geçiyorlardı. Kendilerine

ait, karşılarındakini şaşkınlığa sürükleyecek sırlar vererek,

molalarda birbirlerine, bir çikolata paketinden çıkmış bir pırlantaya bakar gibi sevinçle, memnuniyetle ve şaşkınlıkla bakarak

hava aydınlanana kadar seviştiler. Sevişme aralarında, kızın

bütün kabuklarından soyunmuş ruhunun neşeli ve şakacı

yanı da ortaya çıkmış, anlathğı inanılmaz derece ahlaksız fıkralara Selim kahkahalarla gülmüştü.

O da aynen Yelda gibi, bir başkasıyla öyle arzuyla sevişebilmekte acılarını dindiren bir teselli bulmuştu. Yelda'yla

benzerlikleri, birbirlerini aldatışlarında da ortaya çıkmışh

ama ikisi de bunu öğrenememişti. Eğer öğrenselerdi, birbirlerine

bu kadar benzedikleri için birbirlerinden belki de ölene

kadar nefret ederlerdi. Birbirini aldatan iki kişiyi en çok üzecek gerçeğin, diğerinin de kendisinin yaşadıklarını aynen yaşadığını

keşfetmek olduğunu anlarıydı.

Uykuya dalarken Selim, Yelda'nın Taner' in evinden çıkarken

hissettiklerinin neredeyse aynısını hissediyor, en yakınının

kendisinde açtığı yaraları bir yabancıнын bedeninde iyileştirebileceğini düşünüyordu.

Bu yüzden, kız kendisini sevgiyi andıran bir sıcaklıkla

öpüp "muhteşemdin" diyerek gittikten sonra acıyı bir önceki sabah bıraktığı yerde ve aynı şiddette bulmaktan büyük bir

şaşkınlığa düştü. Selim'in "şanssızlığı" kızın kendini beğen-217

miş olmasıydı, eğer kız o sevişmeden biraz daha az memnun

aynılsa, biraz daha uzak dursa, aynen Yelda gibi Selim de

onun peşine takılabilir, kısa bir süre de olsa, önündeki yumakla

oynayan bir kedi yavrusu gibi bütün dikkatini o kıza

verebilirdi. Ama öyle olmamıştı. Başka bir zaman büyük bir

tatmin yaratacak olan bu beğenilme duygusu bu kez ciddi bir

huzursuzluk yaratmıştı, neredeyse kendisini bu kadar beğendiği

için kıza öfkelenecekti.

Işıklarla parlayan aynanın içinden kendine bakan solgun

yüzünü tıraş ederken, aslında her zamankinin tersine kendini

beğenmeyen, yaratacağı beğenilmeme kuşkusu Yelda'nın

yarattığı kuşkuyla dövüşecek birini aradığını birdenbire anlamış, öfkeyle "bu bir hastalık" diye söylenerek bir an elindeki jiletle yüzünü kesmek, kanatmak, bu "zavallılığı". fiziksel bir acıyla cezalandırmak istemişti.

İçindeki isteğin bir tür delirme hali olduğunu anladığından kendisini tutmuştu ama çenesinin altında bir yeri hafifçe kesip kanatmaktan da kendini alamamıştı. Başını yukarı kaldırıp kanayan yere bakmıştı. Kanın, kesiğin üzerinde tomurcuklanıp sonra da boynuna doğru yavaşça süzülerek akmasını anlaşılmaz bir zevkle izlemişti. Kanı silerken üzülmüştü. İnsanların bunu bir "manyaklık" olarak görmeyeceğini bilse bütün gün boynunda kuruyan kan çizgisiyle dolaşmak isterdi. Kendi canını acıtmaktan böylesine zevk alabileceğini daha önce asla tahmin edemezdi, tıraş bıçağını yanağına yaklaştırırken, "tanrım," diye homurdanmıştı, "içime neler gizledin."

Ondan sonraki günleri sürekli hareket halinde geçmişti, ders verirken bile yerinde duramıyor sınıfın içinde dolaşıp duruyordu, boş vakitlerinde uzun uzun Fahrünisa ile konuşuyor, rastladığı her kadınla, sekreterlerle, asistanlarla, tezgahtar kızlarla, eski arkadaşlarla flört ediyor, gözlerinde kederli bir bakış, sesinde telaşlı bir neşeyle sohbetlere dalıyor, her kadında ne olduğunu bilemediği bir şey arıyordu. Sanki ruhu ateşli

bir hastalığa tutulmuştu. Çarşaflan terden ıslanıp buruş-

218

muş, hastalık kokan bir yatağı andıran hayahn içinde çırpınıyor, kendini oradan oraya atıyordu. Geceleri ise asistan kızla buluşuyordu. Bir tür uyuşturucu bağımlısı gibi bağlanmıştı

kızın bedenine, onunla sevişirken acısı kesiliyor, bedeni ruhunun önüne geçip bir süreliğine onun acılarını bastırıyordu.

Ne yaparsa yapsın acı hep oradaydı, başka kadınlar onu

ortadan kaldıramıyordu. Yelda, acısını sabırla taşımış, olgunlaştırmış, onun taşınamaz derecede ağırlaşıp düşmesini beklemiş

ve o sırada bir başka erkeğe gerçekten ilgi duymuştu

ama Selim onun sabrını gösteremediğinden daha acıya rastlar

rastlamaz onu diğer sevişmelerle boğmak istemiş, gelişimin

bütün doğallığını bozmuş, yanlış yapılmış bir kanser

ameliyah gibi acıyı bütün ruhuna ve bedenine yaymış, şimdi

neresinden tutacağını, ne yapacağını bilemiyordu. Acı her

yanına siniyordu. Bildiği ve denediği tedavi de işe yaramıyordu.

Bu da, onun ümitsizliğini artırıyordu. Yelda Selim'le

ilgili acısından kurtulurken, Selim o acının içine daha çok ve

daha derin saplanıyordu.

Gene o kısa konuşmalarını hiçbir şey olmamış gibi sürdürüyorlardı.

Hiçbir anlamı olmayan kuru mailler yazıyorlardı.

Yelda'nın sesini her duyduğunda bir elektrik kablosunu tutmuş

gibi keskin bir sancı hissediyor, hemen telefonu kapatmak

istiyordu. Yelda'nın sesini duymak için hissettiği dayanılmaz

istek ile o sesi duyduğu anda beliren kaçma isteği bir

arada ortaya çıkıyordu. Onun aradığı Yelda'nın eski sesiydi.

Yelda'nın sesi ise hep dalgındı.

Taner'in yanından ayrıldığı andan itibaren onu kıskanmaya

başlıyor, onun hemen bir başka kadınla ilgilenmeye

başladığını düşünüyordu. Taner'in ne ruhuna, ne hayatına nüfuz edebiliyor, geceleri onun koynuna giren ve kendisini verişindeki istekle onun erkeklik gururunu okşayan, en büyük yakınlığı sevişme sırasında kurabildikleri için de sürekli sevişmek isteyerek Taner'in gözünde bir seks manyağına dönen bir kadın olduğunu fark ediyordu.

219

Sevişirlerken gerçekten aralarında bir tür ilişki kurulabiliyor, sevişme molalarında bazen birlikte Afrika' da bir misyona gitme hayali kuruyorlar, aralarında uzun sürecekle bir bağ .. lılık oluşabileceğini belirten açık sözlerin değilse de imaların etrafında oyalanmaktan zevkle alıyorlardı. Ama sevişmeden sonra Taner gene o. aldırılmaz ve kaba haline geri dönüyor, hatta seviştikleri bir gecenin sabahında onu herkesin yanında "telsizini niye kapattın?" diye sert bir sesle azarlayabiliyordu. Taner'i kontrol edebilmek için ofiste olduğu zamanın çoğunu da onun odasında geçirdiğinden herkes bu ilişkinin ve Yelda'nın düşkünlüğünün farkındaydı. Alaycılar dedikoduların, daha da kötüsü kendisine acıyan konuşmaların, yemek sohbetlerinin konusu olduğunu hissediyordu. Beatrice bazen yanından geçerken saçlarını savurarak öyle bir "nasılsın" diyordu ki Yelda'yı zavallı, küçük bir böcek gibi gördüğü anlaşılıyordu. Yabancı misyon üyeleri arasında ilk gece kazandığı saygıyı çoktan kaybetmişti. Onu Taner'in bile çok fazla beğenmediği biri olarak görüyorlardı. Kahve toplantılarına onu çağırarak pek çıkmıyordu. Sadece Jacques ona hala sevgiyle ve

şefkatle davranıyordu ama bazen Jacques'ın kendisine bakışlarında gördüğü hüznü Yelda'yı çok daha fazla üzüyordu.

Selim' deri kurtulmak isterken, hayatta en istemediği, en utandığı, en aşağıladığı duruma düşmüştü. O küçük köye sıkışmış dar hayatın içinde hissettiği bütün duygular, ne kadar anlamsız ve köksüz olurlarsa olsunlar ona olduklarından çok daha güçlü ve gerçek görünüyorlardı. Selim' den Taner'e kaçmıştı ama uçurumun kenarındaki bu köyde Taner' den kaçabileceği bir yer yoktu.

Üstelik Taner'i kıskanmak Selim'i kıskanmaya benzemiyordu.

Selim, sevdiği, aşık olduğu, beğendiği bir erkekti, onun kıskanılmaya layık olduğuna inanıyordu ama Taner beğenmediği, sevmediği, hatta kızdığı, zekasını küçümsediği,

kaba bulduğu biriydi. Onu bir gün odasında sekreter kızlardan

biriyle gülerken gördüğünde hissettiği kıskançlıkla tuva-

220

lete koşmuş, orada kapıyı kapatıp hıçkıra hıçkıra, "ne hale getirdim ben kendimi" diye ağlamıştı. "Ne yaptım ben kendime"

demişti, "ne yaptım ben kendime?"

Bazen kendisine, dışardan, bir başkası gibi baktığında durumunun

acıklılığını görüyordu ama gene de bundan kurtulmak

için büyük bir çaba harcamıyordu, bütün bu duyguların,

kıskançlıkların, göz yaşlarının, üzüntünün gerçek olmadığını,

bu köyden çıkıp eski hayatına döndüğünde bütün bu yaşadık

ların soluk bir anıdan başka bir şey olmayacağını, bu duyguların hepsinin canlılığını yitilip yok olacağını seziyordu.

Ama Taner'e olan tutkusundan kurtulduğunda, kendini sürükleyip
götüren bu akıntıdan çıktığında kendisini bekleyen
acı, gerçek bir acıydı. Onun için bu aşağılanmışlığa razı oluyor, burada biraz daha oyalanması,
Selim'i iyice unutana kadar
bunları çekmeyi kabul etmesi gerektiğini düşünüyordu.
Bir de daha derinlerde, varlığını asla kabul etmek istemeyeceği
bir başka duygu vardı, Taner kendisini her aşağıladığında
aslında Selim'in aşağılandığını düşünüyordu. Sevdiği
kadın bir başka erkek tarafından istenmediğinde, aşağılandığında, horlandığında o erkeğin çekeceği
acının kadınınkinden
de kat kat fazla olacağını hastalıklı içgüdüleriyle seziyor,
kendi gözünde Selim'i iyice parçalayıp yok edecek bir zavallılığa indirgeyebilmek için kendi
aşağılanmışlığının sürmesine
de göz yumuyordu.
Selim bir keresinde onların ilişkisine şahit olmuştu. Bir akşamüstü Yelda onu ofisten aradığında
konuşma nasılsa biraz
uzamıştı, o sırada Selim telefonda kalın, kaba bir erkek sesi
duymuştu. Adam Yelda'ya, "hadi, geç kalıyoruz, deminden
beri seni bekliyorum," demişti. Yelda adama sinirli, tiz bir sesle
"telefonda konuşuyorum" demiş, adam odadan çıkınca da
"kaba herif" diye söylenmişti, "telefonda konuştuğumu görmesine rağmen iki dakika sessiz
bekleyemiyor." Ama hemen
sonra da "benim gitmem lazım" diyerek telefonu kapatmıştı.
Selim çok üzülmüştü ama bu üzüntü Yelda'nın tahmin et-

221

tiği üzüntüye pek benzemiyordu. Kızını, erkeklerin girip çıkışları,
çıplak bacaklı ağır makyajlı kadınların dolaşacağı barların

arka taraflarındaki, duvar diplerine çöpler yığılmış pis kokulu karanlık bir sokakta bir adamın dövdüğünü görüp de müdahale edemeyen bir babının üzüntüsünü andırıyordu bu.

Kıskançlık ya da aşağılanmışlık değil, sevdiği birinin düştüğü durum için hissedilen çaresizlik ve keder vardı. "Zavallı kızım" diye geçirmişti aklından, "ona neler yapıyorlar."

Yelda, o boynu bükük, ezilmiş haliyle o sırada ona kıskanılacak bir kadın gibi gözükmemişti. Sadece, sevdiği kadına artık hiç benzemeyen bir kadını sevmeye devam ettiğinden kuşkulandı bir an, bir gün Yelda geri gelirse, gelen kadın nasıl biri olacak, o zeki, gururlu, hiç kimsenin karşısında eğilmeyen, gülüşleriyle ona mutluluk veren, dürüst, günahlarından bile masum çıkmayı başaran, ağladığında bir çocuk gibi ağlayan

kadın mı yoksa duygular dünyasının arka sokaklarında hırpalanmış, horlanmış, kabalıklarla lekelenmiş bir kadın mı ... Kimi

bekliyordu? Yelda'yı kaybetmekte olduğunu, geri gelse bile gelenin başka biri olacağını ilk kez o gün düşünmüştü.

O korkunç hafta sonuna kadar günler böyle değişik duygularla, üzüntülerle, acılarla, teselli aramalarıyla geçmişti.

Neredeyse bu yeni ilişkilerine ve birbirlerinin farklı kederlerine alışmışlardı.

Yalnızca bir keresinde ikisini de şaşırtan bir olay yaşamışlardı.

Selim bir konuşmalarında "çoktandır canım Coquille SaintJacques çekiyor, burada da bulunmuyor onlardan" deyince

Fahrünisa Fransa' dan bu taraklı deniz hayvanlarından getirtmiş, aşasına onları Selim' in sevdiği gibi pişirtmiş, bir şişe de Se

lim' in en sevdiği beyaz şaraplardan olan Chateau Dick açmışh.

Yaşlı bir manolya ağacının geniş gölgesine sığınmış terasta,
beyaz manolyaların hafifçe ekşimsi uçuk kokularına
karışan çim ve deniz kokusunu koklayarak birlikte öğle yemeği
yerken telefon çalmıştı.

222

Yelda'nın aradığını görünce Selim "izninle" deyip terastan içeri girmişti.

Yelda çıldırmış gibi "neredesin?" diye bağıırıyordu.

Öğlen tatilinde, o gün ofiste kalanlar barakadaki lokantada
yemek yerlerken Yelda'yla Taner, Taner'in arka taraftaki evine
gidip, acele bir şekilde, tam da soyunmadan, uzaktan gelen
çatal kaşık seslerinin cılız yankılarını duyarak sevişmişlerdi.

Yelda ter içinde barakadan çıktığında kendi yaptığına şaşmıştı,
onların yokluğunun rahatlıkla fark edileceğini bile bile
arka taraftaki odaya gitmek, orada sevişmek ve ter içinde
dışarı çıkmak aklında olan bir şey değildi, yemekten önce Taner'
in odasında konuşurlarken gözü onun dudaklarıyla dişlerine
takılmış, bir zaman onlara başka hiçbir şey görmeden
bakmış, sonra da gidip sevişmek istemişti.

Kendi yaptığına kızmıştı. Kendine olan kızgınlığı hiç beklenmedik biçimde aniden kılık değiştirmişti,
kendisi bir köyde

böyle şeyler yapabiliyorsa Selim' in şehirde neler yapabileceğini düşünmüş, biraz önce o küçük
odada nasıl ter içinde seviştiğini

hatırlamış ve Selim' in de aynı şekilde bir yerlerde sevişmekte

olduğuna inanıvermişti. Elleri soğuyup terlemişti.

Kendini kaybetmiş biçimde kayalıklara koşmuştu.

Koşarken, hayalinde biraz önceki sevişmeyle Selim'in bir

başkasıyla sevişmesi birbirine karışmıştı. Kayalıklara vardığında, o anda Selim'in bir kadınla birlikte olduğuna emindi.

Telefonu çığlık çığlığa "neredesin?" diye bağırarak açmıştı.

- Ne yapıyorsun sen? Neredesin? Aşağılık herif bir kadınla birliktesin değil mi?

Selim sessizce kapıyı arkasından kapayıp bahçeye inmişti.

Sakin bir sesle Yelda'yı yatıştırmaya çalışıyordu.

- Sahilde yürüyüş yapıyorum canım.

- Yalan söylüyorsun ... Oradan geçen bir adamla konuştur beni...

Selim bahçeden dışarı çıkmıştı.

- Şu anda kimse yok sahilde ...

223

- Ben bekliyorum ... Birini bulana kadar yürü.

Selim etrafına bakarak yokuştan aşağıya doğru yürümüş,

sonunda yoldan geçen bir adama rastlamıştı.

- Bir adam buldum ...

- Adama ver telefonu.

- Deli olduğumu düşünür.

- Umurumda bile değil ne düşüneceği... Sen beni delirttin

nasılsa, o da seni deli sanıversin ... Adama ver telefonu.

Selim adama yaklaşmış, "affedersiniz" demişti,

- Acaba saatin kaç olduğunu arkadaşşıma söyleyebilir misiniz?

Elindeki telefonu adama uzatmış adam da şaşkın şaşkın

bakarak saati söylemişti.

Yelda yatışmıştı.

- Özür dilerim canım, demişti, bir an kendimi kaybettim.

Selim bu ani öfkenin nedenini belli belirsiz sezmişti. Yelda'

run kıskanılacak bir şey yapmış olmasından kaynaklanan

bir kıskançlık olduğunu, hala onun birisiyle yatmış olduğuna

inanmadığından cinselliği hiç aklına getirmeden düşünmüştü.

O hastalıklı, hayvansı güdüleriyle, insanca duyguları arasında

Yelda konusunda Selim'in kendisinin de anlayamadığı gerçek

bir çatışma vardı hep, varlıklarını sonsuz bir özgüvene borçlu

oldukları için hep o güveni beslemek isteyen güdüler, kendilerini yaralayan Yelda'yı derin bir kedere gömmek isterken, o

kadınla yaşadığı mutlulukları, o kadının kırılganlığını, başkalarına karşı hep savunmaya çalıştığı çocuksuluğunu bilen, o sahneleri

hatırlayan duyguları Yelda'yı özenle her aadan korumaya

çalışıyordu. O gün Yelda'nın yaşadığı ani kıskançlık krizi sırasında onun canını aatması için bir kadınla birlikte olduğunu

ima etmesi yeterdi ama bunu yapmamış, iştahla yediği yemeğini,

kendisine merakla bakan Fahrünisa'yı bırakarak onu teselli

edebilmek için sokaklarda konuşacak bir adam aramıştı.

Selim'in kendisi için yaptığı fedakarlığı fark eden Yelda

yumuşamış, sevgiyle konuşmaya başlamıştı, onun sıcaklığı

224

Selim' i de etkilemişti, uzun zamandan beri ilk kez iki sevgiliymişler gibi konuşmuşlardı.

Geri dönüp, Fahrünisa'run onun için fırına koydurduğu yemeğine

bırakbđı yerden ve daha iştahla başlayıp, içkisini her
yt\dumunun tadına vararak içerken, bu manolya gölgeli terasta
Fahrünisa'run göğüslerini göstermeden sezdiren lacivert keten
bluzunun kıvrımlarına bakarak gizli bir heyecanı taşıyan sakın
bir sohbeta daldığında ruhunun düğümlerini çözen bir huzur
hissetmişti.

Biraz önce sevgiyle konuştuğu Yelda'run onu hayab bo
yunca unutamayacağı bir acıya sürüklemek üzere olduğunu
o sırada tahmin etmesi mümkün değildi.

225

xv

Y eraltına doğru inen merdivenler binlerce yıldan beri ora-

- lara basan ayakların alhnda aşınıp parlamış, keskin uçları yuvarlaklaşmış, zeytinyağı sarısıyla küf
yeşili arasına bir renk alarak

iyice kayganlaşmıştı. Basamakların orta kısımları çukurlaşmıştı.

Kaymamak için dikkatle önlerine bakarak ağır adımlarla
iniyorlardı.

Merdivenin sağ yanında bir uçurum gibi aşağılara doğru

karanlıklaşan bir boşluk vardı, merdivenle birlikte helezonlar

çizen sol yandaki kalın taş duvara açılmış küçük mazgal deliklerinden içeri tozlu, soluk bir ışık
giriyordu.

İçerisi küf, çamur, paslı demir ve karbondioksit kokuyordu,

merdivenin sağ yanındaki boşluktan bütün yapıyı taşıyan,

çok kalın, üst üste konmuş iri dörtgen taşlardan yapılmış

devasa sütunlar yükseliyordu.

Aşğılara indikçe rutubet ve serinlik arhyor, merdivenler

koyulaşan bir loşluğun içinde eriyerek gittikçe daha zor seçiliyorlardı.

Toprak zemine vardıklarında, sütunlarla bölünmüş geniş bir

alanın ortasında nereden geldiğı anlaşılamayan bir aydınlık gördü Yelda, yaklaşık yirmi metre yüksekliğindeki duvarların diplerinde küçük hücreler sıralanmıştı. Hiç rastlamadığı kadar

uzun sütunların arasından, zaman içinde engebeli bir hal alan

toprak zemindeki çukurlara dikkat ederek ortaya doğru yürüdüler,

o aydınlık lekeye yaklaştılar.

- Bak, dedi Taner.

Ortada, küçük çukurlarla minik tepelerin yarattığı bir oynak-

226

lıkla dalgaları gibi gözükten ışıktan yuvarlak bir daire, dairenin içinde kalın Romen rakamları duruyordu. Başını yukarıya kaldırdığında metrelerce yukarıdaki bir delikten girip, kahverengi

tozların arasından geçen güneş ışığını gördü.

- Bu ne? dedi

- Güneş saati ... Söylediklerine göre Bizanslılar hazinelerini

buraya sakladıklarını, bir saldırıyla karşılaşkılarında da buraya

sakladıklarını ... Herhalde geçen zamanı anlayabilmek için tepeye bir güneş saati yapmışlar.

Yelda o zaman rakamların arasındaki gölgeden bir çubuğu

fark etti.

-Yeraltında bir güneş saati, diye mırıldandı. Pek akla gelecek

bir şey değil.

Taner, sanki bu güneş saatini kendisi yapmış gibi memnuniyetle

gölümsedi.

-Onun için seni buraya getirdim ya ... Başka bir yerde bunu

göremezsın.

- Evet, dedi Yelda. Göremem gerçekten ...

Sesinde dargın ve ilgisiz bir ton hissediliyordu. Taner ona

hazine odalarını, gizli bölmeleri, duvarlara açılmış küçük deliklerden girilen labirentleri gösterdi. Yelda hepsine de aynı

aldırmaz gözlerle bakh.

Merdivenlerden yeniden dikkatle çıktılar. İçerisinin loşluğundan

sonra dışarısının aydınlığı gözlerini kamaştırdı.

Girişi oluşturan küçük kümbetin yanında dururlarken etekleri

yerlere kadar uzanan bol beyaz bir entari giymiş, sırtlan suratlı bir adam koşarak geldi, Taner'in elini öpmek için eğildi.

- Hoş gelmişsin begim ... Hiç haber vermemişsin ki hazırlık

yapak.

Taner elini hızla çekip gülümsedi.

- Nasılsın Haşım? .. Biz de geçerken uğradık, geleceğimizi

bilmiyorduk.

Yelda'ya döndü.

- Bak, bu Haşım, buranın bekçisi...

'227

Haşım ellerini önüne kavuşturmuş, yüzünde güven vermeyen

kaygan bir gülümsemeyle yere bakarak konuşuyordu.

- Taner begimden Allah razı olsun ... Onun sayesinde bu

işi bulmuşum.

Taner, sanki adam orada yokmuş gibi Yelda'ya bilgi veriyordu.

- Haşım hapisten yeni çıkh.

Bir an Yelda'nın merakını arırmak için sustu, sonra onun

tepkisini izleyerek suçunu da söyledi.

- Kız kardeşini öldürmüştü.

Yelda eline ıslak bir sürüngen dokunmuş gibi irkildi, Taner'in

bunu beklediğini, onun için gülümsediğini anlamış

ama tepkisine engel olamamıştı.

Adama değil de Taner'e sordu.

- Niye öldürmüş?

Taner Haşim'e baktı, adam başını yerden kaldırmadan

açıkladı.

- Başkasına kaçıp evlenmiştir.

- Eee, evlenmiş de işte ... Bunda öldürecek ne var?

Adam, yüzünden akıp gidecekmiş gibi eğreti duran gülümsemesini

hiç değiştirmiyordu.

- Kız evin namusu ... Kaç mı, evin namusu gider. İnsan

içine çıkamazsın.

Yelda, sabahtan beri üstünde olan o ilgisiz ve dargın halinden

birden sıynlmış.

- Hiç özlemiyor musun peki öldürdüğün kardeşini?

Adam ilk kez başını kaldırıp Yelda'nın yüzüne bakmış,

gülümsemesi bir yüz buruşmasına dönmüş, ıslak gözleri hafifçe

gölgelenmişti.

- Özlemez misin ... O senin canın ... Canının canını almışsın

... Ama ne yapacaksın, yazan böyle yazmış yazgını, o kızdır

ölecek, sen erkeksin öldüreceksin ...

Yelda kızdı.

- Bu nasıl kardeşlik böyle.

228

- Bu, böyle bir kardeşlik baam ... O da biliyordu kaçarken

öleceğini ...

Yelda kederle konuştu.

- Öleceğini bile bile kaçtığına göre demek ki çok sevmiş ...

Nasıl kıydın ki ona?

Adam içini çekti. .

-Sevmiş demek ki ... Kıydık işte ... Onu toprağa, kendimizi

zındana gömdük. .. Alın yazısı ...

Taner'in Yelda'run gerginleştğini ve konuşmanın tatsız

bir yere doğru gitme ihtimalinin belirlediğini hissedince, "hadi, biz gidelim arhk" dedi. Haşım onları arabaya kadar götürdü.

Arabaya bindikten sonra Yelda yeniden o dargın ve ilgisiz

haline dönmüştü. Mutsuzdu. Kendi hayahna ve kararlarına

yön verebilme gücünü kaybetmekte olduğunu hissediyor,

olaylarla sürükleniyor, istediklerini gerçekleştirebilmek için

değil, sadece istemediklerini önleyebilmek için neredeyse irade

dışı tepkilerle yaşıyordu.

Taner'le çıkış bu hafta sonu yolculuğu, onun son zamanlarda

yaşadıklarının acıklı bir özeti, çaresizliğinin ve yenilgisinin

onu utandıran bir itirafı gibiydi. Bir aadan kurtulmak isterken,

değersiz bulduğu, küçümsediği bir başka aanın içine

düşmüştü. Çektiği aaya kutsallaşnlmış bir anlam yükleyemeyen

herkes gibi acısından da kendisinden de uzaklaşıyor,

seyrettiğinden sıkılan bir seyirci gibi kendi hayahmı bunalarak

izliyordu.

Bir gün önce, öğlen vakti Jacques neşeli bir halde gelip,

- Bu hafta sonu herkes izinli, demişti, dinleneceğiz.

"Harika, kırk sekiz saat uyuyacağım" diyen Zerrin'i çok sevindiren bu haber Yelda'yı beklemedi❖
kötü bir haber alan

biri gibi şaşırtı, onu sürekli kabaran, kıskançlığa, öfkeye, kedere dönüşen duygularının ruhunu bir sel
baskını gibi basmasından

kurtaran tek şey hareketti, duygularından daha

hızlı hareket edip, onlar kendine ulaşmadan yer değiştirmek

ister gibi hareketliliğin peşine takılıp, kendinden kurtulmaya

229

uğraşıyordu. Bu köyde kırk sekiz saat hareketsiz durmak ya

da yakın şehirlerden birine gitmeyi planlayan bir grubun yanına

bir sığıntı gibi ilişmek onun bir ip cambazı gibi dengede

tutmaya çalıştığı ruhunu altüst ederdi.

"Taner'e söylerim, birlikte bir yere gideriz" diye düşündü, bütün bir hafta sonunu onunla baş başa·
geçirmenin çok eğlenceli

olmayabileceğini bir yanı söylüyordu ama başka bir

çaresi yoktu. Bunu söylemek için hemen Taner' in odasına gitti

ama oda boştu.

O gün bütün öğleden sonra Taner gözükmeyi, Yelda sık

sık odasına gidiyor, duvar diplerindeki karton kutuları, masasının üstündeki tertipli kağıtları,
indirilmiş pancurları, söndürülmüş

İambasıyla bomboş duran odaya bakıp içi sıkışarak

dönüyordu.

Akşamüstü herkes neşeyle. konuşarak, hafta sonu için programlar

yaparak gruplar halinde kuş sürüleri gibi Yelda' nın odasının

önünden geçerlerken Taner hala dönmemişti. Hafta sonunu

yalnız geçirme endişesine Taner'in nerede olduğu, kiminle

olduğu sorusu da ekleniyor, kıskançlık öfkeye dönüşüyor, dişlerinin arasından "aşağılık herif" diye söyleniyordu, yalnızca

Taner'i kıskanıp ona öfkelenmekten utandığı, bunun kendisini

çok zavallı gösterdiğini hissettiğinden kızgınlığı bütün erkekleri hedef alıyor, Selim'e de öfkelenerek "hepsi böyle bunların"

diyordu, "hepsi aşağılık."

Bu kıskançlık, bunu paylaşacak hiç kimsesi olmadığından,

geniş kubbeli büyük ve boş binadaki bir ses gibi mutlak bir

yalnızlığın içinde olduğundan çok daha büyük bir gürültüyle

çınıyor, kendi duygu yansımalarından kendisi etkilenecek

bütün dünyanın, bütün hayatın kendine düşman olduğunu

sanmasına neden oluyordu. Sığınabileceği bir dostu, bir evi,

bir yakını yoktu. Onu uçurumun kenarındaki bir köyde terk

edip gitmişlerdi. Zihni, içindeki yankılarla şaşırarak, olayların, insanların, gerçeklerin boyutlarını kavramakta, onları oldukları

gibi görmekte zorlanmaya başlamıştı, her şey oldu-

230

ğundan daha büyük, kendisi ise olduğundan çok daha küçük

ve güçsüz görünüyordu.

, Öfkelenmeden üzülmeyi beceremediğinden üzüntüsü bir

kızgınlık halinde ortaya çıkıyor, hayatında kim varsa hepsine kızıyor, bu durumundan dolayı hepsini suçluyordu. O anda kimseyi kendine dost ve yakın görmediğinden bir boşlukla kuşatılmış gibiydi, hangi yöne gideceğini, kurtuluşunun nerede olduğunu bu boşlukta seçemiyor, içine kaybolmuşluk duygusu da yerleşiyordu. "Kimsem yok benim," diye düşündü, "beni seven kimse yok."

Barakalar boşalmış, sesler azalmıştı, herkes gezi hazırlıkları yapıyordu. Yelda masasının başında oturuyor, ne yapacağını düşünüyordu. Bütün ruhu yara olmuş gibi sızlıyordu içi. Her duygu, her düşünce, her inanç daha ortaya çıktığı anda o yaraya değip içini ağlama isteğiyle doldurarak aatıyordu. Uyumak, unutmak istiyordu, o anda o kadar yalnız ve öyle çaresizdi ki bu uyku ölüme dönüşse ve bir daha uyanmayacak olsa bundan şikayet etmezdi, bunu derinlerinde hissediyordu. O sessiz ve boş odada hayata olan inanayla birlikte ölüm korkusunu da kaybetmişti.

Eğer o anda sihirli bir güç onu o köyden alıp büyük bir şehire taşısa, kalabalıkların, arkadaşlarının, ona sevgiyle bakan yakınlarının, onu arzulayan erkeklerin arasında koysa bütün bu duygularını gülünç bulur, Taner gibi bir adam dört saatliğine ortadan kayboldu diye hayata olan bütün inancını kaybedebileceğine inanmazdı ama bütün insanlar gibi onun da duyguları, çeşitli prizmalardan geçen ışıklar gibi çevre koşullarının içinden geçiyor, o koşullara göre biçim değiştiriyor ve o

değişmiş biçimiyle algılanıyordu. Yelda'run içinde yaşadığı yer küçüldükçe, duyguları, acıları, öfkeleri büyüyor, minik bir mum alevinin önüne oynayan parmaklar gibi duvara korJ<unç canavar gölgeleri halinde yansıyor.

Masasının başında, karşısındaki bilgisayarın, elektronik bir lacivertle kaplı ekranında dolaşan balıkların sanal hareketleri-
231

ni izlerken, işlerini bitiremediği için diğerlerini geriye kalmış olan Leopold hızla geçti kapısının önünden. Adım seslerinin durduğunu duydu önce, sonra geri dönen Leopold'un başı uzandı kapıdan.

- Ne yapıyorsun sen burada? dedi Leopold.

- Balıklarımı besliyorum.

Leopold önce anlayamadı, sonra ekrandaki balık görüntülerinden söz ettiğini anladı.

- Haftasonu planın bu mu?

- Ne mi?

- Ekrandaki balıklan güzel bakışlarıyla beslemek mi?

- Şimdilik fena bir plan gibi gözüküyor ... Sen nasılsın?

Leopold telaşla,

- Çok iyiyim, dedi.

Yelda, bütün insanlara duyduğu kızgınlıkla Leopold'u iğnelemekten alamadı kendini.

- Panik atakların nasıl?

Leopold gelip Yelda'run karşısındaki boş masaya oturdu.

Yelda' nın kızgınlığını fark etmemişti ya da fark etmemiş gibi

yapmıştı.

- Daha az geliyorlar, dedi. Ama artık nedenini biliyorum.

- Neymiş nedeni?

- Algılarımın çok güçlü olması ... Bunu geçen gün Amy'le

konusurken keşfettim.

Yelda dayanamayıp güldü.

- Nasıl yani?

Leopold cebindeki teneke kutudan daha önce hazırlanmış

bir sigara çıkartıp yaktı, bir nefes çektikten sonra Yelda'ya

"ister misin?" dedi.

- Hayır, teşekkür ederim.

- Ama balıklarını beslemekten daha iyidir.

- Gene de istemem, teşekkür ederim ... Sen algılamalarını

anlat.

- Geçen gün konuşurken Amy herkesin vücudunda bü-

232

tün gün boyunca birçok değişiklik olduğunu anlaıyordu,

kan basıncımız inip çıkıyormuş, nabzımız bazen yavaşlayıp

bazen hızlanıyormuş, burun deliklerimizden biri bkanıp diğeri

açılıyormuş, böbreklerimiz bazen yavaşlayıp bazen hızlanıyormuş...

.

- Leopold, bütün iç organlarımızı saymayacaksın değil mi? ..

Leopold · gülümseyip sigarasından bir nefes daha çekti.

- Biz bunları fark etmiyormuşuz ... Yani normal insanlar

bunları fark etmiyormuş ... Ama benim gibi insanların algılamaları çok keskin olduğu için, biz fark etmememiz gereken

bu değişiklikleri fark ediyoruz, o zaman da beynimiz eyvah

bana bir şey oluyor, dengem bozuluyor, ölüyorum diye panikliyor

... Bence bu yüzden panik atak geçiriyorum ben ... Algılamalarım

çok güçlü olduğu için.

- Böbreklerine karşı çok hassas ve duyarlı olduğun için

hastalanıyorsun yani.;

Leopold o sakın haliyle Yelda'nın takılmalarına aldırmadan

sigarasının dumanlarını seyrediyordu.

- Evet, senin gibi böbreklerine duyarsız olanlar da benim

gibi hassas insanlarla dalga geçiyor.

Sonra yerinden kalktı.

- Hadi, dedi Yelda'ya, bizimle gel... Bu haftasonunu civardaki

tarihi bölgeleri gezerek geçireceğiz... Eğleniriz, sen

de gel... Burada böyle oturup balıklarına bakmaktan iyidir.

- Sadece böbreklerine değil bana karşı da hassassın.

- Sen vahşisin, dedi Leopold gülerek. .. Hadi gel, bu güzel

vahşetinle bize ırkının barbarlığından örnekler ver.

Bunları söylerken Yelda'yı oturduğu yerden kaldırmak

için elini uzatmış.

Yelda konuşmanın başından beri ilk kez dostça gülümsedi.

- Çok teşekkür ederim, Leopold, başka bir zaman olsa gelirdim

ama bugün canım çok sıkılıyor, sizi de sıkarım ...

Gülerek ekledi.

- Sen git, kendini kurtar ...

233

Leopold Yelda'nın yüzüne dikkatle baktı, ısrarının bir işe yaramayacağını anladı.

- Peki, dedi.

Tam çıkarken döndü.

- Biliyor musun, dedi, biz seninle güzel bir aşk yaşayabilirdik.

..

- Belki, dedi Yelda, ama böbreklerin aramıza girdi...

Leopold manalı manalı baktı.

- Ve başka şeyler ...

Leopold gittikten sonra aniden pişman oldu Yelda, onlarla

gidip hiç olmazsa bu köyün boğuculuğundan kurtulabilirdi

ama onların da bu köy kadar boğucu olabileceğini düşündü,

aynı sıkıntıyı onlarla da yaşayacaktı. İçten içe, Taner'i

görmeden, onun ne yaptığını öğrenmeden buradan ayrılamayacağını

biliyordu. Oltaya takılan küçük bir balık gibi kıskançlığın

çengeline takılmıştı, oltayı girdiği yerden çıkartmadıkça

hiçbir yerde içi huzur bulmayacaktı.

Birden, bulutlarla kaplı kurşuni bir son bahar günü hiç beklenmedik bir anda bulutların arasından görölüveren güneş gibi

garip, beklenmedik bir aydınlık belirdi zihninde, biraz önceki

o duygusal kaynaşma durmuş, kendi içinden sıyrılıp kendine

bir yabancı haline gelmişti, bir başkasını inceler gibi kendi

duygularını incelemeye koyuldu,. "Niye böyleyim," diye düşündü,

"niye her şeyden bu kadar çabuk yaralanıyorum?",

sonra kendisine, bu sükunetine, kendine karşı soğukkanlı yabanılığına şaşırıp, bu ani değişimin nereden kaynaklandığını

merak etti ve zihnindeki o berrak aydınlıkta Leopold'un dalga

geçtiği bir cümlesi belirdi, "benim algılamaları çok keskin olduğu için hastayım", tam böyle söylememişti ama buna benzer

bir şey söylediğini hatırlıyordu. Sanki farkına varmadan o

cümleyi duyduğundan beri bilincinin bir yeri çalışmaya, bu

cümleyi düşünmeye başlamıştı ama bunu tam nereye bağlayacağını

bilemiyordu. Bu cümleyle kendi hayatı arasında bir bağ

olduğunu hissediyor ama o bağın ne olduğunu göremiyordu.

234

"Herkeste olan ama kimsenin algılamadığı değişimleri algılıyorum,"

Leopold'un bu cümlesi de belirdi, iki cümle sürekli

tekrarlanarak hızla dönüyordu zihninde, bir düşünceye yaklaşmış

hissediyor ama o düşünceyi bulamıyordu, bir sırn çözmeye

yaklaşan bir arkeolog gibi önündeki bu iki cümleye bakıyor,

bunlardan bir sonuç çıkarmak için yoğun bir çabayla düşünüyordu,

o anda nerede olduğunu, diğer bütün düşüncelerini ve

duygularını unutmuştu, zihnini zorlamaktan yüzü kızarmış,

hafifçe terlemişti. Baş dönmesine benzer bir kararma oldu zihninde ve aniden her şey birbirine bağlandı, "herkeste olan ama

kimsenin hissetmediği küçük duygusal değişimleri algılıyorum

ben, onları büyük duygular gibi algılayıp panikliyorum."

Arkasına y2sladı.

Selim'i özledi, bu duygusal değil, tamamen zihinsel bir özlemdi,
bu konuyu konuşabileceği tek insanın o olduğunu,
onun bunu anlayacağını, yeni katkılarda bulunacağını, birlikte
kendilerine ait bir çok sırrı çözebileceklerini, o sırra kendilerini götürecek yolu bulduğunu
hissediyordu. Selim'i hemen aramayı
düşündü ama şu anda Selim' in sesini duymak istemiyordu.
Düşünceleri tamamen Selim'e aitti, sadece onunla paylaşmak
istiyordu bunları ama duyguları başka bir erkeğe aitti ve
sadece onunla ilgileniyordu. Selim'le şimdi konuşamazdı. Bunun
bir haksızlık olacağım söylüyordu içindeki bir ses.
Yorulmuştu. "Bu mu benim hastalığım" diye düşündü,
"hissedilmemesi gereken duyguları hissetmek mi?" Küçük, önemsiz kıskançlık dalgalanmaları büyük
krizlere mi dönüyordu
onları yanlış algıladığı için?
Pencereden dışarıdaki aydınlığın parlaklığını yitirdiğini,
güneşin çekilmekte olduğunu gördü, uçurum akşamın kızıl
gölgeleriyle bronz rengine dönüşmüştü.
Ağır ağır yerinden kalktı. Boş koridordan yavaş adımlarla
yürüdü. Tam kapıdan çıkarken telaşla içeri giren Taner'e
rastladı, "neredesin?" diye sormaya hazırlanırken kaba bir cevap alma endişesiyle sustu.

235

Taner, onu çok sinirlendiren laubali bir sesle, "naber?" dedi.
..Soğuk bir tavırla
- İyiyim, dedi.
Taner odasına girerken geri döndü.

- Haftasonunda Mardin'e gideceğim gezmeye ... Gelmek

ister misin?

Yelda'nın içi katıldı. Bu adamla sevişiyordu, bütün bedenini veriyordu, onunla öpüşüyordu, ona sarılıyordu, gelecekle ilgili hayaller bile kurdukları oluyordu ve o haftasonu programını ona sormadan yapıyor, ona "gelmek ister misin?" diyordu. Gelip gelmemesi umurunda değilmiş gibi davranıyordu.

Ama asıl Yelda'yı derinden yaralayan bütün bunlara rağmen onunla gitmek istemesi, onun yanında bulunmayı arzulaması, kendisinden başka bir kadını götürecekt diye içinin kıskançlıkla titremesiydi. Hiçbir erkeğin yanında böylesine aşağılanmamıştı ve hayatındaki en önemsiz erkek onu böyle aşağılıyordu.

- Sen git, dedi... Ben kalıp dinleneceğim.

- Sen bilirsin ...

Israr bile etmemiş, dönüp odasına girmişti.

Yelda kıpkırmızı kesilmiş, gözleri dolmuştu. Kimse kendini o halde görmesin diye hızh adımlarla odasına gitti. İçeri girip kapıyı kapattı, kapının önünden geçenler sesini duymasın diye yastığı ağzına bastırarak hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Tam olarak neye ağladığını bilmiyordu, aşağılanmışlık duygusuna mı, gitmek istediği halde gitmemesine mi, Taner'in başka bir kadını götüreceği korkusuna mı, yalnızlığına mı, kadınlığına olan güveninin sarsılmasına mı, Taner

gibi bir erkeğin bile aşağılayacağı bir yerlere düştüğünü düşünmesine mi, kendisine bir kraliçe gibi davranılan muhteşem

bir aşk macerasından art arda hatalarla buralara gelmesine
mi... Nedenini bilemiyordu, düşünmüyordu da, bir şeyleri
yitirdiğini, geri alınamayacak bir şeylerin kaybolduğunu
hissediyordu sadece.

236

Dışarıda hava kararmış, dağlar koyu, karanlık gölgelere
dönmüştü.

Hep aynı cümleyi tekrarlıyordu.

- Çok yalnızım, çok yalnızım ...

Karanlıkta yalnız başına ağlıyordu, nedense Heja'yı düşündü,
ona sarılıp ağlamak, onunla herkesten uzak bir yerlerde
bir hayat kurmak istedi, onun o solgun yüzüyle "olur" de-
- yişi gözünün önüne gelince daha da kederlendi. Hiçbir kuşku
duymadan sevdiği tek erkek on iki yaşındaki bu küçük oğlandı,
babasının, ağabeylerinin, hayatına girmiş bütün erkeklerin
sevgisinden kuşku duymuştu ama Heja'nın kendisini sevip
sevmediğini bile düşünmeden seviyordu onu, karşılıksız sevmeyi,
garip bir biçimde anneliği öğretiyordu bu çocuk ona.

Ona sarılabilse, ona İstanbul' dan, denizden, gelecekte söz
edebilse sanki biraz daha sakinleşecekti ama o da yoktu.

Ne kadar ağladığını bilmiyordu, bir zaman sonra acısı değil
ama gözyaşları tükendi, gidip yemek yemeye karar verdi.

Acıkmamıştı ama Taner'i görmeyi, onun kendisini yeniden davet

etmesini umuyordu. Bu istek sınırlı bir damar gibi atıyordu

içinde, onu durduramıyordu. Marazlı birinin sürekli göz

kırpması ya da başını sallaması gibi kendi iradesinin dışındaydı

bu istek, bu istekten yoruluyordu. "Anlamsız bu" diyor ama bir yandan da hazırlanıyor, şiş gözlerini, solmuş yanaklarını

boyalarla biraz canlandırmaya uğraşıyordu. İçinde, bütün

duygularına, düşüncelerine, inançlarına aykırı bir arzunun nasıl

bu kadar canlı bir şekilde var olabildiğini, aşağılandıkça nasıl

bu kadar çok bağlanabildiğini bir türlü anlayamıyordu.

Barakalar boştu, Taner'in odasında kimse yoktu. Yemek

odasında tek başına oturup yemek yemeğe çalıştı ama boğazından

tek lokma bile geçmiyordu. Bir an odadaki bütün oksijen

boşalmış gibi soluk alamadığını fark etti.

Dışarı çıktı. Hava serinlemişti.

Kayalıklara doğru yürüdü.

İri bir kayaya dayanıp telefonu çevirdi, Selim'in sesini

237

duymayı heyecanla bekledi, bir sevgiliyi bekleyen bir kadın

gibi değil, bir doktoru bekleyen bir hasta gibi bekliyordu o sesi.

Telefon açıldı.

- Merhaba, dedi.

Kendi sesinin yorgunluğuna kendisi şaşırdı. Selim'in sesi

ise onun sesini duymaktan gelen bir sevinçle doluydu.

- Nasılsın canım?

- İyiyim.

Ağlamaya başladı.

- Ne oldu Yeldacığım, neden ağlıyorsun?

- Ben iyi değilim.

Selim'in içi sıkışmıştı, "öbür adamın" Yelda'yı üzdüğünü seziyor, bir yandan kıskanıyor bir yandan da Yelda'nın acısını

dindirebilmek için ne yapabileceğini düşünüyordu. Sevdiği

kadının bir başka erkek tarafından üzüldüğünü görmektense

kadınını onu mutlu edeceğini bildiği bir erkeğe kendi

eliyle teslim etmeye hazırdı. Yelda, kendisini seven bir erkeği

sevse Selim bu kadar incinmezdi ama hayatının en önemli insanının bir başkası tarafından değersiz bulunması, Selim'in

bütün hayatını da değersizleştiriyordu. Hiç tanımadığı bir

adam, ikisini birden aşağılıyor, onları acıyla kıvranan zavallı

iki karikatüre dönüştürüyor, bütün aşklarını, geçmişlerini

kirletip anlamsızlaştırıyordu.

- Birisi mi üzdü seni?

- Hayır.

- Ne oldu peki?

Yelda bir yandan Selim'e sığınmaya çalışıyordu ama bütün

duygularının altında yatan kızgınlık da orada duruyor,

bütün yaşananlardan Selim'i sorumlu tutuyor, onun başka

bir kadına gitmiş olmasını affedemiyor, bu nedenle de canını

acıتما isteğinden kendini kurtaramıyordu.

- Burada sana anlatamayacağım şeyler var.

Karşı tarafta ses kesildi.

- Selim?

Solgun bir ses duyuldu.

- Buradayım.

"Sana anlatamayacağım şeyler var" cümlesinin anlamını biliyordu Selim. Yutkundu, o anda acısını gösterirse Yelda'nın kendisini nasıl küçümseyebileceğini ve onu tümünden kaybedebileceğini seziyordu. Telefonu sıkkan parmaklarının kızardığını, bütün eklemlerinin bembeyaz kesildiğini gördü. O anda telefonu kapatabilmek ve bir daha Yelda'nın sesini duymamaya razı olacak kadar güçlü olabilmek isterdi ama değildi.

- Bana anlat, dedi.

- Nasıl anlatayım?

- Olduğu gibi anlat.

- Her üzüldüğümde ben sana mı sığınacağım, sana sığınmaktan kurtulamayacak mıyım? Tek başıma ayakta durmayı ne zaman becerebileceğim ben?

- Şu sırada önemli olan bu değil Yelda' cığım, şu sırada önemli olan senin üzüntünü biraz dindirebilmek.

- Sana anlatamam.

Yelda bir yandan konuşuyor bir yandan düşünüyordu, acısını paylaşmak ama nedenini saklamak istiyor, bunu nasıl yapacağını bulmaya uğraşıyordu.

- Anlat bence, dedi Selim.

Sesinden çene kemiklerinin kasılmış olduğu anlaşılıyordu.

Yelda, Selim'den yakınmaya başladı, böylece hem acısını dökabiliyor hem de gerçeğı saklayabiliyordu.

- Beni aldattın, beni yalnız bıraktın ... Arbk yalnızım, özgürüm ama gene de istediğim gibi özgürce yaşayamıyorum, hala içimden bir şekilde sana bağılıyım. .. Sen benim hayabmda var mısın yok musun bilmiyorum, neyim olduğunu bile bilmiyorum ... Sadece içim çok aadığında sana sığındığımı biliyorum ...

Arbk sana sığınmak istemiyorum, yalnız ve güçlü bir kadın olabilmek istiyorum. Kimse beni üzemesin istiyorum.

Selim, Yelda'nın yalan söylediğini, gerçeğı sapbrdığım

239

anlıyordu ama o anda bu yalana minnettardı, gerçeğın ne olduğunu çoktan öğrenmiş, onu bilincinin altlarındaki o gizemli hücrelerden birine, bilincinin ulaşamayacağı bir karanlığa hapsedmişti, o gerçeğı açıkça kabul edene kadar da orada tutacak, o sırada kendisine söylenecek her yalana, yalan olduğunu bilerek inanacaktı. İnsan zihninin tuhaflığı

ona yardım edecek, yalan artık zorla hapsedildiğı yere sığmayacak kadar büyüdüğünde ya da zihin onu kabul etmeye

kendini alıştırdığında oradan çıkacaktı. Ama o gece bunlardan

hiçbiri olmayacaktı ve yalan ikisine de iyi gelecekti.

İyi de geliyordu. Hayatı boyunca yalan söylemiş ama yalanı

hiçbir zaman o gece sevdiği kadar sevmemişti.

Gökyüzünde birikmeye başlayan bulutların arasından bir

ara kıpkızıl bir ay çıktı. Zifiri karanlık ovanın tam ortasına siyah püsküllü kızıl ipekten bir şal serilmiş gibi ay ışığı yansıyor,

o parlaklıktan insan yürüyerek gökyüzüne yükselebileceğini sanıyordu.

- Şu anda burayı görebilseydin, dedi Yelda, o kadar güzel ki ...

Selim cevap vermedi. Yelda yakınmalarına devam etti, sanki o sırada kendisi için başka hiçbir şey önemli değilmiş gibi Selim' den, yaptıklarından, onu yalnız bırakmasından şikayet etti. Yelda'nın söylediklerini dinliyor, gerçek sorunun bu olduğuna inanıyormuş gibi kendini savunuyor, onun suçlamalarına cevap veriyordu. Bir yalanı hiç böylesine arzuyla paylaşmamışlardı, o sırada gerçeklerin onları ayıracağını, ancak yalanın bir arada tutabileceğini biliyorlardı, o gece yalan onların arasında gerçek bir aşka benziyor, onları birbirine yakınlaştırıyordu.

Gece yarısına kadar konuştular. Konuştukça Yelda biraz sakinleşiyor, Taner'in ruhunda bıraktığı o ekşi tadın etkisinden kurtuluyordu. Birbirlerini sanki yeniden keşfediyorlar, birbirlerinin sesini seviyorlar, geçmişlerini hatırlıyorlardı.

Vakit gece yansını geçmeye başladığında Yelda,

- Ben çok yoruldum canım, dedi... Sakın yarın bir yere git-

240

i? --me

... Ben bütün haftasonu burada yalnız olacağım, beni sakın

yalnız bırakma ... Sabah uyanır uyanmaz seni arayacağım ... Bir

şey olur da ben seni arayamazsarn mutlaka beni ofisten ara ...

Ama mutlaka ara ... Unutmazsın, değil mi?

- Unutmam canım ...

- Beni burada yalnız bırakmazsın, değil mi?

- Bırakmam Yeldacığım.

- Çok teşekkür ederim Selimciğim ... Yarın sabah konuğu-

. . ruza ... İyi geceler canım ...

Yelda, karakolun bahçesinde nöbet tutan askerlerin huzursuz

kıpırtıları arasından yürüyüp odasına gitti. Selim'in

sesi gerçekten onu rahatlatmış, Taner'in yaptıkları gözünde

önemsizleşmişti.

Selim de bütün haftasonu konuşabilecekleri için sevinçliydi.

Konuştukları sürece Yelda'nın ne yaptığını bilecek, kıskançlığının zaptedilemeyecek hale gelmesini önleyecekti.

Yelda, huzurlu bir uykuya daldı odasında. Mum ışığını

söndürmedi.

Bütün geceyi sakin geçirdi.

Sabahleyin hava aydınlanırken, gri bir serinliğin içinde

dehşetli bir panikle uyandı, dışarda yağmur yağıyordu, baş

ucundaki mum o uyurken sönmüştü. Kendisi gitmezse Taner'in

başka bir kadınla gideceğini düşünüyordu, uykusundan

bu düşünceyle uyanmıştı.p köyde Taner'in başka bir kadınla

gittiğini düşünerek bütün bir haftasonunu geçiremezdi. .

Yataktan kalktı. Taner'in ne zaman yola çıkacağını bilmiyordu

ama onu hemen yakalamak istiyordu.

Aceleyle üstüne bir şeyler giyip ofise koştu. Ofis telefonundan Taner'in evini aradı.

- Alo, dedi Taner kalın sesiyle.

Yelda tel☞fonların dinlendiğini bildiğinden söylemek istediğini şifreli bir şekilde anlatmak istedi..

- Dün istediğin harita var ya, ben düşündüm o haritayı sana vereceğim ... Sen ne zaman yola çıkıyorsun?

241

- Ne haritası, dedi Taner kaba bir sesle.

"Allahım, bu adam aptal" diye geçirdi bir an içinden Yelda.

- Hani dün Mardin'e gideceğini söyledin ya ... Ben fikrimi değiştirdim ...

- Ha, anladım ... Benle mi gelmek istiyorsun?

Yelda öfkeden dudaklarını ısırды ama onunla gidip gide-

meyeceğini öğrenmek ona o anda hayati bir sorun gibi gözüküyor, başka bir şeye çok fazla aldırımıyordu.

- Evet.

- Olur ... Çabuk hazırlan o zaman, birazdan yola çıkacağım.

Yelda koşarak eve döndü, aceleyle duş aldı, giyindi, koşarak

barakaların önüne döndü, bütün bunları yaparken Taner'in

başka bir kadınla gitmemesine o kadar sevinmişti ki

kabalıklarını düşünmemiştir bile. Arabaya bindiler. Araba hareket

etti ve o anda Yelda, artık zihni kıskançlığın mengenesinden

kurtulduğu için başka şeyleri, Taner'in kabalıklarını
düşünecek hale geldi. Taner'le yola çıktığına pişman oldu
ama birisi ona "istersen dön" deseydi de asla dönmezdi. Ancak köyden çıkarken hatırladı Selim'e bir
gece önce söylediklerini.

Ama artık onu arayamazdı, ne söyleyebileceğini bilmiyordu
ve bu yolculukta aklının Selim'e takılmasını da ilemiyordu,
eğer Selim ararsa kendisini bulamasın diye aceleyle
cep telefonunu kapattı. Dönüşte bir yalan uyduracaktı.

O sırada bütün amacı iu iki gün içinde Taner'e aslında na-
. sıl bir kadın olduğunu gösterip onu kendisine bağlayabilmektir.

Bunu istemesine rağmen içinin dargınlığını, incinmişliğini
de yatıştıramıyordu. l';liç sesini çıkarmıyor, Taner arada
bir şey sorarsa kısa cevaplar veriyordu.

Taner onun kırgın olduğunu anlamış, öğleye doğru,
- Bak, sana hayatında göremeyeceğin bir şey göstereceğim,
deyip onu o köye götürmüştü.

Köyden ayrıldıktan sonra bir yol lokantasında yemek
yemişlerdi. Taner belki de ilk kez ona kibar ve şefkatli davranıyordu ama garip bir biçimde bu
davranışlar Yelda'nın

242

dargınlığını daha da koyulaştırıyordu.

Şehirler arası trafiğin yoğunluğuyla iyice sıkışmış dar bir
yoldan, kamyon konvoylarının arasına hapsolmuş bir vaziyette
yavaş yavaş gidiyorlar, arada bir Taner biraz öne geçebilmek
için tehlikeli manevralarla kamyonların arasından fırlıyordu.

İlk kez bu kadar uzun birlikte oluyorlardı ve Yelda

Taner'in konuşmalarından, şakalarından sıkıldığını fark ediyordu.

Onun anlattığı hiçbir şey ilgisini çekmiyordu.

Gece olduğunda hala Mardin' e varmamışlardı.

Hava iyice karardığında Yelda uzakta hayatında hiç görmediği bir şey gördü.

Bir dağın tepesine altın zincirlerden örülmüş bir eski zaman

zırhı geçirmişler, o örgü zırhın üstüne de altından dev

bir yılan çöreklenmişti. Zırhla yılan, etekleri karanlık tepenin

üstünde kutsal bir masaldan çıkmış parlak bir hayal gibi ışıklar içindeydi.

- Bu ne? dedi Yelda.

Taner, Yelda'nın şaşkınlığından memnun bir halde güldü.

- Orası Mardin ... Yeryüzünde bu şehrin gece görüntüsü

gibi bir görüntü yoktur ... Sen onu böyle gör diye biraz da mahsus ağırdan aldım.

- Dur biraz, dedi Yelda, biraz bakmak istiyorum buna ...

Hayatımda böyle bir şey görmedim.

Taner arabayı kenara çekip durdu.

- O en tepede altın bir yılan gibi parlayan şey ne?

- Mardin kalesi...

Bir süre daha seyrettikten sonra Taner "hadi, gidelim" dedi.

- Haftasonları Mardin çok kalabalık olur, odayı biz gelmiyoruz diye başkasına vermesinler.

Geniş bir asfalttan tepeye tırmanmaya başladılar, tepeye

varıp şehre girdiklerinde yol darlaştı.

Eski bir taş handan yapılmış otelin önünde durdular. Taner

kayıt yaptırırken Yelda biraz da utanarak geride duruyordu.

Odanın anahtarını aldıktan sonra taş bir sahanlıktan ge-

243

çip, dik merdivenlerden aşağıda bir bahçeye indiler, bahçenin

iki yanındaki taş binalarda yan yana odalar vardı.

Odaya girdikten sonra Taner yiyecek bir şeyler ısmarladı.

Yelda bir otel odasında iki sevgili gibi kalmalarını anlaşılmaz

bir şekilde yadırgıyor, ilişkilerinin sevgililik gibi görünmesi onu tedirgin ediyordu. Ne başkalarına karşı ne de kendisine karşı

bu ilişkinin bir biçimi, bir ismi olsun istemiyordu. Bugüne kadar bunun nasıl bir ilişki olduğunu hiç düşünmemişti ama bir

otel odasına girildiğinde ilişkinin de bir isim kazanması gerekiyordu, Yelda ise Taner'le arasında ismi olan herhangi bir ilişkinin

kurulmasından tuhaf bir rahatsızlık, bir utanç duyuyordu.

Yemeğini aceleyle yeyip yatağa girdi.

İçgüdüsel bir şekilde Taner'le sadece sevişirken rahat ettiğini

sezmişti, sevişirlerken ilişkilerini bir belirsizlik içinde tutabiliyor, bu ilişkinin biçimini ve adını sorgulamıyor ve Taner'i

tümüyle kendine ait hissettiğinden kıskançlıkları ve huzursuzlukları da dinliyordu.

Çok yorgun olmasına rağmen bir zaman sonra kendini sevişmenin

şehvetine kaptırdı, ilk seferki heyecanı bir daha hiç

bulamamıştı ama Taner'le sevişmekten zevk alıyordu, bütün

dertleri bu süre içinde onu terk ediyorlar, ruhunun derinliklerine çekiliyorlar, hayat bedeninden ibaret bir hale geliyordu.

Seviştikten sonra uykuya daldılar.

İlk kez birlikte kalıyorlardı.

Yelda huzursuz bir şekilde, sık sık uyanarak geçirdi geceyi.

Sabahleyin kalktıklarında dik merdivenlerden yukarıya,

taş bir terasa çıktılar, arka tarafta Mardin Kalesinin altında,

Ermeni ustaların yaptığı düz damlarıyla solgun sarı taş evler,

ince minareli camiler, kubbeli kiliseler birbirlerine yaslanarak

taşlardan oyulmuş zarif bir şelale gibi ovaya doğru

akıyorlardı. Önlerinde ise, tepesinde durdukları dağın eteklerinde Yelda'nın çok iyi tanıdığı o muhteşem ova sarı yeşil

parıltısıyla uzanıyordu.

Yelda biraz dalgındı, arada bir Selim aklına geliyor, içinde

244

bir şey kesik bir parmak gibi sızlıyordu. Kahvalhlarını bitirdikten sonra Yelda odaya dönmek istedi, Taner karşı çıkıh.

- Deli misin, dünyanın en eski, en güzel şehirlerinden birindeyiz.

Gel, sana etrafı göstereyim, şehrin sokaklarını gez biraz

... Böyle bir yeri bir daha göremezsin.

Taner, Yelda'nın onunla şehir sokaklarında gezmekten rahatsız

olduğunu anlamıyor, onun odaya dönmek istemesini

sadece sevişme isteğine bağlıyordu.

Sonunda Yelda Taner'in ısrarına daha fazla dayanamayarak

şehri dolaşmaya razı oldu. Bir yandan da içinden "acaba

benimle sevişmekten hoşlanmadığı için mi odada kalmak yerine

şehirde dolaşmak istiyor," diye düşünüyordu. Taner'in

her davranışı onu kuşkulandırıyor, onunlayken hissettiği sıkıntıyı sıkınh olmaktan çıkarıp heyecanlı bir gerginliğe dönüştüren de bu tuhaf kuşkuydu.

Şehrin sokaklarında dolaşmaya başladıklarında birden zaman değişti, başka bir çağa geçtiler ve zamanın içindeki bu hızlı yolculuk Yelda'yı günün gerçeklerinden kopartıverdi. Geçmiş yüzyıllardan birinin içinde geziyorlardı. Gümüşü önce ince teller haline getirip sonra bu incecik tellerden bilezikler, yüzükler, kolyeler yapan telkaricilerin dükkanlarındaki gümüşü panlinin içinde sadece yüzü değil ruhu da aydınlandı, tezgahların üzerine yığıldığı gümüşlerin arasından hangilerini seçip alacağına karar veremiyor, kendisini dükkanın önünde sıkınhyla bekleyen Taner'i unutuyordu. Yüzükleri parmaklarına takıp bakıyor, bilezikleri bileklerine geçiriyor, kolyeleri boynuna tutuyordu.

Gümüşten bir ırmakta yıkanıyor gibiydi ve o ışıltılı suların içinden çıkmak istemiyordu. Heyecanlanmış. Arada bir dükkana giren Taner'e gülerek aldıklarını gösteriyordu. Camlı tezgahların içindeki yüzüklere, duvarlara sıra sıra asılmış kolyelere, uzun yuvarlak halkalar gibi birbirlerine geçirilerek dizilmiş bileziklere mutluluğu andıran bir sevinçle bakıyordu.

Taner, "daha görülecek çok yer var", diyerek neredeyse zorla çıkarıp onu dükkanlardan.

245

Şehrin tek anacaddesine işlemeli demir çubuklardan oluşan bir kapıyla açılan daraak bir sokağa girdiler. Aniden belirivererek birbirlerinin içine boz renkli dereler gibi akan bir sokaklar labirentinin içinde istekle kayboldu Yelda, iki yanlarındaki

solgun taş duvarların arasından geçen merdivenli sokaklar
bazen öylesine daralıyordu ki yan yana yürüyemiyorlardı,
merdivenlerden arabalar geçmediğinden küçük nallarını tıkırdatarak eşekler alışkın bir yorgunlukla sırtlarındaki yükleri taşıyarak insanlarla birlikte inip çıkıyorlardı. Taş duvarların içine oyulmuş dükkanlarda semerciler eşeklere semerler yapıyor, bakırcılar sokağı kızılımsı bir renge boyayarak bakır dövüyor, kumaşçılar duvarlarına astıkları rengarenk kumaşların altında nargile içiyordu, marangozların dükkanından talaş tozu yayılıyor, karanlık kahvehanelerin alçak taburelerinde avuçlarında tuttukları ince belli bardaklarından çaylarını içen ihtiyarlar oturuyor, yemişçilerin kavurduğu nohutların kokusu, baharatçıların kimyon ve zahter kokularına karışıyordu.

Türkçe, Ermenice, Arapça, Süryanice, Kürtçe konuşmalar değişik vurgulu sesleriyle birbirlerine sarılarak duvarlarda yankılanıyordu.

Bazen yürüdükleri sokak oymalı bir taş evin altında bitiveriyordu. Taner o zaman güvenle yürümeye devam ediyor ve evin altından geçen karanlık bir tünele giriyorlardı.

Bu sokaklarda dolaşırken onların ruhları da zamanın eşiğinden atlayıp bir başka çağa geçmiş gibiydi, neredeyse bütün duyguları hatta kişilikleri bile değişmişti, fısıltıyla konuşarak gülüşüyorlardı, evlerin altındaki "abbara" denilen o karanlık tünellerden birinde, etrafta kimsenin olmadığına emin olduktan sonra öpüşmüşlerdi. Geçmişin ve geleceğin olmadığı bir yerdeydiler ve o an, bütün kokuları, sesleri, görüntüleriyle çok güzeldi. İsimsiz ilişkilerinin tek mutlu anısını orada,

o sokaklarda yaşamışlardı.

Otele döndüklerinde Yelda bir hayal görüp görmediğini, o sokaklara hayalinden görüntüler, kokular ekleyip eklemediğini merak etti. Yolculuğunun bir yerinde aniden zamanın

246

fırtınasına tutulmuş bir seyyah gibi hafifçe başı dönüyordu.

Hazırlanıp yola çıktılar. Bir gün önceki dargın hali kaybolmuştu

Yelda'run, dolaştıkları sokaklar, gümüşçüler, o loş tüneldeki

kaçamak öpüşme, Taner' in kabalıklarından vazgeçmesi

belki de ilk kez onların ilişkisini gerçek bir ilişkiye benzetmiş, kendilerini bir "çift" olarak hissetmişlerdi. Yelda, arabada, Taner'le birlikte yaşayıp yaşayamayacağını düşünmeye başlamıştı

yeniden, Taner'in şakalarına gülüyor, onu bir gün önce

olduğu kadar sıkıcı bulmuyordu. Şimdi ortak bir konulan vardı,

o sokakları konuşuyorlardı. Yelda birlikte yaşadıklarını arada

bir hayal gücünün de aldatmacalarına zevkle kapılarak öylesine

heyecanla anlatıyordu ki Taner bazen ona gülerek "uydurma"

demek zorunda kalıyordu.

Karanlığa kalmadan köye yetişebilmek için geldiklerinden

daha hızlı dönüyorlardı, akşamüstüne doğru bir lokantada

yemek yediler. Yemekten çıktıktan sonra Yelda,

- Köye yakın bir yerde otel yok mudur? dedi.

- Bir otel var, eskiden iyi bir oteldi, bu yoldan geçen herkes

orada kalırdı ama sahibi öldükten sonra akrabaları işi

boşladı. Şimdi biraz terk edilmiş gibi ...

- Bu gece orada kalalım, dedi Yelda, sabah erkenden kalkıp

gideriz köye.

Taner bir an durup düşündü ama Yelda ona o gecenin çok iyi geçeceğini vaat eden bir bakışla bakınca gülümseyerek razı oldu.

Hava kararmaya başlarken boş gibi gözüken bir otelin önünde durdular.

Toz içindeki lobide terlikleriyle dolaşan yaşlı bir adam onlara kuşkulu gözlerle baktı.

Taner, bir oda tutmak için adamın yanına giderken Yelda da kendisine bırakılan mesaj olup olmadığını anlamak için cep telefonunu açtı.

Mesajlarını kontrol ederken telefon çaldı.

Selim arıyordu.

XVI

O iki gün boyunca Selim, "Ravel'in Bolero'su gibi" diye düşünmüştü, gittikçe daha şiddetlenerek yükselen aynı melodinin

çalması gibi gittikçe daha şiddetlenerek yükselen aynı

acı. Onun acılarını yöneten her kimse ona bir bolero'yu layık

görmüştü. Artık daha fazlası olmaz derken daha sarsıcı bir

acıyla karşılaşmıştı.

Yelda'yla yaptıkları o uzun konuşmadan ve "ona söylenemeyecek şeyler" olduğunu duyduktan sonra öğrendiği bilginin

ruhunu ezen ağırlığına rağmen iki gün boyunca konuşacaklarını,

telefonda da olsa baş başa kalabileceklerini düşünerek

Yelda gibi o da huzurlu bir uyku uyumuş, Yelda' dan daha

geç kalkmıştı.

Güzel bir gün, yaza hazırlanan bir deniz vardı dışarda.

Nedense çok acıkmıştı, koyu bir kahve yapmış, İngiltere'

den kalan bir alışkanlıkla kalın bir bonfile kızartmıştı.

Telefonun çalmasını beklerken zaman geçirebilmek için

uğraşmış, kitaplarını hazırlamak amacıyla Mahmut' un toplamaya

başladığı belgeleri okumuştur.

Yelda'nın yorgun olduğu için geç kalkacağını düşünerek

öğleye kadar telaşlanmamıştı ama saat on iki olduğunda telefon

hala çalmayınca ofisi aramıştı. Telefona cevap veren olmamıştı.

Birde gene aramıştı. Sonra ikide. Sonra üçte ... Sonra

üçü çeyrek geçe, yirmi geçe, yirmi bir geçe, yirmi üç geçe ...

Her iki dakikada bir arıyor, Yelda'nın hastalandığından hatta

daha kötüsü ani bir keder darbesiyle kendini öldürdüğünden

endişeleniyordu. Korku ağır bir şahmerdan gibi ciğerlerine

248

vuruyor, ani bir dindarlıkla tanrıyla pazarlığa girip, "ona bir şey olmasın, her şeye razıyım" diyordu, bir daha Yelda'yı görememe ihtimaline dayanamayacağını, o ihtimal zihninde belirince

daha iyi anlıyordu.

Saat beşe doğru artık Yelda'nın başına kötü bir şey geldiğine

iyice inanmış, ne yapması gerektiğini düşünmeye başlamıştı.

Havaalanını arayıp uçak olup olmadığını sormuş ama

akşam saatlerinde uçak olmadığını öğrenince çaresizliği daha

- da büyümüştü.

Terli elleriyle her iki dakikada bir tuşlarına bastığı telefona

saat beşe doğru biri çıkmış, titreyen bir sesle Yelda'yı isteyen

Selim'e,

- Yelda Hanım arkadaşıyla gitti, bugün gelmez artık ...

Zaten burada da kimse yok, demişti.

İçinde bir anda bütün sesler kesilmiş, duygular ve düşünceler

susmuş, zihni buzlanıp donmuştu. Ne yaptığını bile fark

etmeden bir şişe viski açıp bir bardağı yansına kadar doldurmuş,

üstüne hiçbir şey eklemeden onu öyle içmişti.

Damağında, yemek borusunda ve midesinde hissettiği

yanmayla, biraz önce susan sesler içinde patlayıvermişti.

Annesiyle babasını kaybettiği kazanın haberini aldığından

beri böyle bir acı, böyle bir keder, hayata ve tanrıya böyle bir

isyan hissetmemişti.

Bu kez bütün o duygulara nefret de eklenmişti.

Evin bütün perdelerini kapatmıştı. Ne bir ışık görmek ne de bir ses duymak istiyordu.

Bir ölüm acısıydı bu.

Yıllardan beri o kadını sevmişti, kızdığında, özlediğinde, sıkıldığında, yalan söylediğinde, kavga ettiğinde, bütün bu duyguların hepsinde Yelda daima onun hayatının merkezinde duruyordu, daima da orada duracağına, ne olursa olsun birbirlerinin hayatlarındaki yerlerinin, duygularındaki ani değişimlerine rağmen hep aynı kalacağına inanmıştı.

Şimdi, ruhunun, zihninin, düşüncelerinin, duygularının ge-

249

niş bir kısmını kaplayan hayatının merkezindeki o kadın, birbirini sevdiklerinden bu yana ilk kez o yeri boşalıyor, onun

sevdiği, tanıdığı, özlediği Yelda ölüyordu. Bir daha geri gelse

bile artık boşalthğı o yeri dolduramayacak,. hayahnın merkezi

olamayacakh. Ruhunun, Yelda'run bırakthğı o boşluğun içine

doğru çöktüğünü, bütün varlığının o boşluğun karanlığına

doğru akhğını, buruşup, küçüldüğünü hissediyordu.

Yelda'nın cep telefonunu aramıştı. Kapalıydı.

Bilincinin arka tarafındaki bir perdeye yansıyan siyah beyaz

bir filmde Yelda, yüzünü göremediği bir erkekle sevişiyordu,

ne düşünürse düşünsün bu filmin aynı sahnesi aynı yerde

oynayıp duruyor, gözlerinin önünden o sahne gitmiyordu.

Yelda'nın bir başka erkekle birlikte olmayacağına o kadar

güvenle inanmıştı ki zihninde seyredip durduğu bu sahneye inanamıyordu, bunun kıskanç bir aşığın kuşku dolu zihninin yarattığı bir kabus değil gerçek olduğunu biliyor ama yıllarca içine yerleşmiş bu inancı, tanrısının varolmadığını öğrenen bir dindarın bu gerçeği kabul etmekte zorlanması gibi, kolayca içinden atamıyordu.

Bunun gerçekliği kesinlikle kabul eden bir yanı ise acıyla ve kederle tüterken, aynen Yelda'yla seyrettikleri ve onlara olan düşkünlüğü için hep Yelda'yla hafifçe alay ettiği Türk filmlerinin kahramanları gibi sadakatini yitirmiş bir kadının bir daha asla aynı kadın olmayacağını söylüyordu. Zihninin berraklığını hala koruyan küçük bir parçası ise, "o kahramanlar ne zaman yerleşti içime" diye soruyordu, "yoksa onlar hep mi vardı içimde, dalga geçtiğim filmin kahramanı mıyım ben?"

Evin içinde dolaşıyordu, bir yandan bir ses duymak istiyor bir yandan da hiçbir sese tahammül edemeyeceğini, kimseyle iki dakika bile konuşmayacağını hissediyordu, Musset'nin şiirinde söylediğinin ne anlama geldiğini anlıyordu, bazen bir insaruri yokluğu bütün dünyayı bomboş yapıyordu, Yelda kendisiyle birlikte bütün renkleri, kokulan, sesleri alıp götürmüş, Selim'i kaybolmuş bir dünyanın kıyısında öf-

250

kesi, kıskançlığı ve ölüm acısıyla yapayalnız bırakmıştı. Gidebilecek bir yeri, onu teselli edebilecek kimsesi yoktu, bu acıyı dindirmeye Yelda' dan başka bir canlının gücü yetmezdi ve Yelda da ölmüştü.

Şişedeki viski azaldıkça zihni de ağırlaşıyordu, düşünceleri uyuşup akşam güneşiyle birlikte solan çiçekler gibi solarken acı onların ortasında, kendisini engelleyecek hiçbir düşünceye çarpmadan tek başına büyüyerek yanmaya devam ediyordu.

Sarhoş oluyordu.

Zihni aayı zaptedecek, onu yatıştıracak bir düşünce bile yaratamıyor, acı o uyuşukluğun içinde nedenini bile bazen unutarak

sanki Selim'in bedeni acıdan yapılmış gibi duygulardan ve düşüncelerden kopmuş bir halde varlığını sürdürüyordu.

Bir ara büyük kanepenin üstüne iki büklüm uzanıp, ellerini karnına bastırarak dayanılmaz bir ağlama isteğiyle kendinden geçti.

Kısa bir süreliğine sızdıktan sonra eskisinden daha diri olarak uyandı, hiç içmemiş gibiydi, şimdi acı zihninden bedenine yayılmıştı, kızdırılmış kerpetenlerle bütün etlerini çekiyorlar, acının yerini saptayamıyordu.

Yelda'nın cep telefonunu çevirdi. Kapalıydı.

Ne söyleyeceğini de bilmiyordu ama aramadan duramıyordu.

Yelda' sız bir hayatı olacaktı bundan sonra ama böyle bir hayata hiç hazırlanmadığını şimdi fark ediyordu, sıkıldığında, ayrılmayı düşündüğünde, koptuklarına sevindiğinde bile aslında ayrılacaklarını hiç düşünmediğini, o masala inancını hiç kaybetmediğini, hep bir gün yeniden bir araya geleceklerini umut ettiğini anlıyor, bütün o yaşananların arasında bu inancını nasıl kaybetmemiş olduğunu ise bir türlü kavrayamıyordu.

Birbirlerini aynı kutuya kapatılmış iki iri yamyam fare gibi

dişleyip parçalarken nasıl bu ilişkinin asla bitmeyeceğine güvenebilmişti, nasıl olmuştu da bunu tanrısal bir emir, değişmez

bir kader gibi kabul etmişti. Bunun asla değişmeyeceğine içten

251

içe bu kadar eminken nasıl olmuştu da bitebileceğini düşündüğü

zamanlardan geçmişti.

Bunların hiçbirini anlayamıyordu.

Bilincinin arkasındaki perdeye yansıyan sevişme sahnesi

dönüp duruyordu, bulanıklaşan zihninde beliren düşünce kırıntılarıyla

"niye bir adamın altında bacaklarını açmış olınası

bu kadar korkunç" diye soruyordu kendine, "herkes yapıyor bunu, niye bu kadar önemli, hayvanlar bile sevişiyor, bu kadar

önemli olmamalı." Ama bu düşüncelerle, yorulan sarhoşlaşan

zihnini bile ikna edemiyordu, bir başka erkeğin yanında soyunduğunda ölüyordu Yelda. "Niye?" diye soruyordu ama niye

soyunduğunu mu yoksa niye bunu bir ölüm gibi gördüğünü

nü sorduğunu kendisi de ayırt edemiyordu.

Elinde telefonuyla sürüklenerek yatağına gidip sızdığında

hala "niye" mırıldamıyordu.

- Niye?

Sabahleyin daha güneş doğmadan uyandı, "geri dönülmesi

imkansız bir şey bu" diye düşünüyordu uyandığında.

Bu kez "niye" sözcüğünün ardına başka bir soru takılmıştı.

- Niye yaptın bunu Yelda? Niye masalı mahvettin?

Aynada yüzüne baktığında kendi görüntüsünü: ien korktu,

bir ölünün yüzüne benziyordu, balmumu renginde, yanakları
çökmüş, tıraşı uzamış yüzünde gözleri iki mor halkanın ortasında
cansız bir halde bakıyordu.

"Bir şeyler yemeliyim" diye düşündü, "yoksa ben de öleceğim."

Kendine yiyecek bir şeyler hazırlamaya çalışırken ölüm
fikri de kafasında dönüp duruyordu, eğer o anda ölseydi, o
acı dineceği için tanrıya minnettar kalacaktı, bunu hissediyordu, bir yandan yaşamaya devam
edebilmek içim mücadele
ediyor bir yandan ölebilmeyi diliyordu.

Yelda'yı aradı. Telefon kapalıydı.

"Dün gece sevişmişlerdir," diye düşündü. "Ben uyurken onlar sevişiyordu."

252

Bazen öfkeyle Yelda'ya lanetler okuyor, bazen de geçmişteki

o güzel anılarını, sevişmelerini, konuşmalarını hatırlıyordu.

Ama her zaman olduğu gibi onu en çok yaralayan hep aynı

görüntüydü, Yelda'nın dudakları titreyerek ağlarken "sen

benim parçamsın, ne olursa olsun hep öyle kalacaksın, seni

benden koparırlarsa bir parçam kopar," dediği görüntü.

Bu yakınlığın bitmiş olması, bir daha asla canlanamayacağını

bilmek kaybının büyüklüğünü gösteriyordu.

Bazen aniden acısı duruveriyordu, bunun tam olarak nasıl

gerçekleştiğini anlayamıyordu ama birdenbire acı yok oluyordu,

motorlarını stop eden bir gemi gibi içinde derinlerinde bir

şey acıyı durduruyordu, o zaman durup içindeki sessizliği dinliyor, kasılıp, büzüşerek yeniden
başlamasını bekliyordu, acı- nın kesildiği anlar en çok ürküttüğü anlardı, yeniden başlayacağı

zamanı beklemenin tedirginliği acıdan bile zor geliyordu ona.

Biten viskinin yerine votkaya başlamıştı.

Sürekli olarak Yelda'nın telefonunu çeviriyordu.

Hep aynı mekanik ses Yelda'nın "kapsama alanı dışında"
olduğunu söylüyordu.

Bir ara telefonu dinlerken gülmüşü, "onu biliyorum" diye cevap vermişti o mekanik sese. "Artık o başkasının kapsama
alanında."

Bir yanıyla o büyük kaybı içine sindirmeye çalışırken bir
yanıyla da bundan sonra ne yapacağını, zihninde Yelda'ya
ayrılmış bir yer olmadan nasıl yaşayacağını düşünüyordu.

"Birini bulmalıyım," diye düşündü.

Bu kez cinsellikten, onu avutacak sevişmelerden söz etmediğini
biliyordu, Yelda'yla tanıştığından, onu sevdiğinden
beri ilk kez hayatının merkezine, Yelda'ya ayrılmış yere bir
başkasını almayı düşünüyor, alışkın olmadığı bu düşünceyi
yadırgıyordu. Yelda' dan başkasına bir daha aşık olmayacağına
inanmış olduğunu, kendi kararı karşısında duyduğu şaşkınlıktan
anlıyordu.

Bu çektiği acıyı gerçek bir bağlılıktan başka bir şey dindire-

253

meyecek, ona Yelda'yı sarsıcı bir aşktan başkası unutturamayacaktı ve o başka bir erkekle yatan
kadını artık hatırlamak istemiyor,

onu . hayatından ebediyen, bir daha asla hatırlamamak
üzere silebilmeyi diliyordu.

Bilincinin altındaki karanlıklar sanki. bu anın geleceğini
daha önceden biliyorlarmış gibi bazı hazırlıklar yapmışlar,
orada bazı isimleri biriktirmişlerdi, onların isimlerini fısıldıyorlardı.
Bir aşk arayacaktı şimdi.
Bir daha aynı hataları yapmayacaktı.
O çok sevdiği kadının ölümünde kendi payı olduğunu bili:y
:>rdu, bu onun öfkesini yatıştırmıyordu, ne olursa olsun sadık kalmasını beklemişti ondan ama gene
de bu sonun gelmesinde
kendi hataları da rol oynamıştı.
Akşama kadar evin içinde oradan oraya sürüklenerek,
geçmişini hatırlayarak, öfkelenerek, bunun hesabını soracağına
yemin ederek, kimleri arayacağını hesaplayarak, acıdan, kederden
kıvrınarak, hayatın bir gün öncesine dönebilmesi
karşılığında sahip olduğu her şeyi vermeye razı olacağını düşünerek ve hayatın asla geriye
dönemeyeceğini korkunç bir
pişmanlık ve kederle fark ederek sürüklendi durdu.
Akşama doğru, daha: önce aklına gelmeyen "niye"li bir
soru birden onu öfkeden çıldırttı. "Niye gideceğini bile bile bir gece öncesinden beni ara diye sıkı
sıksıya tembih etti, niye
gidişine benim dikkatimi böylesine keskin bir şekilde çekti,
arkadaşlarımla gidiyorum deseydi ben bunu fark etmezdim,
niye bir gece önceden bana telefonda onları söyledi" di-
ye soruyordu.
Bu soruya, bunu bir insanın ancak düşman olduğu birine
yapabileceği cevabını veriyor, Yelda'nın kend.isinden intikam
almak için ertesi gün başka bir erkekle gideceğini iyice fark

etsin diye bir gece önceden ona "mutlaka yarın beni ara" dediğine inanıyordu.

- Bu nasıl bir düşmanlık, biz ne hale gelmişiz?

254

Bu düşünce, Yelda'nın öldüğü fikrini iyice pekiştirdi aklında.

Akşam bir cevap beklediğinden değil, kendini durduramadığından

sürekli tuşlarına bastığı telefonun çaldığını sonra

açıldığını hayretle fark etti.

- Neredesin? diye bağırdı. Neredesin?

Yelda şaşkın bir sesle.

- Arkadaşlarla Mardin' e gittik, dedi.

- Öldüğünü sandım, bunu nasıl yaparsın? Nasıl bu kadar

düşmanca davranabilirsin?

Hiç susmadan çıldırmış gibi bağıırıyordu.

- Niye bir gece önceden illa beni ara diye tutturdun, niye

benim dikkatimi bu kadar çekmek istedin?

Acısının nedenini saklıyor, öfkesinin kıskançlıktan değil

meraktan olduğunu söylüyordu.

- Oraların o kadar tehlikeli olduğunu söyledikten sonra

nasıl böyle ortadan kaybolursun? İnsan hiç olmazsa bir telefon

bile etmez mi? İçinde nasıl düşmanlıklar besliyorsun sen?

Nasıl sahtekarca saklıyorsun bu düşmanlıkları?

Yelda ağlamaya başlamıştı.

- Herkes gidiyordu, yağmur başlamıştı orada kalamayacağımı

düşündüm ... Çok acele çıktılar, arayamadım.

- Telefonunu niye kapadın?
- Şarjını köyde unuttum sanıyordum, şimdi bulup taktım
ve hemen açtım telefonumu ...

- Sen birisine mi aşık oldun?

- Hayır.

- Birisini mi seviyorsun?

- Hayır.

- Birisinden mi hoşlanıyorsun?

Bir sessizlik oldu.

- Evet, ama önemli bir şey değil... Sadece onu görmek hoşuma
gidiyor, o kadar ...

İkisi de sustular.

Selim dişlerini sıkarak konuştu.

- Neler çektirdin bana b◆ iki günde ama bunu sana ödeteceğim.

Yelda arhk tutamadığı hıçkırıklarla bağırdı.

- Ben aylarca çektim sen de iki gün çek, çok mu?

Selim soğuk bir sesle tane tane cevap verdi.

- Hayatımın en korkunç iki gününü yaşattın bana ... Sana

yemin ediyorum bunun bedelini ödeteceğim ... Bunu ödeyeceksin

... İyi geceler ... Umarım buna değmiştir.

Telefonu kapattı.

Bütün öfkesinin arasında Yelda'nın birisine aşık olmadığına

sevinmişti, hala onun söylediklerine garip bir inatla

inanıyordu.

XVII

Bir ucu kopup yere düştüğü için çapraz duran kornişe ta-
- kılı güneş soluğu perdenin rüzgarı kesik bir yelken gibi döşemeye yığıldığı, aynası çatlamış tuvalet masasının tozla kaplandığı,
banyodaki musluğun sürekli su damlathğı, çarşafları
eskilikten sararmış, en küçük sesin boş koridorlarda çınladığı
bu terk edilmiş zavallı otelde o gece Yelda çok ağladı. Bu yolculuğa çıkarken açıkça olmasa da sezgileriyle bunun ilişkisini
bitireceğini biliyordu ama, aynen öleceğini bilmesine rağmen
buna inanmayan bir insan gibi, o da bunun gerçekleşeceğine
inanmıyordu. Bilmek, anlamaya ve inanmaya yetmemişti.
İçindeki sezginin gerçekleştiğini Selim'in sesi ona anlatmıştı,
ilk kez onu bu kadar öfkeli görmüş, onu kaybettiğini
kavramıştı.
Bazen beklediğimiz şeyler gerçekleştiğinde, beklemediğimiz
bir şeyle karşılaşmış gibi şaşıırırız. Bilincimizin her şeyin
farkında olduğunu, her şeyi denetlediğini, bütün ihtimallere
karşını kendini donattığını, hazırladığını sanan çocuksu küstahlığına karşılık, onun altındaki karanlıkta saklı olan ruhumuz
zayıflıklarımızı, güçsüzlüklerimizi iyi bilir, bizi yaşatanın,
bize dayanma gücü verenin umutlarımız ve hayallerimiz
olduğunun farkındadır, kesin son gelene kadar da her ihtimali
kuşkuyla karşılayıp, bilincimizin bildiğinden daha değişik
bir sonu gizlice ummayı sürdürür. Bilgiyle umut arasındaki
bu çatırma, ölüm gibi, ayrılık gibi büyük acılara rağmen yaşayabilmemizi, hayata tutunabilmemizi sağlar, bedeli ise bildiğimiz

gerçeklerle karşılaştığımızda şaşırmasıdır. Yelda da

257

bu bedeli ödüyor, bu acılı kopuşun gerçekleşmesine şaşırarak
ruhu beklenmedik bir darbe almış gibi titriyordu.

Boş koridorlarında gece rüzgarlarının, kuşku tıkrıtlarının
dolaştığı otelin odasında kendisini seyreden Taner' in önünde
ağlarken aslında Selim' den çok masalını, aşka olan güvenini
kaybettiği için üzülmüyordu, o aşkı hayatın bütün kötülüklerine
karşı onu koruyacak büyülü bir sığınak gibi görmüştü
hep, şimdi kötülükler sığınağının içine sızmış, o sığınağı ele
geçirmiş, eskitmiş, duvarlarını yıkmış, onu hayatın karşısında
çırılçıplak bırakmıştı.

- Niye ağlıyorsun, demişti Taner, kim aradı?

Yelda yalan söylemişti.

- Ağabeyim aradı, önemli değil, ailevi bir sorun ... Birazdan
geçer.

Selim'i kaybetmeye hazırdaydı aslında, onun başka bir kadına
yazdığı o mektubu okuduğundan beri hazırdaydı buna ama Selim'
siz bir hayata hazır değildi, uzun yıllar içinde birbirlerini

sevmeye, birbirlerine kızmaya, ne yaparlarsa yapsınlar zihinlerinin bir yanını birbirlerine ayırmaya o
kadar alışmışlardı ki

aynı Selim gibi o da hayatında beliriveren bu büyük boşluğa

baktığında, ne kadar geniş bir yeri ona ayırdığına şaşırıp, orayı dolduramayacağından endişe
ediyordu.

Bir daha kimseyi öyle sevmeyecekti. Bu, korkunç bir gerçektir.

Aynı bağdan, toprağın aynı, asmaların aynı olmasına

rağmen ancak belli zamanlarda, belli koşulların yan yana gelmesiyle en iyi hasadın alınabilmesi, o hasatla en unutulmayacak,

en lezzetli şarabın yapılabilmesi gibi böyle büyük bir aşkın

olması için de birçok koşulun bir araya gelmesi, se&lerinin

birbirlerinin içindeki çınlayışından, tenlerinin kokusuna, gülüşlerinden, dokunuşlarına, konuşurken gözlerinde beliren

anlamdan, kederlendiklerinde yüzlerine beliren hüzne, bütün

bunları en iyi biçimde algılayıp onları sevgiyle kaydetmeye

hazır bir ruh haline kadar ne çok şey yan yana dizilmeli,

birbirini tamamlamalı ve o aşkı yaratmalıydı.

258

Bu, bir daha olmayacaktı.

Bir insanı kaybetmekten daha büyük bir kayıptı bu.

Üstelik, çok şaşırtıcı ama, Selim'in o kederli, içine acının

hapishane işi bir dövme gibi işlendiği sesinin ele verdiği

üzüntüsü Yelda'yı sandığının aksine hiç sevindirmemiş,

tam aksine nerdeyse Heja'ya duyduğuna benzer bir şefkat

ve bu acıyı yaratan kendisi olduğu için de vicdan azabı yaratmı

❖tı. Şimdi burada, ışıksız odaları, tozlu salonları, boş

mutfaklarıyla bizzat terk edilmişliğin kendisine benzeyen

otelin çıplak ışıklı odasında Selim'le olmak, onun yüzünü

göğsüne bastırmak, onu teselli etmek isterdi. Böyle zamanlarda,

Selim'in onun ağlayışını hatırlaması gibi o da Selim'

den zorla aldığı o çocukluk resmini hatırlıyordu. Bir İnka

tapınağının önünde, başında And dağlarının köylülerinin
giydiği kulaklıklılı yün beresi ve yüzünde şaşkın ifadesiyle
çekilmiş fotoğrafını, o çocuk yüzdeki masumiyeti hatırlıyordu.

O her üzüldüğünde, hastalandığında, kendine olan
güvenini ve gücünü kaybettiğinde, onu anlaşılmaz bir şekilde,
daha fazla sevip, çocuğu gibi hissetmişti. Şimdi ruhundaki
kederin en azından bir yanı, çocuğunu kaybetmiş bir
annenin kederine benziyordu.

Yelda' da garip bir hakkaniyet duygusu vardı ve bir zaman

sonra Taner' e haksızlık yaptığını, onu o terk edilmiş otele getirdikten sonra hiç ilgilenmediğini
düşünüp, yerinden kalktı,

elini yüzünü yıkadı.

- Bir şeyler yiyelim mi? dedi.

- Tabii... Ben şimdi gider bir şeyler getiririm.

Odadan çıkarken belindeki tabancasını tuvalet masasının
üstüne bıraktı.

- Bu, burada dursun ... Kullanmasını biliyor musun?

- Hayır.

- Belki bir gün öğretirim sana ...

Taner, ucunda tek bir ampul yanan loş koridorun gölgeleri
arasında kaybolduktan sonra elinde plastik bir tepsiyle ge-

259

ri geldi. Tepside bayat bir köy ekmeği ile bir çanak buruşuk
zeytin vardı.

Yatağın üstüne oturup onları yediler.

- İhtiyar ay da demliyor, birazdan getirecek, dedi Taner.

Onlar yemeklerini bitirirken ihtiyar, terliklerini sürükleyip, oflamaya benzer tuhaf hırıltılar çıkartarak bir demlikle iki bardak getirdi.

- İhtiyarlık zor, dedi çıkarken kendi kendine konuşur gibi.

aylarını içerken, "daha iyi misin?" dedi Taner.

- İyiyim, iyiyim.

aylarını bitirdikten sonra seviştiler ama Yelda çok isteksizdi, bir ara "Selim'e benzedim" dedi, "ben de teselliyi sevişmede arıyorum artık."

Seviştikten sonra uymaya hazırlanırken bir ara nereden aklına geldiyse "Yelda ne demek" diye sordu Taner.

- Uzun demek ama asıl Farsça bir tamlamanın parçası olmakla ünlü bir sözcük. .. şeb-i yelda ... Yılın en uzun gecesi demek.

- Eeee, dedi Taner ... Ntye sana bu ismi koymuşlar? .. Yılın en uzun gecesinde mi doğdun? ..

Yelda, bu hikayeyi Selim'e anlathėını da hatırladı.

- Hayır, annemin sancıları akşamüzeri tutmuş ama ben sabaha karşı doğmuşum ... Babam bütün gece beklemiş ... Ona çok uzun gelmiş o gece ... O yüzden adımı Yelda koymuş ...

Sonra hafifçe gülümseyerek kendi kendine konuşur gibi ekledi.

- Ama bazen bu isim kaderimi belirlemiş diye düşünüyorum ... Bütün hayahm uzun bir gece gibi...

Uykuya geçerken kederle mırıldanarak ekledi.

- Hiç bitmeyen bir gece.

Karışık rüyalarla bölünen huzursuz bir uykudan sonra sabahleyin güneş doğmadan önce çıkıp yola koyuldular. Köye vardıklarında daha kimse uyanmamıştı. Yelda hemen bir duş alıp giyindi. Çıktığında diğerleri de uyanmıştı.

260

j

Yemek salonunda Zerrin' i buldu.

- Heja nerede, dedi, onu epeydir görmedim.

- Bilmiyorum sabah evlerine gittim ama annesi bir şey söylemeden öyle yüzüme baktı, dediğimi anladı mı anlamadı mı bilmiyorum ama galiba Heja uyuyordu:

Yakındaki küçük bir köye gitmek üzere yola çıktılar, Yelda çok suskundu, diğerleri de ona uymuş gibiydiler, hiç konuşmadan, dağların arasından, küçük bir derenin üstündeki tah-ta köprüden geçtiler. Köprüden geçerken birden Zerrin "balık," diye bağırdı, diğerlerinin irkildiğini görünce hafifçe utanarak, "suyun içinde bir balığın zıpladığını gördüm," dedi.

Kabukları soyulmuş gibi gözüken tezek evlerden oluşan köyde bir tek ağaç bile yoktu, bir kayalığın dibine yaslanmıştı.

Erkekler bıkkındı, kadınlar ise kuşkucu. Yaşı anlaşılamayan, tıraşı uzamış, kasketi kulaklarına kadar inmiş bir adam,

"oldu burada da bir şeyler," dedi, "hep olur, namus davasıdır, namusunu korumanın ayıbı yok."

Çamur rengi bir fakirliğin içinde kaybolmuşa benzeyen, bilinmeyen bir suçtan dolayı dünyadan sürgün edilmiş duygusu

yaratan köyün ağır havasıyla çelişen gülümsemesiyle insanda

"acaba deli mi" kuşkusu yaratan yaşlı bir kadın, etraftakilerin ne diyeceğine hiç aldırmadan ağzını doldura doldura

Kürtçe anlatmaya başladı, o anlattıkça Zerrin çeviriyordu.

- Şimdi bakın, bunlar yalanadır, ben size işli:ı aslını söyleyeyim.

Başlık parası alır kızın babası burada. Ma-1 gibi satar

yani... Köylünün gencinde para olmaz, nereden olsun ... Para

ya ağa oğlunda ya ihtiyardadır. Ağa oğlu ağa kızı alır. Köyün

kızı köyün ihtiyarına kalır. Kız genç ... İçi fıkırdar, semaver gibi kaynar, eti soğumuş ihtiyarı netsin, gönlünü bir gence kaptırır,

kaçar ... Bunlar da onları bulup vurur ... Sonra da kasıla

kasıla namus davası derler.

Bunları gülerek artık hayatta üzülecek hiçbir şey kalmamış

gibi anlatıyordu.

Zerrin dayanamayıp kadına sordu:

261

- Sen de kaçtın mı, teyze?

Kadın ilk kez hüznlendi, yüzünü buruşturdu.

- Kaçmadım, kızım ... Kaçamadım ... Anamdır dedim, babamdır

dedim, yüzleri yere bakmasın dedim ... Keşke kaçaydım,

keşke üç beş gün de olsa sevdiğime bir sarılaydım da

sonra beni vuraydılar ...

- Kimin kimsen yok mu teyze, sana böyle söyleyince kızmıyorlar mı?

- Ah, yok kızım, ya bizim herif kıstrdı ya da ben, artık Allah

bilir, çocuğumuz olmadı, bizim herif geçen yıl öldü, ben
öyle tek ağaç gibi kaldım, günümü beklerim ... Kızsınlar, benim
onlara kızdığım kadar kızamazlar ya ... Çekip de vuracaklar
mı, vuran olsa önce ben elini öperim ama hani...

Diğer köylüler başlarını sallayarak "gene konuşuyor deli
kadın" der gibi dinliyorlardı, kadınlar ise eşarplarını ucunu tutup yüzlerini kapatarak gülüşüyorlardı.
Dönerken yolda Jacques, "galiba," dedi, "en doğrusunu bu kadın söyledi."

Köye diğerlerinden evvel dönmüşlerdi, tam barakaya girerken
Taner sinirli bir şekilde odasından çıkarak sanki daha
bir gece önce sevişenler onlar değilmiş gibi hışımla bağırdı
Yelda'ya.

- Niye telsizini kapattın, bin defa kapatmamam söyledim.
Yelda, buz gibi bir yüzle baktı Taner'e.

- Sen böyle bağırırken telsize ne gerek var, zaten sesini o
köyden de duyardık ...

Taner hiç böyle bir cevap beklemiyordu, sesi sönüverdi
birden.

- Ama, bakın bu çok tehlikeli ...

Üçü de onun sözünü bitirmesini beklemeden yürüdüler,
Zerrin gülümseyerek kolunu Yelda'run omzuna koydu, Yelda
usulca, Zerrin'e hissettirmeden kaydı kolunun altından, o
sırada birinin ne kendine acımasına ne de beğenmesine tahammül
edebilecek durumda değildi. Zerrin arkasından ye-

tişip kolunu tutarak onu durdurdu. Elini alnına koydu.

- Yelda, senin ateşin var.

- İyiyim ... Yok bir şeyim ...

- Amy'ye haber vereyim de sana bir baksın ... Gömleğinin üstünden bile hissediliyor.

- İyiyim, Zerrin, kötü olsam söylerim.

Yelda'mn sesindeki huysuzluğun farkına varan Zerrin sustu.

Bir ara içerisi çok sıcak geldi Yelda'ya biraz dışarı çıkıp hava

almak istedi, Taner'in odasının önünden geçerken onun

sekreter kızla güldüğünü gördü. Hiçbir şey söylemeden dışarı

çıktı, "hastalanıyorum galiba" diye düşündü ama sonra

"Zerrin öyle dedi diye böyle hissediyorum herhalde" diye geçirdi aklından.

Akşam diğerleri yemeğe giderken Yelda odasına gidip

yatmağa karar verdi, iştahı yoktu, vücudu da kırılıyordu,

"uykusuzluktan yorgun düştüm h rhalde" diye düşündü, çıkarken baktı Taner' in odası boştu, cipi de yoktu kapıda. "Dayanıklı herif" diye gülümsedi, "uykusuzluk onu yormuyor,

bu gece de başkasını yemeğe götürdü demek."

Odasına gidip yattı, hafif bir titreme vardı vücudunda.

Zihni bomboştu, hiçbir şey düşünmüyordu. Derin bir uykuya

daldı.

Gece yarısı uyandığında her yanı yanıyordu, karnı ağrıyor,

midesi bulanıyordu, ter içinde titriyordu, zorla duvarlara

tutunarak banyoya gitti, içinde ne varsa çıkardı, odasına

dönmeye uğraşırken bacakları titriyordu, merdivenleri çıktı,

midesinin bir anafor gibi vücudunu içine doğru çektiğini,

gözlerinin karardığını hissetti, Rojda'nın kapısının önünde

kendini yere bırakırken, "bayılıyorum," diye düşündü. Kendinden geçti. Ne kadar baygın yattığını bilmiyordu, buz gibi

bir terle uyandığında üstünde yattığı taşların soğuşunu hissetti, o soğukluk ona iyi geliyordu. Biraz öyle yattıktan sonra

birden inanılmaz bir korkuya kapıldı, güçsüzce Rojda'nın kapısına vurdu ama sesini duyuramıyordu. "Rojda" diye bağırdı-263

maya çalıştı ama ancak fısıldayabiliyordu. Saçlarının dibinden

ter akıyor, saçları alnına yapıştıyordu. Yeniden midesi bulanıyordu ama kalkacak hali yoktu. Son gücünü toplayıp kapıya

hızla vurdu . .

İçerden Rojda'nın adım seslerini duyunca kendini bıraktı,

kapı açıldı, Rojda etrafına bakıp da kimseyi göremeyince

şaşırdı sonra yere bakıp Yelda'yı fark etti.

- Yelda ... Ne oldu, neyin var?

- Kötüyüm ... Hastalandım galiba ...

Rojda, Yelda'yı kaldırıp koluna girerek odasına götürdü,

yatağına yattı.

- Ben şimdi geliyorum, dedi... Amy'yi uyandıracağım.

Yelda cevap vermeden çıktı, biraz sonra Amy'le birlikte

döndüler. Amy geceliğinin üstüne bir pardesü giymiş, küçük

doktor çantasını alıp gelmişti. Yelda'yı muayene etti, ateşini

ölçtü, sırtını, göğsünü dinledi.

- Fena üşütmüşsün ... Ama asıl sorun bünyen çok zayıf

düşmüş ... İyileştikten sonra da dinlenmen lazım ... Kendini

çok zorlamışsın ... Ama önce şu ateşini düşürelim.

Yelda'ya bir iğne yaptı. Rojda'yla gidip mutfaktan buz

alıp, bezlere sararak ensesine, alnına, ayaklarına buz koydular.

Yelda'ya bir ateş basıyor, bir üşüyordu. Gözleri yorgunluktan

ve uykusuzluktan kapanıyor, biraz dalar gibi olunca

çırpınarak uyanıyordu. Amy'nin gittiğini gördükten sonra

yeniden daldı. Sabaha kadar sık sık uyandı, her uyandığında

başucunda Rojda vardı, sirkeli bezlerle bileklerini ovuyor,

terden ıslanan üstünü değiştiriyor, alnına soğuk kompres yapıyor,

"üşüyorum" deyince içerden kendi yorganını getirip

üstüne örtüyor, "yanıyorum" deyince pencereyi açıyordu.

Sabaha çok bitkin ama ateşi düşmüş olarak uyandı. Rojda yanındaki iskemleye oturmuş ona bakıyordu.

264

Zorlukla konuşarak,

- Sen hiç uyumadın mı? dedi.

Rojda gülümsedi.

- İskemlede uyudum ... Biraz daha iyi misin?

- Biraz daha iyiyim ama elimi kıpırdatacak halim yok. ..

- Amy birazdan gelip bir daha muayene edecek ... Ben de

bu arada sana bir çorba pişirteyim ... Ya da kızarmış ekmekle

peynir mi istersin? Şöyle demli bir çayla

- Çok teşekkür ederin, Rojdacığım, hiçbir şey yiyecek halim

yok.

- Aa, hiç olur mu öyle şey, daha da zayıf düşersin, çorba

. mı kızarmış ekmek mi, birini yiyeceksin.

Yelda yavaşça uzanıp Rojdanın eline dokundu.

- Kızarmış ekmek ama ne olur çok yaptırma ...

- Tamam ... Başka bir şey ister misin?

- Hayır, sağ ol.

Biraz sonra elinde üstü bir peçeteyle örtülmüş bir tepsiyle geldi, içinde kızarmış ekmek, beyaz peynir, bir bardak da portakal suyu vardı.

- Bunu nereden buldun? dedi Yelda.

Rojda gözlerini kısarak gülümsedi.

- Ben bulurum ... Hadi iç, birazdan Amy gelecek.

Zorla bir dilim ekmekle peynir yedirip portakal suyunu içirdi. O sırada Amy geldi.

- Günaydın, nasılsın bu sabah?

- Dün gecedен biraz daha iyi.

- Bir bakalım.

Yeniden Yelda'yı muayene etti, ateşine baktı.

- Şimdi bir iğne daha yapacağım, akşama doğru toparlanırsın ama üç dört gün kesinlikle yatmalısın ... Dün gece de söyledim, çok zayıf düşmüş bünyen ...

Yelda odaya baktı, orada üç dört gün tek başına yatamayacağına karar verdi.

Kalkmaya çalışarak,

- Ben ofiste otururum, dedi, biraz daha iyiyim.

Rojda onun yalnız kalmaktan korktuğunu anlamıştı, omzundan

bastırıp doğrulmasına engel oldu.

265

- Şimdi ben Taner'le konuşur köydeki boş evlerden birini

hazırlarım ... Ben de birkaç gün işe gitmem, orada ben sana bakarım.

- Rojda, hiç gerek yok, ben toparlanırım. Sen düzenini bozma ...

- Ben de sıkıldım zaten küçücük bir odada kalmaktan, benim için de iyi olur ... Doğrusunu istersen işten de sıkıldım, ben buraya gelirken daha eğlenceli olacak sanıyordum ... Ben bir ocak bulurum, yemek de yaparız.

Amy de lafa karıştı.

- Yelda, dinlenmen gerekiyor, kendini zorlarsan bu zatürreeye çevirir, aylarca yatarsın ... Rojda kalırım diyorsa bırak kalsın ... Aslında biri de bana baksa hiç itiraz etmem ...

Hastalığının tadını çıkart.

Sonra Rojda'ya döndü.

- Sen bir ev hazırlat... Hazırlatabilir misin?

- Tabii...

Yelda, Rojda'run Taner'den bahsedişinden, istediğini yapabileceğine olan güveninden onların arasında talunininden daha

fazla bir yakınlık olduğunu anlamıştı ama o anda Rojda'ya

karşı öyle bir minnet ve sevgi doluydu ki buna çok aldırmadı.

- Sen şimdi biraz dinlen, dedi Rojda, ben gidip şu ev işini halledeyim.

Onlar çıkarken Zerrin geldi.

- Nasılsın?

- Hasta.

- Öyle gözüküyorsun zaten ... Rojda birkaç gün yatacağını söyledi.

- Evet, öyleymiş.

- Sen merak etme biz işleri hallederiz, arabayı ben kullanırım

... Jacques da seni ziyarete gelmek istiyor ama rahatsız etmek istemedi... Biraz toparlan o da gelecek.

266

Zerin yatağın yanındaki iskemleye oturdu.

- Bir şey istiyor musun?

- Teşekkür ederim, hiçbir şey istemiyorum.

- Yoldan istediğin bir şey varsa alıp getireyim ...

- Gerçekten yok. ..

Zerrin Yelda'nın yüzüne baktı dikkatle, Yelda onun dostça

ve sevgisini gösteren bir şeyler söylemek istediğini ama beceremediğini, bu tür bir davranışın bir gösteriş gibi algılanacağından

endişelendiğini anladı. Gülümsedi. Zerrin onun anladığını

fark etti. Utangaç bir şekilde gülümsedi o da.

- Ben gideyim, dedi, yoldan hoşuna gideceğini düşündüğüm

İlir şey bulursam getiririm ... Akşama görüşürüz ... Gene de

canın bir şey isterse Rojda'ya söyle, bize telsizden haber verir.

Zerrin gittikten sonra Yelda uykuya daldı, Rojda'yla Zerrin'in

yakınlıkları ona anlayamadığı bir huzur vermişti. Uykuya

dalarken Rojda'yyla Taner'in arasında ne olduğunu düşündü

ama bir sonuca varamadan uyudu.

Rojda inanılmaz örgütlenme yeteneğiyle sırtını tepelere

dayamış boş bir ev ayarlamış, öğleye kadar onu temizletmiş,

havalandırmış, eşyalar taşıtmış, nereden bulduysa perdeler

bile taktırmış, orayı içinde kalınacak bir yer haline getirmişti.

Öğlen Yelda'nın koluna girip, onu eve götürdü, iyi havalandırmış

bir odadaki yatağa yatırdı, çorba yaptırıp içirdi.

Yelda ertesi sabaha kadar hiç uyanmadan uyudu. Artık tükenme

noktasına geldiği anlaşılan bederii bir karanlığın içine

çekilmiş, aylardan beri hasar gören yanlarını tamir ediyor,

yeniden hayata başlayabilecek hale gelmeye uğraşıyordu.

Uykusunda bir iki kere inledi, bir kere kısacık bir zaman ağladı

ama onun dışında çok sakin ve huzurlu bir uykunun

içinde kayboldu.

· Uyandığında Rojda gene oradaydı, elinde kızarmış ekmeklerin,

beyaz peynirle reçelin ve o mucizevi portakal suyunun

bulunduğu bir tepsi vardı.

- Nasılsın?

- Çok iyiyim.

- İyi gözüküyorsun gerçekten ... Yüzüne renk geldi. Hadi,

267

kahvaltını et, ilaçlarını vereceğim sonra.

Yelda yatağın içinde doğrulup sırtını Rojda'nın arkasına

koyduğu yasbđa dayadı.

- Annem gibisin, dedi, o da hastalandığımda bana böyle bakar.

Rojda' run yüzünde Yelda' nın anlamını tam çözemediği ama kederli bir anının yansıması olduğunu tahmin ettiği tuhaf bir ifade belirttiğinde Yelda onun bir sırrı olduğunu ve bir gün bunu kendisine anlatırsa bunu dinlemekten üzüleceğini bir an aklından geçirdi. Rojda her zamanki neşesinden yoksun bir gülümsemeyle,

- Annelikten zevk alan bir yapım olduğunu söylerler hep, dedi.

- Ben senin çocuğun olmak için fazla büyüğüm.

- Bir kadın için, dedi Rojda, anneliğin ve çocukluğun yaşı yoktur ... Her yaşıta ikisi de olabilir.

Yelda, Rojda'nın yüzüne daha dikkatle bakb, Rojda'nın böyle bir cümle söyleyebileceğine inanmazdı, "insanları hiç tanı mıyorum," diye düşündü, "kendimle ilgilenmekten onlarla ilgilenmeye vaktim olmuyor."

Rojda, o sırada arkasını dönmüş küçük bir masanın üzerine yerleştirdiği ilaçların arasında bir şey arıyordu.

- Rojda, dedi Yelda.

- Efendim?

Yelda'ya .döndüğünde yüzü gene eski, neşeli, çocuksu halini almışb, Yelda bir an deminki konuşmayı hayalinden uydurup uydurmadığını düşündü. Rojda ona bir ilaç uzattı.

- Bunu yut bakalım.

Yelda yeniden daldı, uyandığında üstüne eğilmiş ona dikkatle bakan Heja'yı gördü. Heja minik elini uzabp onun alnına koydu.

- Nasılsın kuzu? dedi Yelda.

- İyL

Heja arkasını dönüp kapıdan çıkarken Yelda "nereye gidi-

268

yorsun?" dedi, "geleceğim," dedi Heja başını çevirmeden.

Biraz sonra elinde bir maşrapayla geldi, Yelda'ya uzattı.

- İç.

Yelda bir yudum alıp yüzünü buruşturdu.

- Bu zehir gibi, kuzu ...

- İç, dedi Heja, annem yaptı.

Sonra durdu, bir şey hatırlamaya çalışır gibiydi, aniden gülümsedi, hatırladığını anladı Yelda.

- Hatırım için, dedi fısıldar gibi.

Yelda gülmeye başladı.

- Peki içersem sana sarılmama izin verecek misin?

Heja'nın kaşları çatıldı, düşündü.

- Olur.

Yelda yavaş yavaş o maşrapadaki sıvıyı içti. Bitirince Heja'ya maşrapanın boş olduğunu gösterdi.

- İhtiyarladığında, gençliğimde kadınlar benim için zehir

içerdi diye övünebilirsin, kuzu ... Yemin ediyorum yalan olmaz.

Heja başını öne eğip gülümsedi.

- Gel bakalım şimdi, sen de sözünü tut.

Heja isteksizce yatağın kenarına geldi, Yelda hafifçe doğrulup

ona sarıldı, yüzünü Heja'nın boynuna dayadı, odun isı

kokuyordu, sonra yavaşça bir mucizenin gerçekleştiğini, iki

minik kolun da ona sarıldığını, o küçük ellerin sırtına dokunduğunu hissetti. Sonra Heja birden geri çekildi.

Yelda, Heja'nın yüzünün biraz solgun olduğunu fark edince,

- Sen iyi misin, kuzu, dedi, sütünü içiyor musun, yüzün

niye solgun senin, Amy'ye söyleyeceğim sana bir baksın.

- İyiyim, dedi Heja.

- Süt içiyor musun?

Heja gene başını sallayıp kaşlarını çatı.

- Benle İstanbul'a gelecek mic;in, kuzu?

Heja gene önüne bakıp gülümsedi.

- İsterse anneni de götürürüz ... Ben seni burada bırakır

da gidersem çok özlerim ... Sen beni özlemez misin?

269

Heja hiçbir şey söylemeden Yelda'nın yüzüne baktı. Yelda

neredeyse kadınca bir cilveyle sorusunu tekrarlardı.

- Sen beni özlemez misin?

Heja başını önüne eğerek fısıldar gibi cevap verdi.

- Özlerim.

Sonra hiçbir şey söylemeden hızla çıkıp gitti odadan.

Yelda gözlerini kapattı, yüksek ateşten kalan bir baş ağrısı vardı, gözlerinin önünden Heja'nın, Selim'in, Taner'in, Rojda'nın, Zerrin'in, Jacques'ın, Leopold'un, Ceyfir'ın yüzleri geçiyor, hepsi bir başka duyguya dokunuyordu, birbirinden çok farklı bütün duygularda ise, bir senfoninin Leitmotiv'i gibi kederli bir ses vardı ama Heja'nın varlığından ve Rojda'nın beklenmedik dostluğundan kaynaklanan bir umut ve sevinç de topraktan başını çıkarmaya çalışan bir tohum gibi içinde bir yerlerde büyümeye hazırlandığının haberini veriyordu.

Yeniden uykuya dalmadan önce "yeni bir hayat" diye düşündü ama bu düşüncesini tamamlayamadan uykuya geçmişti.

Üç gün boyunca, aralarda uyanıp yanı başında duran Rojda'ya

ya da Heja'ya bakıp onlarla kısa kısa konuşarak uyudu

Yelda. Bu uzun uyku döneminde bütün kasları, kemikleri, damarları biriktirdikleri gerginlikleri, yorgunlukları, toksinleri

atıp gevşeyerek dinlenirken, ruhu da aylardan beri içinde biriken zehiri rüyalarla, uykuyla uyanıklık arasındaki o muğlak

alana saplanan düşüncelerle boşaltıyor, uykunun koruyucu

sessizliği içinde Yelda geçmişiyle hesaplaşıyor, kendi hatalarını da Selim'in hatalarını da daha açık görüyor, gizli vicdan

azaplarını, öfkelerini, acılarını da fırtınalı bir yolculuktan dönen bir yük gemisi gibi bilincinin sağlam limanına indiriyordu.

Bazen ağlıyordu uykusunda, yumruklarını sıkıyor, tam anlaşı-

lamayan kelimeler mırıldanıyordu. Bazen de gülümsüyord❖.

Sonunda bir akşamüstü deliler gibi acıkmış olarak uyandı,

ev iştah açıcı bir yemek kokusuyla dolmuştu, Rojda ona yemek

pişirmişti. Birlikte yemek yediler.

- Çok güzel yemek yapıyorsun, dedi Yelda, iyi ki baştan

270

beri birlikte oturmuyoruz yoksa ikimiz de buradan iki şişko olarak ayrılırdık.

Rojda memnuniyetle gülümsemiş, onun tabağına biraz daha yemek koymuştu.

Aralarında çok garip, anlatılması çok zor bir ilişki vardı,

ikisi de diğerinin Taner'le olan macerasının farkındaydı ama

bundan hiç söz etmiyorlardı, içlerindeki hafif bir sızıyı anımsatan kıskançlık ise dostluklarının yarattığı parlak sevincin

yanında neredeyse görünmez oluyordu. Bu dostluk aynı zamanda

onların kendilerini kabalıklarıyla, ilgisizlikleriyle üzen

Taner' den aldıkları çok şık bir intikam gibiydi, yakınlıklarıyla Taner'e ona hiç aldırmadıklarını, onun için birini kıskanacak

kadar bile onu umursamadıklarını gösteriyorlar, amaçlarına

ulaşıp Taner'i şaşırtarak onun o kuvvetli erkeklik gururunu ve

kendini beğenmişliğini sarsıyorlardı. Kadınca bir başka yan

daha vardı bu yakınlıkta, birbirlerini de denetleyip, Taner'le

ilişkisini sürdürmediğine emin oluyorlardı. Taner'in birlikte

eğlendiği diğer kızları zaten önemsemiyorlardı.

Yelda, Rojda'nın neşeli, sevecen görüntüsünün altında çok

sağlam bir ketumiyet ve kendine güven saklı olduğunu, sorun❖

ları çözmek konusunda az rastlanır bir yeteneği ve güven verici

bir gücü bulunduğunu görüyordu. İkisi de birbirinin değerini,

Taner'in onların değerini anladığından daha çok anlıyorlardı.

Bir daha Taner'le birlikte olmamaya kendilerine bile bir şey

söylemeden karar vermiş gibiydiler.

O akşam yemekten sonra Taner, Yelda'yı ziyaret etmeye

geldi, hem Yelda'yı görmek hem de neler olduğunu anlamak

istiyordu. Yelda, Rojda'nın bir yerlerden bulup getirdiği, oturulacak yeri patlayıp samanları çıkmış olan büyük koltuğun

üzerine bir minder koyup oturmuştu. Taner odaya girince önce

ne yapacağını bilemedi, etrafta oturacak bir şey arıyordu,

iki kadın da onu bir şey söylemeden sessizce izliyorlardı. Sonunda Rojda dayanamadı, "ben sana bir iskemle getireyim"

dedi. Tahta bir iskemle getirdikten sonra "iyi bir çay demle-271

·1,,1 i' i

1

i! ,

yim" diyerek onları yalnız bıraktı, bu da Taner'i şaşırttı.

- Nasılsın?

- İyiyim, dedi Yelda.

- İyi gözüküyorsun zaten.

- Sen nasılsın?

- Ben de iyiyim.

Yelda Taner'e bakıyor ve o sırada o adamla ilgili neler hissettiğini anlamaya çalışıyordu, dikkati Taner'den çok kendi

içine dönmüştü. Taner'in karşısında her zaman duyduğu

korku kaybolmuştu, o korkuyla birlikte Taner'in ulaşılmaz ve

görkemli hayali de yok olmuştu içinde, kaidesi yıkılmış bir

heykel gibi durduğu yüksek yerden Yelda'nın ayaklarının dibine

düşmüştü. Taner'e duyduğu ilginin o tuhaf korkudan beslenmiş olduğunu şaşkınlıkla fark ederken bir yandan da o korkunun tam olarak ne zaman kaybolduğunu çıkartmaya uğraşıyordu, o ıssız otelde Selim'le ilişkisinin bittiğini düşünerek ağladığı gece mi yoksa o gecenin ertesinde Taner' in terbiyesizce bağırışını duyunca onu tersleyip yürüdüğü an mı, tam karar veremiyordu. Bu iki olay arasında, Selim'le koptuğunu düşünmesiyle Taner'e bakışının değişmesi arasında bir bağ varmış gibi geliyordu, sanki Selim'i bir daha görmeme fikrine dayanamayacağını sezdiğinden, bu gerçeği "hayatını bütün erkeklere kapatma" gibi henüz daha tam isimlendiremediği bir büyük "temizlik" hareketinin içine yerleştirerek acısını ve etkisini azaltmak istiyordu.

Ucunda bir pingpong topunun zıpladığı lum<parktaki fis- . kiyeler gibi kendi ilgisinin Taner'i kendi gözünde nasıl yukarlara çıkartıp yücelttiğini, o ilginin azalmasıyla birlikte onun gözündeki değerinin azalmasından anlıyordu, bazı kelimeleri telaffuzundaki kabalık, bir kadını ziyaretinde ne yapacağını şaşırان beceriksizlik, ellerini bir türlü bir yere yerleştirememesi, artık sevilmediğini düşündüğünde yüzüne ve gözlerine yerleşen o şaşkın sıradanlık, kaybolan güveniyle birlikte güldürme yeteneğinin de soluvermesiyle soğuklaşan

272

esprileri şimdi Yelda'run gözüne batıyordu. Ellerinin karakoldaki başçavuşun ellerine benzediğini, parmaklarının çok kalın olduğunu da fark etmişti.

Kadınların bir zamanlar hoşlanıp da daha sonra çabucak vazgeçtikleri erkekler karşısındaki duydukları o garip acıma

duygusunu hissediyordu Taner' e bakarken, onun böylesine sıradan ve sıkıcı görünmesine kendi duygularındaki değişiklikler değil de sanki Taner'in başına gelen bir felaket neden olmuş gibiydi - bi onun adına üzülüyordu. Bütün bu uzaklığına karşın ona olan ilgisi tam anlamıyla da kaybolmuş değildi, eski anıların izi hala. tazeydi, şimdi onun bu beceriksiz duruşunda sevimli bir yan buluyor, artık onunla istediği gibi oynayabileceğini sezdiğinden gizli gizli biraz oynamak, Taner'i ayaklarının dibinde süründürmek istiyordu ama çok kuvvetli bir duygu değildi bu.

Belirgin bir şey olmamıştı ama Taner Yelda'nın o rahat duruşundan, alaycı sesinden, sakin bakışından onun duygularının değiştiğini anlayıp huzursuzlanmış, fazla oturmayıp gitmişti.

Rojda, "çabuk gitti" diye gülmüştü arkasından ve yaptıkları tek yorum da bu olmuştu.

Amy, Yelda'run birkaç gün daha evden çıkmayıp dinlenmesi gerektiğini söylemişti. Rojda da işe gitmiyor, Yelda'ya bakıyor, onu şımartıyor, güzel yemekler pişiriyor, mutfak konusunda çok beceriksiz olan Yelda'ya tarifler veriyordu.

Bütün misyondakiler Yelda'yı ziyarete geliyorlar, iş çıkışında onların evinde toplanıyorlardı, Yelda'nın hastalığı misyon hayatının yeni eğlencesi olmuştu, Yelda'nın bir istediğini iki etmeyen Taner eve bir telsiz yerleştirmişti, oradan emirler verip mutfaktan istediklerini de getirebiliyorlardı. Bazen tarçınlı sıcak şarap kaynatıyorlardı. Yelda yeniden bütün ilginin odağı haline gelmişti, herkese takılıyor, şakalar yapıyor, gülüyor, insanları etrafına topluyordu. Ona hediyeler veriyorlardı.

Beatrice, "bunu boynuna sararsın çıktığında" diyerek güzel bir İtalyan eşarpı vermişti, o köye geldiklerinden beri

beş kelimeden fazla konuşmadıkları Günter dağlardan topla-

273

dığı bir demet kır çiçeği getirmişti. Leopold esrarlı sigarasını, Jacques tecrübelerini, Amy üyesi olduğu kilisenin papazının

eşcinsel nikah kıydırması üzerine nasıl o kiliseden çıktıklarını anlatışındaki alaycı neşesini sunuyordu.

Heja her gün geliyor, bir şey söylemeden Yelda'run karşısına

oturup ona bakıyordu. Yelda ona harfleri öğretiyordu, İstanbul'u, denizi, vapurları anlatıyordu. Heja kaşlarını çatıp, onun

anlattıklarını görmek ister gibi gözlerini kısarak dinliyordu.

Yelda Amy'den Heja'yı muayene etmesini istemişti, Amy

de neredeyse zorla Heja'yı muayene etmişti.

- Sağlığında bir şey yok, demişti, ama yorgun biraz ...

Ona vitamin vereceğim ...

Ceyfir da gelmişti bir gün ama o içeri girmemiş tek katlı

evin penceresinden başını uzatıp "nasılsın" demişti.

- İyiyim, gelsene içeri.

- Rahatsız etmeyeyim.

- Saçmalama Ceyfir, gel içeri ...

Genç teğmenin bakışından onun kendisini özlemiş olduğunu

sezmişti Yelda, bir ablaninkini andıran bir şefkat duymuştu.

Onu umutlandırmadan sevgisini nasıl göstereceğini

bilememiş, sevgisini ona takılarak göstermeye çalışmıştı.

"Sen diplomat olmalıydın, Ceyfir, niye asker oldun?" demişti, Ceyfir da gülerek postallarına bakmış, "onların ayakkabıları benim için fazla ince, ben bastım mı toprağı titretmeliyim"

diye gülerek cevap vermişti.

- Ne zaman gideceksin? diye sormuştu sonra.
- Yakında zaten herkes gidecek, demişti Yelda.
- Niye onları bekliyorsun, baksana sağlığın da iyi değil...

Al çocuğu da git... Yakında buraları çok sıcak olacak, sen bu halinle o sığağa dayanamazsın.

- Git, git diye tutturan bir erkek bir kadının gururunu çok fazla okşamış olmuyor, Ceyfir, bilmem farkında mısın?
- Ben senin için söylüyorum, demişti Ceyfir.
- Gideceğiz, Ceyfir, yakında, sabırsızlanma ... Köyün sana

274

kalacak. .. Bakalım bilgi alacak kimse kalmayınca ne yapacaksın?

Sıkıntıdan öleceksin buralarda.

Yelda birden durdu.

- Yoksa biz gidince sen de Ankara'ya mı döneceksin?

Ceyfir kendinden memnun bir genç adamın biraz mağrur biraz utangaç gülümsemesiyle güldü.

- Ben buralarda kalacağım, dedi, ben bunun için gönüllü oldum.

Yelda birden onun için korktu.

- Sakın ölme, Ceyfir, dedi, kimseyi de öldürme, olur mu?

Ceyfir gülerek ellerini iki yana açtı.

- Bir askere verdiğin emre bak. .. Bazen düşünüyorum da, tanrı kadınları, nasıl bir mizah duygusuna sahip olduğunu göstermek için yarattı herhalde diyorum.

- Ceyfir, doğru söyle, bunu bir yerde okudun, değil mi?

Ceyfir Yelda'run söylediğini ciddiye alıp kıpkırmızı kesildi.

- Hayır ... Ben söyledim.

- Ceyfircığım, tabii sen söyledin ... Sen benim Napolyonumsun

... Bir gün genelkurmay başkanı olduğunda seninle

çok övüneceğim.

Ceyfir palaskasını düzelterek kalktı.

- Yaz geliyor, dedi, söylediğimi yabana atma, buranın sıcağına

dayanamazsın.

Yelda onu yolcu ederken, "bunu düşüneceğine" söz verdi.

Artık biraz dışarı çıkıp yürüyebileceğine karar verince bir

akşamüstü Heja'yla birlikte uçurumun kenarına yürüyüp

ovaya baktılar, sararmış başakları, yeşil sapları, üstlerine düşen kızılımsı pembe akşam ışıklarıyla gökkuşağı rengine sabırsız

bir rüzgar gibi dalgalanıyor, olduğu yerden kopup uçmak

ister gibi kıpırdanıyordu.

- Bu ovayı özleyeceğiz, değil mi, kuzu?

- Evet.

- Ama gene gelir bakarız, İstanbul uzak değil o kadar da.

- Olur.

275

Eve dönerken kayalıklara doğru bakmıştı Yelda, bir an Se

lim'i aramayı düşündü. Evde yatarken onun kendisini arayıp

bulamamış olabileceğini düşünmüş, aradıysa meraklanmıştı

diye üzülmüştü. Hayatının belki de bu en huzurlu, en sakin

günlerinde derinlerinde bir yerlerinde bir özlemin varlığını hissediyordu ama Selim'e duyduğu bu özlem bir kozanın içine saklanmış gibiydi, içine yayılmıyor, yakmıyor, canını acıtmıyordu, neredeyse dostça denilebilecek bir özlemdi, özlediği bir erkek değil de cinsiyetinin Önem taşımadığı bir insandı, onun konuşmasını, gülüşünü, birlikte olaylan değerlendirmeyi özlemişti.

Gene de kozasının içindeki bu evcilleşmiş, uslanmış özlemde hala onu ürküten, her an patlayıverecekmiş endişesi uyandıran tehlikeli bir yan seziyordu, ne olursa olsun Selim'in onun hayatının bir yerinde hep duracağını, onun hayalini hep içinde taşıyacağını, bütün yaşadıklarının, mutluluk ve mutsuzluk veren bütün duygularının o alevli yakıcılığıyla hayatlarının bir yerlerinin birbirlerine bir daha ayrılamayacak bir şekilde kaydığını, bundan hem garip bir sevinç hem de ürkütücü bir ürperti hissediyordu. Eskiden, o acılı günlerde "bu hiç bitmeyecek" diye üzülürken, şimdi bu sakin zamanda "bu hiç bitmeyecek" diye anlayamadığı bir biçimde seviniyordu. O özlemi kozasının içinde taşımaktan memnundu, ne onun yok olmasını ne de patlayıp her yanına yayılmasını istiyordu.

Asıl onu tedirgin eden ise o kozanın içinde özlemle birlikte minik bir balık gibi kıpırdanıp duran "acaba şimdi ne yapıyor?" sorusuydu, o soruyu hiç fark etmemeye çalışıyordu, onu yeniden bir acının içine çekebilecek olanın o soru olduğunu biliyordu, Selim'in neler yapmakta olabileceğine dair de aklından sürekli silmeye çalıştığı bir fikri vardı.

O gece, çoktandır kesilmiş olan çatışmaların yeniden hızlandığını sabaha kadar dinledikleri silah sesleriyle anladılar.

Selim'e bunu anlatmak istediğini fark etti, onun kendisi

için endişele❖❖sini. istiyordu.

"Bu da özlemin bir parçası herhalde" diye düşündü.

XVIII

Aşk gibi, kıskançlık gibi çok yoğun duygularla dolduklarında, birçok erkeğin ruhunda aniden artan duyarlılıklarıyla birlikte meydana gelen o kadınsı kırılmalar, alınganlıklar, vesvese derecesinde endişeler, telaşlar, sabırsızlıklar, sitemkarlıklar, sürekli konuşma isteği Selim'i de teslim almış, sanki kişiliği değişmişti. Okuldaki odasına bile küçük bir radyo getirmiş, Mahmut'un sessiz gülümsemeleri arasında her saat başı Güneydoğu'yla ilgili bir haber olup olmadığını anlamak için haberleri dinlemeye başlamıştı. Yelda'ya bir şey olacak korkusu bir tür hastalık gibi bütün zihnini sarmıştı.

İçinden sürekli Yelda'yla konuşuyor, ona sorular soruyor, niye başka bir erkekle seviştiğini, o sırada neler hissettiğini, o sevişmeden ne kadar zevk aldığını, o adamın yatakta kendisinden daha iyi olup olmadığını öğrenmek istiyordu. Kıskançlık içinde deli bir at gibi koşuyor, her duygusunu ve düşüncesini yaralıyor, aşkı da sahipsiz bir araba gibi peşi sıra sürükleyip götürüyordu.

Yelda'yla bir daha konuşamama, bu soruların cevabını ondan alamama ihtimali bile onu şiddetli bir ıstırapla boğuyor, rengi bembeyaz kesiliyordu. Duygulan tümüyle denetiminden çıkmıştı. Davranışlarını kontrol edemiyor, bazen gereksiz bir gevezelikle insanları bunalıyor, bazen karanlık bir suskunluğun içine hapsolüyordu. Aklında hep aynı sorular dolaşıyor, sadece Yelda'yla konuşmak, her kelimesinin kendisini vurup yaralayacağını bildiği cevaplarla bütün ayrıntıları öğrenmek

istiyordu, nasıl sevişmeye başladılar, sevişmeye başlamadan

ne konuştular, ilk kim diğerine dokundu, ilk dokunuşta ne his-

277

1

! i

setti, nasıl öpüştüler, adam Yelda'nın vücudunun nerelerine ve

nasıl dokundu, Yelda sevişirken neler yaptı, ne söyledi, nasıl

sesler çıkardı, seviştikten sonra ne dedi. .. Bütün bunları duymak istiyordu. Her biri kendisi için korkunç gerçekler olan bu

ayrıntıları duymayı, bunları saatlerce dinlemeyi niye bu kadar

çok istediğini bilmiyordu ama asıl duymak istediğinin Yelda'nın

o sevişmelerden zevk almadığını, sıkıldığını, seviştiği

adamı aşağıladığını, Selim'i özlediğini ve onun daha iyi seviştiğini söylemesi olduğunu içten içe seziyordu.

Bu sorulara Yelda'dan başka cevap verebilecek, onun yaralarını iyi edebilecek kimse yoktu, onu son bir kez konuşamadan

kaybederse hayatı boyunca yaralı kalacağını biliyordu,

bundan hiçbir kuşkusu yoktu. Yelda'nın bir başka erkekle

sevişmesi, Selim'in kendisiyle ilgili bütün yargılarını,

inançlarını ufalayıp bir toz yığınınna çevirmiş, o toz bulutunun

ardında kendi varlığını göremez olmuştu. Var olduğunu, bir

değeri bulunduğunu, hala bir erkek olduğunu anlayabilmesi

için Yelda'nın o toz fırtınasını cevaplarıyla yatıştırması, ardında saklı olanları yeniden Selim'e göstermesi gerekiyordu.

Kendi erkekliğine olan güvenini de kaybetmiş, bir daha

bir kadınla sevişip sevişemeyeceğini, bir daha bir kadına dokunurken korkuyla titreyip titremeyeceğini, sevişmeyi başarıp

başaramayacağını kendine sorar olmuştu. Bazen, zihninin bulutlardan sıyrılıp aydınlandığı, soğukkanlılığına kavuştuğu kısa anlarda, kendisini hayalarına tekme yemiş biri gibi ellerini önüne kapatıp kıvranan bir halde görüp kendi haline gülüyor ama biraz sonra yeniden kıvranmaya başlıyordu.

O günlerde seviştiği ve kendisine o kaybettiği güvenini yeniden bağışlayan kadınlara duyduğu minneti hayatı boyunca kimseye duymamıştı, en azından yatakta eski haline dönebilmeyi başka kadınların yardımıyla başarmıştı ama bu, ruhunu bir kangren gibi çürüten aklındaki soruları yok etmeye yetmemişti.

Onların cevabı hala Yelda'daydı. Bu da, Selim'i Yelda konusunda çok endişeli bir hale getiriyor, o cevaplan duya-

278

r madan Yelda'ya bir şey olacak fikri yırtıcı sesiyle bir matkap

ı gibi içini oyup duruyordu. Endişeler kafasında hayali tehlikeler yaratıyordu ama güneydoğuda çatışmaların yeniden başladığını haberlerde duyduğundan beri bu tehlike bir gerçeğe dönüşmüştü. Her an kötü bir haber almayı bekler gibiydi.

Birkaç kez Yelda'yı aramıştı ama ofisteki telefona ya kimse çıkmamış ya da çıkan biri "Yelda Hanım'ın hasta olduğunu" söylemişti. Atlayıp oraya gitmeyi de düşünmüştü ama Yelda'yı başka bir erkekle birlikte gülerken görme ihtimali onu bu fikrinden caydırmıştı.

Sevişmelerle bedenini iyileştirmeye uğraşıyordu ama bunların

ruhunu iyileştirmeye yetmeyeceğini biliyordu, zihninde Yelda' ya

ayrılan yeri dolduracak bir başkasını bulmadan da iyileşemeyeceğine inanmaya başlamıştı. Birine Aşık olmak istiyordu. Bütün kadınlara

"buna aşık olabilir miyim," diye bakıyor, onu Yelda'yla

kıyac;lıyordu. La Rochefoucault'nun "yeni bir aşk en çabuk eski bir aşkın sorunemiş küllerinden doğar" sözünü hatırlıyor ama Aşık olamadıkça da sinirlenip, "eski bir aşkın kül l erinden belki ama alevlerinden değil," diyordu, "bir aşkın alevlerinden yeni bir aşk doğmuyor." Yelda'ya olan sevgisini azaltmaya uğraşıyordu ama bunu beceremiyordu, onun titrek dudaklarıyla ağlayan yüzü

geliyordu hep aklına ve bu görüntü onun duygusal prangasına

dönüşüyor, Yelda' dan uzaklaşmasına izin vermiyordu.

Kendisini etkileyecek bir kadın yüzü, kendisine Yelda'yı

unutturacak bir kadın sesi bulabilmek için Mahmut'la birlikte

lokantalarda, davetlerde, partilerde dolaşıyordu.

Elizabeth'e de İngiliz Konsolosluğu'nun bir davetinde

rastlamıştı. Daha önce bir iki kez karşılaşmışlardı ve bu uzun

boyu, sarışın İngiliz gazeteci kadın, Fahrünisa'yı andıran zarafeti, Yelda'yı anımsatan zekası ve Selim' in çok sevdiği o İngiliz

"humoruyla" onun dikkatini çekmişti. O sıralarda biraz

da bilinçli bir şekilde ondan uzak durmuştu. Şimdi ise aynı

kararlılıkla ona yaklaşmıştı.

Konsolosluktaki konuşmanın daha başında bunun gerçek

279

bir aşka dönüşemeyeceğini ama pahalı çantaların neredeyse

tıpkısı olan o sahte çantalar gibi ilişkilerinin aşkın kendisi olmadan aşka çok benzeyen bir şey olacağını hissetmişti. O sırada aşkın

sahtesine, görüntüsüyle aşka benzeyen bir bağa da razıydı.

Elizabeth, kısa sütede parlak yıldızdan bir paket kağıdı gibi

onun hayabru ve ruhunu sarmıştı ama paketin içinde halii Yelda
ve ona ait sorular duruyordu. Bir gece, Elizabeth'i bırakıp
evine döndüğünde, salonda tek başına otururken birden Yelda'nın
"Selim" diyen sesini duymuştu. Bu sesin gerçek olmadığını biliyordu ama zihninde çınlayan ses
gerçektir ve bir anda
tuhaf bir korkuya kapılmış, Yelda'nın kötü durumda olduğunu,
kendisinden yardım istediğini ve doğaüstü güçlerle bu se
sin kendisine ulaştığına inanmıştı. Bir yanı bunun saçmalığının
farkındaydı ama bir yanı da buna gerçekten inanıyordu. Öyle korkmuştu ki, korkudan damarları
büzülmüş, kalbi
hızla çarpmaya başlamıştı. Kendine bir viski koymuştu. "Deliriyor muyum," demişti, "olmayan sesler
duymaya başladım." Televizyonu açmış, bütün haber kanallarına tek tek bakmıştı, bir
kanalda güneydoğudaki bir çatışma haberinin sonuna yetişmiş,
bir arabanın mayına çarptığını duymuştu. Hemen Yelda'nın ofisini
aramıştı ama o saatte kimseyi bulamamıştı. Semra yeniden
kanalları dolaşmış, o habere[❖]in tekrarını yakalamaya uğraşmıştı.
Bir saat boyunca yabancı kanallar da dahil neredeyse bütün
kanalları izleyerek sonunda o haberi yeniden dinlemiş,
"yabancı misyondaki bir Türk kadından" söz edilmediğini anlayarak rahatlamıştı.
O hırpalayıcı gerginlikten sonra birden içi boşalmış, tuhaf
bir sükunet belirmişti içinde.
Balkona çıkıp ayaklarını parmaklıklara dayamış ve yıllarca
gördüğü eğitimin ve bir bilim adamı olarak çalışmanın
kendine verdiği yetenekle kendinden uzaklaşmış ve kendini
bir "tarih vakası" gibi sorularla incelemeye başlamıştı.

"Kıskançlık mı yoksa aşk mı bu?" diye sormuştu.

Tarafsız bir soğukkanlılıkla hemen cevaplamıştı bu soruyu.

"Kıskançlık."

"Ben hayatımda başka bir kadını böyle kıskandım mı?"

"Hayır."

"Kendi karımı, Fahrünisa'yı böyle kıskandım mı?"

"Hayır."

"Elizabeth'i böyle kıskanıyor muyum?"

"Hayır."

"Böyle kıskanacağım bir kadın tanıdım mı hayatımda?"

"Hayır."

"Neden Yelda'yı böyle kıskanıyorum? Neden ona duyduğum

kıskançlık beni böyle sarsıyor, neden kişiliğim değişiyor,

neden kendimden başka biri gibi davranıyorum?"

Bu soruya cevap vermeden durmuştu.

Kendine bir içki daha koymuş, yıldız kümeleriyle esrarengiz

bir varlık gibi duran gökyüzüne, milyonlarca yıldan beri

aynı şekilde akıp giden Boğaz' a, akıntıyla boğuşmaya çalışan,

kıçında küçük bir lüks lambasının yandığı balıkçı motoruna

bakmış, yutkunmuş ve sonunda cevabını vermişti.

"Onu kimseyi sevmediğim gibi sevdim. Nasıl olduysa onu

çok derinlerimde bir yere yerleştirdim. Biri ona dokunduğunda,

benim varlığımın özüne ya da o öze çok yakın bir yere dokunuyor.

Onun için böyle dengem altüst oluyor."

Derin bir nefes almıştı.

"Ondan kurtulamayacağım. Gerçekten de bir fresk gibi o içimde."

Sonra bencilce bir kızgınlıkla söylenmişti.

"Ondan kurtulduğumu sandığım sırada kaçmalıydım, belki o zaman kurtulurdum."

Bunu düşündüğü anda, onun yapamadığını Yelda'nın yaptığını,

"kurtulduğunu sandığı" anda ondan kaçtığını ve bu şekilde belki de gerçekten kurtulacağını, kendisini sorularıyla, kıskançlıklarıyla, acılarıyla yapayalnız bırakacağını fark etmişti.

"Ne yapmalıyım," diye sormuştu, "ne yapmalıyım?"

Bunun cevabını bilmiyordu.

281

XIX

Yelda iyileşip de ofise döndüğünde çatışmalar da hızlanmaya

başlamıştı, artık her köye gitmelerine izin vermiyorlar,

bir an önce raporlarını hazırlayıp dönmeleri için baskı yapıyorlardı.

Geceleri köyün girişinde askerler nöbet beklemeye başlamıştı.

Hava karardıktan sonra Taner' den başka hiç kimse köyden

ayrılamıyordu, bir tek o olanlara aldırmadan eski hayatını

sürdürür gibiydi.

Herkes gergindi, Ceyfir aksi bir adam olmuştu, birkaç kez

Yelda'ya "git buradan," demişti, "çocuğu da al git buradan, daha neden oyalanıyorsun?"

Yelda birkaç kez dönmeyi düşünmüştü ama diğerleri orada

kalırken işi yarım bırakıp kaçmaya içi razı olmamıştı ama

artık Heja'yı götürebilmek için harekete geçmesi gerektiğini

anlamıştı. Zerrin' e,

- Heja'nın annesiyle bir konuşsana, demişti, Heja'yı götürmeme izin verir mi? İsterse onu da götürürüm.

Sonra kendi annesini arayıp durumu anlatmış, o yaşlı kadını da getirmesi halinde babasının onlara bir evle bir iş bulmasına yardımcı olmasını istemişti, annesi bu fikri beğenmediğini

hissettirerek, "kızım, o insanlar burada ne yapacak, tanımadıkları bir yerde nasıl yaşayacak?" demişti ama Yelda'nın

ısrarı üzerine babasıyla konuşacağını söylemişti.

Hala yorgun olduğu için zaten seyrekleşen köy yolculuklarına artık Yelda katılmıyor, nihai rapor için ofiste çalışıyordu.

282

İşleri hızlandırmışlardı, herkes bir an önce dönmek istiyordu.

Zerrin de Yelda'yla Rojda'nın evine taşınmıştı, akşamları yemekten sonra oturup uzun konuşmalara dalıyorlar, geceleri artan silah seslerine rağmen bu çatışmaların yakında biteceğini düşünüyorlardı.

Bir gece askeri araçların ürkütücü homurtularını duymuşlar, pencereden baktıklarında gecenin içinde lacivert ışık damlaları gibi gözüken mavi kağıtlarla kaplı farlarıyla kamyonların uçurumun kenarından vadiye doğru indiklerini görmüşlerdi.

Ertesi sabah sert komutlarla, bağırışlarla uyanmışlardı.

Dışarı çıktıklarında herkes karakolun önünde toplanmıştı.

Kalabalığa karıştıklarında Yelda karakolun bahçesindeki

sedyede yatan yaralı askeri görmüştü, üstüne örtülen battaniyenin karın kısmı kauçuk içi ı ıdeydi, genç

ocuk kanı çekilmiş yüzünün

ortasında gizemli bir iek gibi duran morarmış dudaklarını

ısıırıyor, insanların önünde acısını belli etmemek

için uğraşıyor, arada bir ağzından bir inilti çıktığında dudaklarını daha fazla çiğniyordu. Yelda ocuğun dudaklarının kanadığını

gördü. Ceyfir sert komutlar veriyor, arada bir de yaralı

askerin yanına gidip, "nasılsın oğlum?" diyordu .

Asker hep aynı cevabı veriyordu.

- İyiyim komutanım.

- Sık dişini aslanım, şimdi helikopter geliyor, seni hemen

hastaneye gönderiyorum ... Merak etme, iyileşeceksin.

- Sağ olun komutanım.

Bir helikopterin boğazdan geçip vadinin üzerinden yükseldiğini

gördüler, köyün üstünde bir tur attıktan sonra köyün

dışındaki düzlüğe indi. Askerler sedyeyi bir arabaya koyup

helikoptere taşıdılar.

Helikopter kısa sürede havalanıp geldiği gibi boğazdan

geçerek gözden kayboldu.

Yelda, askeri helikoptere götüren Ceyfir'ı karakolun önünde

beklemişti.

- Ne oldu?

283

- Dün gece çatışma ıktı ... Dağlardan sızmaya çalışmışlar

... Yer değiştirirken vuruldu .. , Tezkeresine de on gün vardı,

biliyor musun?

- Yarası nasıl?

- Ağır.

Yelda korkuyla sordu.

- Kurtulmayacak mı?

- Zamanında yetiştirebilirlerse kurtulur inşallah ...

Yelda Ceyfir'ın yüzüne baktı, alnı çamurlanmış, yüzü sanki yaşlanmıştı. Elini tuttu.

- Merak etme, helikopter onu yetiştirir.

Yelda Ceyfir'ın ilk kez sigara yaktığını gördü. Gene aynı cümleyi tekrarladı.

- Tezkeresine on gün vardı, biliyor musun?

Durdu, dişlerini sıktı, dayanamayıp öfkesini açığa vurdu.

- Allah belanı versin, bir çocuğu sağlam getiremedim.

- Niye kendini suçluyorsun ... Sen söylüyordun ya, askerlik bu ... Sen ne yapabilirsin?

- Ben onun komutanıyım, ondan da diğerlerinden de ben sorumluyum. Onların hepsi bana emanet ... Götürdüğüm gibi geri getirmek benim görevim. Kime kızayım?

Yelda, Ceyfir'ın gösterdiğinden de çok üzüldüğünü, onu teselli edemeyeceğini anladı. Çocuğun o solgun yüzü, morarmış dudakları, battaniyedeki kan lekesi gözünün önünden gitmiyordu.

Barakalara döndüğünde içerde hiç ses olmadığını, kimsenin konuşmadığını fark etti. Herkes bilgisayarının başında

alışıyordu. Yelda Rojda'yı buldu.

- Gel, _bir kahve içelim, dedi, sonra çalışırız.

Zerrin'i de çağırdılar.

Yemek salonuna gidip kahve koydular, sessizce içmeye
başladılar.

- Nasıl dudaklarını ısırıyordu ocuk, dedi Yelda, dudaklarını
kanattı ama "iyiyim" diyordu her seferinde.

284

Zerrin her zamanki soğukkanlı sesiyle konuştu.

- Uzaklarda oturup, çatışma çıktı haberini okumak başka
bir şey, gelip burada vurulanları görmek başka bir şey, değil
mi? dedi. Çatışma denilen şeyin insanlar arasında yapıldığını,
Ölenlerin insan olduğunu burada görünce anlıyorsun ancak.

O askeri öyle görünce insanın içi parçalanıyor.

- Nasıl da temiz bir yüzü vardı oğlanın, dedi Rojda.

Korkmuştur herhalde ...

Onlar kahve içerken Taner geldi, davet etmemelerine rağmen
teklifsizce oturdu masaya, o gelince sustular.

Taner, sanki erkekliğini göstermek ister gibi abartılı bir kızgınlıkla askeri vuranlara küfretmeye
başladı, sesinde bir acı ya

da üzüntü yoktu, en azından Yelda böyle bir duygu hissetmedi

onun sesinde. Onun askere zlmediğini, sadece kızdığını

düşününce sinirlendi ve yapmaması gereken bir şey yaptı.

- Senin gibi adamlar acı çeken herkes için zlmezse sonu
budur işte ... Ağa çocukları küçük kızların ırzına geçip de

hem kızı hem kardeşini öldürttüğünde neden üzülmedin?

Neden öfkelenmedin, ha? Sen insanlarla ilgilenmiyorsun, sen onların üniformasıyla ilgileniyorsun.

Başını kaldırıp da Taner'e bakınca, gözlerinin grileştiğini,

daha önce hiç görmediği madeni bir pırıltının oraya yerleştiğini, kaşlarının çatıldığını, yüzünde derin bir kuşku belirlediğini

gördü ve ilk kez gerçekten korktu. Bu, bir kadınla erkek

arasında beliren korkuya benzemiyordu, bu bir canlının tehlikeyi

gördüğünde hissettiği ölüm korkusunu andırıyordu.

- Sana bunu kim söyledi? dedi Taner.

- Neyi kim söyledi?

- Ağa çocuğunun kızın ırzına geçtiğini.

Yelda şaşırıldı.

- Ne bileyim, duydum.

- Kimden duydun?

Yelda kahvesinden bir yudum alır gibi yapıp korkuyu yatıştırmaya çalıştı.

285

- S $\leq$ ma ne? dedi. Beni sorguya mı çekiyorsun?

- Hayır, ama bu tür lafların kaynağı bellidir. Sen nereden duydun, merak ettim.

- Kim bu lafların kaynağı?

- Dağdaki teröristler ... Başkası söylemez bunu burada.

Sen nereden duydun?

Zerrin soğuk bir sesle söze karıştı.

- Hadi gidelim, dedi, ben sıkıldım.

İçlerinde tatsız bir sıkıntıyla kalktılar.

Odalarına dönerken Rojda hepsinin içinden geçeni söyledi.

- Bir an önce buralardan gitsek iyi olacak ...

Odaya dönüp bilgisayarının başına oturduğunda Yelda'nın

içinde pişmanlık ve korku vardı, "söylememeliydim"

diye düşünerek kendine kızıyordu. Taner'den gerçekten

korkmuş, "nasıl bir adamla seviştim ben" diye düşünerek tuhaf bir kirlenmişlik ve aldatılmışlık duygusuna kapılmıştı.

Sürekli olarak, eline sürünen bir şeyi temizlemek ister gibi ellerini birbirine sürtüyordu.

Biraz sonra Jacques geldi.

- Raporlarınızı yazmaya başlayın, dedi. Beş gün sonra

dönüyoruz, buralarda daha fazla kalmanın anlamı yok. Şimdi

merkezle de konuştum, son hazırlıkları bitirip gideceğiz.

Sabahleyin gördüğü yaralı askerin yarattığı üzüntü mü,

Taner'in dehşet verici hali mi, dönme haberi mi yoksa Yelda'run

mailleri arasında bulduğu o kısa mail mi Selim'i arama

isteği uyandırdı bilmiyordu ama Selim'i aramak istedi.

Okuduğu mail hiçbir zaman hoşlanmadığı eski bir okul

arkadaşından geliyordu.

"Yeldacığım, nasılsın. Çoktandır görüşemedik. Senin güneydoğuda olduğunu öğrendim. Geçen gün Selim'i Rumelikavağı'nda

gördüm. Ama konuşamadık. Yanında şu Eliza.

beth denilen İngiliz gazeteci vardı. Umarım her şey yolundadır.

Sevgiler. Aykut."

Yelda'nın ilk aklından geçen "iki ayrı hayat" oldu, "ben ne-286

ler yaşıyorum, o neler yaşıyor." Elizabeth'i hatırlıyordu, Selim'le birlikte tanışmışlardı bir partide, onların birbirlerinden

hoşlandıklarını gösterdikleri ilgiden değil dikkati çekecek k.ıdar tuhaf ilgisizliklerinden hissetmişti, birbirlerine yakıştırmıştı

onları, kadınların garip önsezisiyle bu kadınla Selim arasında

bir şeyler olacağını sezmişti.

Şimdi bu maili okuyunca içinde bir sızlama duydu ama

büyük, sarsıcı bir kıskançlık hissetmedi, bir kızgınlık da hissetmedi, sanki içindeki bütün kızgınlıklar, öfkeler, kıskançlıklar,

aldatılmışlığın getirdiği yıkılmışlıklar bu küçük köyde

yaşananlarla akıp gitmiş, Yelda'nın içi yıkanmış, temizlenmiş,

yeniden sakin ve berrak bir sevgiye hazır hale gelmişti,

belki sabahleyin gördüğü yaralı asker de onu o anda hayata

bakışını etkilemişti. Selim'i özlemişti ama özlem de öyle o eski

yakıcı özlem değildi, kozasının içinde duruyordu gene,

belki o koza biraz daha ısınmış, sıcaklığı hissedilir olmuştu.

Selim'i kaybetmek istemediğini düşündü yalnızca.

Öğlen yemekten sonra sakin, heyecansız adımlarla kayalığa

gitmişti. Kayalar güneşle kızmıştı. Ova topraktan tüten buğunun

içinde sanki eriyip su olmuştu, Yelda bir an onun yemyeşil

bir deniz gibi akıp gideceğini sanmıştı. Telaşsız bir biçimde

Selim'in numaralarını çevirdi. Selim onun sesini duyunca

"Yeldacığım" demişti sevinçle, "nasılsın?"

- İyiyim ... Müsait bir yerde misin?

- Dışardayım canım... Ben seni akşamüstü arayayım,

olur mu?

- Beni ofisten ara rahat olduğunda ... Sonra ben buraya

gelir seni ararım.

Yelda, selim'in bu sesini tanıyordu, bu, sevdiği ama çok

yakın olmadığı tanıdıklarıyla konuşurkenki kibar sesiydi. Elizabeth'le yemek yediğini düşündü ama bu düşünce bile onu

çok fazla üzmüyordu. "Yeniden birlikte olabilir miyiz acaba"

diye geçirdi aklından, "iyileştik mi?"

Karakolun yanından geçerken bahçe duvarının gölgesine

287

çömelmiş bir neferin yaban sesiyle yanık bir asker türküsü

söylediğini işitti.

"Evvel yarin sevdiği ben idim

Şimdi uzaklardan bakan ben oldum."

Gülümsedi. "Benim için söylüyor sanki" diye geçirdi aklından.

Olanların hiçbirisi onun şükur,etini, dengeli özlemini

etkilemiyordu, sanki bütün bu duygulardan, acılardan daha

önemli bir şey keşfetmiş gibiydi, onun ne olduğunu bilmiyordu

ama onu bulduğuna emindi. Onun gücünü ve güvenini,

Selim'le yeniden bir araya gelebileceklerine olan inancını artırıyordu bu.

"Ne tuhaf ilişki," dedi kendi kendine, "hiç bitmiyor, hem bizi öldürüyor, hem bizi diriltiyor."

Birden durdu.

"Beni yeniden öldürür mü?" diye düşündü telaşla. Sonra

kendi kendine başını salladı, "hayır, zaten öldürdü, şimdi sıra diriltmesinde."

Öğleden sonra arada bir Selim'i, Heja ve Selim'le yapabileceklerini düşünerek, gelecekle ilgili

küçük hayaller kurmak için

kendisine izinler vererek çalıştı ama aklını işlere veremiyordu.

Bir ara Zerrin' e, "neden Heja'nın annesiyle konuşmuyorsun?"

dedi.

--;- Bana söylemediğin bir şey var. Neden çekiniyorsun konuşmaktan?

Zerrin nihayet aklından geçeni söyledi.

- Yelda, nasıl gidip de kadına, senin çocuğunu alıp götürelim mi diyeceğim?

- İsterse o da gelsin, annemle konuştum ona da bir evle iş bulacağım ... Zerrin, sen konuşmak istemiyorsan, benimle gel, söylediklerimi kadına çevir.

- Olur, dedi Zerrin, bu daha iyi...

Akşamüstü Selim aradı. Yelda telefon ettiğinde Elizabeth'le

okulun yakınındaki bir lokantada yemek yiyordu,

onun sesini duyduğunda bütün kızgınlığını unutmuş, büyük

288

bir sevinç duymuştu ama hemen bir an sonra kendini toplamış,

Yelda'yı ürkütmemesi gerektiğini düşünerek sakın bir

sesle konuşmuştu. Akşama kadar sabırsızlıkla beklemiş, eve

gidip Yelda'yı aramamak için kendini zor tutmuştu. Yelda'run

o sırada sahip olduğu doğal sükunete sahip değildi, o yüzden

sakin biri takl idi yapıyor, denetimini elden kaçırmamak için

büyük bir çaba gösteriyordu. İçi sorularla şişmişti, bütün konuları geçip oraya gelmek istiyordu ama hala bunu yapma.

ması gerektiğini söyleyecek bir sağduyusu kalmış içinde.

Yelda'nın sesi Selim'i sakinleştirmişti, birbirlerini yaralayacak herhangi bir söz söylememek için çok özenli konuşuyorlardı,

ikisi de acıyı ve dikkatli olmayı öğrenmişti, birbirlerinin

farkına varmışlar, birbirlerinin canını yakabileceklerini

kendi canları yanarak fark etmişlerdi. Duygulara hiç değinmiyorlardı, Selim Mahmut'la kitabı yazmaya karar verdiklerini,

belgelerin çoğunu topladıklarını anlatırken Yelda sabahleyin

vurulan askeri anlattı, Selim, "yazık bu çocuklara" dedi gerçek bir üzüntüyle, "hep gençler ölür, biliyor musun."

Yelda daha sonra hastalandığından söz etti.

- Hastalandığını biliyorum, dedi Selim.

- Nereden biliyorsun?

- Aradım birkaç kere, hasta olduğunu söylediler ... Çok

merak ettim.

Yelda Selim'in kendisini aramış olmasına bu kadar sevinebileceğini tahmin etmemişti, bir an sükfinetini kaybedip coşkuyla,

- Aradın mı gerçekten? dedi.

- Evet.

- Ben de belki ararsan merak edersin diye düşündüm , biliyor

musun? Ama yataktan kalkamıyordum.

Birbirlerinin seslerine o kadar alışkındılar ki konuşmaya

mümkün olduğunca mesafeli ve ölçülü başlasalar da, o iki ses

kalın bir kumaşa sürtülmüş iki demir parçası gibi birbirini çekiyor, hızla birbirine yapışıyor, o anda sadece birbirlerini

ve seslerini fark ediyorlar, diğer duygularını daha sonra ha-

kimsenin 'yanında hissetmedikleri, ruhlarına yayılan garip

ıslıyı hissettiler. .

- Merak edebileceğın aklıma geldi, dedi Selim.

Yelda boğazına bir şey düğümlendiğini hissetti.

- Selim ...

- Efendim? ..

Bir sessizlik oldu.

- Efendim canım?

- Ben beş gün sonra dönüyorum.

Gene bir sessizlik oldu, Yelda Selim'in henüz bu tür konuşmalara

hazır olamadığını, erken davrandığını fark etti. Onu

herhangi bir cevap vermek zorunda bırakmamak için aceleyle

ekledi. .

- Heja'yı da getireceğim ... Yarın annesiyle konuşacağım.

- O oğlanı çok merak ediyorum.

- Çok seveceksin.

İkisi de geleceklerini, görüşüp görüşmeyeceklerini dolaylı

yoldan konuşabilmenin yöntemini bulduklarını anlamışlardı,

Heja'yla ne yapacaklarını konuşuyorlardı şimdi, o küçük oğlanın

bütün her şeye rağmen onların yeni masalı olabileceğine

dair çok belirsiz bir ümit belirmişti içlerinde. Bu konu, Selim'in gelecekle ilgili tutukluğunu da çözüyordu.

Yelda'nın ruhundaki sükunete karşılık Selim'in bütün

duyguları düzenini kaybetmişti, bir yanıla Yelda'yı hemen

istiyor, ondan kopamayacağını biliyor, uzun uzun konuşup

sorularının cevaplarını almayı, Yelda'ya yeniden alışmayı diliyordu, bir yanı ise o korkunç hafta sonunu kendisine yaşa-

. tan, kendisini öyle terk edip gidecek kadar başka bir erkeğe

tutulan, başka bir erkek tarafından azarlanmaya boyun eğen

bir kadını asla bir daha kabul edemeyeceğini, ona güvenemeyeceğini söylüyordu. Bu karışıklığı aşana kadar Yelda'yla gelecekte

konuşmak istemiyor ama birlikte yaşayabilecekleri

bir gelecek umudunu da ortadan kaldırmaya razı olamıyordu.

290

Heja onları cehennemden cennete giden yolda dinlendirecek

büyülü bir araf gibiydi, ondan söz ederek hiçbir şey konuşmuyormuş

gibi her şeyden konuşuyorlardı. Sevinçliydim.

- Ben ona İngilizce öğretirim, dedi Selim.

Yelda her zamanki açıksözlülüğüyle:

- Dur, önce doğru dürüst bir Türkçe öğrensin, dedi.

- Sen Türkçe öğret, ben İngilizce öğreteyim.

- Zavallı kuzucuğum da bunalıp kaçsın sonra ...

Yelda konuşmalarının arasında usulca, sanki önemsiz bir

şey söylüyormuş gibi Rojda'yla birlikte bir eve taşındıklarını,

bütün zamanlarını birlikte geçirdiklerini söyledi, karşı tarafta

oluşan sessizlikten ne söylemek istediğini Selim'in anladığını

ama bunu konuşmak istemediğini sezdi.

Selim, Yelda'nın o adamdan ayrıldığını bile duymaya tahammül

edemiyordu o anda, öyle bir olay yokmuş gibi davranmak,

çoktandır özlediği o güzel ve sıcak yakınlığın tadını

çıkarmak istiyordu.

Yelda, Selim' in kendisini affetmekte çok zorlanacağını hissetti

ama "birlikte bunu aşarız" diye düşündü, "ben onun yaptıklarını unuttuğuma göre o da bunu unutabilir."

Konuşmanın bir yerinde, "insan affedebilmeli" dedi Yelda.

Cevap gelmedi, Selim duygularını sessizlikle anlatmayı

öğrenmişti.

- Sen affedemez misin?, dedi Yelda.

Gene bir sessizlik oldu, sonra kırılgan bir ses duyuldu.

- Bilmiyorum ...

Yelda sabırsızlık etmemesi gerektiğini biliyordu, içinden bir

ses "sabırlı ol" diye bağıırıyordu ama o kendini tutamıyordu.

- Selim ...

- Efendim?..

- Bana karşı anlayışlı olmanı istemeye hakkım yok mu?

Öfkesini zor zaptettiği anlaşılan pürüzlü bir ses cevap verdi.

- Şu anda kimin neyi istemeye hakkı olduğunu bilmiyorum,

Yelda ... İstersen bunları sonra konuşalım ...

291

- Peki... Ama bana anlayış göster, olur mu?

Sessizlik oldu ... Yelda ısrar etmemesi gerektiğini anladı.

- Akşam kızlarla yemek pişireceğiz, dedi ... Heja d❖ gelir

umarım ...

Sonra da cilveyle ekledi.

- Yemekten sonra ararım seni belki ...

- Olur, ben evdeyim.

Selim akşam Elizabeth'le buluşacaktı ama Yelda'nın arama ihtimali için onunla randevusunu iptal etmeye o anda karar vermişti.

Telefonu kapattıklarında değişik biçimlerde sevinçliydi, Yelda Selim'le yakınlaşabildikleri için, Selim ise Yelda'yı yeniden geri alabileceği ve sorularını sorabileceği konusunda umutlanabileceği için sevinliyordu.

Akşamleyin, Yelda eve gitmeden önce karakola uğrayıp Ceyfir' a yaralı askerin durumunu sordu.

- Bir haber var mı?

Ceyfir'ın yüzü gülüyordu.

- Ameliyat etmişler ... Yırttı bu sefer dediler ... Tezkeresine gidebilecek.

- Gözün aydın ... Çok sevindim.

Eve neşeyle gitti, kızlara sevinçle müjdeyi verdi.

- Yaralı asker kurtulmuş ... Ameliyat etmişler ...

Rojda,

- Bir şişe de şarabımız var, dedi. Çocuğun kurtuluşunu kutlayalım ...

Sonra birden hüznüldü.

- Onun şimdi evde bekleyeni vardır ... Meraklanıyorlardır

... Dönünce ne sevinecekler ...

Yemeği hep birlikte hazırladılar, masayı evin önüne çıkardılar,

batan güneşin kızılıllığıyla dağlar bir alev çanağı gibi

çevrelemişti köyü, evlerin arasındaki yollar kararmaya başlamıştı ama gökyüzünde hala parlak bir mavilik vardı. Askerin

kurtulduğunu öğrenince sanki birden hava hafiflemiş, köyün

292

üzerinden bir ağırlık kalkmıştı, epeydir sessiz olan evlerin çoğundan gürültüler, şakalar, her dilden neşeli konuşmalar duyuluyordu,

son günlerdeki gerginliklerle, silah sesleriyle bunalan

insanlar sevinçli bir haberle coşmuşlardı, herkes genç

askerin kurtuluşunu kutluyordu.

Yelda masaya belki Heja gelir diye dördüncü bir tabak daha

koymuştu ama Heja görünmedi.

- Niye gelmedi acaba? dedi Yelda.

Zerrin dudaklarını büzüp, kaşlarını çatarak Heja'nın sesini

taklit etti.

- Onun işleri var, o kocaman bir adam.

Sonra köy dedikodularına daldılar, Ceyfir'la Beatrice'nin

ilişkisinin nasıl olduğunu, Günter'in neden kadınlara o kadar

uzak durduğunu, Jacques'ın son zamanlarda çok sessizleştiğini

konuştular, Amy'nin dindarlığını şakalarla çekiştirdiler.

- Bence Günter Leopold' dan hoşlanıyor, dedi Rojda.

Yelda, onlarla konuşurken genç kızlık günlerine dönmüş

gibiydi, önemsiz dedikodular, hafif konuşmalarla sanki sihirli

bir tavşan gibi harikalar alemine çekilmiş, gerçeklerden,

dertlerden kurtulmuştu, tasasız, dertsiz konuşmaları ne kadar

özlediğini düşündü.

Yemekten sonra konuşmalar iyice hızlanmış, erkeklerle dalga geçmeye başlamışlar, onların salaklıklarıyla alay etmeye koyulmuşlardı, Yelda bir ara Selim'e arayacağına dair söz verdiğini hatırladı, konuşmayı bırakmak istemiyordu ama o hafta sonundan sonra söz verip de aramamanın sonuçlarının çok ağır olabileceğini hissediyordu.

- Ben hemen döneceğim, dedi.

Gidip Selim'i aradı.

- Canım, ben kızlarla yemek yiyorum, sana söz verdiğim için aramaya geldim ama hemen döneceğim, kızlara ayıp olur ... Yarın konuşuruz, olur mu?

- Tabii canım.

Telefonu kapattığında Selim'in yüzü kararmıştı, artık Yel-

293

1 !

da'nın kendisiyle konuşmayı eskisi kadar sevmediğini düşünmüştü, sadece başka bir erkek için değil başka insanlar, arkadaşlar için de kendisiyle konuşmaktan vazgeçebiliyordu.

Yelda, kendisi yokken kızlar odalarına çekilecekler, masa dağılacak diye telaşla döndü, kızlar onu bekliyorlardı, soran gözlerle baktılar.

- Bir arkadaşımı aramam gerekiyordu, dedi.

Gece yarısına kadar konuştular, ayın yükselişini, dağların

gümüş kabartmalara dönüşünü izlediler. Yattıklarında Yelda

Selim'in biraz kırıldığını düşündü ama "yarın onun gönlünü

alırım" diye gülümseyerek, çoktan beridir ilk kez hayaller kurarak, akşam serinliği gibi ferah ve huzurlu bir uykuya daldı.

Sabahleyin Yelda garip, uğursuz bir uğultuyla uyandı. Üstüne

bir şey alıp dışarı çıktığında evin önünde duran Rojda'yla

Zerrin'in de ne olduğunu anlamaya çalışkılarırı gördü.

Uğultu köyün sonundan geliyordu, Zerrin birden "aman

Allahım" diye bağırarak koşmaya başladı, koşarken diğerlerine de "koşun" diye sesleniyordu,

- Koşun, ağıt yakıyorlar.

Rojda, Zerrin'in peşinden koştu, iki kız engebeli sokakların

arasında gözden kayboldular.

Yelda olduğu yerde duruyordu.

Sonra yavaş yavaş yürümeye başladı, köyün sonuna doğru

yaklaşkça kadınların yaktığı Kürtçe ağıtın sesleri daha belirginleşiyordu, Heja'lann evinin önünde bir kalabalık toplanmıştı.

Köylüleri, kenarda bekleyen askerleri gördü.

Eve yaklaştığında Zerrin ağlayarak kalabalığın arasından

çıkıp Yelda'ya sarılarak onu tutmak istedi.

Yelda onu yavaşça itip bahçe kapısına geldi.

Önce mor saçlı kadını gördü, bahçenin kenarında öyle kıpırtısız

duruyordu. Yaruk odun kokusunu duydu. Sonra altındaki

minik kabarıklıkla bahçenin ortasında duran beyaz

çarşafı farkettil.

O sırada Rojda yanına gelmişti.

Yelda kimse kendine bir şey söylemeden ağlamaya başladı.

Rojda'ya baktı. ..

- Heja mı?

- Köylüler uçurumun dibinde bulmuşlar bu sabah ... Ensesinden vurulmuş.

Yelda Rojda'run omzuna tutundu, Zerrin de gelmiş ona yavaşça sarılmıştı.

- Ah kuzu, dedi Yelda ... Ah kuzu ... Ben ona erkek kuzu olma dedim ...

Dudakları titriyor, yaşlar gözlerinden iri taneler halinde dökülüyordu.

- Kim yapar bunu? Daha on iki yaşındafdı ... Tanrım, kim yapar bunu? ..

Beyaz çarşafa doğru bir adım atıp durdu.

- Zerrin, dedi, sor annesine lütfen Heja'ya sarılabilir miyim?

Zerrin duraklayınca bağırdı.

- Sor annesine ... Lütfen sor ... Heja'ya sarılabilir miyim, sorsana ... O korkar şimdi yalnız başına ... O kuzu ... Sor annesine lütfen, izin verir mi?

Zerrin, Yelda'nın bütün vücudunun titrediğini, yüzünün

beyazladığını gördü. Tam kendinde olmadığını fark etti. Bayılacağından korktu bir an. Usulca, "tamam" dedi, "soracağım."

Mor saçlı kadının yanına gidip ona bir şeyler söyledi. Kadın

başını salladı. Zerrin Yelda'ya işaret etti. Yelda yavaşça yürüdü.

Ağıt yakan kadınlar susmuşlardı, herkes ona bakıyordu.

Çarşafı açtı, Heja gözleri kapalı, solmuş yüzüyle yatıyordu,

yüzünde "olur" dediği zamanlardaki ifadesi vardı.

Yelda diz çöküp Heja'yı kucakladı, başını dizine dayadı.

- Kuzu, diye inledi... Ah kuzu ...

Kucağında Heja'yla ağıt yakan kadınlar gibi sallanıyor,

Heja'yı göğsünde sıkıyordu. Hep aynı sözcükleri söylüyordu.

- Ah kuzu ... Ben sana erkek kuzu olma demedim mi...

Yaşlar Heja'mn yüzüne damlıyordu.

- Hiç sana sarılmama izin vermezdin, bak sarılıyorum ...

295

Başını Heja'nın boynuna bastırıp kokladı, dağ gecesi ve

yanmış odun kokuyordu.

Dudaklarım Heja'nın kulağına yanaştırarak, başka kimse

duymasın diye fısıldadı.

- Sen benim oğlumsun... Kuzumsun. .. Biliyor musun,

hep öyle kalacaksın ...

Sanki canının yanacağından korkuyormuş gibi Heja'nın

başını yavaşça, dikkatle yere koydu. Çarşafı üstüne örttü.

Ayağa kalktı. Gözlerini sildi. Kimseye bakmadan hızlı adımlarla

bahçeden çıktı.

Köyü hızla geçti, kapıdaki nöbetçinin bir şey söylemesine

zaman bırakmadan yam.ndan geçip karakola girdi, Ceyfir'ın

kapısını çalmadan açtı.

- Sen mi yaptın? diye bağırdı. Çocuğu sen mi öldürdün?

Ceyf ır yerinden kalktı.

- Ne diyorsun Yelda? Ben subayım, katil değilim.

- Bırak palavrayı ... Sen mi öldürdün?

Yelda'nın yüzü kasılmış, gözleri derin iki kuyu gibi kararmıştı,

kendisinden beklenmeyen şekilde öfkeli bir mahalle

kabadayısı gibi konuşuyordu.

Ceyfir onun bir sinir krizi geçirdiğini ya da geçirmek üzere

olduğunu anladı. Elinden tutup oturttu.

- Şerefim üzerine yemin ediyonım, kutsal bildiğin ne

varsa onun üstüne yemin ediyorum ne benim ne de adamlarımın

bir ilgisi var ... Hiçbir üniformalı subay yapmaz bunu

Yelda ... Bir çocuğu öldürmez ...

- Kim yaptı? Sen her şeyi bilirsin, bunu mu bilmiyorsun.,

- Bilmiyorum ama öğreneceğim ...

- Niye yaptılar bunu, Ceyfir? Niye yaptılar ... On iki yaşındaydı.

Ceyfir durup düşündü, derin bir nefes aldı.

- Çocuğun kuryelik yaptığından kuşkulamıyorlardı.

- Daha on iki yaşındaydı, diye inledi Yelda ...

Ceyfir içini çekti.

296

,

,

- Seni defalarca çocuğu alıp gitmen için uyardım, dedi,

beni dinlemedin ...

Yelda hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlamışh, gene aynı cümleyi

tekrarladı.

- Daha on iki yaşındaydı ...

Ceyfir'ın sesi birden sertleşip soğuklaşh.

- Bunu, o yaşta bir çocuğu kurye olarak kullananlara da

söylemelisin ...

Yelda ayağa kalkıp ağlayarak bağırmaya başladı ...

- Allah hepinizin belasını versin ... O bir çocuk, kurye olsa

ne olur, olmasa ne olur .. . On iki yaşındaydı daha ... Kuzuydu

o, Allahın belaları ...

Gözlerini elinin tersiyle sildi.

- Bak, dedi, bütün kalbimle Allah'tan diliyorum, bunun

hesabını hepinize ödetsin ...

Tam kapıdan çıkarken genç teğmenin soğuk ve mesafeli

sesini duydu arkasından.

- Neden bir de Taner'e sormuyorsun, o geceleri çok dolaşıyor.

Buz gibi demirden bir el Yelda'yı midesinden yakaladı, o

soğuğun bütün vücuduna, ellerine, kılcal damarlarına dağıldığını, içinin kaskatı kesildiğini, nefes borusunun kasıldığını

hissetti.

Düşmeden önce Ceyfir onu yakalayıp bir iskemleye oturttu.

297

O gün akşamüstü, köyün hemen yüz metre ötesinde, da-

ğm yamaana gömdüler Heja'yı. Gölgeler uzamaya başlamışb.

Mavi panlbh bir kızılık dağlan, köyü ve ovayı kaplamışb. Yelda her şeyi kızıl bir titrekliğin içinde

seyretti, o küçük

çukurun başında geçirdikleri kısa süre içinde belleği kederin

alırlığı altında çökmüş gı"biydi, niye orada toplandıklarını habrlayamadığı anlar oldu, ilgisiz bir dikkatle köylüleri saydı,

albsı kadın on üç kişiydiler, bazılarını daha önce hiç görmemiştL

misyon üyelerinin ellerindeki cılız dağ çiçeklerini, Ceyfu'm

apoletindeki tek yıldızı, kalabalıktan ayn duran Taner'i

faı:k etti. Mor saçlı kadın mezann başında durmuş son oğlumm

da gömülüşünü hiç kımıldamadan izliyordu. Gördükleri

bir bütünlük içinde toplanmıyordu, her şey kırılmış bir aynadaki

görüntüler gibi değişik parçaların içinde ayn ayn duruyordu,

bütün görüntüler gittikçe yoğunlaşan o kızılığın içinde

topraktan tüten bir buğu gibi gerçekliklerini kaybederek

dalgalanıyorlardı.

Büyüyüp koyulaşan gölgelerle birlikte dağların ıssızlığı

arbyordu, bütün" duygularını kaybetmiş gibi gözükten ruhu

yalnızca bu ısmzlığı algılıyor, o ıssızlık içini kaplıyordu, kabaran gölgeler ve geceye hazırlanan bir dağın kimsesiz sessizliği

bütün ruhuna yayılıyordu.

Dağlara bakıyordu, köye, uçuruma, ovaya, o küçük ve

7.avallı kalabalığa ... Hayata ait bir şey görmüyordu burada,

sanki içinde yaşadığı zamanın ve mekAnın dışına çıkmış,

bir başkasının kendisini hiç ilgilendirmeyen rüyasının içine

girmişti. Gerçeğe benzemiyordu gördükleri.

Hiç kıpırdamıyordu. Ağladığının farkında değildi.

Yalnızca, çukurun üstüne toprak atmaya başladıldannda öne doğru bir adım atmıştı ama Zerrin sıkıca kolundan tuta rak onun hareket etmesini engellemişti. Kolunu tutan par maklara itaat etmişti.

Dağın yamacında küçük bir toprak tümseği arkalannda bırakarak sessizce dağılmışlardı.

Köylüler Heja'ların evine gitmişler, misyon görevlileri de Yelda'larda toplanmışlardı.

Rojda gelenlere çay yapmıştı.

Karanlık çöktüğünde herkes evine çekilmişti.

Birbirine yabancı birçok insan o karanlık köyde o gece ortak bir yasın acısını paylaşmış, hep birlikte yaşadıkları o uçurumun kenarında hayata ne kadar uzak, lme ne kadar yakın olduklarını fark etmişlerdi.

Askeri araçların homurtusu artarken Yelda. z.emn ve Roj da, bir idare lambasının etrafında toplanmışlardı. Cam koru yucusunun içinden çıkmaya uğraşırmış gibi arada bir 117.ayan küçük aleve konuşmadan bakıyorlardı. Yelda durgun bir sesle, - Orada korkacak yalnız başına, dedi.

Zerrin güldü.

- O korkmaz, anlaşılan geceleri hep oralarda dolaşıyormuş.

Bir an durakladıktan sonra, przlenen sesiyle ekledi:

- O erkek kuzudur.

Bunu söyledikten sonra birden hıçkırır hıçkırır ağlamaya

başladı, omuzlarının sarsılışı duvarlara geniş, harelcetli gölgeler halinde yansiyordu.

Rojda elini Zerrin'in omzuna koydu.

- Ağlama ...

Sanki neden ağlamaması gerektiğini anlatmak için bir se
bep arıyormuş gibi sustu, Yelda onun devam edeceğini sandı
ama Rojda başka bir şey söylemedi.

Uzaktan silah sesleri başladı.

299

- Sabaha kaç kişi daha ölecek, dedi Zerrin.

- Bazen kendimi ölmüş gibi hissediyorum, dedi Rojda,
sanki ölümler alemindeyim ...

Gene sustular.

Bütün köy gibi onlar da ölümün canlı bir varlık gibi oralarda
dolaştığını hissediyorlardı.

Silah sesleri bazen bir cehennem kuşunun şakıması gibi
uzun takırtılarla sürüyor, sesler dağlan tek tek dolaşarak yankılanıp çoğalıyordu.

Sabaha doğru Zerrin'le Rojda yatmaya gittiler, Yelda koltuğundan
kıınıldamadı. Heja'yı niye öldürdüklerini düşünüyor,
aklına uğursuz bir ihtimal geliyordu.

- Acaba Taner'e o ağa oğluyla ilgili söylediklerimi, Heja'nın
bana dağdakilerden haber getirdiği biçiminde mi yorumladılar,
benim dağdakilerle Heja aracılığıyla temas kurduğumu
mu düşündüler? Bazı sırlara sahip olduğumu, gidip
bunları anlatacağımdan mı kuşkuluyorlar?

Bu ihtimalin kendisi için de ne büyük bir tehlike yarattığının farkındaydı ama o anda o kadar gerçeklerin dışındaydı ki en küçük bir korku hatta bir ürperme bile hissetmiyordu bunu düşündüğünde.

Taner'e gidip "sen mi öldürdün?" diye soramamıştı, onun yüzünde göreceği küçük bir kımlıtdan Heja'nın katilinin Taner olduğunu anlamaktan korkmuştu, Taner'le ilgisi yoktu bu korkunun, sadece Heja'nın katiliyle sevişmiş olduğu gerçeğini taşıyamayacağını biliyordu. Şimdilik buna hazır değildi.

Selim'le konuşmak, onun sesini duymak istiyordu.

Onu, içine kapandığı bu tuhaf alemden onun sesi çıkarabilirdi, bunu biliyordu ama Selim'e Heja'nın öldüğünü söylemek istemiyordu, Selim'e bunu söylediğinde, kendi sesinin "Heja öldü" dediğini duyduğunda Heja gerçekten ölecekmiş gibi geliyordu ona, bunu Selim'e söyleyene kadar bilinci bu ölümü kabul etmeyecekti, her şeyi biraz sonra uyanacağı bir kabus gibi yaşayacaktı.

300

Sabaha kadar uyumadı. Düşündü.

Heja'nın konuşmalarını hatırladı, onunla ilgili hayallerini, onun Selim'le kendisini geleceğe taşıyacak bir köprü olduğunu, mor saçlı kadının duruşunu ...

Güneş doğarken gülümsemişti.

- Ne garip, burası benim köyüm oldu artık, burada bir parçam var ...

"Tekrar geleceğim" diye geçirdi aklından, "isterse Se-lim'le birlikte geliriz. Kuzu, benim onu görmeye geldiğimi

hep bilecek."

Hava aydınlanırken evden çıktı. Köyü geçip dağın yamacına

vardığında mor saçlı kadın mezarın başında sanki oradan

hiç ayrılmamış gibi duruyordu. Karşılıklı durdular. Birbirlerine

baktılar. Kadının yüzünde hiçbir ifade yoktu ama

acı yüzüne, tenine, çizgilerine öyle yerleşmişti ki o ifadesiz

yüzde acının kendisini görebiliyordu Yelda.

Dağ zirvelerinde beliren pembelik yüzlerine yansıyana kadar

hiç konuşmadan karşılıklı durdular.

Sonra Yelda dönüp köye doğru yürümeye başladı.

Kadının da arkasından yürüdüğünü duyuyordu.

Heja'ların evinin önüne geldiklerinde kadın yetişip onu kolundan

tuttu, Yelda döndü, kadın ona baktı, hiçbir şey söylemeden

eve gitti, elinde bir kartpostalla dönüp Yelda'ya uzattı.

Üstünde Kız Kulesi olan bir kartpostalı. Kız Kulesi'nin

gerisinde İstanbul'un silueti görülüyordu. Arkasını çevirdi.

Yazmayı yeni yeni öğrenen Heja'nın o acemi el yazısıyla ve

büyük harflerle "YELDA" yazılmıştı.

Çizgileri çarpılmış, hizaları şaşmış o harflere bakarken,

Heja öldüğünden beri gerçeklikle arasına bilincinin çektiği

duvar birden çöktü, o duvarın ardında birikmiş olan ve bir

buzlu camdan seyrediyormuş gibi gördüğü ama tam olarak

algılamadığı o korkunç gerçek birden dehşet verici bir acıyla

çarptı ruhuna, Heja'yı bir daha asla göremeyeceğini kavradı.

Ölümün gerçekliğiyle kendi varlığının gerçekliğinin çarpıştı-

301

ğını. varlığının parçalandığını, dağıldığını, bazı parçalarının

havada uçuşan sönmüş küller gibi içine bir daha asla dirilmeyecek ölü parçalar halinde yığıldığını hissetti. Gözleri büyüdü,

ağzı bir çığlık atacakmış gibi açıldı ama ses çıkmadı.

Birden arkasını dönerek koşmaya başladı.

Kayalıklara varana kadar durmadı.

Dün gecedен beri aklını kurcalayan "acaba Heja'yı benim

yüzümden mi vurdular" kuşkusu, Heja'ların evinden kayalıklara varana kadar aklında kesin bir inanca dönüşmüştü. "Onu

benim yüzümden öldürdüler."

Saatin kaç olduğunu bile unutmuştu, telaşla Selim'in numaralannı

çevirdi.

Kadının karşısında atamadığı çığlık Selim'in sesini duy- duğunda çıktı ağzından.

- Selim, Heja'yı öldürdüler.

- Ne zaman?

- Dün sabah.

- Kim yaptı bunu?

Yelda ağlayarak, bazen nefessiz kalıp tıkanarak olanları anlattı.

Taner'le konuştuklarını, Heja'yı köylülerin nasıl bulduğunu,

Ceyfir'la konuşmalarını, kadının verdiği kartpostalı ...

- Hemen dön, dedi Selim. Bugün dön ... Orada kalma ... Yelda aslında o kartpostalı gördüğü anda artık orada kalamayacağına,

o aayı yalnız başına yaşayamayacağına karar

vermişti, Selim'e döneceğini söylemeye hazırlanıyordu ama

Selim '11einen dön" dediği anda garip bir şey oldu, hemen dönemeyeceğini anladı. Nedenini bilmiyordu ama birkaç

gün daha orada kalması gerekiyordu, bu kararına mantıklı

bir neden bulamadığı için yalan söyledi.

- Dönemem .. . Raporumu bitirmem lazım.

- Burada yazarsın.

- Hayır, yapamam ... İnsanları burada bırakıp kaçamam.

Selim'in derin bir nefes aldığını duydu.

- Yeldacı❖ lütfen. .. Orada kalamazsın ... Dön, burada ya-

302

zarsın ... Zaten kaç gün kaldı ki oradakilerin oradan ayrılmasın

- Dönemem ... Şimdi olmaz ... Dönemem. ..

Bir sessizlik oldu. Selim'in sakin ve kararlı sesini duydu.

- Ben geliyorum.

Yelda birden asıl istediğinin bu olduğunu anlayıverdi.. ❖

lim'le birlikte Heja'run yanında olmak. Heja'ya Selim'le birliçte veda etmek istiyordu ama gene de Selim' e itiraz etti.

- Nasıl geleceksin? Okul ne olacak?

- Bir çaresini bulurum ... Şimdi hemen bakacağım, ilk uçakla

geliyorum ...

- Köye nasıl geleceksin peki?

- Neydi sizin köyün adı?

- Uçurumköy.

- Havaalanından bir taksi tutarım ...

- Yol çok uzun ... Saatler sürer ...

- Önemli değil...

Bir an sessizlik oldu.

- Gelecek misin gerçekten? dedi Yelda.

- Evet ... Şimdi ben şu bilet işlerini halledeyim canım. •. Sana haber vereceğim.

- Peki.

- Yelda ...

- Efendim?... \

- Orada durum çok karışık anladığım kadarıyla ... Ben gelene kadar çok dikkatli ol lütfen ... Sana da bir şey yapabilirler ... Herkes birilerini öldürüp suçu başkalarına atabilir.

- Merak etme.

Telefonu kapattıktan sonra Yelda karakola gidip Ceyfir'ı buldu. O gün köye gelecek bir helikopter olup olmadığını sordu.

- Bir arkadaşım gelecek de ...

- Bugün helikopter yok Yelda ... Zaten sivilleri almazlar helikoptere ...

Ofise döndüğünde "acaba ben mi zorladım Selim'i buraya gelmeye?" diye soruyordu kendisine ama bütün aasının içinde garip bir sevinç vardı, sanki Selim geldiğinde Heja da daha güvende olacaktı, Selim ikisini birden koruyacaktı, o dağın yamacındaki yalnızlığı bitecekti.

Beş dakika sonra Selim aradı ofisten.

- Öğlen uçağıyla geliyorum... Herhalde akşama köyde olurum.

Yelda yeniden karakola gidip Ceyfir'ı buldu.

- Yollar emniyetli mi?

- Gündüzleri emniyetlidir ama şu sıralarda geceye kalmamakta yarar var.

Yelda yeniden ofise döndü. Taner'le konuşmak istemediği için Jacques'ın yanına gitti.

- Jacques, siz bugün köyde kalacaksınız, değil mi?

- Evet.

- Cipi ben alabilir miyim? Bir arkadaşım gelecek. .. Onu havaalanında karşılamak istiyorum.

Jacques bir an düşündü, sonra gülümsedi.

- Al tabii, dedi. .. Ama dikkatli git...

- Merak etme ... İyi... Şimdi çıksam öğlen uçağını yakalarım ...

Yemek salonunda Zerrin'le Rojda'yı buldu, "nerdesin" dedi Rojda "seni merak ettik."

- Ben havaalarına gidiyorum ... Bir arkadaşım geliyor ...

Onu karşılayacağım. Akşama görüşürüz.

Barakadan çıkmadan önce Taner'in odasına baktı, Taner'in kendisini dikkatle süzdüğünü görünce hızla başını çevirdi.

Telaşla arabaya bindi. Cipi çalıştırdığı sırada Rojda koşarak geldi, hazırladığı sandviçi verdi.

- Bunu al... Aç açına gitme o kadar yolu ...

Telefonu kapattığında Selim tam anlamıyla bir panik ya-
- şıyordu. ,

Uzun zamandır yüreğini sıkan Yelda'yı kaybetme endişesi,
Yelda'nın bütün o soruları cevapsız bırakarak gideceğine
dair nedensiz kuruntular şimdi birden gerçek bir tehlikeye
dönüşmüştü.

Yelda'nın şu anda bulunduğu yerleri Selim hiç görmemişti,
oralara dair gazetelerde okuduğu haberler dışında fazla bir
bilgisi yoktu, bilgisizlik her zaman olduğu gibi hayal gücünü
olumsuz bir biçimde kışkırtıyor, silahların patladığı, kimliği
belirsiz katillerin insanları kimseri in bilemeyeceği nedenlerle
öldürdüğü, karanlık ve tehlikeli bir cehennemde Yelda'nın
yapayalnız olduğunu düşünüyordu. Daha iki ay önce okuduğu,
Mardin' de on iki yaşında bir çocuğun bir baskında on yedi
kurşunla vurularak öldürüldüğü haberi şimdi onun hayatında
bir gerçek olarak beliriyordu.

Yelda'nın aklına gelmeyen bir ihtimal Selim'in aklına gelmişti,

"acaba Heja vasıtasıyla Yelda'nın dağdakilerle bağlantı kurduğundan mı kuşkulandılar, Heja
vasıtasıyla aldığı bazı bilgileri

Yelda'nın Avrupalılara iletmesinden, bütün dünyaya yaymasından
mı çekiniyorlar?" diye soruyordu.

Bu soru bile içini titretmeye yetiyor, sabahın çok erken
bir saatinde uykusundan alışkın olduğu bir gerçeklik yerine

birdenbire bir başka gerçekliğe uyanıvermesi bilincinin
denetimli düşünme yeteneğini zorlayıp onu kabusların,
tehlikelerin, ölüm tehditlerinin kol gezdiği kendisine tü-

305

müyle yabancı bir Alemde çaresiz bırakıyordu.

Hemen gitmek istiyordu.

Bir çıkış bulmayan tutkuların, kendine bir gelecek ümidi

yaratamayan aşkların bilincin derinliklerinde kılık değiştirdiğini, endişeye, şefkate, koruma isteğine
benzeyerek ortaya

çıktığını, insan bilincinin sevdiğine kavuşma isteğine başka

isimler taktığını biliyordu Selim ama Heja'nın ölümü, zihninin

oyunlarından kuşkulanasına gerek bırakmayacak kadar

katı bir gerçektir.

Günlerdir içinde dolaştığı düşler ve kuruntular dünyasından,

bütün o kuruntuların gerçek olduğu bir dünyaya yaptığı

ani geçiş bütün duygularını altüst etmişti.

Biletini ayırtmak bile onu yatıştırmaya yetmemişti.

Onları geleceğe bağlayan, onlara ortak bir gelecek yaratan,

geçmişin bütün kirli görüntülerini bir prizma gibi tek ve parlak

bir ışığa çevirip geleceklerini o ışıkla aydınlatan Heja'nın

ölümü Yelda'yla yeniden bir araya gelebilme ümitlerini de öldürmüş

gibiydi; yüreğinin istekleriyle, sertleşip bir taş gibi

katılaşmış kişiliğinin, hiçbir hayale izin vermeyen yaralı egosunun çatışmasında tek uzlaştırıcı
olabilecek çocuğu da kaybetmişlerdi.

Selim, oraya gittiğinde Yelda'ya ne söyleyeceğini bilmiyordu.

Heja' sız bir gelecekten konuşamazlardı.

İnandırıcı bir bahane bulamadan ruhundaki katılığı çözemeyeceğini, Yelda'ya dokunamayacağını biliyordu, ya Yelda'yı

da zihninde diğer kadınların arasına koyacak, onu ve

yaptıklarını önemsemeyecek, kendisini çok üzen hayatının en

büyük aşkını sıradanlığın kirli ve kalabalık mozolesine gömecek

ya da onu bir daha görmemek üzere bırakacaktı. Yelda'yı

sıradanlığın içine terk etmeye sevgisi, onu bütün yaşananların

yaralayıcı kederiyle kabul etmeye de bilinci izin vermiyordu.

Kendi içindeki çatışma, geleceği konusunda karar verme

gücünü ve iradesini onun elinden almış, onu güçsüzleştirmiş-

306

ti. Kendisi dışında bir başka iradenin onun için tümüyle çıkışsız olan bu karmaşık ikilemi çözmesini, karar vermek zorunda

kalmadan Yelda'yla hayatını sürdürebilecek bir yol bulmasını

umuyordu ama o sırada ortada ne öyle bir irade ne de

öyle bir yol gözükiyordu.

Ne yapacağını bilemiyordu.

Erken bir yaz sabahının berrak ve temiz aydınlığı pencerelerden

salona yayılıyor, uyanmakta olan şehrin bildik uğultusu

başlıyordu.

Birdenbire, nasıl olduğunu hiç anlayamadan, "Taner" dedi,

"o adam Taner."

Yelda'nın her sözünü, sesindeki her kırılmayı Selim'in bile

fark edemediği bir dikkatle izleyip duran içindeki o karanlık

nokta, Yelda'yla yaptığı son konuşmayı, Selim kendi kendine düşünürken bir daha gözden geçirmiş, her kelimeyi, her vurguyu tartmış ve Yelda'nın Taner' den bahsederken sesinde hissedilen o belirsiz çatlamayı yakalamıştı, onun adını nefretle ama bir kadının yakından tanıdığı bir erkekten söz ederken kullandığı bir vurguyla anmıştı. Selim, Yelda'nın Taner'in adını söyleyişini belleğinin derinliklerinden çıkartıp bir daha düşündü ve kesin kararını verdi, "evet, o."

O anda öyle bir nefret ve öylesine tuhaf bir iğrenti hissetti ki eğer ortada Yelda'nın hayatına yönelik bir tehlike olduğunu düşünmese yolculuğunu hemen iptal eder ve bütün duygularına rağmen, hiç olmazsa o an için, Yelda'yı bir daha görmemek üzere hayatından silerdi.

Taner gibi birinin onun sevdiği kadına dokunmasına, o kadını aşağılamasına, azarlamasına izin verdiği, bu izinle hem o kadını, hem de Selim'i kirlettiği (kesin bir kirlenmişlik duygusu hissediyordu) için Yelda'yı bir düşman gibi görüyordu, bunun düşüncelerle anlaşılabilecek bir nedeni yoktu ama duyguları düşüncelerinin aksine hiçbir zaman bir neden arıyordu, sadece hissediyor ve o hissettiklerinin etrafında şekillenip yeni biçimlere dönüşüyordu.

307

Bir başka erkeğin hayalinin somutlaşması, o hayalin bir beden, bir yüz, bir ses kazanmasıyla birlikte, Yelda'yla olan bütün ilişkileri, bütün geçmişleri garip bir biçimde bayağılaşmıştı Selim'in gözünde, masallarını

koruyan büyüünün ruhundaki

son esrarengiz şatosu da yıkılmıştı.

Şimdi içinde yoğun bir nefretle, sığınacak., saklanacak bir yer bulamayan, dokunduğu her duygu tarafından reddedilen, sahipsiz ve bu sahipsizlik.le asileşmiş, saldırganlaşmış, her türlü denetimden çıkıp bir orman yangınına dönmüş bir sevgi, ruhunun her yanını ele geçirmek için korkunç bir savaşa girmişlerdi. Selim, bütün bilinci, varlığı, geçmişiyle nefreti destekliyor ama içindeki o saldırgan sevginin yakıcılığını bastıramıyordu.

Yorulmuştu.

Geniş kanepeye oturdu.

İçindeki o korkunç duygu çatışmasına bedeninin daha fazla dayanamayacağını hissediyordu, kolları uyuşmaya başlamıştı, damarlarının parçalanacağını, oradan çıkan bir pıhtının beynini ya da kalbini durduracağını sanıyordu, hemen bir karar vermesi, ruhunda bir uzlaşma sağlaması gerekiyordu. "Gideceğim,

Yelda'yı oradan, o tehlikeden çıkartacağım, soruların cevaplarını öğreneceğim, sonra onu terk edeceğim." İçinde bir

yer, bu kararını uygulayabileceğinden kuşku duyuyordu ama o kuşkuyu bastırmayı başardı.

Çantasını hazırladı.

Mahmut'u aradı.

- Ben gidiyorum, dedi.

- Nereye?

- Galiba Yelda'nın başı dertte ... Tam ne olduğunu bilmiyorum

ama onun çok sevdiği küçük bir çocuk vardı, onu öldürmüşler

... Yelda'ya da bir şey yapacaklar diye korkuyorum.

- Çocuğu mu öldürmüşler? Kim öldürmüş?

- Bilmiyorum ... Kimse bilmiyor ... Çocuğun bir kurye olmasından
kuşkulanıyorlarmış.

308

- Kaç yaşındaymış çocuk?

- On iki ...

Bir sessizlik oldu.

- Selim, deli mi bunlar?

- Galiba ... Bizim anlayabileceğimiz bir dünya değil bu,

orada anlaşılan her şey farklı ... Akılla ya da mantıkla anlaşılabilecek bir şey değil...

- Sen niye gidiyorsun? Ne işin var öyle bir yerde? Yelda

niye gelmiyor?

- Bilmiyorum ... Gelmeyeceğim dedi.

- Tam Yelda işte ... Eee, ne yapacağız?

- Benim derslere sen gir.

- Onu sormadım, o kolay, öyle bir yerde seninle Yelda

için ne yapacağız?

- Onu da bilmiyorum ama tehlikeyi ben de abartmış olabilirim,

daha doğrusu abartıyorum herhalde ama bu ihtimale

bile tahammül edemiyorum şu anda ... Gidip onu oradan alacağım.

- Peki ... Bana mutlaka haber ver ... Hay Allah, yarabbim,

bıktım senden ... Seni tanıdığımndan beri hep sorun çıkarırsın.

Selim güldü.

- Ben de bıktım benden Sultan Mahmut Bey ama biraz

daha sıkalım dişimizi, belki düzelirim ... Hadi, benim çıkmam
lazım, uçağı kaçıracayım.

Şehrin sokakları canlıydı, arabalar, koma sesleri, kaldırım-

lardan rengarenk yazlık giysileriyle akan insanlar, göbeğı

açık bluzları mini etekleriyle kadınlar, Boğaziçi'nin yemyeşil

tepeleri, kaldırımlardaki ağaçlar, çingene satıcıların önündeki

çiçekler, ıhlamur ve yosun kokusuna karışan asfalt ve ekzoz

kokusu Selim'i içine kapandığı o karanlık endişe dünyasından

çıkarttı.

Kendi kendine güldü, "ne oldu bana," diye düşündü,

"Yelda söz konusu oldu mu zıvanadan çıkıyorum, hemen

ölüm, tehlike, kaybetme ... Her şeyi abartıyorum."

309

Şehrin kalabalığından kurtulup, havaalanına giden geniş

otoyola çıkınca hızlandı. Şehir, canlı gürültüsüyle içini rahatlatmış, onu tuhaf bir biçimde
neşelendirmişti, duygularındaki

çatışma bile yatışmış, ona anlamsız gözükmeye başlamıştı.

Nedense o sokaklar Yelda'yı daha fazla özlemesine neden olmuştu,

belki de Yelda'yı karanlık ve uğursuz gözüken o köyün

dışında, bildikleri, dolaştıkları, mutlu oldukları sokaklarda

hayal edebildiğı için bu özlem böyle, başka hiçbir duygu

tarafından engellenmeden ortaya çıkabilmişti.

Sibelius'un radyoda çalan keman konçertosuna ıslıkla eşlik etti, arada bir iki nota kaçırınca neşeyle güldü. Havaalanındaki işlemlerden de aynı neşeyle geçti.

Bekleme salonunda birden içi daraldı.

Huzursuzlandı.

Fahrünisa'yı aradı.

Fahrünisa'nın sesi her zamanki gibi yumuşaktı.

- Senin her yerde tanıdıkların vardır, dedi Selim, Güneydoğu'

da da bildiğin birileri var mı?

- Vardır herhalde ... Yoksa da buluruz ... Niye, ne oldu?

- Ben oraya gidiyorum ... Orada bir arkadaşım var, belki

bir sorun çıkar diye düşündüm ... Tanıdık birileri olursa iyi olur?

- Olur, ben bakarım ... Arkadaşın kim?

- Eski bir arkadaş, sen tanımazsın ...

Fahrünisa güldü.

- Benim tanımadığım eski bir arkadaş, ha? Sen niye hep yalan söylersin?

- Bilmem, alışkanlık herhalde ... Sen şimdi karakter tahlilini

bırakıp, tanıdık kim var diye bakar mısın lütfen ...

Fahrünisa ısrar etmedi

- Tamam ben hallederim ... Sen merak etme ...

Fahrünisa'nın kendi canı acıdığında bile yardımdan kaçınmayan

sevecen kibarlığı, gücünü zarafetle saklayışı her zaman

olduğu gibi Selim'i çok etkiledi, en zor şartlarda bile bu

310

kadının sesi onu sakinleştiriyor, ona güven veriyordu.

- Fahrünisa ...

- Efendim?

Selim durdu, söylemeye karar verdiği şeyi söylemekten vazgeçti.

- Döndüğümde bir yemek yiyelim ... Seni  zledim.

- Olur ...

Fahrünisa telefonu kapatmadan önce, endişesini hissettirmemeye çalışarak, usulca "beni aramayı unutma" dedi.

- Hiç unuttur muyum?

Uçak havalanırken, Yelda'yla ilk karşılaştığında ne söyleyeceğini düşünüyordu.

311

XXII

Yelda uçak inerken ulaştı havaalanına.

Bekleme salonuna girdiğinde bir karınca yuvasına girmiş gibi oldu, dışarının aydınlığından sonra içerisinin kör edici bir loşluğu vardı, sıcaklığı daha da dayanılmaz kılan ağır bir insan soluğunun buharı içinde kalabalık birbirinin üstüne tırmanan karıncalar gibi kımıldıyordu. Uzun beyaz entarili erkekler, kara çarşafli kadınlar salonun kirlenmiş duvarlarından yansıyan gri bir karanlığın içinde hayaletimsi yaratıklar gibi görünüyorlar, Arapça ve Kürtçe sözcükler sıcaktan kurumuş dudaklardan çıkar çıkmaz ölü sinekler gibi yerlere düşüyorlardı. Uğultu, karanlığı da sıcaklığı da daha fazla artırıyordu.

Camlı kapılar açılınca elleri çantalı bir yolcu kalabalığıyla bekleyenler bir anda bir insan yumağı oluşturdular, Yelda, Selim'i kaçırmak korkusuyla parmak uçlarının üstünde yükselmiş, kalabalığın içinde onun yüzünü seçmeye çalışıyordu.

Heyecandan kalbi çarpıyordu.

Camlı kapı bir kere daha açıldı ve Selim elinde Yelda'nın çok iyi tanıdığı, derileri çatlamaya başlamış o eski çantasıyla tek başına çıktı. Kimsenin kendisini karşılamaya geleceğini tahmin etmediğinden sakindi. Yavaşça kalabalığın arasından kendine yol açmaya uğraşıyordu.

Yelda durduğu yerden gözleriyle onu izliyor, heyecanının

ve çarpıntısının dinmesini bekliyordu. Yakışıklı gözüküyordu.

Hafifçe yanmıştı. Büyük kederlerden geçmiş insanların yüzüne yerleşen ve olgunluğu andıran o hüzünlü ifade onu

312

da olduğundan biraz daha yaşlı gösteriyordu. Yelda, onun alıştığı kokusunu uzaktan, aralarında yüzlerce insan varken bile alabiliyordu.

Yelda, Selim kendisini seçebilsin diye kalabalıktan ayrılıp dış kapının yanına doğru ilerledi, kendisini farketdiği anda Selim'in yüzünde belirecek ifadeyi görmek, bundan bazı sonuçlar çıkarmak istiyordu.

Kapıya doğru kalabalığın arasından geçerek ilerlemeye alışan Selim birden onu gördü. Yelda, o yüzdeki bütün ifade dalgalanmalarını izledi.

Önce bir şaşkınlık, ardından beklenmedik, hazırlanılmamış ani bir sevincin denetimsiz parlak ışığı, sonra belleğin

devreye girip hatırlattığı anılarla belli belirsiz atılan kaşlar ve korunaklı bir uzaklık, daha sonra denetim altına alınmaya çalışılan bir öfkenin dudakların kenarlarındaki çizgilerde dolaşıp

kaybolması ve en sonunda bütün duygulan ardına saklayan anlayışlı ve sevecen bir gülümseme.

Selim kalabalığı enerjik hareketlerle yarıp Yelda 'ın yanına geldi, karşısında durdu. Yüzüne baktı.

O yüzü, ilk büyük ayrılıklarından sonra da görmüştü. Yıkılmış

bir şehir görüntüsü. Solmuş, yanakları çökmüş bir yüz,

neredeyse elmacık kemiklerine kadar inmiş mor halkalar, derinlere bakan kendi kederiyle bulanmış

gözler.

Yelda, Selim'e sarıldı. Selim'in ellerinin sırtına dokunduğunu ama bastırmadığını, onu kendine doğru çekmediğini hissetti. "Beni affedemiyor," diye düşündü.

Başını Selim'in boynuna gömdü, onu kokladı.

- Yalnız mı geldin? dedi Selim onu yavaşça kendinden uzaklaştırarak.

- Evet.

- Hadi gidelim o zaman, bu kalabalık dayanılmaz ...

Arabaya binip yola çıktıktan sonra Selim Yelda'ya döndü.

- Nasılsın"?

- Şimdi biraz daha iyiyim.

313

Gerçekten de Selim'in varlığının belirmesiyle birlikte, o

köydeki kapalı hayatın Yelda'nın etrafında ördüğü, onu dünyanın

geri kalanının gerçekliğinden koparan ıstakoz sepeti

gibi girenin içinden çıkmayacağı tuhaf yumak yırtılmış, o ana

dek karanlık bir sepetin hasır örgüsünden dışarı bakan Yelda'nın

etrafındaki nesnelere yansıyan ışık değişmiş, o ışıkla

birlikte Yelda'nın algılamaları da farklılaşmıştı. O köyde yaşadığı her şey sabahla birlikte kaybolan hayaletler gibi zihninden

siliniyor geriye yalnızca Heja için duyduğu o korkunç

keder kalıyordu.

- Her seferinde, dedi, bundan daha büyük bir acı çekemem

diyorum ve her seferinde tann beni böyle düşündüğüm

için cezalandırıp, daha büyük bir acı veriyor.

Selim yeniden Yelda'yı gördüğü, ona dokunabildiği için bir

yanıyla çok seviniyordu, sonsuza dek sürecek tanrısal bir cezadan affedilmiş, bütün benliğini çürüten soruları hayat boyu bilincinin zirvelerine kadar Sisifus gibi elemle taşıyıp sonra o zirveden

hiçbir cevap bulamadan yeniden dağın eteklerine yuvarlanmaktan

kurtulmuştu, Yelda' dan bütün soruların cevap

larını öğrenebilir, onunla yeni bir hayat kurabilirdi. Ama daha

bunu düşündüğü anda belleği büyük bir halk ayaklanması gibi

bilincini sarsıyor, "bir başka erkek için seni aramayı bile

unuttu, bir başka erkeğin kendisini azarlamasına izin verdi, bir

başka erkekle sevişti, bir başka erkek için ağladı," diyordu.

Yelda'ya doğru her uzandığında, belleği aralarına giriyordu.

Kesin yargıları, canlı tutulmuş anılarıyla o anda en

büyük düşmanı kendi belleğiydi, Othello'yu Desdmona'

dan ayıran Iago gibi zehirli fısıltılarıyla onu Yelda'dan

ayırıyordu.

Eğer mümkün olabilseydi Yelda için kendi belleğinden

vazgeçer, geçmişsiz bir adam olmaya razı olurdu, gelecek

için kendi geçmişini feda ermeye hazırdı ama bu mümkün

olamıyordu, belleğinin sesleri beyninin içinde yankılanıp

duruyordu. Yelda'ya söylemek istediği bütün sevgi sözleri,

314

çığ felaketine uğramış yolcular gibi belleğinin altında ezilip

kayboluyorlardı.

Duyguları canlıydı ama sesleri belleğin duvarını aşamıyordu,

bir depremden sonra kurtarılmayı bekleyen felaketzedeler

gibi belleğin altında, kendilerini kurtaracak bir yol bulunmasını bekliyorlardı.

Yelda o duyguları hiç öğrenemeyecekti eğer bir mucize olmasaydı.

Yolda biraz dinlenebilmek için bir çay bahçesinde durmuşlardı.

Çardağın altında oturduklarında Selim Yelda'nın

yüzüne bakmıştı.

Yelda ona kartpostalı anlatıyordu ve dudakları tam da Selim'

in hatırladığı gibi titriyor, yaşlar çenesinden gömleğinin

yakasına damlıyordu.

- Bir daha onu göremeyeceğim, diyordu. Babam sanki bilerek

bu ismi vermiş, hiç bitmeyen uzun bir gece gibi hayatım ...

Hep bir karanlıktan başka bir karanlığa geçiyorum.

Öylesine saf, kristal gibi parlak ve keskin bir kederi vardı

ki onun olağanüstü acısını kendi içinde hissetti Selim. İlk kez,

o acının parlaklığı karşısında belleğinin acımasız ışığı soluklaştı ve duygularının görünmesine izin verdi. Yelda'nın o kadar

acı çekmesine dayanamayan, artık her gördüğü acıyı kendininkiyle

kıyaslayıp etkilenen Selim o acıyı dindirmek için

dayanılmaz bir istek duymuştu. Mucize de o anda gerçekleşmişti.

Bir acıyı dindirme isteği, yardım edebilme arzusu, belleğinin

"unutmak yenilmektir" diyen sesini susturacak iyi bir

mazeret olarak ortaya çıkıvermişti. Selim Yelda'yla olabilmek

için bir çaresizlik olarak gördüğü tutkunun dışında bir bahane

bulmuştu. O fikir de o sırada geldi aklına.

Yelda'nın eline dokundu, hala tutamıyordu elini.

- Ağlama, dedi, benim bir fikrim var.

Yelda içini çekti.

- Ne?

- Sana bir Heja yapacağım.

315

Yelda anlamadı önce.

- Nasıl?

- Sana bir Heja yapacağım ... Ya da senin daha çok hoşuna
gidecek biçimde ylersem, biz bir Heja yapacağız ve adını
Heja koyacağız.

Yelda dudakları titrerken ve gözlerinden yaşlar dökülürken
glverdi.

- Ciddi misin?

- Evet... Yol boyunca bunu düşündüm.

Yalan ylyordu ama o anda bu önemli değildi.

Yelda bir daha sordu.

- Ciddi misin?

- Evet.

Yelda durdu ve tam da ona yakışan bir şekilde bir ayrıntıya
takılıverdi.

- Ya kız olursa?

- Adını gene Heja koyacağız.

Yelda gülümsedi, sonra birden hıçkırarak ağlamaya başladı.

- Neden ağlıyorsun?

- Bilmiyorum ... Mutluluk da korkutuyor beni ...

Yelda yutkundu.

- Bir de, dedi, her yıl bu vakitler buraya gelip Heja'yı ziyaret etmek istiyorum ... Beni getirir misin?

- Getiririm.

Yeniden yola koyulduklarında ani coşku patlamasının ardından gelen tuhaf bir huzursuzlukla susmuşlardı, uzun zamandır acılara alışan ruhları bu ani sevinçten şaşırmış, kuşkulanmış, bu hızlı değişiklikten garip bir yorgunluğa kapılmıştı.

Yelda sakın bir sesle, Selim'e bakmadan,

- Her şeyi unutabilecek misin? dedi.

- Herhalde epey zaman alacak. .. İstersen bunu şimdi konuşmayalım, her şeye biz karar vermeyelim, biraz da zamana

ve hayata güvenelim.

- Artık hayata güvenim kalmadı.

316

Ovanın hemen yanından gidiyorlardı, gün çekiliyordu, filizlerin dipleri kararmıştı, saplarından uçlarına doğru mavimsi bir ışık yükseliyordu.

Boğaza saparlarken, Yelda gözünü yoldan ayırmadan,

- Ben seni hep sevdim, dedi, her zaman ... Annen her şeyi biliyor ...

Selim cevap vermedi.

Boğazın mor gölgeliğinden vadiye girdiler, dağlar günün

son ışıklarıyla ateşe tutulmuş bakır gibi parlıyorlar, kayalıkların siyah gölgeleri bir suda yayılır gibi

genişleyerek büyüyorlardı.

Tekerleklerin altında ezilen kumun sesini dinliyorlardı.

Yelda birden fark ettiği bir çukurdan kaçınmak için ani bir manevrayla direksiyonu hızla sola çevirdi. Tam o sırada kırılan camın sesini duydu. Dönüp baktığında, yan pencerenin ortasında küçük bir mermi deliği açıldığını, o deliğin çevresinin örümcek ağı gibi çatladığını gördü. Selim'e baktı. Geriye doğru yaslanmıştı. Beyaz gömleğinin g . ęs  kan içindeydi.

Dehşetle durdurdu arabayı.

- Ne oldu?

- Beni dışarı çıkar, dedi Selim.

Arabayı durdurup hemen fırlayarak Selim' in tarafına koştu, ağırlığını zorlukla taşıyarak onu dışarı çekip kumların üstüne yatırdı, tekrar arabaya koşup telsizi açtı.

- Saldırıya uğradık ... Yaralı var ... Yardım gönderin ... Hemen yardım gönderin.

Yeniden Selim'in yanına döndü. Başucunda diz   kt .

- İyi misin?

.

Sanki aniden yaz başlamış gibi karanlıkla birlikte yoğunlaşan yapışkan bir sıcak, Selim'in üstüne yattığı kumlardan dağlara doğru bir buğu halinde yükseliyordu. Beyaz g mlekteki kan izi ürkütücü bir hızla genişliyor, karın bölgesine, omuz başlarına yayılıyordu. Selim'in alnında, hemen saçlarının

dibinde kum tanelerinin yapıştığı ter damlaları birikmiş-

317

ti, ciğerlerine hava gitmiyormuş gibi zorlukla soluk alıyordu.

Kelimeler kan kokulu bir sürtünmeyle, her an kesilecekmiş gibi parça parça çıkıyordu dudaklarından.

- Çok sıcak ...

Yelda dizlerinin üstüne çökmüştü, Selim'in vücudundan boşalan kan gibi onun vücudundan da ter fişkırıyor, gömleği süratle ıslanarak renk değiştiriyordu. Dudakları kurumuştı, kısacık körlüklerle gözleri kararıyor sonra görüntü yeniden açılıyor ve her seferinde Selim'in yüzünün biraz daha solduğunu, kumların saçlarına karıştığını, gömleğinin kolundan parmaklarına doğru akan kanın, parmaklarının ucundan kararmakta olan kuma damladığını görüyordu. Sanki Selim'i içine kaymakta olduğu bir uçurumdan çekip çıkarmaya çalışır gibi kolundan tutmuştu.

İnler gibi, "Selim" dedi...

- Selim ...

Yerinden fırlayıp tekrar telsize koştu.

- Yardım edin, diye bağırdı. .. Saldırıya uğradık. .. Kimse yok mu? Ölüyor, Allahım ölüyor ... Kimse yok mu?

Bir çığırıldı duyuldu telsizden.

- Hemen geliyoruz, dedi tanımadığı bir ses.

Yeniden koşarak Selim'in yanına döndü.

- Dur burada, dedi Selim zorlukla, bir yere gitme ... Yanımda

dur ...

- Duruyorum, buradayım.

Selim yutkundu, yutkunurken zorlanmaktan boyun damarları

kabarıyordu. Başını hafifçe yana çevirip Yelda'ya

baktı. Son anda olması gereken korku yoktu bakışlarında,

sanki uzun zamandır bunun olmasını bekliyordu, dinlenmek

isteyen yorgun bir adam gibi ölümü o kısacık sürede garip bir

sükunetle kabullenmişti, sadece üzüntülü bir endişe yansıyordu

sönen gözlerine. ·

- Sakin ol, dedi... Sakın korkma.

Yelda ağlamaya başladı, dudakları titriyordu.

318

- Dudakların titriyor ...

Selim'in vücudu iyice kızıllaşan gömleğini usulca dalgalandırarak ürperdi.

- Elimi tut, dedi.

Yelda avucunda tuttuğu eli bütün gücüyle sıktı.

- Tutuyorum canım.

Hava kararıyor, dağlar siyahlaşıyordu, lacivertleşen gökyüzünde

minicik, mavi bir aydınlık geceye teslim olmadan

önce son ışıklarla parlıyordu.

Yelda, Selim'in başını yavaşça kaldırıp dizine dayadı,

duyduğu acı karşısında sanki düşünebileceklerinden dehşete

düşen zihni kendini parçalayarak yok olmuştu, hiçbir şey düşünemiyordu, yalnızca nedenini bile artık açıkça fark edemediği

bir korku derin bir mağaranın içindeki rüzgarlar gibi ruhunda

uğulduyor, bütün vücudu kesik titremelerle sarsılıyordu.

Dayanılmaz bir yalvarma isteği duyuyordu.

Selim gözlerini kapatıp, yeniden açtı.

- Sana kötü davranmalarına müsaade etme ... Hiç kimse ...

Yelda yüzünü Selim'in boynuna gömdü ...

- Şimdi gelecekler, dedi, seni hastaneye yetiştireceğiz.

Selim Yelda'nın söylediklerini duymamış gibi güçsüzleşen sesiyle konuştu.

- Beni çok da mutlu ettin ...

Yelda kolunu Selim'in başının altından geçirip yüzünü göğsüne bastırarak ona doğru eğildi.

- Gerçekten mi, dedi, gerçekten mutlu ettim mi seni?

Uçurumun üstünde beliren ışıkları gördü, arabalar geliyordu.

Selim'in söyledikleri gittikçe daha zor anlaşılıyor, sesi mum alevi gibi titrekleşiyordu.

- Evet, hem de çok. .. Elim tut...

Yelda avucunda soğumakta olan eli sıktı.

- Tutuyorum canım ...

Arabalar uçurumun kenarından iniyorlardı. Selim gittikçe

319

daha zor nefes alıyordu. Sesi arbk Yelda'nın ulaşamayacağı

bir karanlığın arkasından duyuluyordu. Başını hafifçe arkaya

doğru atarak Yelda'run yüzüne baktı, gece koyulaşıyor, gözleri

akşamın koyuluğuna karışıyordu.

320

- Sen de, dedi, beni mutlu biri olarak hatırla.

Gülümsedi. Geniş, rahat bir soluk verdi. Başı yana düştü.

En uzun gece başlamıştı.

Hayatında herkesten ve her şeyden fazla sevdiği

erkekten kaçarak Güneydoğu'nun dağlarında

uluslararası bir araştırma grubuna katılan bir kadın.

Bir daha hiç kimseyi o kadını sevdiği gibi

sevemeyeceğini bilmesine rağmen ruhundaki zaa²an

saklamak için yaptığı vahşice hatalarla karşısındakini

yaralayan bir adam.

Gerçek aşkın korkunç ağırlığını taşıyamayarak bir

köprü gibi çöküp iki kıyısında iki insanı çaresiz bırakan

bir ilişki.

Affetı nelimne izin vermediği için kendi hafızalarından

bile nefret etmelerine rağmen affetmeyi .beceremeyen

insanların içine hapsoldülden bir yalnızlık.

iki insanın bütün zek.ıllarını kullanarak öldürmek için

1\$"aştıkları ve her yediği darbeye biraz daha

hastalanarak güçlenen bir tutku.

Kutsal Mezopotamya ovasının eteklerinde yükselen

◆rda süren tehditkar bir hayat.

Bu ilci insanın yaşadıklarını izleyen herkesin sorduğu

birsOnı:

·Hayatım boyunca beni böyle seven biri oldu mu?"

I S B N 9 7 5 · 9 9 2 · 0 1 4 -X